



FEJÉR MEGYE TERÜLETRENDEZÉSI TERVE

MEGALAPOZÓ MUNKARÉSZEK

2020. MÁRCIUS

FEJÉR MEGYE TERÜLETRENDEZÉSI TERVE
MEGALAPOZÓ MUNKARÉSZEK

2020. március

KÉSZÜLT

A Fejér Megyei Önkormányzat megbízásából

ELNÖK: Dr. Molnár Krisztián
MEGBÍZÓI TÉMAFELELŐS, MEGYEI
FŐÉPÍTÉS: Igari Antal

KÉSZÍTETTE

Lechner Tudásközpont Területi, Építészeti és Informatikai Nonprofit Kft.
Térbeli Szolgáltatások Igazgatósága
Térségi Tervezési Osztály

ÜGYVEZETŐ: Kerekes Balázs
IGAZGATÓ: Sik András PhD
OSZTÁLYVEZETŐ: Devecseri Anikó

FELELŐS TERVEZŐ: Hamar József TR-13-027, K, TK, TT
KÖZREMŰKÖDŐ TERVEZŐ: Csósz Mónika

Sárdi Anna
TERVEZŐK: Csósz Mónika
Hamar József
Faragóné Huszár Szilvia
Jaschitzné Cserni Tímea
Kiss Dániel
Magócs Krisztina
Nagy András PhD
Sain Mátyás
Sárdi Anna
Szmuriga Orsolya
Szűrös Éva
Teleki Mónika
Vaszócsik Vilja

KÜLSŐ SZAKÉRTŐK
Hanczár Zsoltné (KÉSZ Közmű Kft.)
Herczik Eszter (KÉSZ Közmű Kft.)
Ziman Gergely (KÉSZ Közmű Kft.)

Tartalomjegyzék

1. A MEGYEI TERÜLETRENDEZÉSI TERV 2019. ÉVI FELÜLVIZSGÁLATÁNAK ÉS MÓDOSÍTÁSÁNAK CÉLJAI	7
2. ÖSSZEFOGLALÓ FEJÉR MEGYE TÉRSZERKEZETI JELLEMZŐIRŐL ÉS TERÜLETFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJÁRÓL	10
3. MEGALAPOZÓ MUNKARÉSZEK	14
3.1 FEJÉR MEGYE SZERKEZETI TERVÉT MEGALAPOZÓ JAVASLATOK	14
3.1.1 A TÉRSÉGI TERÜLETFELHASZNÁLÁS RENDSZERE	14
3.1.1.1 TÉRSÉGI TERÜLETFELHASZNÁLÁSI KATEGÓRIÁK	14
ERDŐGAZDÁLKODÁSI TÉRSÉG.....	14
MEZŐGAZDASÁGI TÉRSÉG	17
VÍZGAZDÁLKODÁSI TÉRSÉG.....	19
TELEPÜLÉSI TÉRSÉG	25
SAJÁTOS TERÜLETFELHASZNÁLÁSÚ TÉRSÉG	28
3.1.2 MŰSZAKI INFRASTRUKTÚRA HÁLÓZATOK ÉS EGYEDI ÉPÍTMÉNYEK	30
3.1.2.1 Országos és térségi jelentőségű közlekedési hálózatok és egyedi építmények	31
3.1.2.2 ORSZÁGOS ÉS TÉRSÉGI JELENTŐSÉGŰ ENERGETIKAI HÁLÓZATOK ÉS EGYEDI ÉPÍTMÉNYEK	36
3.1.2.3 ORSZÁGOS ÉS TÉRSÉGI JELENTŐSÉGŰ VÍZI LÉTESÍTMÉNYEK	45
VIZIKÖZMŰ FEJLESZTÉSI JAVASLAT	46
VIZELLÁTÁS	46
3.1.2.4 ORSZÁGOS ÉS TÉRSÉGI JELENTŐSÉGŰ HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI LÉTESÍTMÉNYEK	56
<i>A hulladékgazdálkodási létesítményekre vonatkozó szakági tervjavaslat megalapozó műleírása.....</i>	<i>56</i>
3.2 FEJÉR MEGYE ÖVEZETI TERVÉT MEGALAPOZÓ JAVASLATOK	58
3.2.1 AZ ERDŐK VÉDELMEHEZ KAPCSOLÓDÓ ÖVEZETEK	60
ERDŐK ÖVEZETE	60
ERDŐTELEPÍTÉSRE JAVASOLT TERÜLET ÖVEZETE	62
3.2.2 A TERMŐFÖLD VÉDELMEHEZ KAPCSOLÓDÓ ÖVEZETEK	65
KIVÁLÓ TERMŐHELYI ADOTTSÁGÚ SZÁNTÓK ÖVEZETE	65
JÓ TERMŐHELYI ADOTTSÁGÚ SZÁNTÓK ÖVEZETE	68
3.2.3 A TERMÉSZET- ÉS TÁJVÉDELEMHEZ KAPCSOLÓDÓ ÖVEZETEK.....	70
ÖKOLÓGIAI HÁLÓZAT MAGTERÜLETÉNEK ÖVEZETE	71
ÖKOLÓGIAI HÁLÓZAT ÖKOLÓGIAI FOLYOSÓJÁNAK ÖVEZETE	74
ÖKOLÓGIAI HÁLÓZAT PUFFERTERÜLETÉNEK ÖVEZETE	76
TÁJKÉPVÉDELMI TERÜLET ÖVEZETE	79
3.2.4 A VILÁGÖRÖKSÉG VÉDELMEHEZ KAPCSOLÓDÓ ÖVEZET	83
VILÁGÖRÖKSÉGI ÉS VILÁGÖRÖKSÉGI VÁROMÁNYOS TERÜLETEK ÖVEZETE	83

3.2.5 A VÍZMINŐSÉG-VÉDELEMHEZ KAPCSOLÓDÓ ÖVEZET	87
VÍZMINŐSÉG-VÉDELMI TERÜLET ÖVEZETE.....	87
3.2.6 A VÍZKÁR-ELHÁRÍTÁSHOZ ÉS A FÖLDTANI KOCKÁZATOKHOZ KAPCSOLÓDÓ ÖVEZETEK.....	89
NAGYVÍZI MEDER ÖVEZETE.....	89
RENDSZERESEN BELVÍZJÁRTA TERÜLET ÖVEZETE	91
FÖLDTANI VESZÉLYFORRÁS TERÜLET ÖVEZETE.....	93
3.2.7 AZ ÁSVÁNYI NYERSANYAGVAGYON VÉDELEMHEZ KAPCSOLÓDÓ ÖVEZET	96
ÁSVÁNYI NYERSANYAGVAGYON ÖVEZETE	96
3.2.8 A HONVÉDELEMHEZ KAPCSOLÓDÓ ÖVEZET.....	99
HONVÉDELMI ÉS KATONAI CÉLÚ TERÜLET ÖVEZETE	99
3.2.9. RENDELETTEL ELFOGADÁSRA KERÜLŐ EGYEDI MEGYEI ÖVEZETEK	102
FELZÁRKÓZTATANDÓ BELSŐ PERIFÉRIA ÖVEZET	102
TURIZMUS SZEMPONTJÁBÓL KIEMELT, FEJLESZTENDŐ ÖVEZET	102
MEGYEI JOGÚ VÁROSOK VONZÁSKÖRZETE GAZDASÁGFEJLESZTÉSI ÖVEZET	103
BORVIDÉKI ÉS KERTGAZDÁLKODÁSI FEJLESZTÉSI ÖVEZET.....	104
KULTURÁLIS ÖRÖKSÉGI-TÖRTÉNETI FEJLESZTÉSI ÖVEZET	105
MAJORSÁGI TÉRSÉG ÖVEZET.....	105
KARSZTVÍZSZINT EMELKEDÉSÉVEL ÉRINTETT TERÜLET ÖVEZETE	106
NAPERŐMŰ LÉTESÍTÉS CÉLJÁBÓL KORLÁTOZOTTAN IGÉNYBE VEHETŐ TERÜLET ÖVEZETE	107
3.3. TERVEZŐI NYILATKOZAT ÉS IGAZOLÓ SZÁMÍTÁSOK.....	109
<i>OtrT-vel való megfelelés igazoló számítása</i>	<i>110</i>
<i>Területfelhasználási térségek területi mérlege</i>	<i>110</i>
<i>Térségi övezetek területi mérlege</i>	<i>114</i>
3.4 AZ ELFOGADÁSRA KERÜLŐ MUNKARÉSZEKRE VONATKOZÓ ÖSSZEFOGLALÓ INDOKLÁS.....	123
TÉRSÉGI SZERKEZETI TERV	123
TÉRSÉGI ÖVEZETI TERV	130
3.5 FEJÉR MEGYE TERÜLETRENDEZÉSI TERVÉNEK FELÜLVIZSGÁLATÁT, MÓDOSÍTÁSÁT MEGALAPOZÓ TERÜLETI (KÖRNYEZETI, TÁRSADALMI ÉS GAZDASÁGI) HATÁSVIZSGÁLAT	135
A TERÜLETI (KÖRNYEZETI, TÁRSADALMI ÉS GAZDASÁGI) HATÁSVIZSGÁLAT KIDOLGOZÁSÁNAK ISMERTETÉSE	135
A TERÜLETI TERV CÉLJAINAK ISMERTETÉSE	135
A SZERKEZETI TERV MÓDOSÍTÁSÁVAL ÖSSZEFÜGGŐ KÖRNYEZETI, TÁRSADALMI ÉS GAZDASÁGI HATÁSOK	137
A TÉRSÉGI ÖVEZETEK FELÜLVIZSGÁLATÁVAL ÖSSZEFÜGGŐ KÖRNYEZETI, TÁRSADALMI ÉS GAZDASÁGI HATÁSOK	154
AZ EGYEDI ÖVEZETEKSEL ÖSSZEFÜGGŐ KÖRNYEZETI, TÁRSADALMI ÉS GAZDASÁGI HATÁSOK	167

Rövidítések jegyzéke

Tervek, jogszabályok rövidítésének jegyzéke:

Tftv.	1996. évi törvény a területfejlesztésről és a területrendezésről
OTrT.	Országos Területrendezési Terv (jelenleg a Trtv. része)
OTrT. törvény	Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. törvény
Trtv.	2018. évi CXXXIX. törvény Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről
MvM rendelet	9/2019 (VI. 14) MvM rendelet a területrendezési tervek készítésének és alkalmazásának kiegészítő szabályozásáról
OTÉK	253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet az országos településrendezési és építési követelményekről
HÉSZ	helyi építési szabályzat
SZT	szabályozási terv
TSZT	településszerkezeti terv
TAK	településképi arculati kézikönyv
TKR	településképi rendelet
FMTrT	Fejér megye területrendezési terve
VGT2	Országos Vízügytőlgazdálkodási Terv
MePAR	Mezőgazdasági Parcella Azonosító Rendszer

Intézmények rövidítése:

AM	Agrárminisztérium
BM	Belügyminisztérium
E.ON	Észak-dunántúli Áramhálózati Zártkörűen Működő Részvénytársaság
HM	Honvédelmi Minisztérium
ITM	Információs és Technológiai Minisztérium
KDTVIZIG	Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság
KSH	Központi Statisztikai Hivatal
LTK	Lechner Nonprofit Kft.
MEKH	Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal
MAVIR Zrt.	MAVIR Magyar Villamosenergia-ipari Átviteli Rendszerirányító Zártkörűen Működő Részvénytársaság
ME	Miniszterelnökség
MOL	Magyar Olaj- és Gázipari Nyilvánosan Működő Részvénytársaság
Nébih	Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal
OVF	Országos Vízügyi Főigazgatóság
SZIE-TTI (SZIE-KTI)	Szent István Egyetem Természetvédelmi és Tájgazdálkodási Intézet (korábban: SZIE Környezet- és Tájgazdálkodási Intézet)

1. A MEGYEI TERÜLETRENDEZÉSI TERV 2019. ÉVI FELÜLVIZSGÁLATÁNAK ÉS MÓDOSÍTÁSÁNAK CÉLJAI

Fejér Megye Területrendezési Terve 2018. évben indult módosításának célja az Országos Területrendezési Tervvel és a jogszabályi előírásokkal való összhang megteremtése a megye területi fejlesztését elősegítő tervi javaslatok kidolgozásával. A tervjavaslatot megalapozó előkészítő fázisban a vonatkozó jogszabályi előírások módosításából eredően és a 2009-ben elfogadott hatályos terv óta történt megyei fejlesztéseket, valamint az időközbeni településrendezési döntéseket is figyelembe véve elkészült a területrendezési terv vizsgálata 2018 év végére készült el és azt Fejér megye Közgyűlése határozattal elfogadta.

A vizsgálatok eredményeire, valamint a 43/2014. (IV. 27) közgyűlési határozattal elfogadott Fejér megye Területfejlesztési Konceptiója dokumentumra támaszkodva ez évben a javaslattevő fázis is elkészült, amely széles körű egyeztetésre került. Az egyeztetési eljárásban beérkezett véleményeket az elfogadási fázis dokumentumaiban figyelembe vettük.

A megyei területrendezési terv feladata, hogy meghatározza a megyében a térségi területfelhasználás és a műszaki infrastruktúra-hálózatok szerkezetét, összehangolt térbeli rendjét, tekintettel a fenntartható fejlődésre, az erőforrások védelmére, valamint a területi, táji, természeti, ökológiai és kulturális adottságok, értékek, a hagyományos tájhasználat megőrzésére.

Fontos, hogy a terv – a jogszabályok szabta keretek között - segítse, térben összehangolja az egyedi, települési önkormányzati és térségi fejlesztési igényeket is, vagyis támogassa a többszintű, integrált és fenntartható területi koordinációt. Alapvető irányelv, hogy a Trtv-ben (és azon belül az OTRT-ben) meghatározott védelmi célú, illetve a térség fejlődését segítő, jövőbeni térszerkezeti elemek a megye adottságait figyelembe véve, megfelelő egyensúlyokkal segítsék a megye beilleszkedését az országos és az európai térbe.

Az Országgyűlés 2018. december 12-i ülésnapján elfogadta Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvényt (Trtv.), amely meghatározza a területhasználat módját és szabályait, figyelemmel az ország általános és egyes térségeinek kiemelkedő gazdasági, társadalmi és kulturális fejlődésére, és arra, hogy e fejlődéshez a véges és nehezen megújuló táji, természeti, környezeti és épített környezeti értékek hozzájárulása elvitathatatlan – az ország kiegyensúlyozottabb területi fejlődése, a terület- és gazdaságfejlesztés hatékony területi irányítása, az okszerű és takarékos területhasználat, valamint a gazdasági, társadalmi és környezeti fenntarthatóság megőrzése érdekében, az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptióban lefektetett területhasználati elvekkel összhangban.

A területrendezési tervek készítésének kötelezettségét, a területfejlesztés és a területrendezés céljait az 1996. évi XXI. törvény határozta meg, amely a megyei önkormányzatok feladatai között elsőként említi a megye területére területrendezési terv készítését. A területrendezésről szóló törvény kimondja, hogy a megyei

területrendezési tervnek a területrendezés hierarchiájába beépülve az OTTrT-vel, a kiemelt térségekre készülő területrendezési tervekkel, a területfejlesztési koncepciókkal összhangban tartalmazni kell a térségi területhasználat módját, a műszaki-infrastrukturális hálózatok térbeli rendjét, a megye hosszú távú területi szerkezetét, az egyes adottságok célszerű hasznosítását, a környezet-, táj- és természetvédelemmel kapcsolatos térségi feladatokat.

A megyei területrendezési tervek tartalmi követelményrendszerét, egyeztetési rendjét „A területfejlesztési koncepció, a területfejlesztési program és a területrendezési terv tartalmi követelményeiről, valamint illeszkedésük, kidolgozásuk, egyeztetésük, elfogadásuk és közzétételük részletes szabályairól” szóló 218/2009. (X. 6.) Korm. rendelet határozza meg. A megyei területrendezési terv készítése során további jogszabályoknak is meg kell felelni. A területrendezési hatósági eljárásokról szóló 76/2009. (IV.8.) kormányrendelet szerint a megyei terv hatályba lépésétől eltelt időben elfogadott hatósági döntéseket be kell építeni az új tervbe. A megyei tervhez, mint területi tervhez kötelező környezeti vizsgálatot készíteni, amelyet az „Egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról” szóló 2/2005. (I.11.) Korm. rendelet szabályoz. A megyei terv készítéséhez szükséges övezeti adatokat „A kiemelt térségi és megyei területrendezési tervek, valamint a településrendezési tervek készítése során az országos, a kiemelt térségi és a megyei övezetek területi érintettségével kapcsolatosan állásfoglalásra kötelezett államigazgatási szervek köréről és az eljárás részletes szabályairól” szóló 282/2009 (XII.11.) Korm. rendelet szerint megnevezett ágazatok biztosítják. 2017. júniustól nagy előrelépést hozott, hogy az alaptérképként szolgáló ingatlan-nyilvántartási adatokat – földrészlet, épület, tulajdontípus, művelési ág, termőföld minőségi osztály –, a szintvonalakat, domborzatmodell, ortofotókat és a Mezőgazdasági Parcella Azonosító Rendszer (továbbiakban MEGPAR) felszínborítási adatokat a megyei önkormányzat térítésmentesen kapja meg. Ennek jogszabályi alapját az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. CXLI. törvény 72.§ (5) adja.

A Trtv., valamint a 218/2009. (X.6.) Korm. rendelet pontosan meghatározzák, hogy a megyei területrendezési tervek milyen térségi területfelhasználási kategóriákat és térségi övezeteket jelölhetnek ki, és ezekhez milyen övezeti szabályokat társíthatnak. A térségi területfelhasználási kategóriákra, és az országos övezetekre vonatkozó szabályokat a Trtv tartalmazza, ezeket a megyei területrendezési tervnek alkalmaznia kell. Azonban az Trtv. 24. §. szerint a megyei területrendezési terv egyedileg meghatározott övezeteket is kijelölhet, azokra meghatározott keretke között rendeleti szabályokat is megállapíthat. Ezek a szabályok a településfejlesztési koncepció, az integrált településfejlesztési stratégia, a településrendezési eszközök készítésére, a településrendezési eszközökben meghatározott területfelhasználási egységek kijelölésére, valamint az OTÉK-ban meghatározott, kereskedelmi, szolgáltató gazdasági területek építési használatának megengedett határértékeinél megengedőbb követelmények megállapításának lehetőségére vonatkozhatnak, és nem lehetnek ellentétesek a megyét érintő országos és kiemelt térségi területrendezési tervekkel. Az egyedileg meghatározott övezeteket a megyei önkormányzat a területrendezésért felelős miniszter állásfoglalását követően fogadhatja el. Ez az új lehetőség Fejér megye számára is kedvező teret biztosít a saját adottságaihoz illeszkedő speciális térségtípusok

lehatárolására és szabályozására. A tervjavaslat élt is ezzel a lehetőséggel és 8 egyedi megyei övezetet határozott meg. Az ajánlások és intézkedési javaslatok megtétele lehetőségként áll fenn, amelyeket a megyei közgyűlés határozattal fogadhat el. A területfejlesztési és területrendezési célok az ajánlásokon keresztül kapcsolódhatnak egymáshoz. Ugyanakkor ezek az elemek a terv nem kötelező részét alkotják, a határozattal elfogadott ajánlásokat a megye önmagára , illetve a települési önkormányzatokra nézve irányadónak. tekinti.

2. ÖSSZEFOGLALÓ FEJÉR MEGYE TÉRSZERKEZETI JELLEMZŐIRŐL ÉS TERÜLETFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJÁRÓL

Fejér megye Magyarország területének 4,7%-án (4358 km²) a hazai népesség 4,2%-át tömöríti (416 691 fő a 2018. évben). 108 településből 17 rendelkezik városi ranggal, amelyek közül a 97 ezres lakosú Székesfehérvár, valamint a közel 46 ezres lakosú Dunaújváros megyei jogú városok. A megye népességének 34%-a tömörül városokban. Legkisebb települése Bakonykúti, ahol csupán 173 lakót jegyeztek 2019-ben. A megye településsűrűsége (2,5 település/100km²) kisebb az országosnál (3,4 település/100km²), a legkisebb településsűrűség a Sárbogárdi járást jellemzi, míg a 100 km²-re jutó legtöbb település a Gárdonyi járásban található.

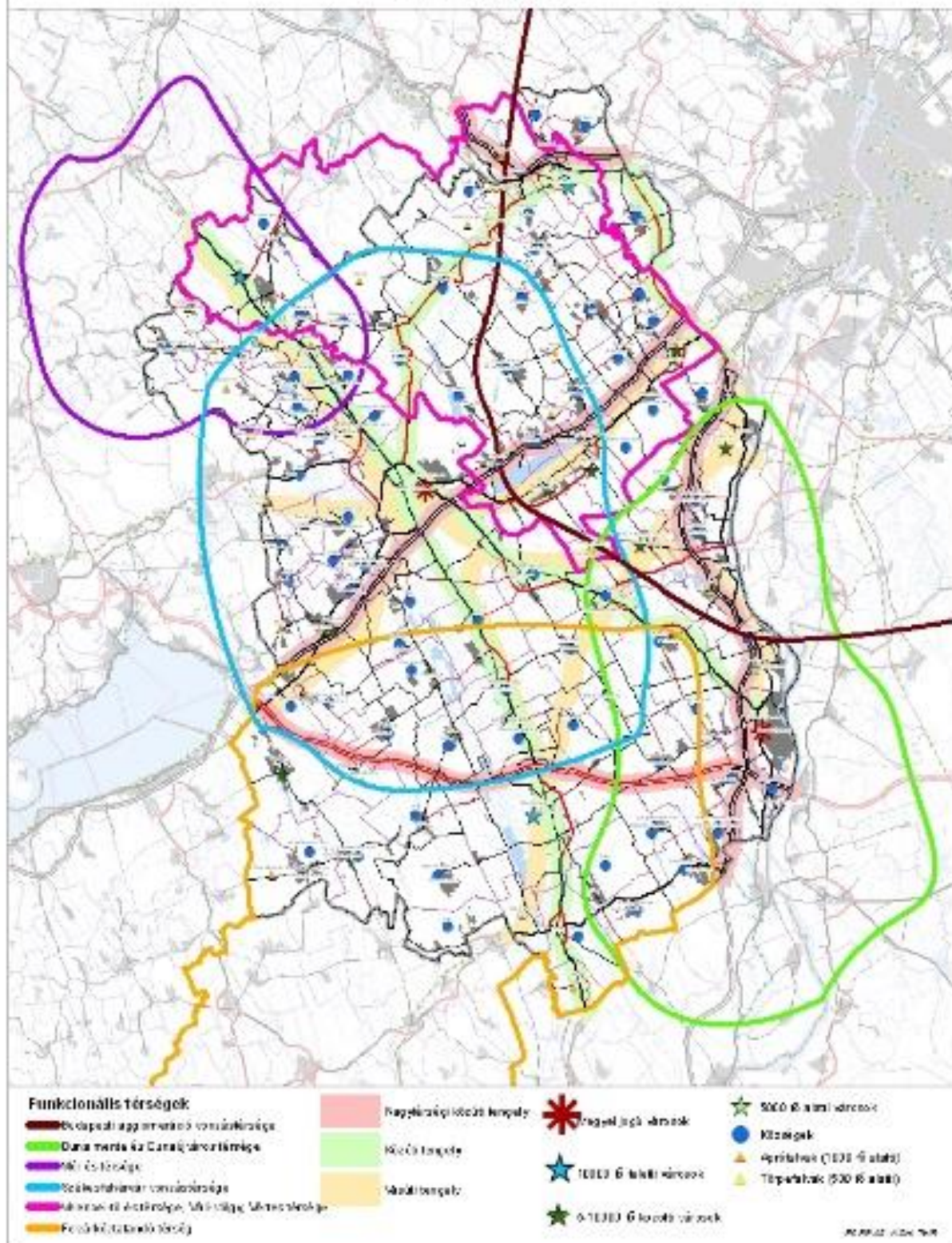
Fejér megyét a Kárpát-medence két legjelentősebb közlekedési tengelye érinti, amelyek összeköttetést biztosítanak Európa innovációs központjaival. A Bécs-Budapest tengely (M1 autópálya) a térség északi területét metszi, a Kijev-Trieszt folyosó Budapest-Ljubljana-Trieszt, ill. a Budapest-Zágráb-Fiume (Split) tengely (M7 autópálya) pedig a megye gerincén halad át. Jelentős magisztrális eleme még az M6 gyorsforgalmi út, amely keleti határán a Dunával párhuzamosan halad és Osijek/Eszék irányába nyújt összeköttetést, továbbá alacsonyabb rendű, de nagy forgalmat bonyolító útvonal a 8. sz. főút Klagenfurt végponttal.

Tradicionális szerkezeti elem a Vértes és a Bakony között húzódó Móri-árok, amely a történeti múltban is jelentős közlekedési vonal volt, ma pedig a Budapestet elkerülő (TIR) útvonalként van ismét nagytársági szerepe. Újabb kapcsolatot jelent a dunaújvárosi Pentele-híd (M8) az alföldi területek felé. Nem igazán kihasznált elem maga a Duna, melynek hajózási szempontú további fejlesztése időről-időre előtérbe kerül.

Fejér megye kedvező nagytársági közlekedés-földrajzi helyzete ellenére számos külső-belső kapcsolat szorul javításra. Ilyenek a Székesfehérvár régióközpont és Tatabánya szomszédos megyeszékhely, illetve Oroszlány, Bicske elérhetősége. Problémás a Székesfehérvár-Dunaújváros közötti vasúti összeköttetés, amely puszta szabolcsi átszállással oldható meg. A megyében – részben topográfiai okból - relatíve sok a zsáktelepülés (Gánt-Vérteskozma, Nagyveleg, Bakonykúti, Isztimér, Úrhida, Csósz, Pátka, Besnyő, Gyúró és Csabdi), amelyek közül a Vértes északi és déli települései, illetve Vérteskozma és Várgesztes közöttiek megőrizhetők a természet és így a turisztika számára.

A megyei jogú városok, jelentős gazdasági vonzáskörzetükkel, nem fedik le a teljes megyét, ezért bizonyos térségek gazdasági központ nélküliek ma is (a megye dél-nyugati és észak-keleti területei). E nagyvárosok körüli agglomerálódáson kívül erős urbanizáció tapasztalható a Velencei-tó part menti zónájában, valamint az M6-os út menti térségben.

Funkcionális térségek



A Sárbogárdi és Enyingi járások társadalmi-gazdasági elmaradottsága többek között a terület hagyományosan nagyüzemi mezőgazdasági szerepével függ össze, annak helyi vidékfejlesztési, jövedelemtermelő képességének csökkenése miatt évtizedek óta elvándorlás jellemzi.

A megyét új gyorsforgalmi út (M8) fogja érinteni, amely országos viszonylatban is hiánypótló transzverzális irány lesz, jelentős területfejlesztő hatással, tervezett csomópontjainak környezete várhatóan felértékelődik. Fenti tengely mentén kialakuló dinamizálódó övezetek lesznek: Enying-Lepsény, Dunaújváros, Sárbogárd és kisebb mértékben Mezőfalva, Káloz környéke, de a fejlődés gyorsulása várható Polgárdin is.

A megye lényeges területfelhasználási elemei a Duna-Sárvíz-Sárrét-Bakony és a Sárvíz–Kajtor-csatorna-Velencei-tó–Zámolyi-medence-Vértes ökológiai rendszer erdő-, gyepterületei, vízrendszere E természetközeli területek az országos ökológiai hálózat fontos elemei. Térségi szempontból kiegészítő jelentőségű a Váli-víz és a Szent László-patakok völgye, amelyek északon a Dunazug-hegyvidékhez, délen a Dunához csatlakoznak, valamint a Velencei-tó – Bika-völgy – Cicolai-víz – Lídia halastavak – Duna vizes élőhelyeinek láncolata, továbbá a Sió-csatorna és a Cinca-Csíkgát vonala. A térszerkezeti fejlődési tengelyek helyenként átmetszik az ökológiai folyosókat, ami konfliktusterületeket jelöl ki, ahol az urbanizáció hatásai a természetmegőrzés igényével konfrontálódnak.

Fejér megye 2004-ben elfogadott Területfejlesztési Konceptiója a táji-, természeti adottságok, társadalmi-gazdasági helyzet, közúti elérhetőség, napi munkaerő ingázás, közigazgatási és statisztikai határok valamint a terület- és vidékfejlesztési egységek figyelembevételével 6 funkcionális térséget határolt le, amelyek bizonyos területeken átfednek és közöttük a kapcsolatot közúti, vasúti tengelyek biztosítják.

1. Duna mente és Dunaújváros térsége – 5 megyére kiterjedő ipari-kereskedelmi, logisztikai és közszolgáltatási centrum

A fővárosi agglomeráció vonzáskörzetébe nyúló, 5 megyére (Pest, Fejér, Tolna, Bács-Kiskun, Baranya) kiterjedő, ugyanakkor önálló gazdasági kisugárzással is rendelkező térség a megye dunai kapcsolatát jelenti, annak sokoldalú potenciáljával. A folyó menti települések – a Duna nemzetközisége révén – részesei az európai vízi közlekedésnek, turisztikai és kereskedelmi forgalomnak. Településeit az M6 autópálya fűzi fel. Gazdasági, foglalkoztatási súlypontja, szellemi bázisa Dunaújváros, amelynek hatása a megyén túl, a Pentele-híd révén még a folyó balparti térségében is érezhető.

2. Budapesti agglomeráció vonzáskörzete – Kölcsönösségi alapú kapcsolatrendszer erősítése

A főváros agglomerációjához kapcsolódó vonzáskörzetet a Pest megye határmenti – az M1-től az M6-ig terjedő - sávjában fekvő, illetve a foglalkoztatási-, rekreációs- és lakófunkciójában egyre szorosabban kötődő Velencei-tavi települések alkotják. Legfőbb problémája e térségnek az önálló identitás, illetve a budapesti vonzások megyeiekkel-helyiekkel történő ellensúlyozásának kérdése, vagyis hogy a Váli-völgyi és Vértes térségi, valamint a Velencei-tavi területek vonzása a megyeszékhelyhez erősödjön. Ez közmegegyezést kíván a centrum-periféria

területén, illetve szoros együttműködést Fejér és Pest megye között, a negatív hatások semlegesítése, valamint a helyzeti előnyök kiaknázása terén. (A térséget közvetve, illetve közvetlenül érintő, tervezett, ám végleges nyomvonallal még nem rendelkező VO – vasúti elkerülő és „M11” teherforgalmi főúti folyosó a döntés előkészítés fázisában vannak, így hatásuk a térségre még nem értékelhető.) Jelentős funkcionális szerepeket betöltő városai: Bicske – logisztikai, Martonvásár – kutatási, tudományos központok.

3. Mór és térsége – Prosperáló vállalkozói paradicsom

A térség gazdasági szerepe a Győr- Komárom - Tatabánya- Székesfehérvár négyszögben önálló arculattal bír. A Móri borvidék a Velencei-tó – Vértes – Váli-völgy térséggel, valamint a Bakony lábi településekkel jó alapot jelentenek a turizmus különböző válfajai összekapcsolására. Mór jármű- és elektronikai ipari profilja jelentős fejlődési potenciállal rendelkezik, amelyhez további foglalkoztatási és ezekkel harmonizáló képzési igények kapcsolódnak.

4. Székesfehérvár vonzáskörzete – Élhető kulturális-szakrális központ, innováció-orientált gazdasági fordítókorong

A megyeszékhely: fontos közlekedési „fordítókorong”, ipari-logisztikai tengely, kulturális, turisztikai, foglalkoztatási és közigazgatási központ, amelynek megyehatáron átnyúló hatásai vannak. Emiatt elengedhetetlen az együttműködés a szomszédos térségekkel (Mór, Velencei-tó, Balaton stb.) és megyékkel, megyeszékhelyekkel. Erősen agglomerálódó hatások jellemzik a térséget, ahol számos településen a lakófunkció dominál. A gazdag természeti és épített értékek, kulturális hagyományok, foglalkoztatási, gazdaságszervezési és önálló egészségügyi, oktatási bázisán sokrétű fejlődési pálya rajzolható meg korábbi versenyképességi pozíciója helyreállítása érdekében.

5. Felzárkóztatandó térség – A térség éléskamrája

Kihasználatlan természeti és kulturális adottságokkal, kiváló mezőgazdasági termőhelyi potenciállal rendelkező periférikus térség. A megye meghatározó térszerkezeti vonalai elkerülik, lakosságának jelentős része az alacsony jövedelmezőségű mezőgazdaságból él. Az infrastrukturális fejlesztések hatékonysága alacsony színvonalú, fenntartásuk fajlagos költsége a periférikus helyzetű településeken nagyon magas. Társadalmi – gazdasági - jövedelmi mutatói kedvezőtlenek.

6. Velencei-tó és térsége, Váli-völgy, Vértes térsége – Ökoturisztikai paradicsom

Turisztikai adottságok alapján lehatárolt, önálló térségi fejlesztési tanáccsal rendelkező térség, amelynek két végpontja országos térszerkezeti vonalakhoz kapcsolódik. Jelentős része a budapesti agglomeráció vonzáskörzetéhez tartozik, így a fővárosi lakosság kiköltözésének színhelye. Egyes területei már ma is a minőségi turizmust szolgálják, további fejlesztésével sajátos ökoturisztikai térséggé léphet elő, együttműködésben a Móri borvidékkel. Itt található az ország első natúrparkja, a Vértesi Natúrpark.

3. MEGALAPOZÓ MUNKARÉSZEK

3.1 FEJÉR MEGYE SZERKEZETI TERVÉT MEGALAPOZÓ JAVASLATOK

3.1.1 A TÉRSÉGI TERÜLET FELHASZNÁLÁS RENDSZERE

A megye szerkezeti terve a térségi területfelhasználás rendszerét, a települések térbeli rendjét, az országos és térségi műszaki infrastruktúra-hálózatok és építmények helyét, valamint ezek összefüggéseit a megyei területrendezési tervében meghatározó terv. A szerkezeti tervjavaslat a távlati területfelhasználást 5 területfelhasználási kategóriában jeleníti meg a Trtv-ben foglalt OTrT alapján. A távlati területfelhasználás kialakítását a területfelhasználási kategóriákra vonatkozó szabályozással segíti a terv.

3.1.1.1 Térségi területfelhasználási kategóriák

A megyei terv módosítása során a területfelhasználás rendszere a 2019-ben hatályba lépett új OTrT szerint változik. A 2009-ben elfogadott, hatályos megyei tervben szereplő 6 kategória helyett 5 jelenik meg a szerkezeti terv javaslatában. A fontosabb változások az alábbiak:

- Megszűnik a települési térségek megkülönböztetése „városias” és „hagyományosan vidéki” települési térségre. Már a 2013-ban módosított OTrT megszüntette a települési térség ilyen jellegű differenciálását.
- Megszűnik az építmények által igénybe vett térség. A nagyobb kiterjedésű műszaki infrastruktúra elemek az ún. sajátos területfelhasználású térségbe kerülnek, amely új kategóriaként jelenik meg. A kategóriába olyan nagy kiterjedésű – 5 ha-t meghaladó – a településszerkezeti tervekben főképp különleges területfelhasználási egységbe sorolt területek tartoznak, amelyek más kategóriákba nem sorolhatók vagy „idegen” elemként jelennek meg azokban. (külfejtéses bányaterületek, hulladékártalmatlanító létesítmények, egyes egészségügyi, sportolási, rekreációs, megújuló energiahasznosítási, valamint közlekedési és honvédelmi területek)
- Megszűnik a területfelhasználási kategóriák legkisebb ábrázolható térképi egysége – a sajátos területfelhasználású térséget kivéve. A térszerkezeti tervlapon bizonyos egyszerűsítések, összevonások történnek a térképészeti generalizálás szabályai szerint, így a 0,5 - 1 hektáros foltok a szomszédos nagyobb foltokba olvadnak be.

Erdőgazdálkodási térség

Fejér megye erdőgazdálkodási térsége az Trtv -vel összhangban – a települési és a sajátos területfelhasználású térségen kívül eső – az Országos Erdőállomány Adattár szerinti erdőrészeket, az erdőgazdálkodási

tevékenységet közvetlenül szolgáló földterületeket (ún. egyéb részletek) és az erdőtelepítésre javasolt területeket foglalja magában. Ez utóbbi típus biztosítja országos szinten az erdészeti politika azon célkitűzését, hogy nagytávlatban az ország erdősültsége elérje a 27%-ot. Az erdőgazdálkodási térség elemei – az az erdő adattári területek és az erdőtelepítésre javasolt területek – övezetként is megjelennek a tervben. Az erdőgazdálkodási térség kijelölésének és szabályozásának célja továbbra is az, hogy a térségbe tartozó területek a településszerkezeti tervekben erdőterület települési területfelhasználási egységbe kerüljenek. Ezáltal térségben az erdőgazdálkodási funkciók hosszú távú biztosítása, valamint a megye távlati erdősültségi célértéke (17 %) elérhetővé válik. Az erdőkkel kapcsolatos további rendezési célok ismertetésére az Övezeti Terv erdőkkel kapcsolatos fejezetében kerül sor.

Az erdőgazdálkodási térség megnevezésének és fogalom-meghatározásának változása

Az erdőgazdálkodási térségre vonatkozó fogalom meghatározás, szabály és lehatárolás javaslat a Trtv.-ből következik, attól nem térhet el. A Trtv.-ben megjelenő definícióval pontosításra kerültek a térség részterületei (erdőállomány adattár területei és erdőtelepítésre javasolt területek).

Az erdőgazdálkodási térség lehatárolása és annak változása

A hatályos területrendezési tervben az erdőgazdálkodási térség a „meglévő erdők”¹ és az erdőtelepítésre alkalmas területek kijelölésével történt. Ez utóbbi kijelölés a Szent István Egyetem 2008-as ökotípusos vizsgálatán alapult² (lásd részletesebben az erdőtelepítésre javasolt terület övezetének megalapozó műleírásánál). A jelenlegi javaslatban az erdőgazdálkodási térséget – az Trtv -vel összhangban – az Országos Erdőállomány Adattár szerinti területek és az erdőtelepítésre javasolt területek együttesen alkotják. A javasolt területeket a SZIE 2015-ös módosított ökotípusos vizsgálata alapján határozták le. E felülvizsgált (továbbfejlesztett) módszertan alapján az erdőtelepítésre javasolt terület térbeli elhelyezkedése jelentősen eltér a korábbi kijelöléstől, de új az a lehatárolás tudományosan megalapozottabb. Az erdőtelepítésre javasolt területek jelenleg nagyrészt mezőgazdasági művelésben vannak, de jelen tervben annak bizonyos részterületeit (pl. egykori zártkerti, ma kertés mezőgazdasági területeket érintően) csökkentettük, de figyelembe vettük a települések által javasolt jelentősebb erdőtelepítési elhatározásokat. is.

Az erdők és erdőtelepítésre javasolt területek övezete (utóbbi a 9/2019.(VI.14.) MvM rendelet szerinti lehatárolással) alkotta erdőgazdálkodási térségből a területfelhasználási rendszer térképi rétegének elkészítésekor még kikerülhetnek, azok a területek, amelyek átfedésben vannak a vízgazdálkodási, a települési vagy a sajátos területfelhasználású térséggel.

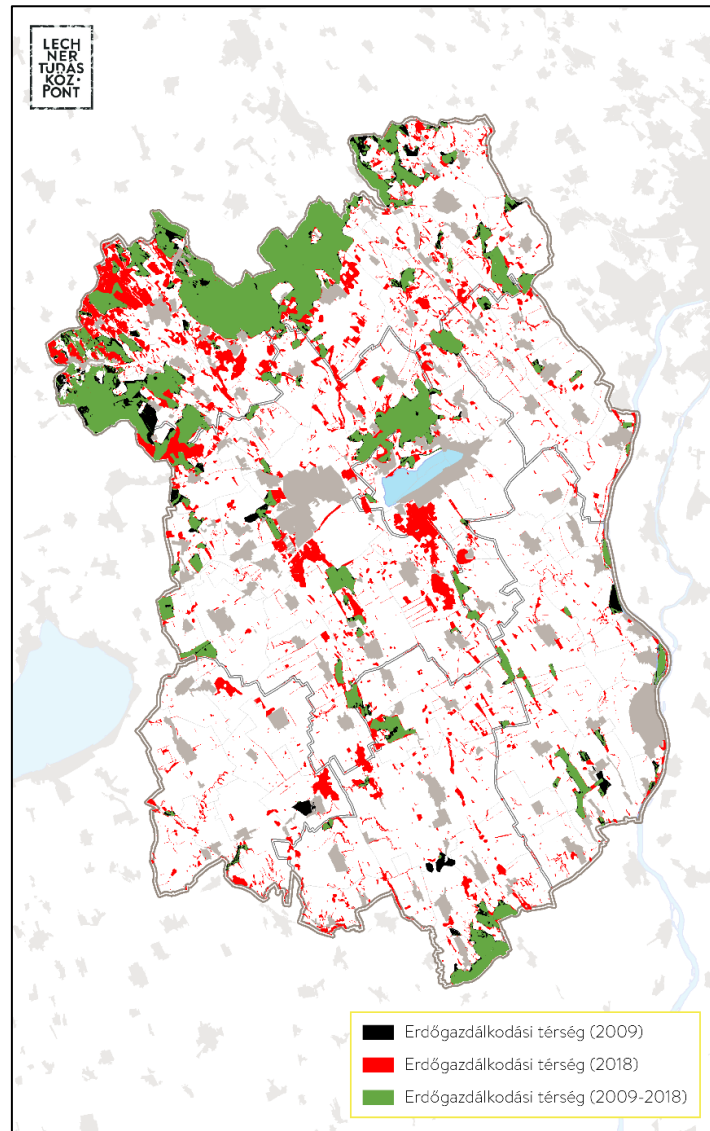
A fenti kijelölés szerint Fejér megye erdőgazdálkodási térségének nagysága 77528 hektár. Ez jelentős növekedés

¹ A 2010-es tervben még nem állt rendelkezésre az Országos Erdőállomány Adattár, így a meglévő erdők különböző felszínborítási térképek (pl. Corine Land Cover) alapján kerültek kijelölésre.

² Az ökotípusos vizsgálat erdőtelepítésre alkalmas területként egy kisebb és egy nagyobb területet is jelölt. A kisebb (leginkább alkalmas) került be az erdőgazdálkodási térségbe, a nagyobb pedig az erdőtelepítésre javasolt területövezetét alkotta. AZ Trtv alapján megegyezik az erdőgazdálkodási térség nagytávlatban jelölt erdőterülete és az erdőtelepítésre javasolt terület övezete.

a hatályos állapothoz (jelenleg 50481 hektár a térség területe) képest. Ez elsősorban az erdőtelepítésre javasolt területek megváltozásának és az Országos Erdőállomány Adattárban szereplő nagyobb területeknek köszönhető.

Új erdőtelepítésre javasolt területek jelentek meg többek között: a Móri-árok, a Keleti-Bakony, a Súr-Bakonyalja és a Közép-Mezőföld Velencei tótól délre eső területein. Számos kisebb új javasolt területet jelöl a terv a Mezőföld középtáján.



Az erdőgazdálkodási térség szabályozása és a szabályozás változása

A térség szabályozása szintén a Trtv. szabályozásával összhangban módosul. A szabályozás célja továbbra is az, hogy az országos erdőgazdálkodási térségbe tartozó területeket erdőterület területfelhasználási egységbe sorolják a településszerkezeti tervekben. A megye–település viszonylatában a 75% os szabályt a Trtv. 2019. évi módosítása eltörölte és a rugalmasabb övezeti előírásokat veszi alapul a szabályozásban. Az ország–megye

viszonylatában az átvezetési százalékos érték a Trtv. alapján 95%, ez viszont kisebb mozgásteret biztosít a megyei tervezés során, mint korábban.

A hatályos (2009. évi) megyei terv és az új tervjavaslat fenti, összehasonlító térképén zöld színnel látható a 2009-ben is és a jelenlegi tervezetben is erdőgazdálkodási térségbe sorolt terület. Fekete színnel (minden összehasonlító térképén) látható a csak a 2009.-évi megyei tervben ábrázolt erdőgazdálkodási térség és piros színnel (minden összehasonlító térképén) az újonnan tervezett erdőgazdálkodási térség

Mezőgazdasági térség

Fejér megye mezőgazdasági térsége főként szántó, ültetvény és gyepterületeket foglal magában, de ide tartoznak kisebb, más kategóriába nem sorolható területfelhasználások is. A mezőgazdasági térség kijelölésének és szabályozásának célja továbbra is mezőgazdasági funkció fenntartása a térség területén. Ennek érdekében a térségi szabályozási célja az, hogy a mezőgazdasági térségbe tartozó területek a településszerkezeti tervekben minél nagyobb arányban mezőgazdasági terület területfelhasználási egységben maradjanak. Egyes, jelenleg még mezőgazdasági területeken a jövőbeni erdősisítés a cél, ezek a területek – javasolt erdőterületekként - az erdőgazdálkodási térség részeként jelennek meg.

A mezőgazdasági térségre vonatkozó javaslat megalapozó műleírása

A mezőgazdasági térség kijelölésének célja

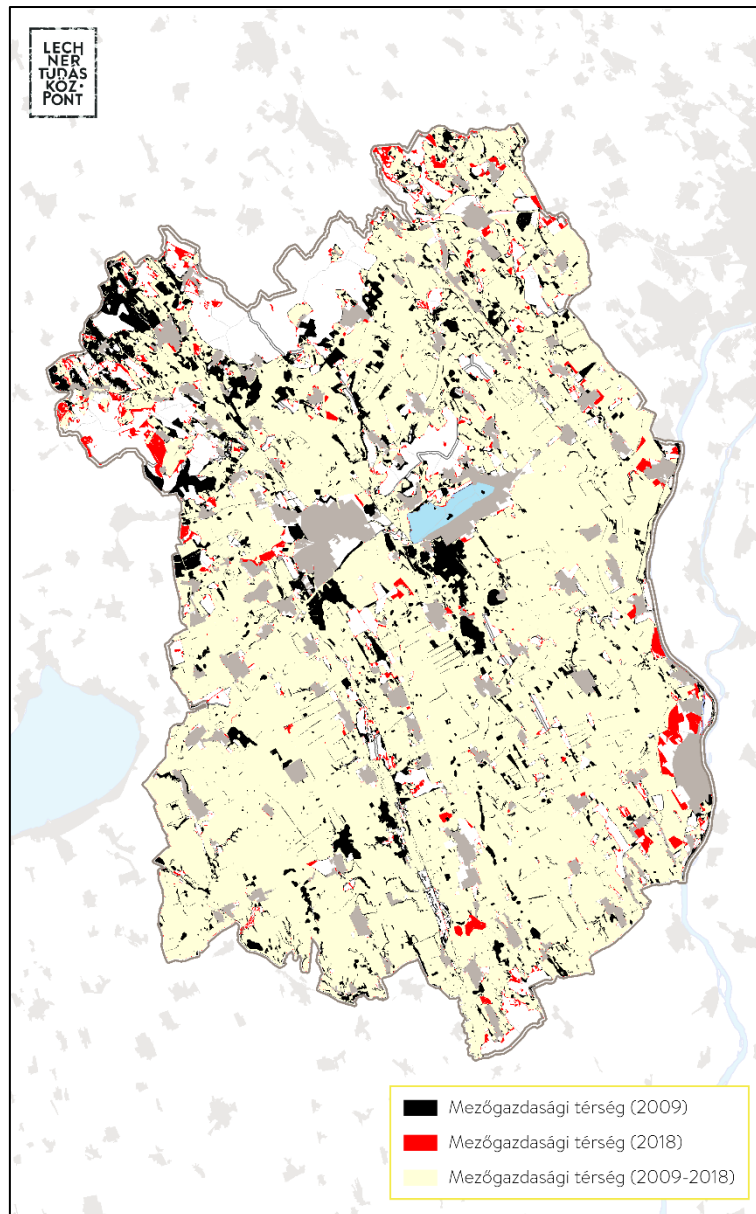
A távlati mezőgazdasági területek kijelölése, a mezőgazdasági funkció hosszútávú fenntartásának biztosítása a térség területén.

A mezőgazdasági térség megnevezésének és fogalom-meghatározásának változása

Az Trtv. fogalommeghatározás pontosítja a mezőgazdasági művelési alatt álló területek körét, illetve a meghatározás kiegészül a kategóriára vonatkozó területhasználati szándék ismertetésével (mezőgazdasági funkció fenntartása). A definícióban szereplő „elsősorban” kifejezés arra utal, hogy más kategóriákba nem sorolható területek is kerülhetnek a térségbe.

A mezőgazdasági térség lehatárolása és annak változása

Bár a mezőgazdasági térség a többi területfelhasználási kategória lehatárolása utáni „maradék terület”, de alapvetően szántó, gyeper, szőlő, gyümölcsös és kert művelési ágba tartozó területeket foglal magában. A térség lehatárolása nagyban függ a többi területfelhasználási kategória kijelölésétől. A nagytávlatban erdősisítendő (erdőtelepítésre javasolt), de jelenleg még mezőgazdasági művelésben lévő területek az erdőgazdálkodási térség részeként jelennek meg.



A mezőgazdasági térség területe a tervjavaslatban jelentősen csökken. Még a 2009-ben elfogadott tervben a térség területe 325 551 hektár, addig a javaslatban a már csak 296 703 ha. Még így is a megye közel 70%-a tartozik a térségbe. A térség nagymértékű csökkenésének oka az erdőtelepítésre javasolt területek kijelölésének (és ezáltal az erdőgazdálkodási térség) növekedése.

A mezőgazdasági térség szabályozása és a szabályozás változása

A térség szabályozása szintén az Trtv. szabályozásával összhangban módosul. A szabályozás célja továbbra is az, hogy a mezőgazdasági térségbe tartozó területek mezőgazdasági terület területfelhasználási egységbe sorolódjanak a településszerkezeti tervekben. A szabályban szereplő százalékos értékek bizonyos rugalmasságot

biztosítanak az átvezetések során. A megye-település viszonylatában ez az érték 75 %, azaz a településnek a megyei mezőgazdasági térséget legalább 75%-ban kell mezőgazdasági terület területfelhasználási egységbe sorolnia a TSZT-ben. A fennmaradó területen természetközeli és honvédelmi terület jelölhető. Az ország-megye viszonylatában az átvezetési százalékos érték (95%) viszont kisebb mozgásteret biztosít a megyei tervezés során, mint korábban (akkor az érték 75% volt). Azaz az országos mezőgazdasági térség legalább 95%-át kell megyei mezőgazdasági térségbe sorolni. Ugyanakkor szabályban szereplő „elsődlegesen” kifejezés irányelv jellegű kölcsönöz az előírásnak.

A mezőgazdasági térségre vonatkozó ajánlások szerepe

A kategóriához tartozó ajánlások a térség teljes területe esetében a mezőgazdasági terület kijelölését javasolják. Fejér megyébe ennek az előírásnak különösen nagy jelentősége van, hiszen a megye területének nagy részén kedvezők a mezőgazdaság termőhelyi adottságok, így a mezőgazdasági funkciók fenntartás alapvető kívánalom.

Az agrárágazatnak címzett ajánlások az adottságokhoz igazodó, a környezet- és természetvédelem céljait is integráló agrártérszerkezet és intenzitási fok kialakítására vonatkoznak. A megyében a nagyüzemi (nagyábrás) intenzív mezőgazdaság a jellemző, így különösen fontos a mezővédő erdősávok, füves mezsgyék létesítése, a zöld infrastruktúra fejlesztése. Emellett szintén nagy jelentősége van a kedvező termőhelyi adottságok fenntartásának, az eróziós talajveszteségek mérséklésének.

Vízgazdálkodási térség

Fejér megye vízgazdálkodási térsége a Trtv -vel összhangban a folyó- és állóvizeket tartalmazza. A vízgazdálkodási térség kijelölésének és szabályozásának célja továbbra is az, hogy az országos vízgazdálkodási térséghez tartozó területek a településszerkezeti tervekben elsődlegesen vízgazdálkodási terület települési területfelhasználási egységbe sorolódjanak. A Trtv megenged vízgazdálkodási cél erdőterületbe, vízgazdálkodási cél mezőgazdasági területbe és a honvédelmi területbe való sorolást is.

A vízgazdálkodási térségre vonatkozó javaslat megalapozó műleírása

A vízgazdálkodási térség kijelölésének céljai

A vízgazdálkodási térség országos kijelölésének és szabályozásának célja az Európai Víz Keretirányelvnek való megfelelést, továbbá az Országos Vízügytő-gazdálkodási Tervnek való megfelelést célozza. A Víz Keretirányelvnek (2000/60/EK) megfelelően minden felszíni víz egyforma mennyiségi és minőségi védelmet élvez. A terv célja, hogy védje és javítsa vizeink állapotát, megakadályozza azok állapotromlását és biztosítsa vízkészleteink hosszú távú hasznosíthatóságát. Ennek megfelelően a vízgazdálkodási térség a kiemelt térségi és megyei tervekben az országos kiterjedésének megfelelően ábrázolandó. A vízgazdálkodási térség megyei lehatárolásának célja, hogy ezek a területek továbbra is vízgazdálkodási területként funkcionáljanak, így azokat

az előírások szerint a településrendezési eszközökben vízgazdálkodási terület területfelhasználási egységbe kell sorolni (a működési területével érintett vízügyi igazgatási szervvel egyeztetett, pontosított módon).

A vízgazdálkodási térség megnevezésének és fogalommeghatározásának változásai

A Trtv fogalom-meghatározása kis mértékben pontosodott a 2013. évi OTrT-hez képest az OTÉK által is használt „állóvizek” kifejezés átvételével a „tavak” kifejezés helyett. A meghatározás módosítása nem érinti a térségbe tartozó területek körét.

A vízgazdálkodási térség a 2008. évi OTrT törvényi előírása szerint: „országos, kiemelt térségi és megyei területrendezési tervben megállapított területfelhasználási kategória, amelybe egyes folyóvizek, egyes állóvizek, egyes vízfolyások és egyes csatornák medre és parti sávja tartozik.”

A parti sáv szélességét a 83/2014. (III.14. korm. rend.) szabályozza, amely Duna, a Tisza, a Dráva, a Körösök és a Bodrog mentén 10 métert, egyéb kizárólagos állami tulajdonú vízfolyások, tavak, tározók és holtágak mentén 6 métert, egyéb esetekben 3 métert határoz meg.

A vízgazdálkodási térség lehatárolása és annak változásai

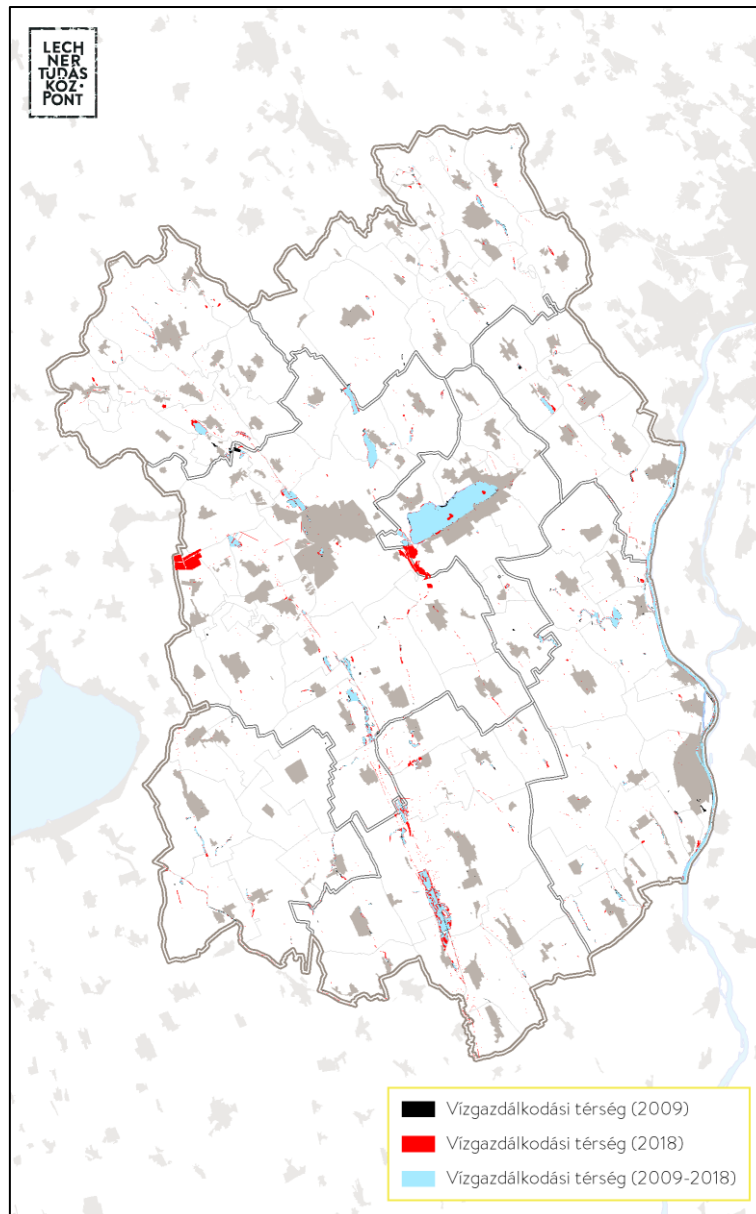
A területrendezés kereteit kijelölő OTrT-ben meghatározott definíció szerint a vízgazdálkodási térségbe tartoznak a folyóvizek, az állóvizek, a vízfolyások és a felszíni vízrendezést szolgáló csatornák medre és mindezeknek a felszíni víztesteknek a parti sávjai. Ezeket a felszíni víztesteket a parti sávjaival együtt, az OTÉK-ban rögzítettek alapján vízgazdálkodási területként kell a területhasznosítás szempontjából kijelölni. Ezek a területeken vízgazdálkodással összefüggő feladatok végezhetőek és csak a vízgazdálkodási tevékenységet segítő, azt nem akadályozó építmények helyezhetőek el. Ezek a területek szolgálnak a vizek hasznosítására, a hasznosítási lehetőségeinek megőrzésére, a vizek kártételei elleni védelemre és védekezésre (vízkárelhárításra). Ezek a vízgazdálkodással összefüggő területhasznosítások a földhivatali térképen és a tulajdoni lapokon is rögzítettek.

A vízgazdálkodási térségre vonatkozóan a korábbi megyei terv készítésekor nem állt rendelkezésre adatszolgáltatás. A térség lehatárolása így a DTA-50 adatbázis alapján történt. A Trtv -ben ábrázolt vízgazdálkodási térség megegyezik a VGT-ben rögzített szegmens adatbázis parti sávval kiegészített poligonos állományával. Ez az állomány 2013-ban állt elő, azóta 2015-ben a VGT II-ben módosult. A vízfolyások területe automatizált módon, ún. puffereléssel került kiszélesítésre vonal rajzolatból felületként való ábrázolás céllal. Emellett a bányatavak területének kiterjedése sok esetben megváltozott a 2013-as állományhoz képest. A vízgazdálkodási térség területének pontosítása érdekében a Trtv lehatárolása mellett a MePAR felszínborítás nyílt vízfelület kategóriája is ábrázolásra került. Így együttesen ez képezi a térség lehatárolását. A MePAR adatbázist a megyének a 282/2009. (XII.11.) korm. rend alapján a BFKH szolgáltatta. A MePAR a nagy vízfolyásoknál és a tavaknál a valós vízfelület ábrázolja részletgazdagabb rajzollal, viszont patakok, csatornák

végig vezetése hiányos, nincs. Amennyiben a MEPAR vízfelület települési, sajátos területfelhasználású térségre vagy meglévő erdőterületre ráfed, utóbbiak kerülnek ábrázolásra a megyei térszerkezeti terven.

Általános tapasztalat, hogy a vízgazdálkodási területként jelölt terület akár emberi beavatkozás, akár a természetes hordaléklerakás eredményeként a valóságban már nem a nyilvántartott helyén van, az új helyének legalizálását általában a területtulajdonos érdeksérelme akadályozza. Ez esetben a jogi vízgazdálkodási területet kell fenntartani vízgazdálkodási területként, feltételezve, hogy a víz eredeti útjának a visszaállítási lehetősége megoldható, ami a mederkarbantartónak, a meder tulajdonosának feladata. Ettől eltérni csak vízjogi engedély alapján lehet akkor, ha bármi okból okafogyottá vált a vízgazdálkodási terület fenntartásának szükségessége, illetve, ha a telekcserében az érintett ingatlantulajdonosok meg tudnak állapodni.

A 2009 évi megyei területrendezési terv 7225,66 ha vízgazdálkodási térséget határolt le. A jelenlegi tervezet 9468,96 ha vízgazdálkodási térséget javasol. A 2243,3 hektáros különbség nem valós vízfelület növekedést jelöl, hanem a lehatárolás módszerének változását. A korábbi tervben vonalas elemként megjelenített kisvízfolyások jelenleg felületi (poligon) ábrázolást kaptak, amelynek kiterjedése mérhető a vonalas elemmel szemben.



A vízgyűjtőterület szabályozása és a szabályozás változásai

A 2008. évi OTrT az országos és megyei terv között 90%-os besorolást tett kötelezővé a vízgyűjtőterület tekintetében. A megyei és települési szint között szintén 90%-os megfeleltetőség volt. A fennmaradó részen beépítésre szánt terület nem volt kijelölhető. A 2013. évi OTrT-ben az ország-megye viszonylatában 90%, a megye település viszonylatában 85% volt a megfeleltetés.

Az új Trtv szabályozás országos és megye között százalékos értékek helyett a működési területével érintett vízügyi igazgatási szervvel történő egyeztetés alapján történő pontosítást ír elő, ami lehetőséget ad a tervezőknek, hogy

a léptékváltásból és az eltérő adatbázisok alkalmazásából adódó eltérést az alsóbb rendű tervek készítése során az illetékes államigazgatási szervvel egyeztetve pontosíthatják.

A megye-település viszonylatában a vízgazdálkodási terület korábban csak vízgazdálkodási terület vagy természetközeli területfelhasználási egységbe volt sorolható a százalékos pontosítás határain belül. Az új szabályozás szélesebb kört határoz meg a besorolásnál, azonban a kijelölt terület egészét ezen kategóriák egyikébe kötelező sorolni. A kijelölhető kategóriák: vízgazdálkodási terület, vízgazdálkodási célú erdőterület, vízgazdálkodási célú mezőgazdasági terület, természetközeli terület, továbbá különleges honvédelmi, katonai és nemzetbiztonsági célú terület vagy honvédelmi célú erdőterület területfelhasználási egység. Utóbbi területfelhasználási kategóriák még nem szerepelnek az OTÉK-ban.

A vízgazdálkodási térségre vonatkozó ajánlások szerepe

A vízgazdálkodási területeknek a hasznosításának a megváltoztatása nem pusztán területfelhasználási szempontok, igények alapján javasolható, a megváltoztatásukhoz a vízgazdálkodási feladatok teljesülését is mérlegelni, ellenőrizni kell. Ezért nagyon fontos, hogy vízgazdálkodásként jelölt, a földhivatali térképen is akként rögzített területfelhasználás megváltoztatása csak a vízügyi ágazat támogatásával történhet. A vízügyi ágazat az ez irányú támogatását csak olyan vízügyi ágazati terv alapján (vízjogi létesítési terv) adhatja, amelyben az érintett víztest parti sávjával együttes tényleges területigényét, fenntartásának szükségességét, illetve felszámolási lehetőségét pontosan meghatározza, figyelembe véve a vízügyi ágazati fejlesztési szándékokat, igényeket is.

A megye területét érintő vízügyi fejlesztési szándékokat, kiemelten a felszíni víztesteket érintő jókarba tételi feladatokat a Vízgyűjtő-gazdálkodási Terv rögzíti. Fejér megye, a Duna közvetlen részvízgyűjtőjén fekszik. Az egyes részvízgyűjtők vízgyűjtő alegységekből épülnek fel, amelyekre tagolhatók a vízelvezetési és vízgazdálkodási feladatok. Fejér megye területét kisebb-nagyobb mértékben 6 alegység érinti, ezek 1-6 Által-ér alegység, 1-9 Közép-Duna alegység, 1-10 Duna-völgyi-főcsatorna, 1-11 Sió alegység, 1-13 Észak-Mezőföld és Keleti-Bakony alegység, 1-14 Velencei-tó alegység. Az alegységek egy része az Észak-Dunántúli Vízügyi Igazgatóság, a másik része a Közép-Dunántúli Vízügyi Igazgatóság működési területén fekszik. A felszíni víztestek vonatkozásában jelentkező, a Vízügyi-gazdálkodási Tervben rögzített fejlesztési feladatok végrehajtása is a két felügyeletet is ellátó vízügyi igazgatóság között oszlik meg.

A fejlesztési tervek némelyike a vízgazdálkodási célra már kijelölt és igénybe vett vízgazdálkodási területen belül megoldható, de vannak olyan fejlesztési szándékok is, amelyek a víztestek mentén újabb vízgazdálkodási terület kijelölésével, vagy a meglévő bővítésével valósíthatók meg. Meg kell azonban jegyezni, hogy azokat az új területigényű vízügyi fejlesztési szándékokat, amelyek megvalósításához új vízgazdálkodási célú területhasznosítás kijelölése, vagy a meglévő növelése is szükséges, azzal csak a tényleges igény megjelenésekor kell foglalkozni, amikor az új területfoglaláshoz, a terület funkcióváltásához szükséges gazdasági feltételek is

rendelkezésre állnak. (A területfelhasználás módosítása csak kártalanítással valósítható meg és annak teherviselését az érdekelteknek vállalnia kell.)

Új vízgazdálkodási célú területigényre számítani lehet a Velencei-tó vízháztartásának fejlesztése érdekében is, de ezzel is már csak a tényleges tervek ismerete alapján kell foglalkozni és majd akkor kell a területrendezési eszközök, településrendezési eszközök szükséges módosítását is megoldani és az ahhoz kapcsolódó feladatokkal együtt.

A folyók, vízfolyások, vízelvezető csatornák vízszállító képessége általában korlátozott, a klímaváltozás hatására előforduló szélsőséges csapadékeseményeknél a vízelvezetés útján a vizek mederben tartása nem mindig zavarmentes. A vízelvezetés útján a vizek megfelelő mederben tartásának hiánya esetén, a mederből kifolyó víz helyi vízkárt okoz. A helyi vízkár két eltérő előfordulási területe a dombvidéki adottságból eredő helyi vízkár és a síkvidéki területen kialakuló vízkár. A megye területét mindkettő érinti. A változatos topográfiai adottságú megye dombos területein a dombvidéki, sík területein a síkvidéki vízkár veszélyezteti a vizek menti területeket. A helyi vízkár kialakulását az intenzív csapadék okozza, amelynek levonulása síkvidéken nem gyors, a víz tartósan, mint vízállás marad meg a mélyebb fekvésű területen a belvízkárok okozásának alapja, a dombvidéken a lezúduló csapadékvíz a völgyekben, a mélyebben fekvő területeken okoz elöntést, árvízi eseményt. A dombvidéken a lezúduló víz visszatartására völgyzáró gátak nyújthatnak segítséget, síkvidéken záportározók biztosíthatják a víz visszatartását.

A helyi vízkár előfordulását, illetve előfordulási valószínűségét síkvidéken és dombvidéken is egyaránt növeli a beépítés növekedése, a burkolt felületek arányának változása, növekedése. Hatására a lefutó víz mennyisége is nő. A helyi vízkár rendezése az önkormányzat, illetve a befogadót, az adott vízfolyás üzemeltetőjének, a helyi katasztrófavédelemnek a feladata.

A patakok- vízfolyások- csatornák döntő hányada karbantartás hiányos, illetve mederrendezést igényel ahhoz, hogy a helyi vízkár elkerülhető legyen. A karbantartás igénye érdekében meg kell említeni, hogy a medrek karbantartását szolgáló parti sávok kijelölési köteleméről ma már kormányrendelet rendelkezik, de annak egyszerű végrehajtása akadályokba ütközik. A mederkarbantartó sávot elméletileg kijelölni a középvízi medertől lehetne. Az egyes vízfolyások középvízi medrének kijelölése azonban többnyire nem történt meg, így áthidaló gyakorlatként a településrendezési eszközök szintjén a meder telkétől jelölhető ki a mederkarbantartó sáv és arra a meder karbantartója számára bejegyzett szolgálmi joggal a vízgazdálkodási feladatok elvégzési lehetősége biztosítható.

A helyi vízkár keletkezésének egyik oka a településen belüli felszíni vízrendezés, a csapadékvíz elvezetésének nem megfelelő megoldása. Az egyes településeken belüli csapadékvíz elvezetés és a kisebb vízfolyások kezelése a települések önkormányzati kompetenciájába tartozik, s egyben önkormányzati feladat a településeken összegyűlő vizek továbbvezetésének a megoldása a végbefogadóig.

Valamennyi településen az elmúlt években megvalósított fejlesztések eredményeként a burkoltsági arány növekedett és ezzel az elvezetendő csapadékvíz mennyisége is nőtt és a többlet csapadékvíz elvezetési feladatokra az elvezető rendszert nem fejlesztették.

A települések felszíni vízelvezető rendszereinek fejlesztésének hiánya, valamint a vízfolyások megfelelő karbantartásának az elmaradása vezetett oda, hogy a nagyobb csapadékesemények zavarmentes elvezetése nem biztosított.

A helyi vízkár megelőzésére helyi víz visszatartás kiépítése szükséges. A helyi vízvisszatartás kiépítését valamennyi új burkolt felület növekedésével járó beruházásnál meg kell oldani. Ehhez a településrendezési eszközökben az építési szabályzatban a feladatokat, kötelezettségeket rögzíteni kell.

Települési térség

Fejér megye települési térsége a Trtv-vel összhangban a települések belterületét és a beépítésre szánt területeket tartalmazza. A települési térség kijelölésének célja, hogy a terület- és gazdaságfejlesztés hatékony területi, területhasználati orientálása érdekében a takarékos területhasználatot elősegítse a településeken, elsősorban annak beépítésre szánt területein.

A települési térségre vonatkozó javaslat megalapozó műleírása

A települési térség kijelölésének célja

A települési térség kijelölésének célja a terület- és gazdaságfejlesztés hatékony területi, területhasználati orientációja a települések – elsősorban a beépítésre szánt területekre vonatkozó – takarékos területhasználatának elősegítésével. Cél, hogy az új lakó- és gazdasági területekkel kapcsolatos fejlesztések minél nagyobb része a térség kijelölt területén valósuljon meg.

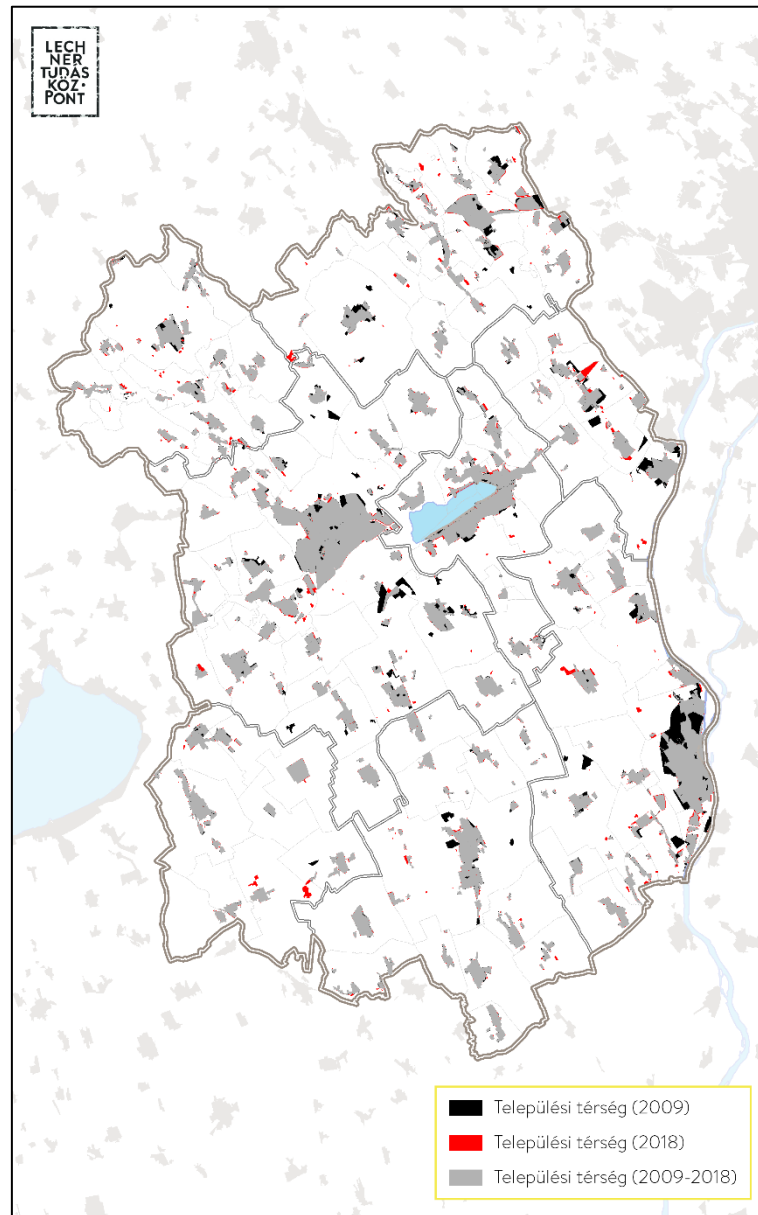
A települési térség megnevezésének és fogalommeghatározásának változásai

A települési térségre vonatkozó fogalommeghatározás, szabály és lehatárolási javaslat a Trtv -ből következik, attól nem térhet el. A 2008. évi OTrT-hez képest annyi változás következett be, hogy a települési térség a Trtv szerint nem tartalmazza a vízgazdálkodási térséget és a sajátos területfelhasználású térségbe tartozó területeket.

A települési térség lehatárolása és annak változásai

A települési térség lehatárolása az ingatlanyilvántartás szerinti települési belterületek és az adatszolgáltatásként átadott hatályos településrendezési eszközök (TSZT, SZT) beépítésre szánt területei figyelembevételével történt. Fejér megye esetében magas arányban álltak rendelkezésre a települések

szabályozási tervei, a hiányzóknál az ingatlannyilvántartás szerinti települési belterület lett lehatárolva mint települési térség.



A hatályos megyei tervben a települési térség területe 52485,51 ha volt, ami 2019-re 48881,92 ha, ez 3603,59 ha-os (6,9%) csökkenést jelent. Ennek oka többek között egyes – korábban települési térségbe sorolt - területeknek sajátos területfelhasználású térségbe sorolása lehet.

A 2008. évi OTrT törvénymódosítás még hagyományosan vidéki, valamint városias alkategóriákra bontotta a települési térséget, ezt azonban a 2013. évi OTrT törvénymódosítás megszüntette. Az összehasonlító számításnál a városias és hagyományosan vidéki települési térséget összevontuk.

Fejér megye Magyarország területének 4,7%-án a hazai népesség 4,2%-át tömöríti. 108 településéből 17 rendelkezik városi ranggal, amelyek közül a csaknem 100 ezres lakosú Székesfehérvár, valamint a közel 50 ezres lakosú Dunaújváros megyei jogú városok. A megye népességének 34%-a tömörül városokban. Legkisebb települése Bakonykúti, ahol csupán 138 lakót jegyeztek 2016-ban. A megye településsűrűsége (2,5 település/100km²) kisebb az országosnál (3,4 település/100km²), a legkisebb településsűrűség a Sárbogárdi járást jellemzi, míg a 100 km²-re jutó legtöbb település a Gárdonyi járásban található.

Fejér megye népsűrűsége 95,5 fő/km² volt 2016-ban, legsűrűbben lakott települései a megyei jogú városok: Dunaújváros (847,5 fő/km²) és Székesfehérvár (571,2 fő/km²), a legritkábban lakott Bakonykúti (11 fő/km²). 12 település mondható urbanizáltnak (100 fő/km² feletti, közel 5000 fős, vagy a fölötti népességgel), amelyek a megye településeinek 11%-át teszik ki. A népsűrűség és lakónépesség szerint a népesség 52%-a él urbanizált településen. A községek népsűrűsége (54 fő/km²), csaknem a fele a megyeinek, míg a városoké meghaladja az urbanizáltsági határt (189 fő/km²). Fejér megye városai közül 7 az 5000 – 9999 fős népességkategóriába tartozik, lefedve a megye lakosságának 10 %-át. A megye legtöbb települése a 2000 – 4999 fős népességkategóriába sorolható, amelyekben a megye népességének közel 28 %-a él, míg a 200 fő alatti települések körébe csupán egy település (a korábban említett Bakonykúti) tartozott a vizsgált időszakban.

A megye településhálózata stabilnak mondható. A KSH besorolás szerint a székesfehérvári településeggyüttes, a megyeszékhelyen kívül 34 települést foglal magába. 1360 négyzetkilométernyi összterülete a megye közel harmadát teszi ki. A településeggyüttes igen sok földrajzi kistájat érint, északi része a Vértes-hegység déli lábainál található, majd dél, délkelet felé a Sárréten, a Velencei-hegységen és a Velencei-tóvidéken át egészen a Mezőföld középső vidékéig húzódik.

A nagyvárosok mellett országos vagy regionális szempontból kiemelkedő funkciójú szerves fejlődésű, karakteres középvárosok találhatók a megyében: Gárdony (idegenforgalom, természeti értékek), Bicske (logisztika), Mór (borvidéki központ élénk kkv tevékenységgel). Kiemelhetők még a döntően agrár-jellegű járási központok: Enying és Sárbogárd. A funkcióvizsgálat során Bicske, Mór és Sárbogárd mutatta a teljeskörű igazgatási és szolgáltatási funkciók meglétét, hiányos igazgatási és szolgáltatási funkciójú városnak mondható Csákvár, Martonvásár és Ercsi, a megye többi 9 városát erősen hiányos igazgatási és szolgáltatási funkciók jellemzik, amely részben Székesfehérvár és Dunaújváros erős központi szerepének köszönhető.

A megyében az Enyingi és Sárbogárdi járások a 290/2014. (XI. 26.) Kormányrendelet alapján hátrányos helyzetű járásoknak számítanak (az Enyingi járás fejlesztendő, a Sárbogárdi járás komplex programmal fejlesztendő). A 105/2015. (IV. 23.) Kormányrendelet melléklete szerint pedig Fejér megyében 6 település tartozik kedvezményezett települések közé, amelyek közül Enying és Mátyásdomb társadalmi-gazdasági és

infrastrukturális szempontból, Sáregres jelentős munkanélküliség által sújtott mivolta folytán, Igar, Sárkeresztúr és Vajta pedig mindkét szempontból.

A települési térség szabályozása és a szabályozás változásai

A korábbi OTrT szabályozása szerint a települési térséget legalább 75%-ban (megyei) települési térség kategóriába kellett sorolni. Ez a %-os szabály a hatályos Trtv -ben 90%-ra emelkedett. Tekintettel arra, hogy a 2008. évi OTrT csak az 1000 hektárt meghaladó települési térséget ábrázolta felületi jellel, az az alattiakat jellel, a 75%-os besorolás nem volt értelmezhető a teljes települési térségre. A Trtv -ben a települési térség ábrázolása területi korlát nélküli, azaz a fogalom meghatározás szerint minden annak megfelelő települési térség ábrázolásra került. Ebből adódóan a 90%-os megfeleltetés reális. A 2008. évi OTrT tiltotta a hagyományosan vidéki települési térségben a nagyvárosias és vegyes területek kijelölését a településrendezési eszközökben. Ez a szabály mára kikerült a törvényből, mivel a Trtv nem különböztet meg vidéki és városi települési térségeket.

A Trtv az új beépítésre szánt terület kijelölését feltételekhez köti a mérlegelés elvével. Az új beépítésre szánt terület lehetőleg csatlakozzon a már kijelölt települési térséghez, de ne okozza ezzel a szomszédos települések összenövését. A barnamezős beruházásokat előnyben kell részesíteni. A települési térség növekedését indirekt módon korlátozzák a többi területfelhasználási kategóriákra, valamint az övezetekre vonatkozó szabályok.

A települési térségre vonatkozó ajánlások szerepe

A terv ajánlásain keresztül a települések összenövésének megakadályozását, növekedésük korlátozását és az okszerű/takarékos területhasználatra való törekvést támogatja. A klímaváltozás káros hatásainak mérséklése céljából a zöldterületek kialakítása és védelme kiemelt szerepet játszik az ajánlások között.

Sajátos területfelhasználású térség

A sajátos területfelhasználású térség új, megyei szinten alkalmazott területfelhasználási kategória a Trtv-ben. A sajátos területfelhasználású térség bevezetések célja a differenciáltabb területhasználat megjelenítése és szabályozása, a másik négy területfelhasználási kategória jellemző használatától eltérő funkciójú (bánya, hulladéklerakó, nagy kiterjedésű sportolási célú terület stb.) területek különálló megjelenítése.

A sajátos területfelhasználású térségre vonatkozó javaslat megalapozó műleírása

A sajátos területfelhasználású térség kijelölésének céljai

A területrendezésben a területfelhasználási kialakítása a fő kategóriák (települési, erdőgazdálkodási, mezőgazdasági és vízgazdálkodási térség) figyelembevételével történik, azonban számos esetben található

olyan nagyterjedésű területek, amelyek nem sorolhatók fentiek egyikébe sem. A sajátos területfelhasználású térség bevezetésének célja a differenciáltabb területhasználat megjelenítése és szabályozása.

A sajátos területfelhasználású térség megnevezésének és fogalommeghatározásának változásai

E térség meghatározásának és lehatárolásának a korábbi tervezési időszakban nem volt igazán előzménye. Az építmények által igénybevett térség tekinthető részleges előzménynek, ami az országos, kiemelt térségi és megyei területrendezési tervben megállapított területfelhasználási kategória, amelybe a műszaki infrastruktúra hálózatok és egyedi építmények tartoztak. A sajátos területfelhasználású térségbe az építmények által igénybevett térségbe eddig tartozó közlekedési és energia létesítmények vonhatók be, valamint a Trtv szerinti egyéb megnevezett funkciójú bányaterületek, hulladékártalmatlanítók, egyes egészségügyi, sportolási, rekreációs, megújuló energiahasznosítású, közlekedési és honvédelmi területek. A hulladékártalmatlanítóba beszámítandók a folyékony hulladékkezelők is, ami a szennyvíztisztítók területe.

A sajátos területfelhasználású térség lehatárolása és annak változásai

A sajátos területfelhasználású térség alkalmazását a Trtv teszi lehetővé, új megyei területrendezési elem, amely részben kiváltja a korábbi építmények által igénybevett térséget, valamint annál tágabban meghatározott területeken értelmezhető. A kategória megyei szintű bevezetésével a sajátos területfelhasználású térségbe tartozó területek – a korábbi gyakorlattól eltérően – már nem olvadnak bele a mezőgazdasági térségbe, így ez utóbbiak aránya jobban közelít a valósághoz. A településrendezési eszközökben ezek a területek nagyrészt beépítésre szánt és kisebb részben beépítésre nem szánt különleges terület területfelhasználási egységbe tartoznak. A sajátos területfelhasználású térség lehatárolása alapvetően a hatályos településrendezési eszközök (HÉSZ, Szabályozási tervek) alapján történt a következő elvek mentén:

- 5 ha feletti, SZT-ben beépítésre szánt és nem szánt különleges terület (bánya, hulladék, egészségügyi, sport, rekreációs, energia, közlekedés, honvédelmi) sajátos területfelhasználású térségbe került.
- 5 ha alatti, SZT-ben beépítésre szánt terület települési térségbe került.
- SZT-ben beépítésre szánt különleges mezőgazdasági (major) terület települési térségbe került.
- 5 ha feletti, SZT-ben nem különleges területbe sorolt, de valójában bányaterület: a bányatelek egy része, amely bányászati tevékenység alatt áll, sajátos területfelhasználású térségbe került
- 5 ha feletti, SZT-ben nem különleges területbe sorolt, de valójában hulladéklerakó, szennyvíztisztító sajátos területfelhasználású térségbe került

- Az 5 ha méretkorlátnál kisebb, önálló területű, települési közigazgatási határon csatlakozó területek, amelyek összeadódva meghaladják az 5 ha-t, sajátos területfelhasználású térségbe került.

A lehatárolásnál problémaként jelentkezik, hogy egyes bányaterületeket, vagy pl. kastélypark területeket (Dég, Lovasberény) a TSZT, SZT nem sorol különleges területbe.

A településrendezési eszközök többsége a mezőgazdasági üzemközpontokat, majorságokat, „pusztákat”, birtokközpontokat jellemzően beépítésre szánt különleges mezőgazdasági területbe sorolja. Trtv definíció szerint ezek települési térségbe tartoznak, nem sorolhatók sajátos területfelhasználású térségbe.

A sajátos területfelhasználású térség szabályozása és a szabályozás változásai

A Trtv -ben először jelenik meg előírás a sajátos területfelhasználású térségre, amely szerint a területét a tervezett felhasználásának megfelelően honvédelmi, különleges, közlekedési, erdő-, gazdasági vagy intézményterület települési területfelhasználási egységbe kell sorolni. Problémát jelent a visszaminősítés hiánya, azaz lehetőség megteremtése arra, hogy pl. a későbbiekben egy rekultivált bánya mezőgazdasági vagy vízgazdálkodási területbe visszasorolható legyen.

A sajátos területfelhasználású térségre vonatkozó ajánlások szerepe

A településrendezési eszközben túltervezettnek tekintendő különleges területek növekedésének fékezése a cél.

3.1.2 Műszaki infrastruktúra hálózatok és egyedi építmények

Műszaki infrastruktúra hálózatokra vonatkozó általános szakági tervjavaslat megalapozó műleírása

A műszaki infrastruktúra hálózatok és egyedi létesítmények kijelölésének célja

A területrendezés feladata, hogy a közlekedési, energetikai, vízgazdálkodási, hulladékgazdálkodási műszaki infrastruktúra nyomvonalainak és létesítményeinek elhelyezéséhez területet biztosítson, ezek egymáshoz kapcsolódását vizsgálja, valamint a területrendezési tervek egyéb tartalmával (főként a védelmet biztosító övezetével) való ütközéseket feltárja.

A műszaki infrastruktúra hálózatok és egyedi létesítmények lehatárolása

A korábbi gyakorlattal ellentétben, az új tartalmi követelmények szerint a megyei területrendezési tervnek a műszaki infrastruktúra hálózatokat és egyedi építményeket a meglévő és tervezett elemek megkülönböztetésével kell ábrázolnia, megkönnyítve ezzel a kiépítendő elemekről való tájékozódást. Az egyes nyomvonal-hálózatok és egyedi létesítmények körének és elhelyezkedésének változásáról részletesen a közlekedésről, energetikáról, vízgazdálkodási és hulladékgazdálkodási létesítményekről szóló fejezetekben

található információ.

Az országos jelentőségű elemekről a Trtv (ezen belül az OTrT.) elfogadásával az Országgyűlés döntött, azonban a tervezett térségi elemeket a megyei területrendezési terv határozza meg. A térségi elemek körét a 218/2009. (X. 6.) Korm. rendelet tartalmazza.

A műszaki infrastruktúra hálózatok és egyedi létesítmények szabályozása

A területrendezési szabályozás a korábbi előírásokkal egyezően főként a nyomvonalak településrendezési eszközökbe való tovább vezetéséről rendelkezik, lényeges változás azonban, hogy a korábbi ún. százalékos szabály helyett, az adott nyomvonalat, az ágazatot az egyeztetés során képviselő szervezet egyetértésével lehet pontosítani. A műszaki infrastruktúra előírások közé kerültek a Trtv-ben a bányászatra vonatkozó előírások, amelyek módosítása a települések bányászati területekkel kapcsolatos szerepének pontosítása érdekében történt.

3.1.2.1 Országos és térségi jelentőségű közlekedési hálózatok és egyedi építmények

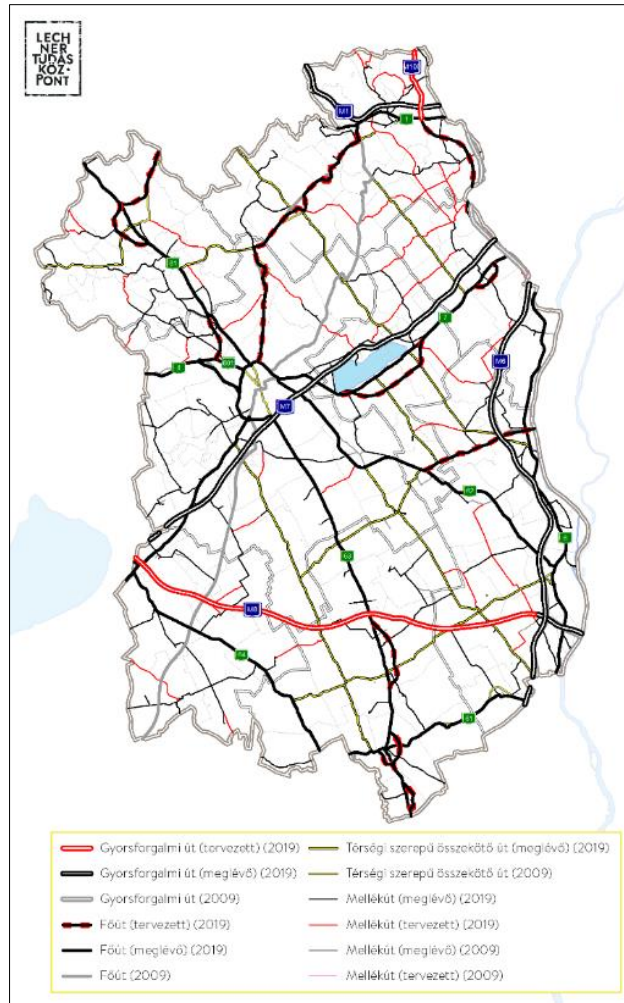
A közlekedés az ország, a megye, a település életében folyamatosan jelenlévő, a mindennapi életet befolyásoló gazdasági ágazat, amelynek működése közvetlenül és közvetve is hat a lakosság, a gazdasági szereplők életére. A területrendezés a közúti, vasúti, kerékpáros, vízi és légi közlekedés meglévő és tervezett elemeit rögzíti.

Az országos jelentőségű elemekről (gyorsforgalmi utak, főutak, vasúti törzshálózat, országos jelentőségű repülőterek, kikötők, kerékpárutak) az OTrT elfogadásával az Országgyűlés döntött, azonban a tervezett térségi elemeket (mellékút, vasúti mellékvonal, térségi jelentőségű repülőterek, kikötők, kerékpárutak) a megyei területrendezési terv határozza meg

A megyei területrendezési terv szerkezeti terve a műszaki infrastruktúra hálózatok és egyedi építmények között a nemzetközi, országos és térségi jelentőségű jövőbeli közlekedési hálózatokat és építményeket rögzíti. A lehatárolás célja a térszerkezet bemutatása, a tervezett országos és térségi jelentőségű közlekedési hálózatok és egyedi építmények optimális helyének meghatározása, az elemek számára helybiztosítás valamint, hogy a közlekedési elemek az alsóbb szintű településrendezés számára ismertté és tervezhető váljanak.

KÖZÚTI KÖZLEKEDÉS

A megyei területrendezési tervben a közúti közlekedés a tartalmi követelményeknek megfelelően az OTrT-ben meghatározott meglévő és tervezett országos jelentőségű közutak (gyorsforgalmi utak, főutak), valamint a megyei területrendezési terv által meghatározott meglévő és tervezett térségi jelentőségű hálózatok (térségi szerepű mellékutak, mellékutak, kompátkelők) formájában van jelen.



A **gyorsforgalmi utak** kategóriába tartoznak az autóutak és az autópályák. Országokat, országrészeket összekötő, a legnagyobb forgalmi irányokba vezető, jelentős hazai és nemzetközi távolsági forgalom levezetésére szolgáló, magas szolgáltatási szintet nyújtó közutak, amelyek kizárólag gépjárművek közlekedésére létesülnek. Autópálya forgalmi irányonként legalább két, autóút esetén legalább egy forgalmi sáv. Irányonként két, vagy több forgalmi sáv esetén az ellentétes irányokat elválasztó sáv választja el. Az autópálya, valamint az osztott pályás, irányonként legalább két forgalmi sávos autóutak esetén a menetirány szerinti jobb oldalon leállósáv található.

Az autópályák kereszteződései minden közlekedési pályával külön szintűek, ezekben a csomópontokban a gépjárművek fel- és lehajtására önálló sáv szolgál. Az autóutak kereszteződései a nagy forgalmú csomópontokban külön szintűek, egyéb helyeken a szintbeni csomópontban a balra kanyarodó járművek részére minden esetben, a jobbra kanyarodók részére általában önálló sáv van. A gyorsforgalmi utaknak (autópályáknak, autóutaknak) az út menti ingatlanokhoz közvetlen csatlakozásuk nincs.

A megye gyorsforgalmi úthálózatát az OTrT felülvizsgálata lényegében nem változtatta meg, azonban a korábban M11-ként jelezett út már nem szeli át a megye keleti oldalát, és M100-ként jelzett. A hatályos megyei területrendezési tervhez képest a gyorsforgalmi utak nyomvonala nem változik jelen tervezésben.

Fejér megyének közlekedés-földrajzilag szerencsés a fekvése, hiszen a főváros közelében és attól nyugatra található, így a Budapest központú sugaras gyorsforgalmi úthálózat elsőként nyugat felé kiépített elemei is már érintették. A meglévő gyorsforgalmi utak közül kiemelt jelentőségűek a Bécs és Budapest, valamint a főváros és Horvátország között kapcsolatot biztosító az M1 és M7 autópályák. A harmadik sugárirányú autópálya, az M6 a megye keleti oldalának biztosít távolsági kapcsolatot. Rövid szakaszon épült meg, de a Duna-híd miatt kiemelt jelentőségű az M8. A meglévő gyorsforgalmi utak között jelenleg a főutak biztosítanak kapcsolatot a megyén belül, de a későbbiekben a M8 tovább építésével és a M100 megvalósulásával létrejönnek a sugárirányú autópályák között a haránt irányú kapcsolatok. A megyét érintő gyorsforgalmi utak részletes felsorolása mellékletben található.

A **főutak** útkategóriába tartoznak az első- és másodrendű főutak. A főutak országrészeket összekötő, fontos üdülőterületeket a főúthálózathoz kapcsoló, gyűjtő-elosztó szerepkört ellátó közutak, amelyek általában 2x1 forgalmi sávosak és csak kiemelkedő forgalmi szakaszaikon van kettőnél több forgalmi sávjuk. Nagy forgalmú csomópontjaik különszintűek, egyéb szintbeni csomópontjaikban a balra kanyarodó járművek részére minden esetben, a jobbra kanyarodók részére általában külön sávjuk van. A lassú járművek (kerékpár, fogat, munkagép) forgalma elsőrendű főutakon tilos, másodrendű főutakon folyamatosan, vagy időszakosan megengedett.

Magyén belüli kapcsolatokat a főutak szolgálják ki. Székesfehérvár központú az M7 gyorsforgalmi mellett az 7., 62., 63., 8., 81., és 811.sz. főutak, melyek Székesfehérvár központúságát a jelenleg 1., 6., 61. és 64.sz. főutak oldják. A megyei tervben rögzített tervezett főutak további haránt irányú elemeket jelentenek, valamint a szomszédos megyékkel való kapcsolatok gazdagítják.

A megye főúthálózatát az OTrT felülvizsgálata lényegében nem változtatta meg, így a hatályos megyei területrendezési tervhez képest jelen tervezésben csak az jelent változást, hogy a Nagykönyi (61. sz. főút) – Lajoskomárom térsége – Székesfehérvár (M7) tervezett főút már nem szerepel az OTrT-ben, így a megyei tervben sem.

A korábbi előírásokkal szemben jelenleg a főúti elkerülőket már nem az országos terv határozza meg, hanem a megyei terv. Lényeges változás a Székesfehérvárt elkerülő 8. sz. főút elkerülő szakaszának módosítása új lekötéssel az M7 autópályára.

Térségi szerepű összekötő utak azok a mellékutak, amelyek számos települést összekötő és/vagy nagyforgalmú utak, szerepük a főutakéval vetekszik, azok hálózatát egészíti ki. A hatályos megyei tervben szereplő térségi szerepű összekötő utak megváltoztatása nem indokolt.

A **mellékutak** - összekötő és bekötő utak - elsődleges feladata az egyes települések bekapcsolása az országos úthálózati rendszerbe.

Fejér megyében a települések kedvezőbb feltárása, illetve zsákhelyzetének (Gyúró, (Tordas), Csókakő, Nagyveleg, Isztimér, Bakonykúti, Pátka, Besnyő, Csósz, Úrhida, Mezőszentgyörgy, Beloianisz, Dég, Nagylók) megszüntetése érdekében a meglévő mellékúthálózat a mellékletben található tervezett mellékutakkal való kiegészítésre szorul.

Kompátkelőhely a megyét érintő Duna szakaszon Ercsi – Szigetújfalu és Adony – Lórév között jár, az utóbbi nagytávlatú kiváltását jelenti a megyei tervben is rögzített Szabadegyháza (62. sz. főút) – Adony – Ráckeve – Kiskunlacháza (51. sz. főút) tervezett főúton építendő híd. A megye keleti határát mintegy 50 km hosszon a Duna jelenti, amely szakaszon csak az M8 gyorsforgalmi út Pentele nevű közúti hídjá található. A dunaújvárosi híd átadásáig különösen nagy jelentőségük volt a rév- és kompátkelőhelyeknek, hiszen ezek biztosították a közúthálózat egyes elemeinek folytonosságát, így hídpótló szerepet töltek be.

VASÚTI KÖZLEKEDÉS

A megyei területrendezési tervben a vasúti közlekedés a tartalmi követelményeknek megfelelően az OTTrT-ben meghatározott meglévő és tervezett országos jelentőségű vasúti pályák (nagysebességű vasutak, országos törzshálózati vasúti pályák), a megyei területrendezési terv által meghatározott meglévő és tervezett térségi jelentőségű hálózatok (vasúti mellékvonalak) formájában van jelen.

A **nagysebességű vasútvonalak** a vasúti főhálózat olyan részei, amelyeket legalább 250 - 300 km/h fejlesztési sebességnek megfelelően kell megtervezni. A nagysebességű vasút pályája zárt, külön szintben épített, következőképpen számos helyen felszín alatt vagy magasan vezetett. A nagysebességű vasút a személyszállításban a 2-3 órás utazási időt igénylő utazások esetén versenyképes a repülőgéppel szemben. A nagysebesség hatékony kihasználása érdekében az ilyen vasútvonalakon az állomásokat minimum 200 km-re érdemes építeni.

Az országos vasúti törzshálózat távlati fejlesztések legjelentősebb, Fejér megyét két viszonylatban is érintő tervezett beruházása a (Ausztria és Szlovákia) – Hegyeshalom térsége és Rajka térsége – Budapest [XI. kerület, Kelenföld] – Budapest [Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér] – Röske és Kübekháza – (Szerbia és Románia), valamint a (Horvátország) – Gyékényes térsége – Budapest [XI. kerület, Kelenföld] – Budapest [Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér] – Záhony térsége – (Ukrajna) nagysebességű vasútvonalak kiépítése lesz, amely a transzeurópai közlekedési hálózat (TEN-T) hazai szakasza.

A nagysebességű vasúthálózat nem változott a megyében az OTrT felülvizsgálatai során. A két nyomvonal – az ország többi nyomvonalához hasonlóan – nem rendelkezik részletes tervekkel, csak M=1:100 000 léptékű tervezés történt.

A hatályos megyei területrendezési tervben a **törzshálózati vasúti pályák** két kategóriában (transzeurópai vasúti áruszállítási hálózat részeként működő országos törzshálózati vasútvonal és egyéb országos törzshálózati vasútvonal) szerepeltek, amelyeket az OTrT felülvizsgálata összevonta. A meglévő vasútvonalakon az átkategorizálás lényegében nem jelent változást, a korábbi vasútvonalak átstrukturált felsorolással tartoznak ebbe a kategóriába. A tervezett vasútvonalak közé azonban bekerült a V0 vasútvonal mellé a Százhalombatta és Ercsi közötti korrekció. A **vasúti mellékvonalak** körét és nyomvonalát a hatályos megyei tervhez képest nem volt indokolt megváltoztatni.

LÉGI KÖZLEKEDÉS

A megyei területrendezési tervben légi közlekedés területéről a tartalmi követelményeknek megfelelően az OTrT-ben rögzített országos jelentőségű és a megyei tervben meghatározott térségi jelentőségű repülőtereket tartalmazhatja. Fejér megyében csak az utóbbi, térségi szerepű légi kikötők fordulnak elő.

A hatályos megyei területrendezési terv a két kategóriába sorolta a térségi repülőtereket, azonban a jelenlegi tartalmi követelmények miatt jelen terv egy kategóriába jeleníti meg azokat. A repülőterek körét ez nem változtatta meg, a korábban szereplő négy repülőteret tartalmazza a terv.

KERÉKPÁROS KÖZLEKEDÉS

A megyei területrendezési tervben a kerékpáros közlekedés a tartalmi követelményeknek megfelelően az OTrT-ben meghatározott országos jelentőségű kerékpárútvonalak és a megyei területrendezési terv által meghatározott térségi jelentőségű kerékpáros hálózat formájában van jelen.

Az **országos kerékpárút törzshálózat** az országos kerékpárút-hálózat gerincként elsősorban a hazai, valamint a határon túli régiók turizmust segítő kapcsolatait biztosítja. A hatályos megyei tervben szereplő több térségi jelentőségű elem az OTrT felülvizsgálata során átkerült az országos hálózatba. Az országos elemek közül a Budapest és Székesfehérvár közötti összeköttetés már a 7. sz. főút mentén direkter kapcsolatban tervezett, nem a korábbi Etyek felé kerülő nyomvonalon.

Térségi kerékpárutak az országos kerékpárút törzshálózat elemeit kapcsolják össze, illetve térségi összeköttetést is biztosítanak, megváltoztatásuk nem volt indokolt, csak az országos elemek változása miatt bekövetkezett módosítások történtek.

VÍZI KÖZLEKEDÉS

A megyei területrendezési tervben a vízi közlekedés a tartalmi követelményeknek megfelelően az OTTrT-ben meghatározott országos jelentőségű vízi utak és kikötők, valamint a megyei területrendezési terv által meghatározott térségi jelentőségű kikötők formájában van jelen.

Fejér megyét a nemzetközi és országos jelentőségű vízi utak közül a Duna, Sió-csatorna és a Velencei-tó érinti. A megyében a kikötők helyzete nem változott a hatályos megyei terv készítése óta: az egyetlen meglévő országos kikötő a dunaújvárosi kikötő, térségi jelentőségű kikötők pedig a Dunán Adonyban, a Velencei-tavon Gárdonyban, Velencén és Pákozdon találhatók.

3.1.2.2 Országos és térségi jelentőségű energetikai hálózatok és egyedi építmények

Az országos és térségi jelentőségű energetikai hálózatok és egyedi építményekre vonatkozó javaslat megalapozó műleírása

A társadalmi-gazdasági fejlődés hatására az energiaigény folyamatosan növekszik, amelyet tovább növel a klímaváltozás hatáskompensálásának energiaigénye. A klímaváltozás okozta felmelegedés kompenzálásához a mesterséges klimatizálás lassan elkerülhetetlenné válik, amely az energiafogyasztást, az energiaigényeket növeli, miközben a környezetvédelmi igények és a fenntarthatóság javítása is az energiaigény csökkentését igényelné. Az energiaközmű fejlesztési feladata a növekvő igények kisebb környezetkárosítással történő kielégítésének megoldása, racionálisabb energiagazdálkodással a fenntarthatóság biztosítása.

Az első lépés közműfejlesztési igény nélkül is elérhető azzal a tudatformálással, hogy egyszerű és ésszerű takarékossgal csökkenthető a fogyasztás és az el nem fogyasztott energia kíméli a legjobban a környezetet és csökkenti a költségeket. A következő lépés az energiafogyasztás csökkentése érdekében az utólagos hőszigetelés, árnyékolás stb. alkalmazásával és a korszerűbb épületgépészettel, energiatakarékos berendezések alkalmazásával érhető el, amely ingatlan szinten valósítható meg, segíti az egyéni fenntarthatóságot.

A takarékos fogyasztás mellett is fennálló növekedő igény kielégítésének kettős célja, hogy a környezeti állapot a többlet energiafogyasztás érdekében történő többlet energiatermelés hatására ne romoljon és a fenntarthatóság se legyen kedvezőtlenebb. E kettős igény csak az energiatermelésbe a megújuló energiahordozók nagyobb arányú bevonásával valósítható meg. A primer energiahordozói szerkezet módosítása, a megújuló energiahordozók hasznosításának intenzívebb igénybevétele biztosítja a racionális energiagazdálkodást. Ennek szorgalmazását már rendeletek is alátámasztják. Ezt szolgálja a módosított 7/2006 TNM rendelet, amelynek megfelelően, új épületek építésénél 2019. január 1. napjától már a közel nulla energiaigényű épületek követelményszintjét kell alkalmazni, továbbá az épület energiaigényét az összesített energetikai jellemző méretezett értékéhez viszonyítva legalább 25%-os mennyiségben, helyben termelt

megújuló energiaforrásból kell kielégíteni. Ennek az energiahatékonysági elvárásoknak megfelelően új épületet energiatakarékosan kell kivitelezni és az energiaszükséglet legalább 25 %-át megújuló energiaforrás hasznosításával, helyben termelt energiával kell megoldani.

Új építésnél ezzel a rendelettel a megújuló energiahordozó hasznosítása biztosított. A meglévő energiaszolgáltatás energiahordozó szerkezetének módosítása már sokkal nehezebb. A klímaváltozás okozta felmelegedés hatásának kezelése, különösen a többszintes, a hőhatásnak jobban kitett épületeknél kiemelt feladat lesz, amely a gépi hűtés alkalmazása nélkül nem lesz megoldható. A gépi hűtés energiaellátása jelentős energiaellátási fejlesztést igényel, amelyhez a megújuló energiahordozó bevonása nyújthat segítséget, hogy a többlet energiatermelés ne okozzon környezeti terhelés növekedést és a fenntarthatóság is biztosítható legyen.

Fejér megyében a legérintettebb település Dunaújváros, ahol a lakásállomány 82,5 %-át meghaladja a távhőszolgáltatásban részesülő lakások aránya és annak döntő hányada telepszerű többszintes lakóépületben van. Székesfehérváron távhőellátással rendelkező lakásainak aránya 47,42 %, Mórton 21,02 és Sárbogárdon 6,11 %. A telepszerű többszintes épületeknél a növényzettel biztosítható természetes árnyékoló védelem fölé nyúló szinteknél az élıhetőség-lakhatóság fenntartásához a mesterséges, gépi hűtés biztosítását meg kell oldani. Erre legkedvezőbb megoldást a távhőszolgáltatáshoz kapcsolt távhűtő hálózat nyújthatná, ennek megvalósítására azonban a közel jövőben nem lehet számítani, a megoldásra helyben, egy-egy épületre kiépítendő hűtőhálózatnak van realitása.

A helyben kiépítendő hűtés energia szükségletének helyben megújuló energiahordozóval való kielégítési lehetőségét is ki kell építeni a költségnövekedés fékezése érdekében.

A megye szintjén várható energiaigény növekedésnek a kielégítésére a meglévő energiaellátó rendszerek fejlesztése is szükséges, különösen figyelembe véve, hogy a megújuló energiahordozóként a közeljövőben legeredményesebben hasznosítható napenergia hasznosítási lehetősége időjárás függő, így a termelés-fogyasztás kiegyenlítésére a hagyományos energiarendszerek fejlesztése is szükséges.

Fejér megye területén országos jelentőségű közcélú energiatermelő bázis nem üzemel. Az egyetlen üzemelő 50 MW-ot meghaladó villamosenergia termelő kapacitású erőmű az ISD POWER Energiatermelő és Szolgáltató Kft Dunaújvárosi Vasműben üzemelő 64,5 MW-os erőműve, amely elsődlegesen a helyi ipari üzem ellátását biztosítja. A megyében üzemelő további kiserőművek mindegyike helyi ellátásra épült.

A megye energiaellátása a területén áthaladó átviteli és szállítóhálózatokról történő vételezéssel, valamint az utóbbi években egyre gyarapodó számú megújuló energiát hasznosító helyi háztartási méretű, illetve kiserőművekből biztosított.

A megújuló energiahordozókból történő energiatermelés fokozása az energia forrásokban szegény országban miközben nagyon hasznos, a termelés-fogyasztás egyensúlyát szolgáló tároló kapacitás hiánya a hasznosítás

lehetőségének korlátot szab. Egyéb okok mellett ez is hozzájárult a szélenergia hasznosítás lehetőségét korlátozó rendeletek életbe léptetéséhez. A másik kedvezően hasznosítható megújuló energiaforrás a napenergia, amelynél a termelés-fogyasztás kiegyenlítésének igénye ugyanúgy jelentkezik. A termelt villamosenergia iparági fogadásához az elosztóhálózat fejlesztése, az alap hálózati rendszer tároló képességének növelése, illetve újabb kompenzációs beruházások megvalósítása szükséges. A termelt villamosenergia átvétel feltételeit a 2007.évi LXXXVI. törvény a villamosenergiáról szóló törvény rögzíti.

A megyében bár pontos nyilvántartás nem áll rendelkezésre, több háztartási méretű, 50kVA alatti kapacitású naperőmű üzemel, amelynek a beruházásának a megtérülését az ad-vesz rendszer biztosítja. Az ad-vesz rendszerhez a hálózati fogadó készségezt szolgáló elosztóhálózat fejlesztését a szolgáltató, Fejér megyében az E.ON-ÉDÁSZ Zrt valósítja meg, a termelővel kötött megállapodás alapján. A hálózatépítés módjának lehetőségét az érintett település helyi építési szabályzata határozza meg.

Az egy telephelyen létesített 50 MW alatti kiserőművekben termelt energiát főelosztó hálózaton tudja fogadni a szolgáltató. Az egy telephelyen létesített 5 MW alatti villamosenergia termelő erőművek rögzítése az OTrT-ben előírtak alapján csak a településrendezési eszközökben rögzítendő, a területrendezési megyei tervekben az egy telephelyen létesített 5-50 MW villamosenergia termelő erőművek rögzítendő.

Az iparági nyilvántartásban szereplő kiserőművek hagyományos primer energiahordozóval üzemelnek, bár csatlakoznak az elosztó, főelosztó hálózatokhoz, döntően helyi ipari igényeket elégítenek ki.

5 MW-ot meghaladó kapacitású megújuló energiahordozó hasznosítására létesített naperőmű-park 2016-ig egy üzemelt a megyében, Száron (8,1 MW), 2017-18-ban több naperőmű-park is létesült, illetve a beruházása folyamatban van, de erről pontos lista nem áll rendelkezésre, mivel ezeknek a beruházásoknak jelentős hányada a településrendezési eszközök szintjén rendezhető. Építésügyi szempontból csak az szükséges, hogy egyes települések településrendezési eszközeiben a létesítendő naperőmű park területe, mint megújuló energiatermelésre alkalmas és kijelölt, többnyire beépítésre nem szánt különleges területként szerepeljen. A beruházás megvalósításánál csak azt kell figyelembe venni, hogy egy-egy telephelyen mekkora a tervezett villamosenergia teljesítmény. Annak nincs jelentősége, hogy egy településen belül hány telephelyen történik energiatermelés. Az energiatermelés villamosenergia hálózati rendszerre gyakorolt hatását az energiaiparnak kell kezelni. A településrendezési eszközök csak a terület felhasználásával foglalkozik, ez irányú rendelet kiadását tervezik.

A megye energiaellátásában meghatározó szerepe a területén áthaladó országos és térségi energetikai hálózatoknak van.

Villamosenergia ellátás

A megye villamosenergia ellátása –a saját ellátást szolgáló villamosenergia termelés felhasználásán kívül- az

országos egységes hálózati rendszerről vételezett villamosenergiával elégtik ki. Az országos hálózati rendszerből a megye területén áthalad az országos 400 kV-os, 220 kV-os átviteli hálózat és a 132 kV-os főelosztó hálózati rendszer néhány szakasza és a megye területén, Dunaújvároson, Martonvásáron és Bicskén üzemel az országos villamosenergia elosztó rendszer támpontjai, amelyek a megye villamosenergia ellátásában bázis, „energiaforrás” szerepet töltenek be. Ezek az iparági csomópontok fogadják a megye területén üzemelő Dunaújvároson termelt villamosenergiát is.

Az országos hálózati rendszerből a megye területén jelentősebb villamosenergia ellátó rendszerekhez tartozó átviteli és főelosztó gerinchálózatok haladnak keresztül. Ezek a MAVIR Zrt üzemeltetésében levő nagyfeszültségű 400 kV-os és 220 kV-os átviteli hálózatok és a helyi szolgáltató, az E.ON Észak-dunántúli Áramhálózati Zrt. által üzemeltetett 132 kV-os főelosztóhálózat.

A megyében az átviteli hálózatok fejlesztési szándékait rögzítő 2017-es elfogadott iparági dokumentáció rögzíti, amely alapján két fejlesztési szándék érinti a megye területét. Az egyik Székesfehérvár térségében a Martonvásár-Litér között üzemelő 400 kV-os hálózat felhasításával létesítendő 400/132 kV-os alállomás, amelynek megvalósítását az iparág 2022 végére tervezi. A másik a vitatott régen Bicske-Göd közötti 400 kV-os összeköttetés kiépítése, amelyből a 2017-es iparági dokumentáció a Göd-Pomáz szakasz megvalósítását tűzte célul 2027-ig. Bár felmerült, hogy helyette déli irányból a Bicske-Kaszásdülő állomások összekötését oldják meg. Az iparági döntés még nem történt meg.

2022 végéig Székesfehérvár térségében 400 kV-os alállomás létesítése 400/128 kV-os, 2x250 MVA transzformátorral, 2x70 Mvar söntfojtóval, a Litér – Martonvásár 400 kV-os távvezeték felhasítása Székesfehérvár 400 kV-os alállomásba. 132 kV-os csatlakozás kétrendszerű kuplungvezetékekkel Székesfehérvár Észak alállomásba (kétgyűjtősínes kialakítás szükséges).

A fogyasztók közvetlen villamosenergia ellátását szolgáló hálózati rendszert jelenleg az E.ON Észak-dunántúli Áramhálózati Zrt biztosítja. A szolgáltató a 132 kV-os főelosztó hálózati rendszerén keresztül csatlakozik a MAVIR Zrt által üzemeltetett hálózathoz, amelyen keresztül a villamosenergia vételezése biztosított. A 132 kV-os hálózat csatlakozási táppontjai a Dunaújváros, Martonvásár és Bicske 400/132 kV-os alállomás.

A 132 kV-os hálózat szállítja a villamosenergiát a megye 132/35/(22)/(10) kV-os alállomásaihoz, amelyek a fogyasztók közvetlen villamosenergia ellátási bázisának tekinthető.

A főelosztó hálózatot érintő iparági tervezett fejlesztések:

- Székesfehérvár Dél 132/22 kV-os alállomás, Szabadbattyán – Székesfehérvár Dél 132 kV-os távvezeték és Székesfehérvár – Szabadegyháza 132 kV-os távvezeték felhasítása (hosszútávú tervben szereplő)
- Perkáta – Dunaújváros Dél és Dunaújváros OVIT – Sárbogárd 132 kV-os távvezetékek kialakítása (hosszútávú tervben szereplő)

- Lepsény (Enying) 132/22 kV-os alállomás, felhasítva az Inota - Siófok 132 kV-os távvezetésekre (hosszútávú tervben szereplő)
- Lovasberény 132/22 kV-os alállomás, felhasítva a Baracska – Székesfehérvár Észak 132 kV-os távvezetésekre (hosszútávú tervben szereplő)
- Sárbogárd Kelet 132 kV-os kapcsolóállomás (rendszerhasználói igény miatt)
- Iszkaszentgyörgy 132 kV-os kapcsolóállomás (rendszerhasználói igény miatt)
- Adony 132/22 kV-os alállomás, felhasítva a Perkáta – Szabadegyháza 132 kV-os távvezetésekre (hosszútávú tervidőszakon kívüli fejlesztés)
- Perkáta – Szabadegyháza második 132 kV-os távvezeték létesítése (hosszútávú tervidőszakon kívüli fejlesztés)
- Soponya 132/22 kV-os alállomás, felhasítva a Szabadegyháza – Székesfehérvár Dél 132 kV-os távvezetésekre (hosszútávú tervidőszakon kívüli fejlesztés)

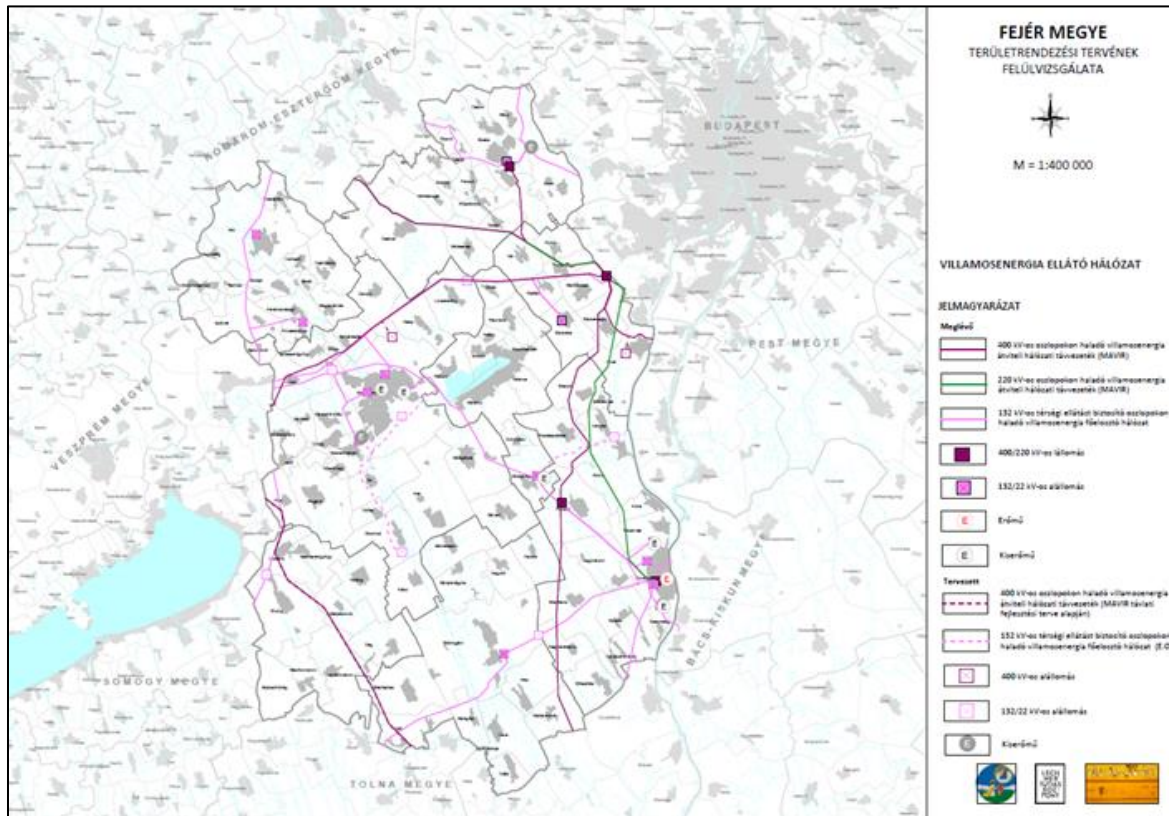
A megye villamosenergia fogyasztóinak főbb ellátási táppontjai, az alállomások (Mór, Rákhegy, Bicske, Baracska, Szabadbattyán, Székesfehérvár Nyugat, Székesfehérvár Észak, Székesfehérvár ÉDÁSZ, Szabadegyháza, Perkáta, Sárbogárd, Dunaújváros Észak, Dunaújváros Dél, Dunaújváros II., Dunaújváros Oxigén és tervezett), amelyekről induló középfeszültségű (35, 22, 10 kV-os) gerinchálózat táplálja az egyes településeken belül elhelyezett fogyasztói transzformátor állomásokat, amelyekről induló kiefeszültségű elosztóhálózatról elégitik ki az egyes fogyasztók igényeit.

A hálózatépítés iparági tervek és beruházások alapján valósul meg, de a hálózatépítés lehetőségét a helyi építési szabályzat rögzíti.

A területrendezési tervben a villamosenergia közművek rögzítésével, szabályozásával, egyrészt helyet kell biztosítani a hálózat meglevő és tervezett, föld feletti és alatti hálózatok és létesítmények számára, valamint a biztonsági övezetek számára. Másrészt szabályozni kell területgazdálkodási szempontból a hálózatok fektetési módját. A villamosenergia iparági előírások csak az új építésű vezetésekre ad utasítást, a fektetés belterület, illetve külterületi meghatározásával. Az építésügy azonban nem használja a belterület-külterület tagolását, hanem beépítésre szánt és nem szánt területet határol el. Ezért szükséges, hogy a települési igények, elvárások is a fektetés módjának meghatározásában szerepeljen. A területrendezési tervben rögzített iránymutatás segítséget nyújt a TKR-ben rögzítendő települési, település képi, esztétikai követelmények érvényesítéséhez.

A villamosenergia hálózatok fektetési formájának meghatározásánál figyelembe kell venni, a klímaváltozás okozta felmelegedés és szélsőséges szélhatás kompenzálására szolgáló igényeket, figyelembe kell venni, hogy a megye gazdasági életében fontos gazdasági ágazattá váló turisztikai fejlesztési igényét, a környezeti állapot fejlesztését, azon belül a látvány, településképi, tájkép javítását.

A klímaváltozással járó szélsőséges szélhatások mellett üzembiztos szolgáltatás érdekében, a napfény- hő hatás kompenzálását szolgáló növény, fasor telepítéshez szükséges helybiztosítása érdekében, továbbá a tájképi, településképi védelem érdekében a vezetékek földalatti elhelyezése javasolt. Az így felszabaduló területen növény-fa telepítéssel javítható a környezeti állapotot.



Földgázellátás

A megyében a termikus energiaellátás energiahordozója a földgáz, amely segítségével az egyes ingatlanokon automatikus üzemvitelű hőellátást lehet biztosítani. A földgázellátás Fejér megyében (Igar település kivételével) település szintű kiépítettséggel rendelkezésre áll.

A vezetékes gázellátás kiépítésének a hagyományos energiahordozó okozta környezetterhelés csökkentésén túl, társadalom-politikai hatása is van, mert az előregedő társadalomban az egyes, különösen kisebb lélekszámú települések népességmegtartását segíti.

A megye gázellátását, az egységes országos földgáz szállítóhálózati rendszerhez tartozó, megye területén áthaladó vezetékekről biztosítják. A szénhidrogén szállító hálózatokat a FGSZ Földgázszállító Zrt üzemelteti.

Meg kell említeni, hogy a megye területének dél-kelet észak-nyugat irányban a „Nabucco” nagynyomású szállítóvezeték nyomvonalának előzetes terve áthalad a megye területén, amelynek megvalósítása bizonytalan.

A fogyasztók földgázellátásának egyetemes szolgáltatója az NKM Zrt. A megyében a fogyasztók földgázellátására egységes elosztóhálózati rendszert építettek ki, amelynek betáplálása az országos nagynyomású szállító távvezeték hálózatról biztosított. A betáplálás több helyen történik, a nagynyomású szállítóvezetésekre telepített átadó állomások segítségével.

A megye területén több gázátadó/elágazó/szakaszoló állomás, mint a gázellátás bázisa üzemel. A gázátadó-nyomáscsökkentőkön keresztül nagyközép-nyomású vezeték szállítja a földgázt a településekig, általában a települések határába telepített gázfogadóig és a nagyközép/közép nyomásszabályozóig.

A gázátadó-nyomáscsökkentőkön keresztül nagyközép-nyomású vezeték szállítja a földgázt a településekig, általában a települések határába telepített gázfogadóig és a nagyközép/közép nyomásszabályozóig.

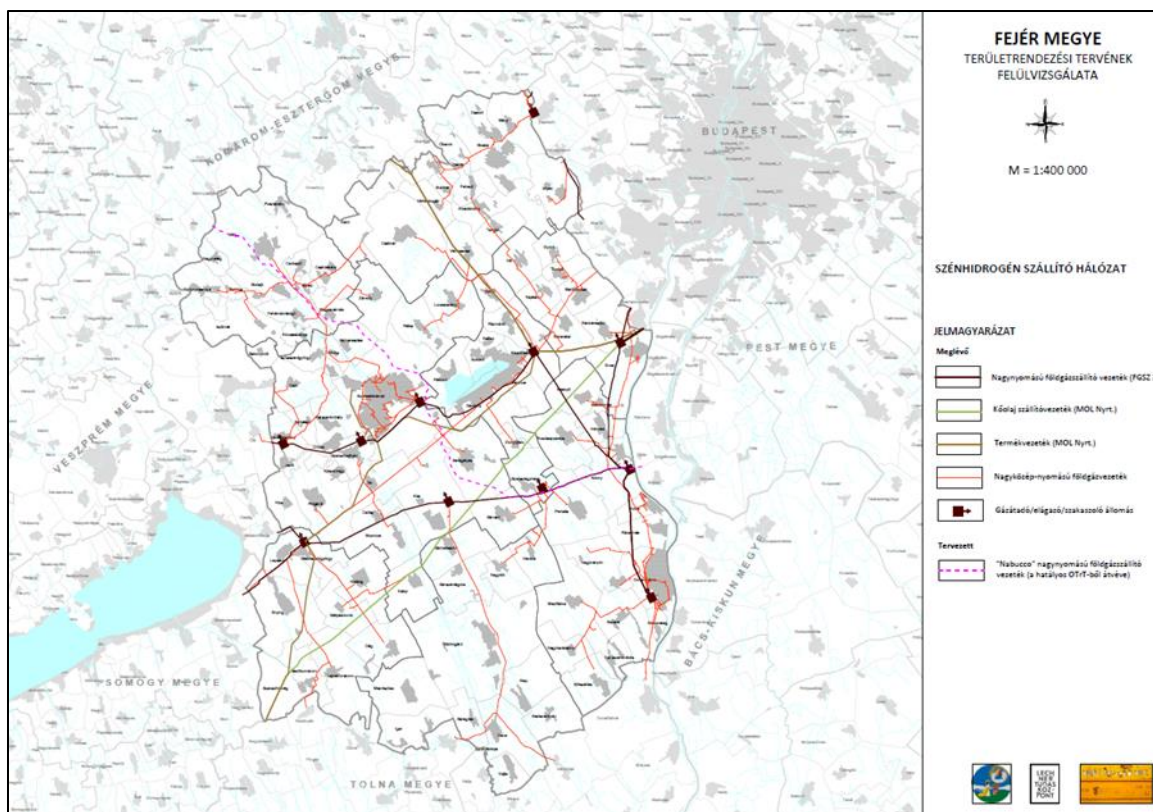
A települések közötti elosztás nagyközép-nyomású vezetékkel épült ki, ez képezi a megye gázellátó hálózatának a gerincét és erről ellátott a megye településeinek jelentős hányada. A többi település a nagyközép-nyomású vezetésekre telepített 6/4, 6/3-as nyomáscsökkentőkről indított középnyomású hálózatokról ellátott.

Az egyes településeken belül a fogyasztók gázellátása vagy közvetlen nagy-középnomású hálózatról vagy a település gázfogadójánál elhelyezett nyomáscsökkentőtől indított középnyomású gázelosztó hálózatról kiépített bekötéssel történik, vagy körzeti nyomáscsökkentőkről indított kisnyomású elosztóhálózattal biztosított. A kisnyomású elosztóhálózattal történő ellátásnál, az arról kiépített ingatlan bekötéssel közvetlen fogyasztói igényeket lehet kielégíteni. A nagyközép-, vagy középnyomású hálózatról bekötött, ellátott ingatlanokon a fogyasztói gázellátáshoz egyedi helyi, házi nyomáscsökkentőket kell telepíteni, amellyel előállított kisnyomású földgázzal lehet a fogyasztói igényeket kielégíteni.

Körzeti nyomáscsökkentők telepítése és kisnyomású gázelosztás csak városokban és annak is az intenzívebben beépített központi területén fordul elő. A megyében a településeken belüli gázelosztás jellemzően középnyomáson került kiépítésre.

Meg kell jegyezni, hogy a megye területén áthalad a MOL Nyrt üzemeltetésében levő, több hazai és nemzetközi kőolaj és termékvezeték, amelyeknek helyfoglalása és biztonsági övezetének helyigénye korlátozza az érintett terület hasznosítási lehetőségét.

A MOL Zrt által üzemeltetett szénhidrogén hálózatok Fejér megye területét érintő fejlesztési terve nem ismert.



Megújuló energiahordozók

Az energiatermelésre alkalmas megújuló energiaforrások hasznosítása Fejér megyének energia ellátásában meghatározó szerepet tölthetnek be. A Magyarországon rendelkezésre álló valamennyi megújuló energiaforrás hasznosítására van példa a megyében. A további hasznosítási lehetőségekről is tanulmányok, tervek, stratégiák készültek. Előremutatónan energiagazdálkodási léptékben a napenergia hasznosításnak van energiagazdálkodást érintő fejlesztési lehetősége.

Természetesen a többi megújuló energiahordozó hasznosítása is támogatandó, jelentőségük megyei szintű energiagazdálkodásra azonban kisebb hatású, helyi jelentőségű.

Biogáz, biomassza

Bár a biogáz program, a biomassza hasznosítására a megyében is van példa helyi jelentőséggel fejlesztési jövőjét a kibocsátása miatt, az utóbbi időkben már nem tartják annyira kedvezőnek.

Geotermális energia

A földhő hasznosítása, hőszivattyú alkalmazása várhatóan hosszabb távon is helyi jelentőségű, döntően épületgépészeti szintű beruházás marad. A geotermális energia, amely Fejér megyében is rendelkezésre áll. A Magyar Energetika és Közmű Szabályozási Hivatal által 2016-ban elkészített Magyarországi geotermikus

felmérés szerint, Fejér megye területe mélyfúrásokkal kevésbé feltárt. A működő termál kutak száma mindössze 21, legmagasabb kifolyó víz hőmérsékletet Velence I. sz. hévízkútja ér el, 72°C-ot. Legnagyobb talpmélységű a Vajta-I kút: 1090 m. A 60°C-os kifolyó hőmérsékletet 4 termálkút haladja meg. A megye hévízkútjainak hasznosítása csaknem kizárólag balneológiai célú. Gárdonyban működik kisebb geotermikus fűtőrendszer is.

A megyében nem található hasznosításra alkalmasnak ítélt szénhidrogén meddő kút sem. Fejér megye déli részén a 90°C-os izotermák mélysége (és északra haladva ez egyre mélyebb), Mór vonalában már eléri a 4000 m-t, ami a hazai átlagnál (ami 1400–1600 m), lényegesen mélyebb.

A megye területén rendelkezésre álló geotermikus energia mezőgazdasági célú felhasználása ígéretes lehetne, ez irányú fejlesztésre javasolt.

Szélenergia

A korábbi területrendezési terv a megye kedvezőbb szélhatásának hasznosítását preferálta, amelynek megvalósítását az időközben történt szabályozás megállította, annak ellenére hogy az első közcélú szél erőmű Fejér megyében Kulcson létesült. A szélenergia újabb hasznosítási lehetőségét segítő beruházás megvalósítására a közeljövőben nincs lehetőség.

Napenergia

Töretlen jövője a napenergia hasznosításának van, amelyből évi 1900-2000 óra hasznosítható, 4600-4700 MJ/m² termelhető.

A megye közepén, a Velencei-tó térségében, ahol a turisztikai fejlesztés szezonális jellegű, a kihasználtság és a napenergia hasznosítási lehetősége, a termelés-fogyasztás egybeesése a napenergia napkollektoros hasznosítása is megtérülő beruházással megvalósítható.

A megye területén általánosan a naperőműves, villamosenergia termelési célú hasznosítás lehetősége biztosított. A napenergia hasznosításra van mód sziget üzemben is, ha helyi akkumulációval a termelés-fogyasztást ki tudják egyenlíteni. Gazdasági szempontból az ad-vesz rendszer igénybevétele biztosítja a beruházás megtérülését, illetve a naperőmű parkkal közcélú villamosenergia termelés egyre szélesebb körű, ahol a szolgáltatóval egyeztetve az átvételi tarifa érvényességével a termelt villamosenergia értékesíthető.

A megújuló energiahordozó hasznosítás területrendezési tervekben való szerepeltetése nagy száma miatt gondot okoz, ezért javaslat készül a kezelési lehetőségére. A megye szerkezeti tervén csak az egy telephelyen létesített 50 MW feletti közcélú villamosenergia termelő erőmű megjelenítése szükséges. Fejér megyében egy telephelyen belül 50 MW közcélú villamosenergia termelés létesítési szándéka nem ismert.

A megújuló energiahordozó hasznosítási lehetőséget a településrendezési eszközök keretében kell vizsgálni. Számára beépítésre nem szánt különleges megújuló energiatermelő terület jelölendő ki. Egy-egy telephelyre

külön-külön meghatározott teljesítmény alapján határozható meg, hogy annak a beruházásnak, az átfogó területrendezési tervben való szerepeltetése szükséges-e. A korábbi gyakorlattól ellentétben az önálló telephelyeken előállított villamosenergia teljesítményt e vonatkozásban önállóan kell mérlegelni.

Az az aggály, hogy az ország villamosenergia rendszere, hogy tudja fogadni ezekkel a beruházásokkal időjárás függvényben termelt, a fogyasztás-termelés egyensúlyához nem illeszkedő energiát, azt az iparágnak kell szabályozni a területrendezéstől függetlenül.

3.1.2.3 Országos és térségi jelentőségű vízi létesítmények

A vízi létesítményekre vonatkozó szakági tervjavaslat megalapozó műleírása

A szerkezeti elem kijelölésének célja

Az országos és térségi jelentőségű vízi létesítmények ábrázolása és szabályozás az országos és térségi tervekben az adottságokhoz igazodó területhasználat és az infrastruktúra kialakítása érdekében történik.

A szerkezeti elem megnevezésének és fogalommeghatározásának változása

Az OTrT-ben a vízi létesítmények rendszere nem változott, kisebb nevezéktani változások történtek az ágazati adatszolgáltatás alapján. Átnevezésre került a szükségtározó (országos vízkárelhárítási célú tározó) kategória és az ide tartozó elemek köre is változott. Belvízvédelmi létesítmények elnevezése is változott, a térségi belvíz- és öntözőcsatornák helyett a térségi csatorna elnevezés szerepel.

A szerkezeti elem lehatárolása és annak változása

A Trtv -ben az alábbi országos vízgazdálkodási létesítmények kerültek lehatárolásra:

- országos vízkárelhárítási célú tározó
- a Vásárhelyi-terv továbbfejlesztése (VTT) keretében megvalósuló vízkárelhárítási célú szükségtározó
- országos vízkárelhárítási célú tározó
- kiemelt jelentőségű vízi építmény
- országos jelentőségű csatorna
- elsőrendű árvízvédelmi fővédvonal

Ezek közül Fejér megyét a Duna jobb partján Ercsi és Kulcs között 19,603 km, a Duna jobb parti töltéséhez csatlakozóan a Váli víz jobb és bal partján összesen 7,064 km, a Szt. László víz bal partján pedig összesen 4,735 km hosszban húzódó elsőrendű árvízvédelmi fővédvonal érinti.

A Fehérvár-csurgói tározó jelenlegi elsődleges hasznosítási feladata az árvízcsúcs csökkentés. További árvízi szükségtározó és árapasztó tározó, valamint jelentős folyami műtárgy a megye területén nem létesült.

Másodrendű árvízvédelmi mű Fejér megye területén az Adony Északi övcsatorna balparti töltése. Árvízvédelmi

lokalizációs vonal, elválasztja az 1. 23. számú Adonyi ártéri öblözetben belül az 1. 23. 1. számú Iváncsai és az 1. 23. 2. számú Adonyi ártéri részöblözetet.

Az 1 millió m³-t meghaladó térfogatú vízkárelhárítási célú tározókat az OVF adatszolgáltatása alapján jelöli a terv.

A szerkezeti elem szabályozása és a szabályozás változása

Szabály nem került megállapításra a Trtv -ben és a megyei tervben sem.

A szerkezeti elemre vonatkozó ajánlások szerepe

Az ajánlások a vízvisszatartás és az öntözés szerepére hívja fel a figyelmet.

Viziközmű fejlesztési javaslat

Vízellátás

Ivóvíz ellátás

Fejér megye valamennyi települése rendelkezik egészséges, közüzemű vízellátással, az ellátottság is egy-egy településen belül, közel település szintű, így a vízellátás fejlesztési célja, a kedvező ellátottság megőrzése és annak hosszú távú fenntartásának biztosítása. A mennyiségi ellátás jelenleg biztosított. A vízminőség azonban több helyen is javításra szorul. A megfelelő ivóvíz minőségű víz hosszabb távú biztosítása csak fejlesztésekkel tartható fenn.

A vízigények kielégítése döntően a felszín alatti vízkészletekből történik. A megye további településeinek vízellátását a megye területének jelentős hányadán a FEJÉRVÍZ Zrt biztosítja, kisebb területen a DRV Zrt és a megye déli, dél-keleti szélén a MEZŐFÖLDVÍZ Zrt a szolgáltató, az általuk biztosított vízellátás vízbázisa a felszín alatti vízkészlet, amelyből a kutakkal kitermelt víz részben helyi hasznosítású, részben kistérségi, vagy nagy regionális rendszerű hálózattal juttatja el az egyes településekhez.

A felszín alatti vízkivételekkel részben rétegvizekből, talajvízből és karsztvízből biztosítják a vízellátást. A vízkészletek vízminőségét korábban több kifogás érte, az elmúlt években sokat áldoztak az ivóvíz minőség javítására.

Az elmúlt időkből a közcatornás szennyvízelvezetés hiánya miatt, a jellemzően talajba szikkasztott szennyvíz okozta szennyezés ellen a sérülékeny vízbázisok védelme nem volt biztosított, így több helyi vízbázis is elszennyeződött. Azokat az elszennyeződött kutakat, ahol a szennyezés mértéke meghaladta az ivóvíz minőségre vonatkozó előírások határértékét többnyire regionális hálózati kapcsolat kiépítésével váltották ki. A kevésbé szennyezett kutakat technológiai fejlesztéssel, vízkeveréssel alkalmassá tették a fogyasztásra. A szennyezési folyamat megállítását jelentő szennyvízelvezetés és kezelés megoldása lehetőséget adott arra, hogy vízminőség

javító beruházásokkal az azóta szigorúbb vízminőségi előírásoknak is megfelelően a vízbázisok az ivóvíz ellátásra alkalmasak legyenek.

A helyi vízkivételek előforduló mennyiségi és vízminőségi problémáinak kompenzálására áthidaló megoldást a regionális vízellátó rendszerek biztosítják.

A megye területén nagy térségű jelentőségű a Kincsesbánya és annak környékén üzemelő kutak, valamint Székesfehérváron üzemelő kutak, amelyekből kitermelt vízzel biztosítják regionális elosztó rendszer üzemeltetésével a megye több településének és néhány megye határon túli településnek az ivóvíz ellátását. A mennyiségi igényeket ki tudja elégíteni. Az előforduló vízminőségi problémák elsősorban a vízbázisok vízminőségének a védelmét szolgáló előírások betartásával rendezhetők, további vízminőség javítás, már ez irányú vízkezelő beruházásokkal korrigálhatók.

A megye településeinek jelentős hányadában a kedvező hidrogeológiai adottság a helyi vízbeszerzés lehetőségét biztosítja. Így több település vízbázisa helyi jelentőségű, kistérségi ellátási feladatú vízmű kút. Ezeknek a kutaknak a törvény szerinti előírás alapján meghatározott, vízminőség védelmét biztosító hidrogeológiai védőidom kijelölésével és az arra vonatkozó előírások betartásával a helyi vízbázisok vízminőség védelme biztosítható. Kiemelt feladat, hogy a hidrogeológiai belső idom a vízművek tulajdonába, kezelésébe legyen. A hidrogeológiai külső, „A” és „B” védőidomokra a 123/1997 (VII.18.) kormányrendeletben és a hidrogeológiai védőidom határozatában leírtak betartásra kerüljön. A kormányrendelet elfogadása óta a terület felhasználási lehetőségekben több változás történt, aminek rendeleti követése nem történt meg, így pl a kereskedelmi gazdasági területekre vonatkozó megállapításokat nem tartalmaz. Azokat a területfelhasználási lehetőségeket, amelyet nem jegyez egyértelműen a rendelet, annak a hidrogeológiai védőidomon való elhelyezése csak az ágazattal folytatott egyeztetés alapján jelölhető ki. De minél hamarabb célszerű lenne a kormányrendelet módosítása.

A természeti, földtani, hidrogeológiai adottságok alapján kirajzolódott az országos vízminőség védelmi területek övezete, amelyre vonatkozóan a településrendezési eszközökben kell szabályozást írni. Az OTRT-ben az Országos vízminőség-védelmi terület övezetére rögzített előírás:

15. § (1) Az országos vízminőség-védelmi terület övezetében keletkezett szennyvíz övezetből történő kivezetéséről és az övezeten kívül keletkezett szennyvizek övezetbe történő bevezetéséről a kiemelt térség és a megye területrendezési tervében rendelkezni kell.

(2) Az övezetbe tartozó települések településrendezési eszközeinek készítése során ki kell jelölni a vízvédellel érintett területeket, és a helyi építési szabályzatban az építési övezetre vagy övezetre vonatkozó szabályokat kell megállapítani.

A vízbázisok védelme érdekében ennek teljesítése is szükséges.

Fejér megyében a vízellátást biztosító szolgáltatókban várhatóan hosszabb távon sem várható változtatás.

A vízellátás megyei szinten nagyon kedvező, a lakások vezetékes ivóvíz bekötöttsége 97,1 %-os, 80 % alatti ellátottsággal rendelkező település mindössze 5 van: Alap, Kulcs, Daruszentmiklós, Alsószentiván, Moha. Ezek közül is mindegyik ellátottsága meghaladja a 70 %-ot.

Szerencsésen a „kedvezőtlenebb” ellátottságú településeken kevesebb ember él. A megyében mindösszesen 12422 fő számára nem biztosított a közüzemi hálózati ivóvízellátás, a megye lakosságának 2,9 %-a.

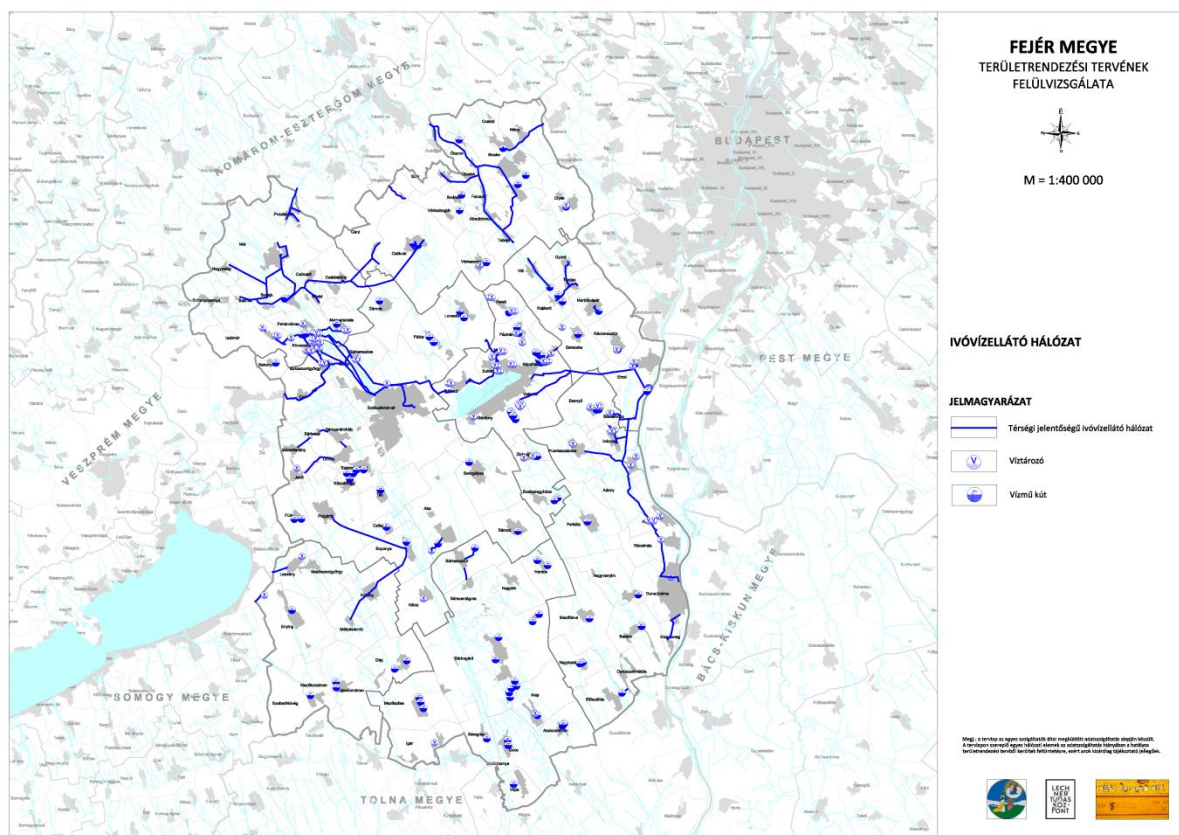
A megye jelenlegi kedvező ellátottsága alapján vízellátás vonatkozásában a fejlesztési feladatokban ma már a még teljes körű ellátással nem rendelkező településen kívül, ahol az ellátottság növelése is még feladat, többnyire már a "minőség" biztosítása kerül előtérbe a vízellátás fejlesztési feladatok körében. A „minőségi” igény pedig elsődlegesen a vízminőségre vonatkozik. Ezért a jövő feladata, rövid és hosszabb távú időciklusban egyaránt a vízbázisok fokozott védelmének biztosítása.

A rendelkezésre álló előkészített fejlesztések is megerősítik, hogy a fejlesztések döntően vízminőség javítását szolgálják. A 3. melléklet a 141/2018. (VII. 27.) Korm. rendelethez tartozó „1. melléklet a 272/2017. (IX. 14.) Korm. Rendelet”-ben részletezettek szerint:

- Hantos ivóvizének arzénmentesítése Hantos Község Önkormányzata a 339/2014. (XII. 19.) Korm. rendelet szerint
- Aba nagyközség ivóvízminőség-javító projektje Aba Város Önkormányzata a 339/2014. (XII. 19.) Korm. rendelet szerint
- "Tiszta víz egy egészségesebb Pátkáért Ivóvízminőség javítási Program" Pátka Község Önkormányzata a 339/2014. (XII. 19.) Korm. rendelet szerint
- Martonvásár-Erdőhát ivóvízminőség-javító programja "Martonvásár Város Önkormányzata a 339/2014. (XII. 19.) Korm. rendelet szerint"
- Kisláng település ivóvízminőség-javítása "Kisláng Község Önkormányzata a 339/2014. (XII. 19.) Korm. rendelet szerint"
- Igar község és Vámpusztai ivóvízminőség-javítása Igar Község Önkormányzata a 339/2014. (XII. 19.) Korm. rendelet szerint Vértessacska ivóvízminőség-javító program "Vértessacska Község Önkormányzata a 339/2014. (XII. 19.) Korm. rendelet szerint"
- Pusztagecs és Sárhatvan településrészek ivóvízellátása biztonságának javítása Sárbogárd Város Önkormányzata a 339/2014. (XII. 19.) Korm. rendelet szerint
- Ivóvízminőség-javító beruházás Mátyásdomb településen "Mátyásdomb Község Önkormányzata a 339/2014. (XII. 19.) Korm. rendelet szerint"
- Mezőszilas község ivóvízminőség-javítása "Mezőszilas Község Önkormányzata a 339/2014. (XII. 19.) Korm. rendelet szerint"

- "Mezőkomárom-Szabadhídvég ivóvízminőség-javító programja" - "Mezőkomárom Község Önkormányzata és Szabadhídvég Község Önkormányzata a 339/2014. (XII. 19.) Korm. rendelet szerint"
- Enying város ivóvízminőség-javítása - Enying Város Önkormányzata a 339/2014. (XII. 19.) Korm. rendelet szerint

A közműszolgáltatók a fogyasztói vízellátást vagy saját vízbeszerzéssel, saját vízbázisról településen belüli elosztással, vagy kistérségi regionális hálózattal, vagy nagy regionális hálózatról vételezett vízzel látják el a településeket. A helyi, megfelelő vízminőségű vízbeszerzést, a helyi bázis elszennyeződése esetén a regionális rendszerek fejlesztésével lehet pótolni. A regionális vízbeszerzés lehetősége, ezért különös figyelmet érdemel. Az ellátás biztonsága érdekében a kistérségi-, térségi szolgáltató művek összekapcsolása, regionális rendszerek kialakítása növeli az ellátás biztonságát és a hosszabb távú jó minőségű vízellátás lehetőségét biztosítja.



Fejér megye vízellátó hálózata

Forrás: Szolgáltatói adatok, illetve a hatályos területrendezési terv alapján saját szerkesztés

A vízellátás fejlesztési igényének meghatározásánál, az igény prognózis készítésénél figyelembe kell venni, hogy a megye népessége 2010 óta bár minimális mértékben, de folyamatosan csökkenő tendenciájú. A népességcsökkenéssel ugyan természetesen a fogyasztás is csökken, a csökkenés mértékét fokozza a fenntartási költségek csökkentése érdekében tett víztakarékosságra való törekvés. Az energiatakarékossági elvárásokhoz hasonlóan a víztakarékosság érdekében tett első lépésben e vonatkozásban is a tudatformálás, a takarékoságra

nevelés a fontos, ezt követi a már beruházás igényű víztakarékos berendezések alkalmazásának előtérbe kerülése. A komolyabb ivóvízfogyasztás csökkenést az eredményezi, ha a költségigényesen kezelt jó vízminőségű vizet olyan célra nem akarják felhasználni, amely nem igényelne ivóvíz minőséget.

A házi kutak, a szűrkevíz használat csökkentheti az ivóvíz felhasználást, amely jelentősen csökkentheti a háztartások ivóvízellátásának költségeit.

Ma kimondható, hogy hosszabb távon a takarékos, szelektált vízellátású vízhasználattal az igényes kezelést igénylő ivóvíz igénynövekedésével várhatóan Fejér megye területén nem kell számolni.

Számolni kell a házi kutak növekedésével. Ma már házi kutat létesíteni is csak az arra vonatkozó engedéllyel lehet.

Összefoglalva: a megyében rendelkezésre álló ivóvíz bázisok a várható távlati igényeket, természetesen a bázisok, elosztóhálózatok és azok létesítményeinek megfelelő korszerűsítésével és fejlesztésével, jó állapotban tartásával ki fogja tudni elégíteni.

Egyéb vízellátás

A nem ivóvíz minőségű vízigények kielégítésének gazdaságosságára törekedve, annak kielégítésére lokális megoldást keresnek. Erre a talajvizek, rétegvizek, felszíni vizek is rendelkezésre állnak.

Távlatilag a legnagyobb vízhiány a mezőgazdaságban, az agrárágazatban várható, amelynek vízellátására az öntözőcsatornák, öntöző hálózatok kiépítési igénye várható. Ezek jellemzően a felszíni vizekre támaszkodva alakíthatóak ki. A kiskertek, zöldfelületek locsolóvíz igényének kielégítése is távlatilag egyre kevésbé veszi igénybe az ivóvíz hálózatot, hanem a helyi vízbeszerzés kap egyre hangsúlyosabb szerepet. A helyi vízbeszerzés keretében a csapadékvíz visszatartása is fontos megoldandó feladattá fog válni.

Egyéb vízellátás között kell említeni a megye természeti kincsét jelentő termásvíz készletet is, amelynek hasznosítása balneológiai célú. Részletesebb leírása a megújuló energiahordozók fejezetében szerepel.

Szennyvízkezelés

A vizsgálatok alapján a szennyvíz közcsatornás elvezetésének és kezelésének megoldása lassan indult el Fejér megyében. A hazai gyakorlatnak megfelelően, a szennyvizeket az egyedi házi gyűjtőmedencékbe gyűjtötték és a talajba szikkasztották, jelentős környezet szennyezést okozva. A folyamat megállítására hazai és nemzetközi támogatás segítségével elindította az intenzív szennyvízhálózat és szennyvíztisztítás fejlesztését. A megvalósított fejlesztések eredményeként a rendelkezésre álló legutolsó statisztikai adatok alapján 2018. január 1.-én a közcsatorna hálózatra csatlakozó lakások aránya 82,5 % volt.

A megvalósított csatornázási program hatására több szennyvíztisztító telep létesült és több km csatornahálózat (Fejér megyében az ezredforduló óta közel 1400 km csatorna) épült. Ma is még 19 településen nincs kiépített közcsatorna. A közcsatorna hálózattal nem rendelkező települések:

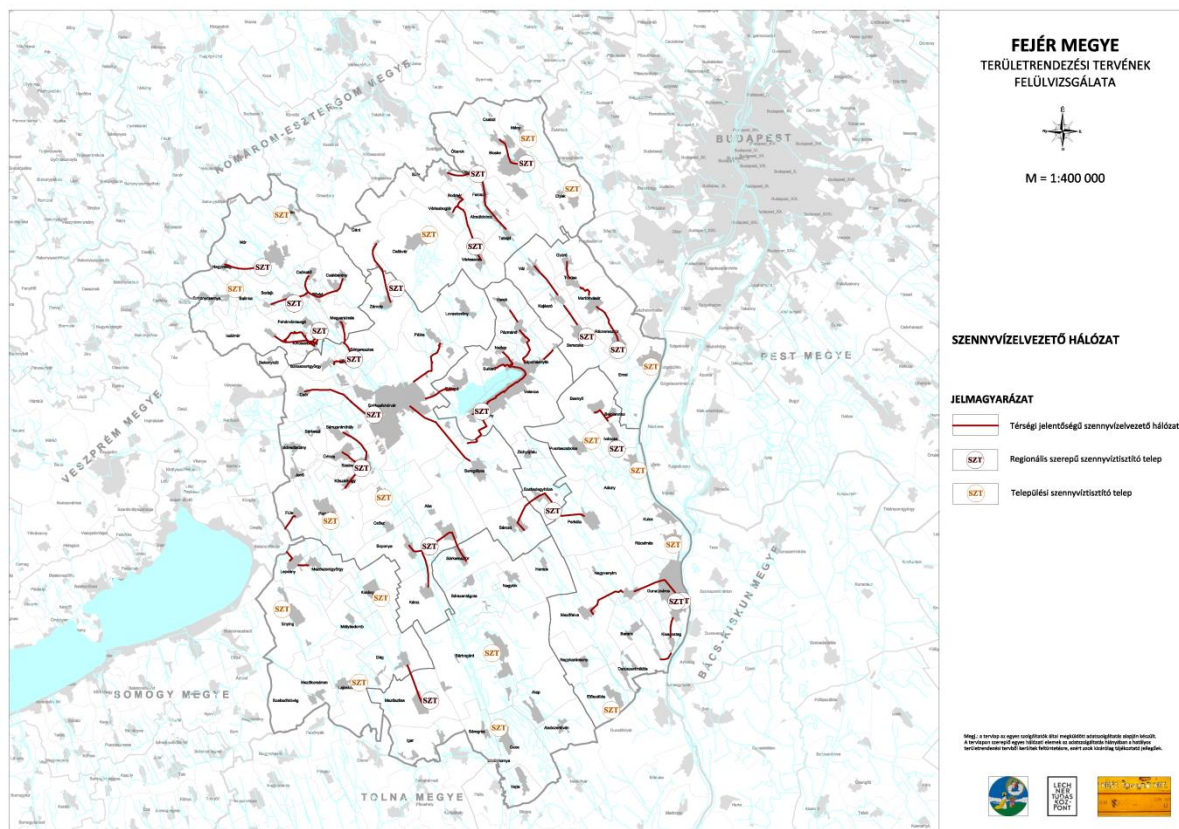
19 db település:

Óbarok, Daruszentmiklós, Kulcs, Nagykarácsony, Mátyásdomb, Mezőkomárom, Szabadhídvég, Zichyújfalu, Alap, Alsószentiván, Hantos, Igar, Nagylók, Sáregres, Sárszentágota, Vajta, Bakonykúti, Csősz, Lovasberény. Szerencsésen a csatornázatlan települések kisebb lélekszámúak, így a csatornázatlan településeken összesen 22595 ember él és ez a megye lakosságának 5,3 %-a.

A csatornázatlan településeken és a csatornázatlan városrészekben a szennyvizek jelentős hányadát, ma is a talajba szikkasztják. Megye szinten a talajba szikkadó szennyvíz mennyisége eléri a 6537 m³/nap átlagos mennyiséget, amely a talaj, talajvíz, rétegvizek elszennyeződését okozzák. Különösen a megye nyílt karsztos részén, komoly veszélyforrása a felszín alatti vizeknek, kiemelt veszélyeztetője az ún. egy kutas településeken a helyi vízbázisoknak.

Ahogy azt a vizsgálatok feltárták a jelentősebb szennyezést nemcsak a talajba szikkasztott szennyvíz mennyisége okozza, hanem ezt tovább fokozza a szennyvíz szennyezettségének növekedése, azaz annak a minősége, mivel a házi szennyvíz (megnövekedett mosószerfogyasztás stb miatt) egyre magasabb nitrogén és foszfortartalmú. Ezek a szennyező anyagok a talajba és a talajvízbe jutva, nagyon veszélyeztetik elsődlegesen a felszín alatti, de a felszíni vizeket is. Ezek a tények a szakágat érintő fejlesztési feladatokat, a szennyvízhálózat fejlesztési igényét kijelöli.

A vízellátáshoz hasonlóan Fejér megyében a már csatornázott települések döntő hányadának szennyvíz elvezetését, kezelését, elhelyezését a FEJÉRVÍZ Zrt biztosítja. Néhány településen a közcsatorna hálózat és a szennyvízkezelés üzemeltetője a DRV Zrt és a MEZŐFÖLDVÍZ Zrt.



Szennyvízelvezető hálózatok

Forrás: Szolgáltatói adatok, illetve a hatályos területrendezési terv alapján saját szerkesztés

A meglévő csatornahálózat és szennyvíztisztító telepek elsősorban a kommunális szennyvizet gyűjtik össze és tisztítják. A nagyobb ipari üzemek saját ipari szennyvíztisztítóval rendelkeznek, melynek üzemeltetését is maguk végzik. A szennyvíztisztítás egyik végtermékének, a tisztított víznek a befogadói a vízfolyások. A másik végterméknek, a szennyvíziszapnak az elhelyezése jellemzően még ma is mezőgazdasági területen történik, de biomasszaként feldolgozva az energiatermelési hasznosítása növekvő tendenciájú.

A közelmúltban tapasztalt szennyvízgyűjtés, kezelés fejlesztésének a megtorpanása (a statisztikai nyilvántartás szerint 2016-ban a megyében mindössze 1,8 km közcsatorna épült, 2017-ben 1 km-t rögzített a statisztika) feloldódik, mivel az adatszolgáltatás során rendelkezésre bocsátott információk is megerősítik, hogy fejlesztési tervek elindultak és azok megvalósítása folyamatban van:

A rendelkezésre álló előkészített fejlesztések a 3. melléklet a 141/2018. (VII. 27.) Korm. rendelethez tartozó „1. melléklet a 272/2017. (IX. 14.) Korm. Rendelet”-ben részletezettek szerint:

- Adony szennyvíztisztító telep bővítése és fejlesztése Adony Város Önkormányzata a 339/2014. (XII. 19.) Korm. rendelet szerint

- A Zámoly központú agglomeráció szennyvíztisztításának fejlesztése "Zámoly Község Önkormányzata és Gánt Község Önkormányzata a 339/2014. (XII. 19.) Korm. rendelet szerint"
- Észak- és Közép-Dunántúli szennyvízelvezetési és -kezelési fejlesztés 2. (ÉKDU 2) "Észak-dunántúli Vízmű Zártkörűen Működő Részvénytársaság, Kulcs Községi Önkormányzat, Rácalmás Város Önkormányzat, Dunaújváros Megyei Jogú Város Önkormányzata és Pusztaszabolcs Város Önkormányzata a 339/2014. (XII. 19.) Korm. rendelet szerint"
- Észak- és Közép-Dunántúli szennyvízelvezetési és -kezelési fejlesztés 6. (ÉKDU 6) Bicske Város Önkormányzata, Csabdi Község Önkormányzat, Mány Község Önkormányzata, Csákvár Város Önkormányzata, Lovasberény Község Önkormányzata, Alcsútdoboz Település Önkormányzat, Felcsút Községi Önkormányzat, Szár Községi Önkormányzat, Tabajd Község Önkormányzata és Újbarok Községi Önkormányzat a 339/2014. (XII. 19.) Korm. rendelet szerint
- Észak- és Közép-Dunántúli szennyvízelvezetési és -kezelési fejlesztés 4.(ÉKDU 4) Bonyhád Város Önkormányzata, Kakasd Község Önkormányzata, Nagymányok Város Önkormányzata, Dunántúli Regionális Vízmű Zártkörűen Működő Részvénytársaság, Felsőörs Község Önkormányzata, Lovas Község Önkormányzata, Bakonykoppány Község Önkormányzata, Bakonyszücs Község Önkormányzata, Béb Község Önkormányzata, Adásztevel Község Önkormányzata, Csót Község Önkormányzata, Homokbödöge Község Önkormányzata, Naggyimót Község Önkormányzata, Nagytevel Község Önkormányzata, Ugod Község Önkormányzata, Berhida Város Önkormányzata, Papkeszi Község Önkormányzata, Ivánca Községi Önkormányzat, Besnyő Község Önkormányzat, Beloiannisz Község Önkormányzata és Devecser Város Önkormányzata a 339/2014. (XII. 19.) Korm. rendelet szerint
- "Észak- és Közép-Dunántúli szennyvízelvezetési és -kezelési fejlesztés 1. (ÉKDU 1)"Gyúró Község Önkormányzata, Martonvásár Város Önkormányzata, Ráckeresztúr Község Önkormányzat, Tordas Község Önkormányzata, Pincehely Nagyközség Önkormányzata, Bátaszék Város Önkormányzata, Bata Község Önkormányzata és Tapolca Város Önkormányzata a 339/2014. (XII. 19.) Korm. rendelet szerint

Szennyvízelvezetés, kezelés fejlesztési feladat Fejér megyében a már csatornázott településeknél a még nem csatornázott településrészek mielőbbi csatornázása, a csatornahálózat bővítése és a rácsatlakozás mértékének növelése. A csatornázatlan településeknél viszont fontos szempont a szennyvízgyűjtés-kezelés mielőbbi megoldása.

A csatornázatlan települések közül három tartozik a 2000 LEÉ-et meghaladó települések közé.

csatornázatlan települések	fő
Óbarok	815
Daruszentmiklós	1290
Kulcs	3231

Nagykarácsony	1416
Mátyásdomb	744
Mezőkomárom	954
Szabadhídvég	849
Zichyújfalu	958
Alap	2003
Alsószentiván	584
Hantos	942
Igar	947
Nagylók	1085
Sáregres	695
Sárszentágota	1378
Vajta	895
Bakonykúti	148
Csász	1029
Lovasberény	2632

A nem csatornázott és a közeljövőben nem várható csatornázású településeknél mindig felmerül a korszerű egyedi szennyvíztisztító berendezések alkalmazása. A tapasztalatok azonban országosan nem egyértelműen pozitívak, a lakosság fegyelmezettsége, amely a **egyedi** szennyvízkezelést lehetővé tenné általában nem biztonságos, így azokon a településeken, ahol ennek alkalmazása kockázatos lenne, felszíni, vagy felszín alatti vízbázis, országos vízminőség védelmi területek övezetén a vízbázisok védelme érdekében, a megye gazdasági életének egyik pillérjét adó turisztikai célpont, a Velencei-tó vízminőség védelme, ott az alkalmazását nem kellene támogatni.

Ezért, ahol a felszíni, vagy felszín alatti vizek védelme szükségessé teszi, a **egyedi** szennyvízkezelést csak akkor lehet kivitelezni, ha a tisztított víz elvezetése nem a talajba szikkasztással, hanem élővízi bevezetéssel megoldható. Ezzel a folyamatos ellenőrzés lehetőségének biztosításával a kockázat jelentősen csökkenthető. Egyébként a teljes biztonságot adó megoldás csak a közcatornás szennyvízelvezetéssel érhető el.

Meg kell említeni, hogy vannak azonban olyan beépítésre szánt és beépítésre nem szánt településrészek, amelyeknek jól és gazdaságosan működtethető közhálózati csatorna csatlakozását a nagy távolság, az ingatlan időszakos hasznosítása nem tenné lehetővé. Az elmúlt időszakban jelentős kutatások-fejlesztések alapján fejlesztették ki azokat a szakszerű **egyedi szennyvíztisztító** berendezéseket, amellyel a szennyvizet lehet helyben kezelni és elhelyezni, természetesen, ha azt, egyéb helyi, természeti, hidrológiai, geológiai adottság nem akadályozza. Természetesen ennek alkalmazását is csak ott szabad megengedni, ahol azt, kockázatmentesen az állampolgárra lehet bízni és azt a helyi építési szabályzat megengedi. A vízbázisok védelme érdekében azt a kockázatot viszont sehol sem szabad felvállalni, amelynél a tisztított víz ellenőrzés nélkül, közvetlen talajba

szikkadna. Erre biztonságos megoldást csak felszíni vízbefogadó tud nyújtani, amelynél a tisztítás minősége bármikor ellenőrizhető.

A megye területének jelentős hányada országos vízminőség védelmi területek övezetén fekszik, amelyre egyedi szabályozás előírása szükséges. Az alapelv, hogy a vízkészlet veszélyeztetését nagy biztonsággal ki kell zární.

Beépítésre szánt területen és beépítésre nem szánt vízbázis védelmi, vagy országos vízminőség védelmi területen elsődlegesen a teljes közműellátás kiépítési kötelezését kell előírni. Ehhez meg kell jegyezni, hogy a teljes közműellátás szennyvízelvezetés vonatkozásában kizárólag az OTÉK 8.§-a alapján „közüzemű” szennyvízcsatornával történő elvezetéssel teljesíthető.

Amennyiben a település csatornázatlan, vagy a közcatorna hálózat nagyobb távolságban van, akkor a szennyvízelvezetés kezelés megoldására a következő ajánlás adható. Ha:

- a) a szennyvíz közcatorna hálózat 200 m távolságban rendelkezésre áll, akkor a közhálózati csatlakozást ki kell építeni az adott ingatlanon keletkező szennyvíz mennyiségétől függetlenül,
- b) a napi keletkező szennyvíz mennyisége nem haladja meg az 5 m³-t (200 m-től nagyobb távolságra érhető el a közcatorna hálózat) a szennyvizet víz-zárósági próbával igazoltan, vízzáróan kivitelezett, fedett, zárt medencébe kell összegyűjteni és a kijelölt ürítő helyre.
- c) a napi keletkező szennyvíz mennyisége meghaladja az 5 m³-t (200 m-től nagyobb távolságra érhető el a közcatorna hálózat) akkor helyben létesítendő szennyvíztisztító kisberendezés is alkalmazható:
 - ca) ha a tisztított vizek számára a megfelelő felszíni befogadó rendelkezésre áll (tisztított vizet sem szabad talajba szikkasztani)
 - cb) ha az egyéb előírások, korlátok nem tiltják, valamint illetékes szakhatóságok hozzájárulnak,
 - cc) a kisberendezés védőterület igénye nem nyúlhat túl a tárgyi telken,
 - cd) a tisztítóberendezéssel azt a tisztítási hatásfokot kell teljesíteni, amit a befogadóhoz igazítva az illetékes szakhatóság meghatároz,

ha bármelyik illetékes szakhatóság nem ad hozzájárulást a helyi szennyvíztisztító kisberendezés létesítésére, ki kell építeni a közcatorna csatlakozást az bármekkora távolsággal érhető el.

A szennyvízkezelést érintően a fejlesztési feladat elsődlegesen a közcatorna hálózat kiépítése, bővítése, az ingatlanok közhálózatra való csatlakozási mértékének növelése. A csatornázatlan településeknél, település részekenél a környezet szennyezésének, terhelésének elkerülése érdekében a közüzemű vízhálózat fejlesztését korlátozni kell, új közüzemű vízvezeték építését már csak a csatornahálózat fejlesztéssel együtt szabad kivitelezni. Ha már a közüzemű vízellátás korábban megvalósításra került, akkor a szennyvízpótló berendezés alkalmazása a közcatornahálózat kiépítéséig elkerülhetetlen lesz. A közműpótlóként alkalmazható megoldást a helyi

adottságok, talajmechanikai adottság, talajvízállás, egyéb természeti adottságok, felszíni és felszín alatti vizek védelmének függvényében a helyi építési szabályzatban lehet rögzíteni.

Külön ki kell emelni a volt zártkertes területeket, kiemelten a Velencei-tó vízgyűjtőjén és az országos vízminőségvédelmi területek övezetén fekvő volt kiskertes területeket, amelyeknek funkcióváltással üdülő, vagy lakóterületi átalakulása szinte fékezhetetlennek tűnik. Ezeknek a területeknek az infrastruktúra fejlesztése valamennyi érintett település nagy odafigyelést igénylő kiemelt feladata. Ezekben a területeken nagyon szigorúan kell szabályozni a vízellátás fejlesztését, mert a közüzemű vízellátás az állandó tartózkodás nélkülözhetetlen infrastruktúrája, amelynek kiépítésében az ingatlan tulajdonosok is érdekeltek, s ha ezt elkülönítetten megoldják, a szennyvíz közhálózatos kiépítésében már nem érdekeltek az ingatlan tulajdonosok és általános tapasztalat szerint az alkalmazott és nehezen ellenőrizhető közműpótlással a szennyvíz okozta környezet szennyezés elkerülhetetlen lesz.

3.1.2.4 Országos és térségi jelentőségű hulladékgazdálkodási létesítmények

A hulladékgazdálkodási létesítményekre vonatkozó szakági tervjavaslat megalapozó műleírása

Szerkezeti elem kijelölésének célja

A lehatárolás célja, hogy az országos és térségi jelentőségű hulladék kezelők, mint szerkezeti elem és térség az alsóbb rendű településrendezés számára ismertté és tervezhető válják.

Szerkezeti elem fogalom meghatározása és lehatárolásai (azok változásai)

A hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény értelmező rendelkezései között szerepel a veszélyes-hulladékégető mű ugyanazzal a tartalommal, mint az OTrT-ben.

A veszélyes hulladéklerakó fogalom nincs meghatározva a 2012. CLXXXV. évi törvényben.

Fejér megyében az OTrT-ben az alábbi országos jelentőségű hulladékgazdálkodási létesítmény található az OTrT 4/11. melléklete szerint:

1. Meglévő radioaktív hulladék-tároló:

- nincs Fejér megyében

2. Meglévő veszélyeshulladék-lerakó:

- 2.3. Dunaújváros (2 db, a 0187/2, 0187/5 hrsz.)

3. Meglévő veszélyeshulladék-égetőmű:

- nincs Fejér megyében

A megyei területrendezési tervben a 218/2009. (X. 6.) Korm. rendelet szerint a térségi hulladékkezelőket kell ábrázolni a térszerkezeti tervlapon, és a sajátos térségben a hulladékártalmatlanító létesítmény elhelyezésére szolgáló területeket. Mindkét fogalom (a hulladékkezelő és a hulladékártalmatlanító is) szerepel ugyan a 2012. évi CLXXXV. törvényben, de fogalom-meghatározás nincs hozzá.

A térségi jelleget a 2012. évi CLXXXV. törvény szintén nem szabályozza, az alapelvek között tesz említést a „közelség elvé”-re.

Az elmúlt években a Környezet és Energia Operatív Programban (KEOP) megjelent, Települési szilárd – hulladéklerakókat érintő, térségi szintű rekultivációs programok anyagi támogatást kaptak, ezzel segítve a településeket az élhetőbb, egészségesebb környezet kialakításában.

Mivel a települési hulladéklerakók – e program keretében - gyakran felszámolásra kerültek, a megmaradt vagy újonnan megvalósult hulladékgazdálkodási létesítmények nagyobb számban működnek térségi jellegű hulladéklerakóként. Rögzíteni szükséges, hogy a térségi megnevezést a hulladékról szóló törvény nem használja, a megyei rendezési terv használja csak, a vonatkozó kormányrendelet alapján.

A térségi hulladékkezelők és ártalmatlanító létesítmények helyét az illetékes Kormányhivatal által kiadott határozatok vagy a településrendezési eszközök alapján határoljuk le.

Fejér megye valamennyi településén biztosított a települési szilárd hulladékok rendszeres gyűjtése, elszállítása, kezelése. A megyében az országos jelentőségű Dunaújvárosi veszélyes hulladéklerakókon kívül, a gyűjtött hulladékok lerakása, ártalmatlanítása:

- a székesfehérvári (020087/6, 020087/7, 020087/8, 020088/16, 020088/17 hrsz.),
- polgárdi (093/6 hrsz.),
- sárbogárdi (0522/187 hrsz),
- adonyi (0195/2 hrsz.) térségi hulladékkezelőben történik.

A Bicske, 0121/6 hrsz. alatti 93228m² nagyságú ingatlanon egy 70000 t/év tervezett kapacitású Hulladékkezelő Központ létesítése volt tervezett 2014-től, azonban a beruházás jelenleg még nem valósult meg.

Hulladékudvarok Fejér megyében: Adony, Kisláng, Soponya, Lajoskomárom, Lepsény, Szabadbattyán, Cece, Perkáta, Szabadhídvég, Dég, Polgárdi, Káloz, Sárbogárd, Székesfehérvár településeken található.

A szerkezeti elem megyei jellemzői (nagysága, hol helyezkedik el, lehetséges konfliktusok stb.)

Fejér megye települései két regionális hulladékgazdálkodási társulásba tartoztak. A megye északi települései a Duna-Vértes Köze Regionális Hulladékgazdálkodási Társulásba, míg a megye többi települése a Közép-Duna Vidéke Hulladékgazdálkodási Társuláshoz csatlakozott. Az együttműködés azzal a céllal jött létre, hogy kialakuljon

egy integrált, szilárd hulladékgazdálkodási rendszer, amelynek célja a szelektív hulladékgyűjtés megvalósításán keresztül a térségben keletkező hulladék mennyiségének csökkentése, a felhasználható hulladékkomponensek tényleges újrahasznosítása, és ezáltal a csökkentett hulladékmennyiségnek a természeti és emberi környezetre nem ártalmas elhelyezése ill. ártalmatlanítása.

A szerkezeti elem szabályozása (szabályozás, mint eszköz a célok eléréséhez), a szabályozásváltozása

Az OTrT-ben a hulladék létesítményekre nem vonatkozik közvetlen szabály.

Az OTrT a hulladékgazdálkodási létesítményekről közvetetten az alábbi előírásokat tartalmazza:

- Sajátos területfelhasználású térség: megyei területrendezési tervben megállapított területfelhasználási kategória, amelybe az 5 ha-nál nagyobb külfejtéses művelésű bányaterületek, hulladékártalmatlanító létesítmény elhelyezésére szolgáló területek, egyes egészségügyi, sportolási, rekreációs, megújuló energiahasznosítási, közlekedési és honvédelmi területek tartoznak;
- Az országos hulladékgazdálkodási létesítmények térbeli rendjét az 1. számú melléklet, ezek felsorolását pedig a 4/11. melléklet tartalmazza.
- Az ökológiai hálózat pufferterületének övezete tekintetében a 27. § szerinti övezeti előírások mellett a következő előírások alkalmazandók:
- e) a területen környezetszennyező tevékenység nem folytatható, továbbá új vegyszertároló és hulladékkezelő létesítmény - a komposztáló telepet és az átrakóállomást kivéve - nem létesíthető;

Ajánlások szerepe az övezet esetében

Törekedni kell arra, hogy mindenütt bevezetésre kerüljenek a korszerű –a helyi adottságoknak megfelelő, technológiájában differenciált –hulladékgazdálkodási közszolgáltatási módszerek a már működő hulladékgazdálkodási rendszerek továbbfejlesztésével, bővítésével. A közszolgáltatás körébe tartozó hulladékokból a hasznosításra kinyert anyagok arányának növelésével és a lerakóra jutó mennyiség csökkentésével, valamint a hatékony, regionális hulladékgazdálkodási rendszerek kialakításával biztosítani lehet az Európai Unió előírások által meghatározott országos célkitűzések megvalósítását.

3.2 FEJÉR MEGYE ÖVEZETI TERVÉT MEGALAPOZÓ JAVASLATOK

A Trtv 19.§-a meghatározza a megyei területrendezési tervekben kötelezően alkalmazandó országos és megyei övezeteket, érintettség esetén. Ezek a megyei elfogadó rendeletbe kerülnek. Az országos övezetek közül a VTT-tárolók övezete Fejér megyében nem releváns.

A Trtv. egyedileg meghatározott övezetek lehatárolására is ad lehetőséget a megyei területrendezési tervben. Fejér megyében az alábbi egyedi övezetek meghatározása javasolt:

- Felzárkóztatandó belső periféria övezet
- Turizmus szempontjából kiemelt, fejlesztendő övezet
- Megyei jogú városok vonzáskörzete gazdaságfejlesztési övezet
- Borvidéki és kertgazdálkodási övezet
- Kulturális örökségi-történeti fejlesztési övezet
- Majorsági térség övezete
- Karsztvízszint emelkedésével érintett területek övezete
- Naperőmű -létesítés szempontjából korlátozással érintett terület övezete

A megyei önkormányzati rendelet mellékletébe kerülő övezeti tervlapok:

3/1. melléklet: az ökológiai hálózat magterületének övezete, az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete, az ökológiai hálózat puffertérületének övezete,

3/2. melléklet: a kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete, a jó termőhelyi adottságú szántók övezete,

3/3. melléklet: az erdők övezete, az erdőtelepítésre javasolt terület övezete,

3/4. melléklet: a tájképvédelmi terület övezete,

3/5. melléklet: a világörökségi és világörökségi várományos területek övezete által érintett települések,

3/6. melléklet: a vízminőség-védelmi terület övezete,

3/7. melléklet: a nagyvízi meder övezete,

3/8. melléklet: a honvédelmi és katonai célú terület övezete által érintett település,

3/9. melléklet: az ásványi nyersanyagvagyon övezete által érintett települések,

3/10. melléklet: a rendszeresen belvízjárta terület övezete,

3/11. melléklet: a földtani veszélyforrás terület övezete által érintett települések,

3/12. melléklet: Felzárkóztatandó belső periféria övezet

3/13. melléklet: Turizmus szempontjából kiemelt, fejlesztendő övezet

3/14. melléklet: Megyei jogú városok vonzáskörzete gazdaságfejlesztési övezet

3/15. melléklet: Borvidéki és kertgazdálkodási fejlesztési övezet

3/16. melléklet: Majorsági térség övezete

3/17. melléklet: Karsztvízszint emelkedésével érintett terület övezete

3.2.1 AZ ERDŐK VÉDELMEHEZ KAPCSOLÓDÓ ÖVEZETEK

Az erdő az egyik legjelentősebb természeti erőforrásunk, amely a faanyagtermelésen túl számos közjóléti és ökoszisztéma szabályozó szerepkört is ellát. Az erdőterületek meghatározó elemei a zöldinfrastruktúra-hálózatnak, az ökoszisztéma szolgáltatásaikon keresztül pedig fontos szerepet töltenek be klímaadaptációban és mitigációban is. Az erdő az egyik legösszetettebb életközösség, amely számos növény, állat, gomba és mikroorganizmus faj élőhelye, így az erdők nagy részének természetvédelmen betöltött szerepe is kiemelkedő.

A Trtv -ben az Országos Övezeti Terv és ezzel összhangban Fejér megye Övezeti Terve a meglévő erdők védelmét az *erdők övezetének* lehatárolásán és szabályozásán keresztül támogatja. Ezen felül a Nemzeti Erdőstratégiában szereplő országos 27%-os erdősültségi cél megvalósításra a Trtv kiegészítő rendeletében kijelölték az erdőtelepítésre javasolt övezetét. Ezt szintén tartalmazza a megyei terv is.

Az erdőkkel és erdőtelepítésre javasolt területekkel kapcsolatos övezetek esetében a OTrT fogalom meghatározása, szabályozása és lehatárolása érvényesül. A megye ezt kiegészíti a két övezetre vonatkozó ajánlásokkal, amelyek határozatként kerülnek majd elfogadásra.

Erdők övezete

Az erdők övezetére vonatkozó javaslat megalapozó műleírása

Az övezet kijelölésének céljai

Az erdők övezete új tervi elemként került bevezetésre a Trtv -ben. Az új övezet az Országos Erdőállomány Adattár teljes területét magában foglalja, kijelölésének fő célja a teljes erdőterület megőrzéshez a településrendezési feltételek biztosítása és a bányászati tevékenység korlátozása.

Az övezet és szabályozása kiváltja a korábbi OTrT. erdőállomány adattárral kapcsolatos általános területfelhasználási szabályát is.

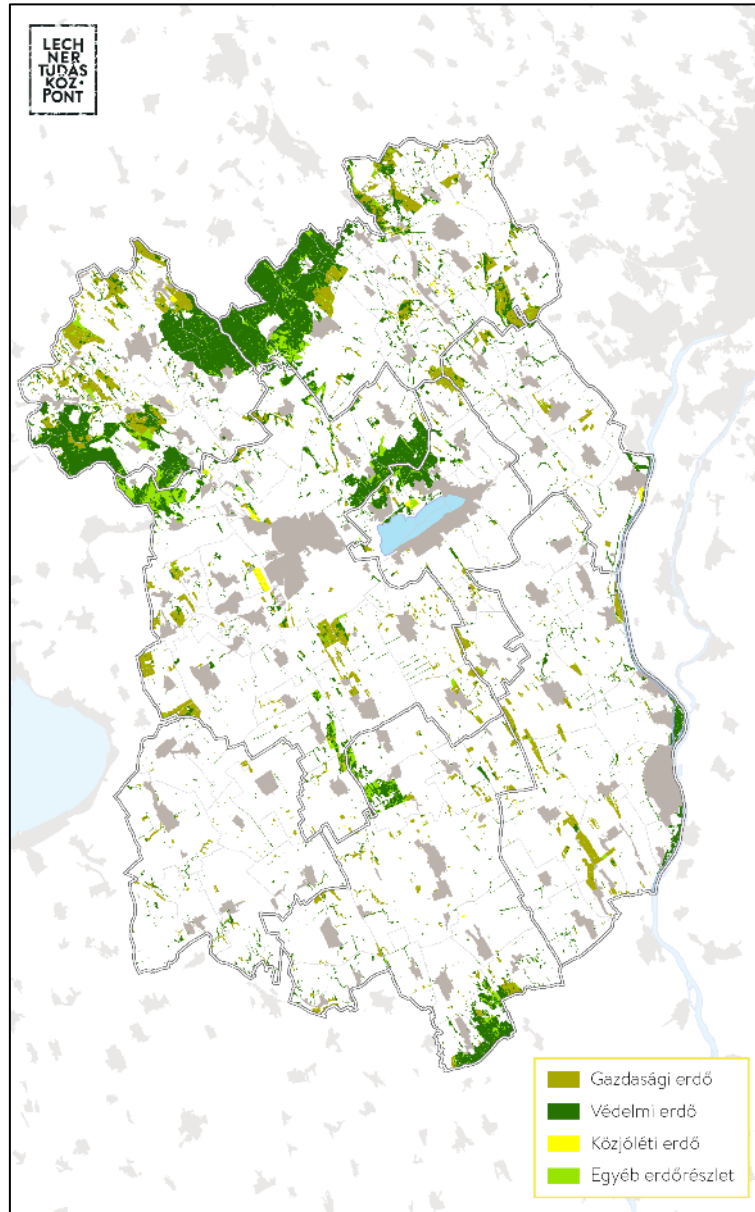
Az övezet fogalom meghatározása

A fogalom meghatározás rögzíti, hogy az övezetnek az erdőállomány adattár szerinti erdőrészek mellett az erdőgazdálkodási célokat közvetlenül szolgáló földrészek (egyéb részek pl. vadföld, nyiladék, tisztás stb.) is az elemei.

Az övezet lehatárolása

Az övezet az Országos Erdőállomány Adattárban erdőrészekként és erdőgazdálkodási tevékenységet közvetlenül szolgáló földterületeként nyilvántartott területeket foglalja magában. A kijelöléséhez szükséges adattári területek

térképi rétegét a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal Erdészeti Igazgatósága adta át a megyei önkormányzat részére. Az erdők övezetének nagysága 60 408 hektárt, ez a megye területének közel 14%-a. Az övezeten belül az erdőrészlétként nyilvántartott területek nagysága 54 097 hektár volt, amely valamivel több, mint 12%-os erdősültséget jelent. Ez jóval alacsonyabb, mint az országos 20% körüli erdősültségi érték.



Az erdőterületek nagyobb része Vértes, a Velencei-hegység és a Bakony területén helyezkedik el. Az Országos Erdőállomány Adattárban szereplő erdőrészlétek mellett az erdőgazdálkodási tevékenységhez közvetlenül szolgáló földrészlétek (pl. tisztás, vadföld, nyiladék stb.) területe a megyében 6311 ha. Az övezet definíciója értelmében ezek a területek is az övezet szerves részét képezik.

Az övezet szabályozása

Az övezethez kapcsolódó szabály – a korábbiakban leírt célhoz igazodóan és a Trtv -ből következően – az övezet területén az erdőterület települési területfelhasználási egység kijelölését írja elő. Ugyanakkor a szabályozás mozgásteret is biztosít a településtervezés részére, mivel az övezet 5%-án más területfelhasználási egység is kijelölhető. A törvény szintén engedményeket tesz az Ország Szerkezeti Terve által kijelölt települési térség területein és az Trtv. elfogadást megelőzően kijelölt beépítésre szánt területek esetében. Ezekon a területeken övezeti érintettség esetén sem kell erdőterület területfelhasználási egységet jelölni a településszerkezeti tervben. Az erdők övezetének szabálya kiváltja a korábbi erdőadattára vonatkozó általános területfelhasználási szabályt is.

Az övezetre vonatkozó előírás alapján a bányászati tevékenység is korlátozás alá esik: a bányatelek megállapítását és bányászati tevékenység engedélyezését a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó feltételekkel teszi lehetővé.

Ajánlások szerepe az övezet esetében

Az övezetre vonatkozó ajánlások az övezet teljes területe esetében az erdőterület területfelhasználási egységbe sorolást javasolják. Az erdészeti ágazatra vonatkozó előírások az erdőterületek természetességének növelésére és az erdőfelújításnál az őshonos fafajok preferálására irányulnak.

Erdőtelepítésre javasolt terület övezete

Az erdőtelepítésre javasolt terület övezetére vonatkozó javaslat megalapozó műleírása

Az övezet kijelölésének céljai

A Nemzeti Erdőstratégia alapján nagytávlatú cél a 27%-os erdősültségi arány elérése. A Trtv. kiegészítő rendeletében szereplő erdőtelepítésre javasolt terület övezete a 27%-os erdősültség eléréséhez szükséges területeket jeleníti meg, illetve irányelv jellegű szabályozással közvetve segíti az erdőtelepítés feltételeinek településrendezési tervekben történő biztosítását. Az erdőtelepítésre javasolt terület övezete – minimális eltérésekkel – megegyezik az erdőgazdálkodási térség távlati erdőterületeivel, mind az országos, valamint a megyei tervben.

Az övezet megnevezésének és fogalommeghatározásának változásai

A hatályos megyei tervben az övezet *erdőtelepítésre alkalmas terület* néven szerepel. Az OTRT módosítások során az „alkalmas” kifejezést helyett a „javasolt” kerültbe az övezet nevébe, mivel az „alkalmas” kifejezés félreérthető, hiszen az ország (és egyben a megye) területének nagy része elméletben alkalmas az erdőtelepítésre. Ezzel szemben a javasolt területek azok, ahol az erdőtelepítési potenciál a legnagyobb és az erdőtelepítés iránti környezetvédelmi igény is a legjelentősebb. Ezek a jellemzők jelennek meg az Trtv fogalommeghatározásban is.

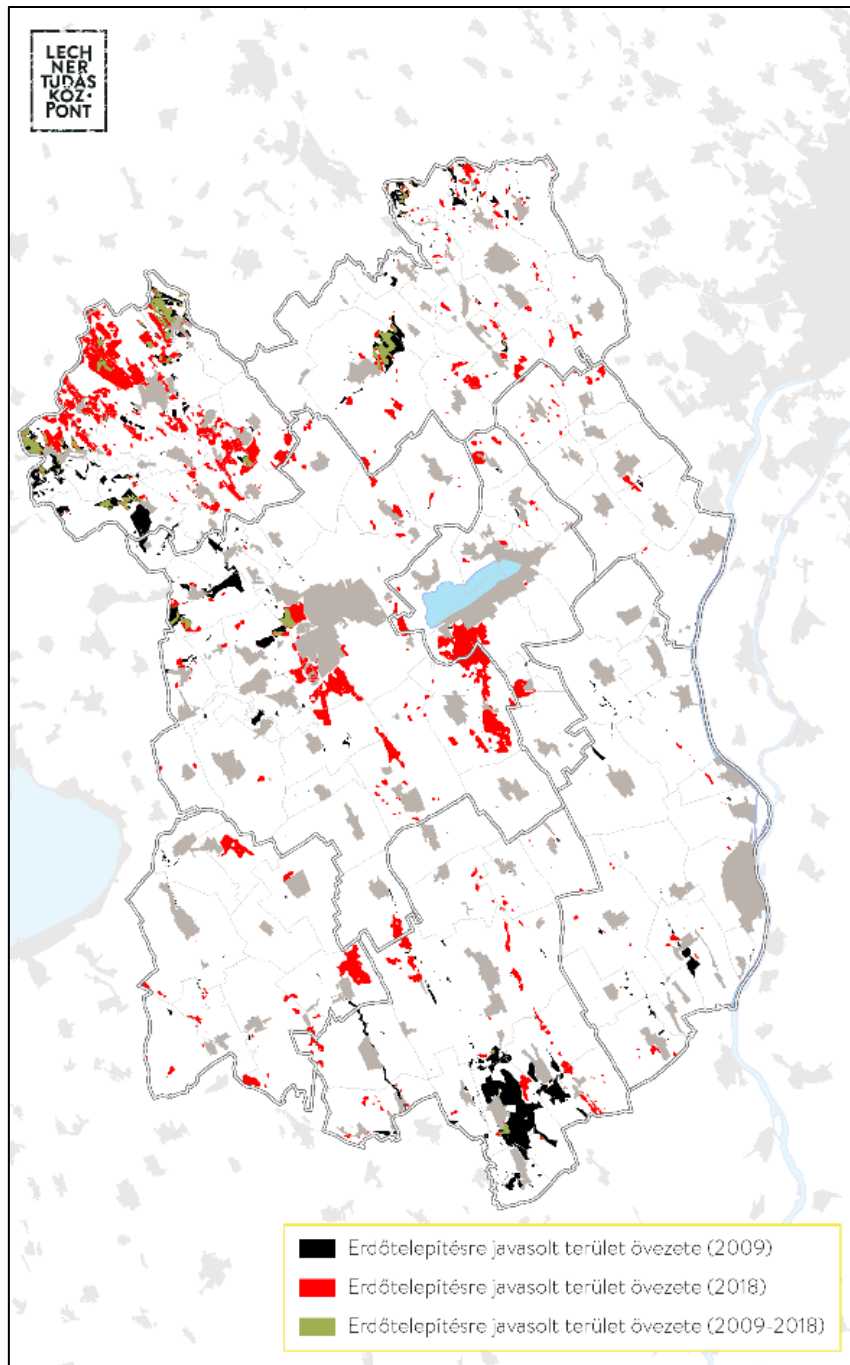
Az övezet lehatárolása és annak változásai

Az erdőtelepítés lehetséges célterületei a hatályos megyei tervben is megjelennek *erdőtelepítésre alkalmas terület* néven. A hatályos kijelölés az OTrT. 2008-as felülvizsgálatát megalapozó, a SZIE Környezet- és Tájgazdálkodási Intézete által koordinált ú.n. „ökotípusos” vizsgálatának eredményei alapján történt.

Az ökotípusos földhasználati kutatásban együttesen vizsgálták a szántóterületek erdőtelepítési és mezőgazdasági alkalmasságát, valamint környezeti érzékenységet. A három szempont együttes értékelésével a SZIE munkatársai meghatározták az azonos alkalmassági és érzékenységi jellemzőkkel bíró területeket. Ezeket nevezték ökotípusoknak. A földhasználati kijelölések és javaslatok – többek között az erdőtelepítési javaslat – ezekhez a területekhez kapcsolódtak. Az erdőtelepítésre alkalmas területek alapját azon ökotípusok képezték, amelyekben az erdőtelepítés termőhelyi és klimatikus viszonyai kedvezők és/vagy az erdőtelepítés egyéb környezeti szempontból indokolt, illetve a mezőgazdasági termőhelyi alkalmassága gyenge vagy közepes volt. Az ökotípusos vizsgálat eredményeként lehatárolt erdőtelepítésre alkalmas területe a megyében 25 ezer hektár volt.

Az OTrT 2013-as, illetve 2018-as módosításához (az övezet az MvM rendelet mellékletében kerül ábrázolásra) az ökotípusos elemzést is felülvizsgálták. A két felülvizsgálat során a módszertani keretek alapvetően nem változtak, de az egyes részelemzések új alapokra helyeződtek. A 2018-as felülvizsgálata során az erdőtelepítési alkalmassági vizsgálatát a NAIK Erdészeti Tudományos Intézete koordinálta. A vizsgálat főként a talaj- és klímparaméterek erdészeti szempontú értékelésén alapult. Az új vizsgálat jelentős változást eredményezett az erdőtelepítésre javasolt területek országos és megyei elhelyezkedésében – Fejér megye esetében a területnagyságában is.

Ez a lehatárolás került be az Trtv. kiegészítő rendeletének mellékletébe is. Fejér megyében az erdőtelepítésre javasolt nagysága közel 20 ezer hektár. Ez jelentős csökkenés a korábbi lehatároláshoz (hosszvetőleg 25 ezer hektár) képest, amelynek oka a módszertani változásokban keresendő. Az erdőtelepítésre javasolt területek főképp a Bakony területén és a Velencei tótól délre helyezkednek el. Az erdőtelepítések megvalósulásával a megye erdősültsége nagytávlatban meghaladná a 17 %-ot.



Az övezet szabályozása és a szabályozás változásai

Az erdőtelepítésre alkalmas terület szabályozása Fejér megye területrendezési tervének 2009-es módosításakor érvényes OTrT (2008) előírások szerint:

„Az övezetbe tartozó területeken beépítésre szánt terület csak kivételesen, egyéb lehetőség hiányában területrendezési hatósági eljárás alapján jelölhető ki.”

Az OTrT 2013 módosítása (ez alapján nem készült új megyei terv) során egy enyhébb irányelvű jellegű szabály fogalmazódott meg:

„A településrendezési eszközökben az erdőtelepítésre javasolt terület övezetét az erdőterület területfelhasználási egység kijelölésénél figyelembe kell venni.”

Ennek oka az volt, hogy az erdőtelepítésre javasolt területek általában gyengébb termőhelyi adottságú szántóterületek, amelyeken az erdőtelepítés lehetősége nem feltétlenül élvez prioritást más fejlesztésekkel szemben. Ezért itt nem célszerű teljesen korlátozni új beépítésre szánt terület kijelölését. Az Trtv. kiegészítő rendeletében (MvM rendelet) az irányelv jellegű előírás tovább finomodott A szabály alapvetően a települések új erdőterület (erdőállomány adattárban nem szereplő) területfelhasználási egységeinek kijelöléseit próbálja orientálni az övezet területére.

Ajánlások szerepe az övezet esetében

Az ajánlások egyrészt a településrendezésre vonatkoznak és az övezetbe tartozó területeken az erdőtelepítés feltételeinek fenntartást javasolják, vagyis olyan területfelhasználási egységek kijelölését, amelyek a jövőben is lehetővé teszik az erdőtelepítést.

Az ajánlások másik része az erdészeti ágazatra vonatkozik, amelynek célszerű ezeken a területeken kiemelten támogatni az erdőtelepítést. Az erdőtelepítések tényleges megvalósulása alapvetően az erdészeti támogatáspolitikai felelőssége.

3.2.2 A termőföld védelméhez kapcsolódó övezetek

A termőföld korlátozottan rendelkezésre álló természeti erőforrás, amelynek mennyisége évről évre csökken, jelentősége és értéke folyamatosan növekszik. A földvédelem a termőföld mennyiségi védelmivel foglalkozik. Magyarországon a termőföld védelmét a 2007. évi CXXXIX. törvény (Termőföld védelméről szóló törvény, Tftv.) biztosítja. A területrendezés a földvédelem céljait a beépítésre szánt területek növekedésének korlátozásával, valamint a bányászati tevékenységre vonatkozó előírásokkal támogatja.

A Fejér megye területrendezési tervének javaslatában – a Trtv -vel összhangban - a termőföld védelme megjelenik egyrészt a mezőgazdasági térségre vonatkozó szabályozásban, másrészt a kiváló- és jó termőhelyi adottságú szántók kijelölésében és szabályozásában.

Kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete

A kiváló termőhelyi adottságú szántók övezetére vonatkozó javaslat megalapozó műleírása

Az övezet kijelölésének céljai

Az övezet kijelölésének célja a kiváló növénytermesztési feltételekkel rendelkező szántók védelme, területén a mezőgazdasági földhasználat hosszútávú fenntartásához a településrendezési feltételek biztosítása. A területrendezés a kiváló termőhelyi szántók védelmét az intenzív beépítések (beépítésre szánt területek) kijelölésének korlátozásával tudja támogatni. Emellett bányászati tevékenység korlátozását is előírja az övezeti szabályozás.

Az övezet megnevezésének és fogalommeghatározásának változásai

Az övezet megnevezése és fogalma is pontosodott – az OTTrT módosítások során – a 2009-es a hatályos megyei terv idejében érvényes OTTrT-ben szereplő fogalomhoz képest.

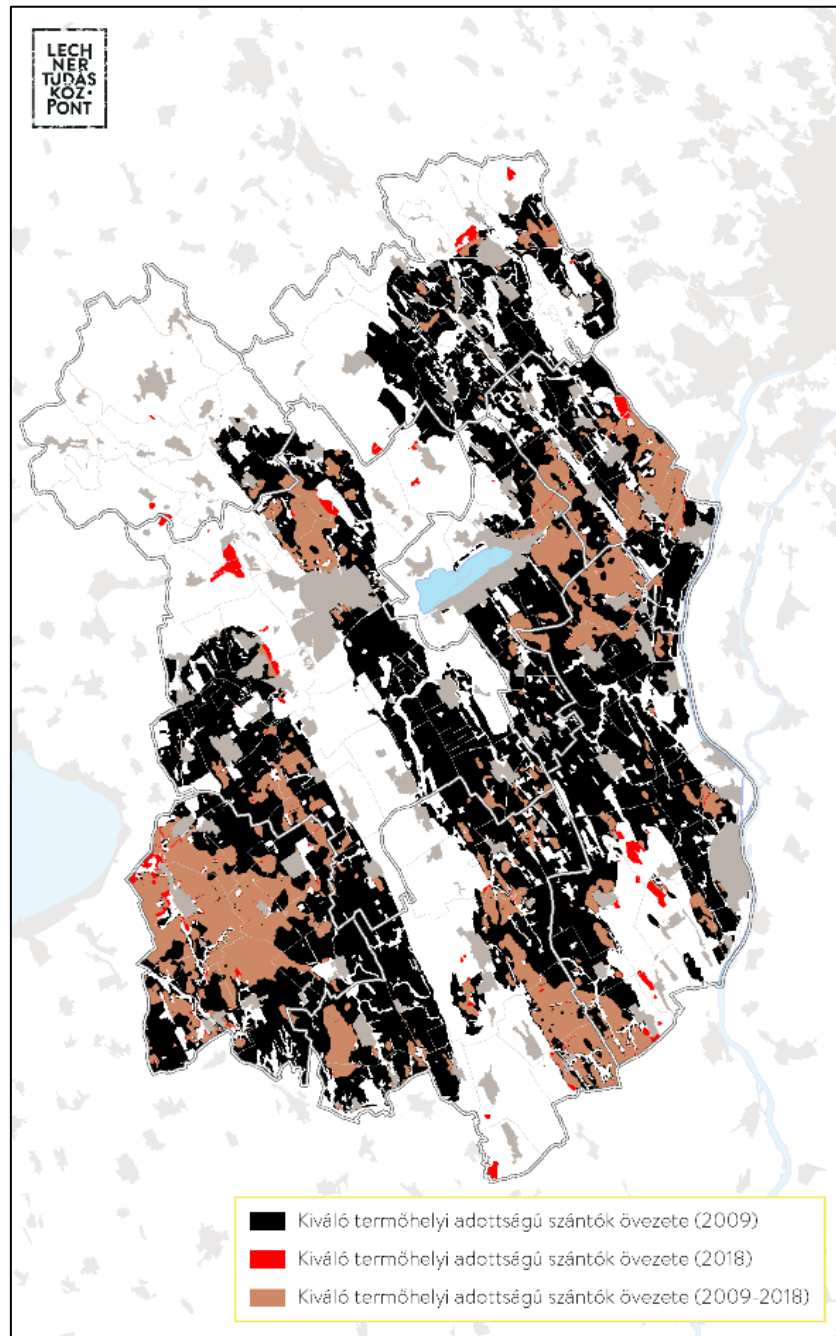
Az övezet lehatárolása és annak változásai

A hatályos megyei területrendezési tervben a *kiváló termőhelyi adottságú szántóterület* néven szerepel az övezet. Kijelölése – az erdőtelepítésre alkalmas terület kijelöléséhez hasonlóan – az OTTrT 2008-as felülvizsgálatát megalapozó és a SZIE Környezet- és Tájgazdálkodási Intézete által koordinált u.n. „ökotípusos” vizsgálatának eredményei alapján történt. Az ökotípusos földhasználati kutatásban együttesen elemezték a jelenlegi szántóterületek erdőtelepítési alkalmasságát, mezőgazdasági alkalmasságát, valamint környezeti érzékenységét. A három szempont együttes értékelésével a SZIE munkatársai meghatározták az azonos alkalmassági és érzékenységi jellemzőkkel bíró területeket. Ezeket nevezték ökotípusoknak. A vizsgálatban részeredményeként 10 ökotípust különítettek el. A földhasználati javaslatok és kijelölések – többek között az kiváló termőhelyi adottságú szántóterületek meghatározása – ezekhez a területekhez kapcsolódtak. A kiváló termőhelyi adottságú szántóterületek alapját azon ökotípusok képezték, amelyekben a mezőgazdasági alkalmassági részelemzés alapján a szántóföldi növénytermesztési alkalmasság kimagasló volt. A kiváló szántóterületek közé főképp a jó vízgazdálkodású, vályog fizikai féleségű és semleges kémhatású talajok kerültek be.

Az OTTrT 2013-as, illetve 2018-as módosításához az ökotípusos elemzést is felülvizsgálták. A két felülvizsgálat során a módszertani keretek alapvetően nem változtak, de az egyes részelemzések – így a mezőgazdasági alkalmasság vizsgálat is – új alapokra helyeződtek. A Trtv. megalapozásához készült ökotípusos elemzés mezőgazdasági alkalmasság vizsgálatát az MTA-ATK-TAKI végezte és az úgynevezett 4M modellt alkalmazta. A 4M modell egy napi léptéki determinisztikus modell, amelyet a légkör-talaj-növény rendszer jellemzői határoznak meg. A modellben a becsült termésből következtettek a termőhelyi jellemzők minőségére.

A módszertani változás az ökotípusok (így az övezetek) elhelyezkedésében is jelentős változást eredményezett. Az elhelyezkedés mellett a terület nagysága is jelentősen változott. Míg 2009-ben a kiváló termőhelyi adottságú szántóterület nagysága 210 ezer hektár volt, addig a jelenlegi javaslatban a kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete mindössze 54 ezer hektár. Ennek fő oka módszertanban bekövetkező változás volt, amelynek részét képezte a jó termőhelyi adottságú szántók övezetének 2013-as bevezetése.

A kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete a főként a Mezőföld és a Vértes-Velence hegység csornozom talajain helyezkedik el.



Az övezet szabályozása és a szabályozás változásai

Fejér megye területrendezési tervének 2009-es módosításakor érvényes OTRT szabályozás szerint:

„Kiváló termőhelyi adottságú szántóterület övezetében beépítésre szánt terület csak kivételesen, egyéb lehetőség hiányában területrendezési hatósági eljárás alapján jelölhető ki.”

Az OTrT 2013-as módosításnál alkalmazott szabály kiegészült a bányászati tevékenységre vonatkozó előírással is:

1) Kiváló termőhelyi adottságú szántóterület övezetében beépítésre szánt terület csak kivételesen, egyéb lehetőség hiányában területrendezési hatósági eljárás alapján jelölhető ki.

(2) Az övezetben külszíni bányatelek megállapítani és bányászati tevékenységet engedélyezni a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó szabályok szerint lehet.”

A jelenlegi javaslatban – a Trtv-vel összhangban – kisebb pontosítások (pl. külszíni helyett külfejtéses bányatelek) történtek, illetve megjelent OTrT szerint települési térségbe tartozó területek „felmentése” a szigorú szabályozás alól.

Ajánlások szerepe az övezet esetében

Az övezetre vonatkozó ajánlás az övezet teljes területének általános mezőgazdasági terület területfelhasználási egységbe sorolást javasolja. Az agrárágazatnak szóló ajánlások a fenntartható mezőgazdálkodásra, a kedvező (az élőhelyek közötti konnektivitást is biztosító) agrár-térszerkezet kialakítására és a talajok védelmére fókuszálnak.

Jó termőhelyi adottságú szántók övezete

A jó termőhelyi adottságú szántóterület övezetére vonatkozó javaslat megalapozó műleírása

Az övezet kijelölésének céljai

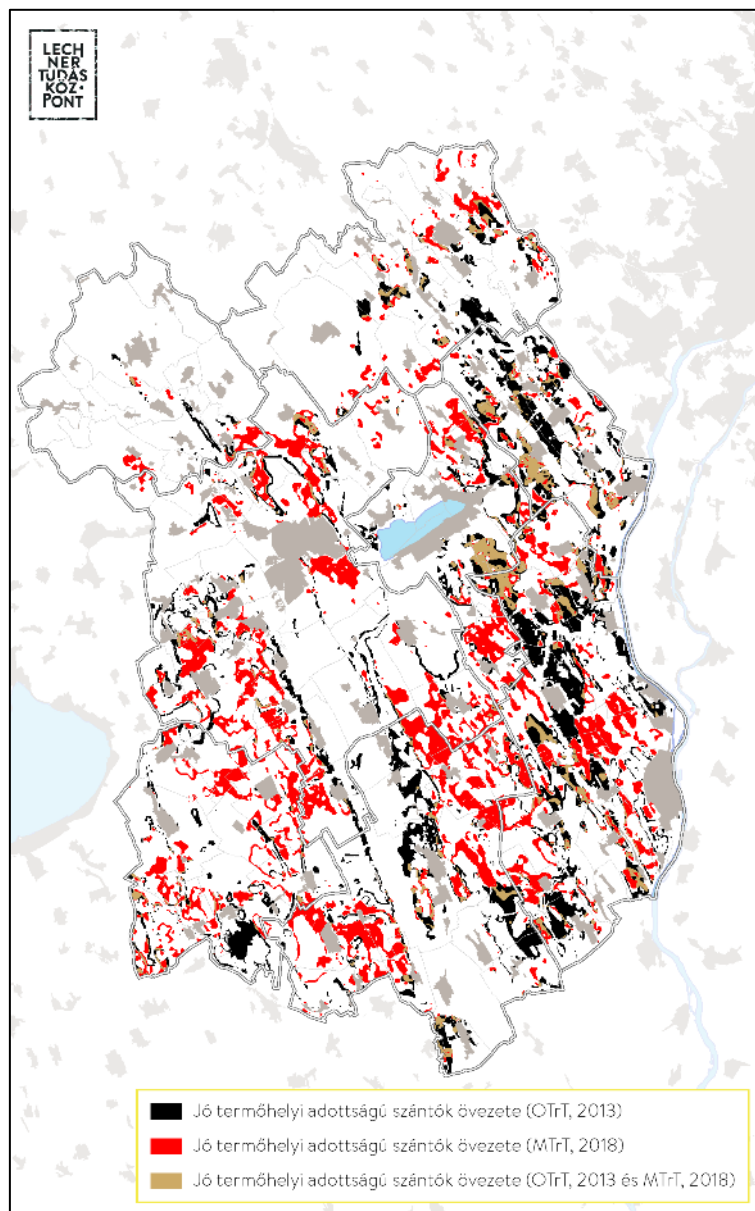
A jó termőhelyi adottságú szántóterület övezete az OTrT 2013-as módosítás során került be a területrendezési tervi elemek közé. A 2013-as OTrT szerint nem készült terv a megyére, így az övezet megyei bevezetésére jelenleg kerül sor. A Trtv -ben módosításában az övezet elnevezése változott, így a megyei javaslatba is *jó termőhelyi adottságú szántók övezete* elnevezéssel szerepel majd.

Az övezet kijelölésének célja a jó növénytermesztési feltételekkel rendelkező szántók védelme, területén a mezőgazdasági földhasználat hosszútávú fenntartásához a településrendezési feltételek biztosítsa. A területrendezési szabály a településszerkezeti tervek készítése során a jó termőhelyi szántók övezetében a mezőgazdasági terület települési területfelhasználási egység kijelölést javasolja. Emellett bányászati tevékenység korlátozását is segíti az övezeti szabályozás.

Az övezet lehatárolása és annak változásai

A jó termőhelyi adottságú szántóterületek kijelölése is az ökotípusos vizsgálat (lásd. a kiváló termőhelyi adottságú szántók övezeténél) szerint történ. A jó termőhelyi adottságú szántóterületeket először a 2013-as OTrT

módosításhoz készített ökotípusos vizsgálat során határozták le. Ez nem került be a megyei tervbe, mivel a megyében a 2013-as OTrT szerint nem készült terv. A Trtv kiegészítő rendelethez (MvM rendelet) az ökotípusos elemzést is felülvizsgálták. A felülvizsgálatban új metodikai megoldásokkal továbbfejlesztették az ökotípusos vizsgálatot. Ennek következtében jelentős változások történtek az ökotípusok, és az ökotípusok alapján lehatárolt övezetek, így a jó termőhelyi adottságú szántók országos és megyét érintő részének elhelyezkedésében is. Fejér megyében az övezet területe 53 950 hektár. Ez valamivel több, mint a megye területének 12 %-a.



Az övezet szabályozása és a szabályozás változásai

Az OTrT 2013-as módosításnál alkalmazott szabály: *A településrendezési eszközökben a jó termőhelyi adottságú szántóterület övezetét a mezőgazdasági terület területfelhasználási egység kijelölésénél figyelembe kell venni.*

Az MvM rendeletben (9/2019) egyrészt a megfogalmazás némileg változott („A településrendezési eszközök készítése során a mezőgazdasági terület területfelhasználási egység területét elsősorban - a kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete mellett - a jó termőhelyi adottságú szántók övezetén javasolt kijelölni”, másrészt kiegészült a bányászati tevékenységre vonatkozó korlátozással.

Ajánlások szerepe az övezet esetében

Az övezetre vonatkozó ajánlás az övezet teljes területének mezőgazdasági terület területfelhasználási egységbe sorolást javasolj. Az agrárágazatnak szóló ajánlások a fenntartható mezőgazdálkodásra, az élőhelyek konnektivitását is biztosító agrár-térstruktúrára és a talajok védelmére fókuszálnak.

3.2.3 A természet- és tájvédelemhez kapcsolódó övezetek

Természetvédelemmel már az első, 2003-ban elfogadott OTrT is foglalkozott, az abban megjelenő övezetek kialakításának célja a természetes, illetve természetközeli területek és az azok között kapcsolatot teremtő ökológiai folyosók egységes, összefüggő rendszerének védelme volt a beépítés, a műszaki infrastruktúra, a bányászati tevékenységek korlátozásával.

A 2008. évi OTrT-felülvizsgálat országos szinten változatlanul megtartotta az *Országos Ökológiai Hálózat* övezetét, az arra vonatkozó szabályozásban is csak kisebb pontosítás történt. Az alapvető elvek fennmaradtak: az övezetben a természeti értékek megmaradása érdekében a területfelhasználás és a műszaki infrastruktúra elhelyezés korlátozása történt. A megyei szintű övezetek azonban ekkor változtak meg, az európai ökológiai kategóriákhoz igazodva *magterület, ökológiai folyosó és pufferterület* övezetek kerültek kialakításra. A lehatárolás az új kategóriák alapján megváltozott úgy, hogy a korábbiaktól eltérően a három megyei övezet között nem lehet átfedés. A megyei szintű övezetek szabályozása a három szintnek megfelelően differenciált szigorúsággal történt, de az alapvető elveket a korábbiakhoz hasonlóan megtartotta.

A 2013. évi OTrT-felülvizsgálat mind a szabályozásban, mind a lehatárolásban igen kismértékű változást jelentett.

2018-ban az ökológiai hálózat védelmével és szabályozásával kapcsolatban a felelős tárca, az AM elvei és céljai nem változtak, csak azt a három alövezet (magterület, ökológiai folyosó, pufferterület) országos védelmén keresztül javasolta megvalósítani.

A három alövezet országos szinten való ábrázolásának előnye, hogy a térségi szereplők korábban (már a Trtv-ben) megismerhetik az ökológiai hálózat által védett területek védettségi szintjét.

Ökológiai hálózat magterületének övezete

Az ökológiai hálózat magterületének övezetére vonatkozó javaslat megalapozó műleírása

Övezet kijelölésének célja

Az ökológiai hálózat magterület övezet lehatárolásának célja, hogy olyan egybefüggő területeket őrizzünk meg természetes vagy természetközeli állapotban, amelyek az adott területre jellemző természetes élővilág, benne védett vagy közösségi jelentőségű fajok fennmaradását és életkörülményeit hosszú távon biztosítani képesek. Az elsődleges cél ezeken a területeken a biodiverzitás komplex védelme.

Az övezet megnevezésének és fogalom meghatározásának változásai

A 2008-ban módosított Országos Területrendezési Terv vezette be az országos ökológiai hálózat új övezeti rendszerét, amely előírja magterület, pufferterület és ökológiai folyosó övezetek kijelölését. Az övezet fogalom meghatározása a 2003. évi XXVI. törvényhez képest csak annyiban módosult, hogy a korábbi törvény „kiemelt térségi és megyei területrendezési tervekben megállapított övezet”-ként, az új törvény pedig „az OTRT-ben megállapított, kiemelt térségi és megyei területrendezési tervben alkalmazott övezet”-ként írja elő.

A magterületek olyan stabil állapotú, természetes vagy természetközeli élőhelyek, amelyekben a külső és belső környezeti feltételek révén a természetes folyamatok érvényesülnek és ezáltal az adott területre jellemző természetes élővilág fennmaradását és életkörülményeit hosszú távon biztosítani képesek. Biodiverzitásuk nagyobb, mint a magterületet körülvevő területeké, unikális élőhelyeket, védett, fokozottan védett társulásokat tartalmaznak. A magterületek a lehető legtöbb természetes populációnak, illetve az ezekből felépülő életközösségeknek az élőhelyei és genetikai rezervátumai. A természetes élőhelyek mellett tartalmazhatnak olyan természetközeli élőhelyeket is, amelyek az ember által fenntartott vagy befolyásolt, magas diverzitású rendszerek (pl. erdők, hegyi kaszálók, legeltetett puszták).

Az övezet lehatárolása és annak változásai

Az övezet lehatárolása az Agrárminisztérium adatszolgáltatása alapján történik.

A tényleges állapottól függően az ökológiai hálózat magterület övezetébe sorolandók valamennyi *országos jelentőségű védett* területből a fokozottan védett területek, az ex lege lápok és szikes tavak értékesebb részei, a nemzetközi egyezmények hatálya alá tartozó területek értékesebb részei (pl. Ramsari-területek), az UNESCO Bioszféra Rezervátumok magterületei, az erdőrezervátumok, illetve a kijelölt NATURA 2000 területek értékesebb részei, különös tekintettel a különleges természet-megőrzési területekre. Ebbe az övezetbe sorolhatók ezen felül még a helyi védett területek, egyéb természetes vagy természetközeli élőhelyeket tartalmazó területek, valamint olyan védelemre tervezett vagy egyéb területek (pl. jelentősebb halastavak), amelyek a kritériumoknak megfelelnek.

Az ökológiai hálózat magterület övezete Fejér megyében 2009 és 2018 között bővült 2684 hektárral, ugyanakkor csökkent 4668 hektárral, így területe 73 888-ról 71 904-re csökkent. A magterület övezete a megye területének 16,5 %-a.

A Rácalmási-szigetek Természetvédelmi Terület kivételével a megye valamennyi országos jelentőségű védett területe (nemzeti parki területek, tájvédelmi körzetek, természetvédelmi területek, ex-lege védett szikes tavak – beleértve természetesen a Velencei-tó területét is) a magterület övezetéhez tartozik.

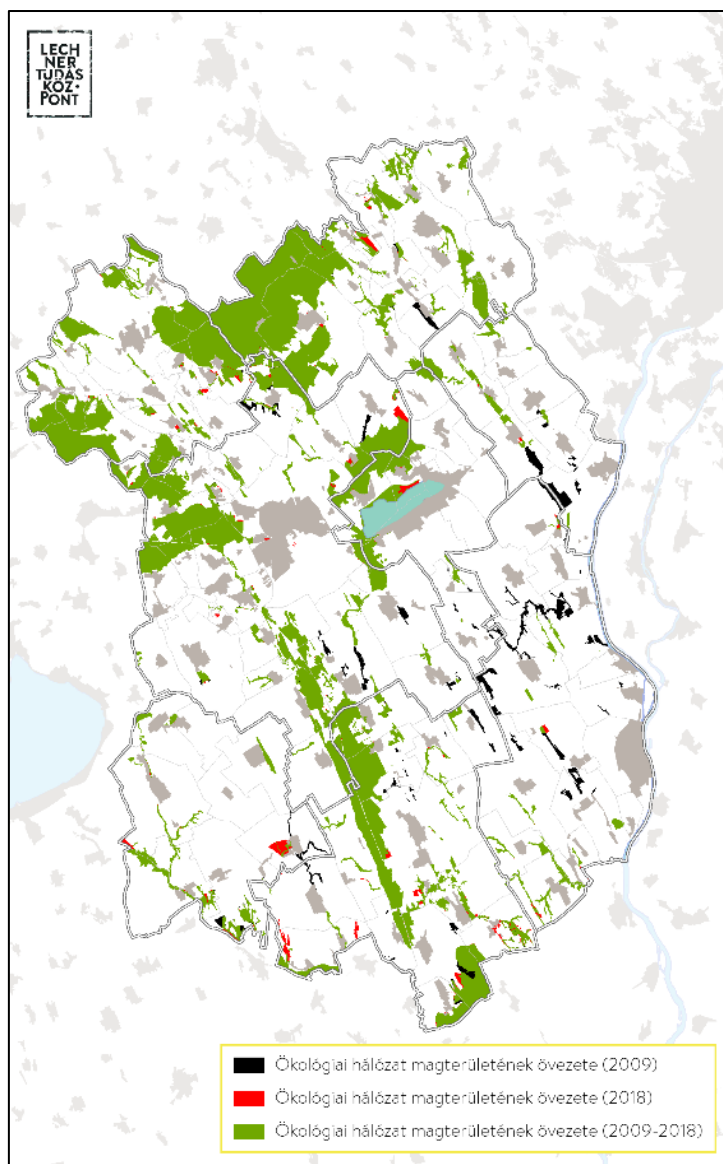
Az ökológiai hálózat magterület övezet legnagyobb foltját a megye északi részén a Vértesi TK és az ahhoz kapcsolódó erdős területek, illetve ehhez délről csatlakozva a Zámolyi-medence láprétjei adják.

Ettől délre a Császár-víz és a Pátkai víztározó (amely az ökológiai folyosó övezetéhez tartozik) képez ökológiai kapcsolatot az északi megterületek és a Velencei-tó térségében található jelentős magterületi övezeti foltok között.

A megye nyugati részén a Kelet-Bakony Natura 2000 különleges természet-megőrzési területei és a Sárrét védett (TK, Natura 2000) területei adják a magterület övezet nagyobb foltjait.

A megye déli felében a Sárvíz-völgye, illetve a Dél-Mezőföld Tájvédelmi Körzet megyére eső területe tartozik a magterület övezetéhez.

A felsoroltakon kívül a magterület övezet kisebb, fragmentáltabb foltjait megtaláljuk a megye valamennyi jelentősebb, főként északnyugat-délkelet irányú vízfolyása mellett, így például a Móri-víz, a Dinnyés-Kajtóri-csatorna, a Váli-víz, a Szent László-patak, a Bozót-patak mentén.



Az övezet szabályozása és a szabályozás változásai

Az új Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény (Trtv) szabályozásában két kisebb eltérés mutatkozik a korábbi, 2013. évi OTrT-hez képest.

Erőművek elhelyezésével kapcsolatban a korábbi OTrT úgy rendelkezett, hogy „az erőművek és kiserőművek a magterület természetes élőhelyeinek fennmaradását biztosító módon, az azok közötti ökológiai kapcsolatok működését nem akadályozó műszaki megoldások alkalmazásával helyezhetők el.” Az új törvény korlátozóbb az erőművek létesítésével kapcsolatban, mivel kimondja, hogy „Az ökológiai hálózat magterületének övezetében az erőművek közül csak háztartási méretű kiserőmű létesíthető épületen elhelyezve.”

A másik változás a bányászati tevékenységet érinti: az új törvény értelmében nem csak új külfejtéses bányatelek,

de új célkitermelőhely sem létesíthető magterületen. A korábbi törvény szövege csak „új külszíni művelésű bányatelek” létesítését tiltotta.

Az övezetre vonatkozó ajánlások

Az övezetre vonatkozó ajánlások az építési és területhasználati korlátozásokkal a magterületek természetközeli állapotának fenntartását szolgálják.

Ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete

Az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezetére vonatkozó javaslat megalapozó műleírása

Az övezet kijelölésének céljai

Az ökológiai folyosók lehatárolásának célja, hogy ezek a területek a magterületeken található élőhelyek, élőhelykomplexumok között biológiai kapcsolatot hozzanak létre, biztosítva a génáramlást az egymástól elszigetelt populációk között.

Az övezet megnevezésének és fogalom meghatározásának változásai

A 2008-ban módosított Országos Területrendezési Terv vezette be az országos ökológiai hálózat új övezeti rendszerét, amely megkívánja az ökológiai hálózat magterület, puffertérület, ökológiai folyosó övezetre történő felbontását. Az övezet fogalom meghatározása a 2003. évi XXVI. törvényhez képest csak annyiban módosult, hogy a korábbi törvény „kiemelt térségi és megyei területrendezési tervekben megállapított övezet”-ként, az új törvény pedig „az OTRT-ben megállapított, kiemelt térségi és megyei területrendezési tervben alkalmazott övezet”-ként írja elő.

Ökológiai folyosó a természetes és természetközeli területek között a biológiai kapcsolatot biztosító, vagy ezt elősegítő területek (sávok, mozaikok) láncolata, amely nemcsak funkcionáló folyosó, hanem rehabilitálandó terület is lehet. Ökológiai folyosó lehet összefüggő, folytonos élőhely vagy akár foltszerű elszórt élőhelyek láncolata.

Az övezet lehatárolása és annak változásai

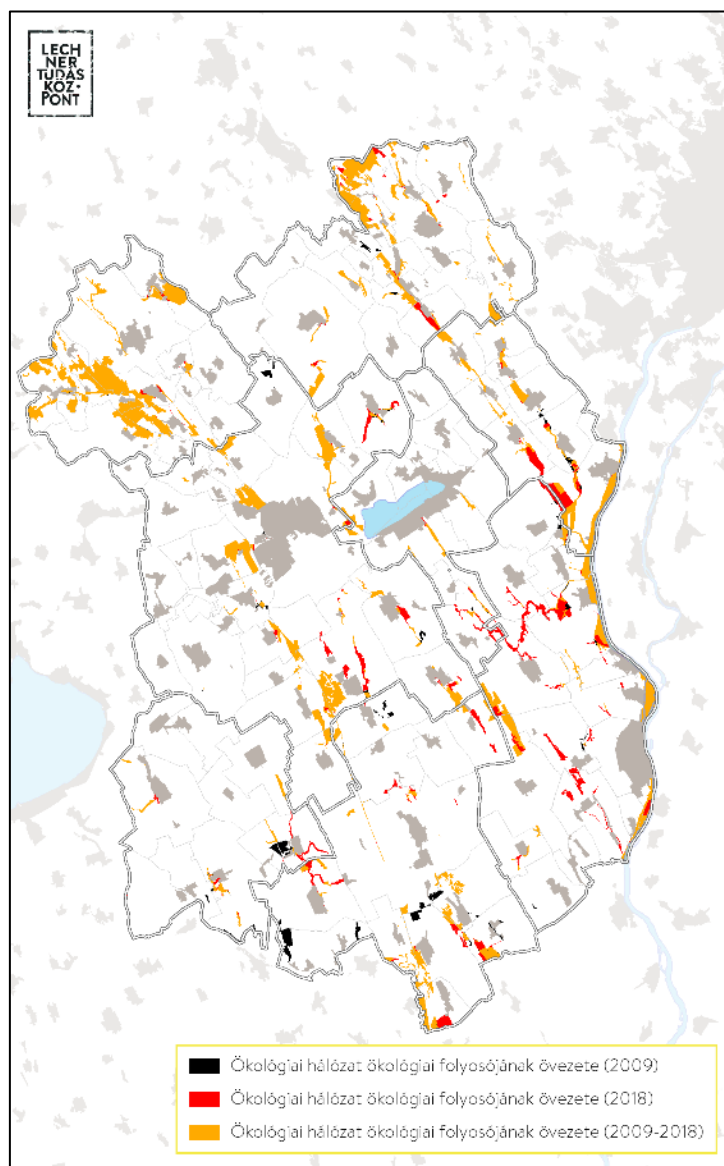
Az övezet lehatárolása az Agrárminisztérium adatszolgáltatása alapján történik.

Az ökológiai folyosóba tartozhatnak különböző ökoszisztémák határzónáinak átmeneti élőhelyei. Ökológiai folyosó lehet olyan zöld folyosó is, amely nem természetes módon alakult ki: utat kísérő árok, fa- vagy bokorsorok, a településen folyamatosan meglévő kertek stb. Ezek általában nem öfenntartó rendszerek, ugyanakkor szerepük jótékony hatású a biológiai változatosság fokozásában, a génáramlás lebonyolításában.

Ökológiai folyosóba sorolhatók általában a következő védett természeti területek vagy egyéb területek: (1) Az élővíz-folyosóknál a víztest és a vízhez kötődő parti vegetáció; (2) a természetes vegetációval rendelkező

csatornák, ha medrük nincsen mesterséges burkolattal ellátva, illetve nem szennyvízelvezetésre szolgál; (3) természetszerű vizes élőhelyként funkcionáló halastavak és víztározók, amelyek kiépítettsége nem túlzottan mesterséges ahhoz, hogy bizonyos fajok ill. életközösségek kedvező élőhelyet nyújtsanak; (4) nem összefüggő (vízrendezés során feldarabolódott) természetes vizes élőhelyek mederláncolatából kialakított "élővíz-folyosó", különös tekintettel, ha ezek pl. csatornákkal összeköttetésben vannak; (5) intenzív mezőgazdasági környezetben térszerkezeti jelentőséggel bíró természetszerű zöldsávok, a mezőgazdasági területek jelentősebb kevésbé degradált mezsgyéi.

Az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete Fejér megyében 2009-ben 23 387 hektár volt, amely elvételek és kiegészítések után több, mint 4000 hektárral bővült, így jelenleg az övezet területe 27 400 hektár, ami a megye területének 6,3 %-a.



Fejér megyében az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete elsősorban az északnyugat-délkelet irányú vízfolyásokhoz kapcsolódik, így például markánsan kirajzolja a Cikolai-víz vonalát, vagy a Váli-víz mentét, ahol korábban a magterületi övezetbe tartozó területek kerültek át az ökológiai folyosó övezetébe, összekötve a megmaradt magterületek foltjait. A legnagyobb vízfolyáshoz kapcsolódó ökológiai folyosót természetesen a Duna árterülete adja. Az övezet ezen részéhez tartozik a Rácalmás-szigetek TT is.

Nagyobb ökológiai folyosó foltokat a Kelet-Bakonytól északra találunk, ahol az övezet ökológiai összekötöttést biztosít a megye határain túlnyúlva az Észak-Bakonyi területek irányában.

Fontos szerepe van az övezetnek a Sárvíz-völgye Tájvédelmi Körzet magterületi övezetbe sorolt területei közötti ökológiai kapcsolatok biztosításában, illetve dél felé a Dél-Mezőföld TK-val való kapcsolódásban.

Az övezet szabályozásának változása

Az új, Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény szabályozásában a bányászati tevékenységgel kapcsolatban mutatkozik eltérés a korábbi, 2013. évi OTvT-hez képest.

Míg a korábbi szabályozás értelmében „új külszíni művelésű bányatelek nem létesíthető, meglévő külszíni művelésű bányatelek nem bővíthető”, az új törvény részletesebb szabályozása szerint: „bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető. Az övezetben új célkitermelőhely és külfejtéses művelésű bányatelek nem létesíthető, meglévő külfejtéses művelésű bányatelek horizontálisan nem bővíthető”. Ennek értelmében tehát az új törvény kitér a célkitermelőhelyek létesítésének tilalmára is, ugyanakkor a meglévő külfejtéses művelésű bányateleknek csak a horizontális bővítését tiltja meg.

Az övezetre vonatkozó ajánlások

Az övezetre vonatkozó ajánlások az ökológiai folyosók természetközeli állapotának fenntartását vagy fokozását, a szigetszerű foltok közötti ökológiai kapcsolatok erősítését szolgálják.

Ökológiai hálózat puffterületének övezete

Az ökológiai hálózat puffterületének övezetére vonatkozó javaslat megalapozó műleírása

Az övezet kijelölésének céljai

Az ökológiai hálózat puffterületének övezete lehatárolásának és fenntartásának célja, hogy megakadályozzuk vagy mérsékljük azoknak a tevékenységeknek a negatív hatását, amelyek a magterületek és az ökológiai folyosók állapotát kedvezőtlenül befolyásolhatják vagy rendeltetésükkel ellentétesek.

Az övezet megnevezésének és fogalommeghatározásának változásai

A 2008-ban módosított Országos Területrendezési Terv vezette be az országos ökológiai hálózat új övezeti rendszerét, amely megkívánja az ökológiai hálózat magterület, pufferterület, ökológiai folyosó övezetre történő felbontását. Az övezet fogalom meghatározása a 2003. évi XXVI. törvényhez képest csak annyiban módosult, hogy a korábbi törvény „kiemelt térségi és megyei területrendezési tervekben megállapított övezet”-ként, az új törvény pedig „az OTRT-ben megállapított, kiemelt térségi és megyei területrendezési tervben alkalmazott övezet”-ként írja elő.

Pufferterület a magterületek és ökológiai folyosók körüli funkcionális védőzóna, melynek szerepe, hogy megakadályozza, vagy mérsékelje a magterületek ill. az ökológiai folyosók állapotát, rendeltetését és ökológiai stabilitását kedvezőtlenül befolyásoló hatásokat. A pufferterületek magasabb területhasználat-intenzitásúak, természetességük alacsonyabb az ökológiai folyosókénál, tájhasználatuknál fogva viszont alkalmasak kiemelt jelentőségű fajok vagy élőhelyek fenntartására, a környezetterhelő, illetve -degradáló hatások kivédésére. Szélességét, kiterjedését a magterület vagy folyosó sérülékenysége és a várható külső hatások jellege és erőssége határozza meg. A védőfunkció rendszerint nem terjeszthető ki minden negatív hatás megszüntetésére, de a megőrizni kívánt élőhelyek jellegétől függően az elsődleges veszélyeztető tényezőkkel szemben valamilyen védelmet kell nyújtania. A pufferterületek alkalmasak lehetnek a kedvezőtlen alakzatú magterületek és folyosók térbeli anomáliáinak kiegyenlítésére is.

Az övezet lehatárolása és annak változásai

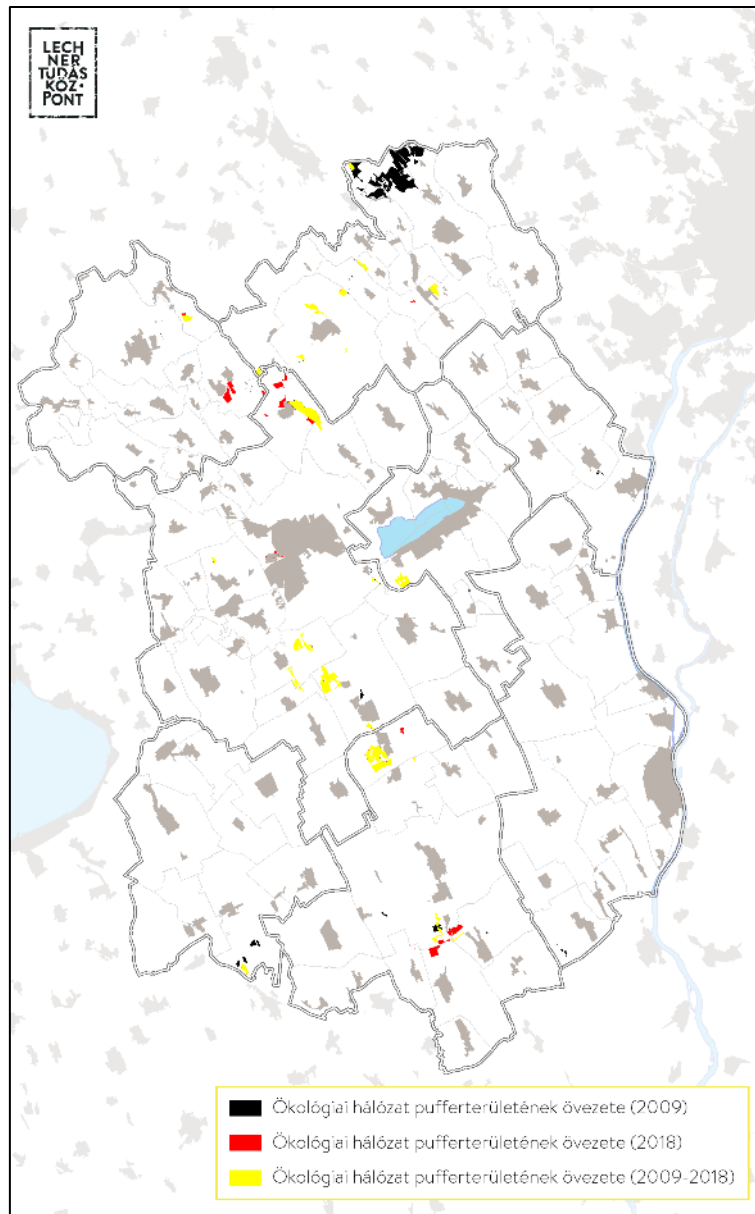
Az övezet lehatárolása az Agrárminisztérium adatszolgáltatása alapján történik.

Pufferterületbe tartozhat (1) magterülettel és ökológiai folyosóval közvetlenül érintkező, a definíciónak megfelelő védett természeti terület, védelemre tervezett és nem védett terület, illetve Natura 2000 terület; (2) magterülettel és ökológiai folyosóval közvetlenül nem érintkező, de köztük elhelyezkedő, területi kapcsolatot biztosító, „lépegető kő” területek.

Az ökológiai hálózat pufferterületének övezete Fejér megyében 2009-ben 3717 hektár volt, amely 2018-ra 2708 hektárra csökkent.

A csökkenés nagyrésze a megye északi részén, a Gerecse Natura 2000-es területeit érinti.

Az övezet a Vértesi TK-tól délre, a Zámolyi medence Natura 2000-es területeihez csatlakozóan nyújt védelmet a természeti értékeket károsító hatások ellen, illetve a fontos szerepe van a Sárvíz-völgye és a Rétszilasi-tavak TT védett területeinek kiegészítésében, összefüggő védett foltjainak biztosításában.



Az övezet szabályozásának változása

Az új, Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény a puffertérületek övezetének szabályozását pontosította a korábbi, 2013. évi OTrT-hez képest.

Míg a korábbi szabályozás értelmében „a településszerkezeti terv beépítésre szánt területet csak abban az esetben jelölhet ki, ha az a szomszédos magterület vagy ökológiai folyosó természeti értékeit, biológiai sokféleségét, valamint táji értékeit nem veszélyezteti.”, az új törvény szabályozása szerint ahol az Ország Szerkezeti Terve, a Budapesti Agglomeráció Szerkezeti Terve vagy a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Szerkezeti Terve települési térséget határoz meg, beépítésre szánt terület az említett feltételektől függetlenül is kijelölhető.

Az ökológiai hálózat másik két övezetéhez hasonlóan az új törvény célkitermelőhelyek létesítését ebben az övezetben is tiltja.

Az övezetre vonatkozó ajánlások

Az övezetre vonatkozó ajánlások a magterületek és az ökológiai folyosók védelme érdekében korlátozzák a zavaró, természetkárosító tevékenységeket a pufferterületeken, illetve olyan tájhasználatra tesznek javaslatot, amely biztosítja a magterületek természeti értékeinek védelmét.

Tájképvédelmi terület övezete

A tájképvédelmi terület övezetére vonatkozó javaslat megalapozó műleírása

Övezet kijelölésének célja

Az Országos Területfejlesztési Konceptióról szóló 97/2005. (XII. 25.) OGY határozat szerint a táj integráns érték hordozó, komplex, kulturális, társadalmi, természeti kategóriát alkot. Az Európai Táj Egyezményhez való csatlakozásunk pedig megköveteli a tájak, tájképi értékek fokozott védelmét, a tájkarakter kutatását és feltárását. Az övezet azon területeket foglalja magába, amelyek a természeti és antropogén tájalkotó elemek komplex rendszerének köszönhetően olyan sajátos és jelentős tájképi értékkel bírnak, amelyek hosszú távú fennmaradását csak sajátos területfelhasználási szabályok bevezetésével lehet biztosítani. A kiemelkedő tájképi értékkel rendelkező területek fontos célterületei lehetnek az idegenforgalmi fejlesztéseknek, ugyanakkor a helyi identitást erősítő kötődés miatt fontos bázisai a lakosság megtartásának, mentális egészségének, valamint nem utolsósorban az ökológiai egyensúlyt biztosító természetes és természetközeli élőhelyek fenntartását biztosító területek. A tájképvédelmi értékekre épülő területek fent említett három érdekeltségi vonala (turizmus, állandó lakosság megtartása, élőhelyfenntartás) sokszor egymással ellentétes fejlesztési irányt igényelnek, ezért a szabályozásnak ezek térbeli és tartalmi egyensúlyát is kezelni kell.

Az övezet megnevezésének és fogalom meghatározásának változásai

Az Trtv 19. §-a értelmében a tájképvédelmi terület országos övezetének lehatárolását, valamint az övezetre vonatkozó szabályokat a területrendezésért felelős miniszter rendelete állapítja meg. Az új szabályok értelmében az övezet neve „tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület”-ről „tájképvédelmi terület”-re változott. Emellett az alsóbbrendű terveknek lehetősége van az országos övezetnél szigorúbb szabályokat megfogalmazó „tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület” övezetének lehatárolására is, melyet az Trtv a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet területére kijelölt, és az arra vonatkozó sajátos szabályokat a 81. §-ban kihirdetett. Megyei területrendezési tervek az egyedi övezetek körében jelölhetnek ki hasonló övezetet a megye területére.

Az övezet lehatárolása és annak változásai

A területrendezési tervekben a tájképvédelem megjelenítését a 2003-ban elfogadott OTrT biztosította először, miután előírta, hogy a kiemelt térségi/megyei területrendezési tervekben le kell határolni a tájképvédelmi terület övezetét. Ez a megközelítés módszertani előzmények nélkül, tervezői döntés alapján történő lehatárolást eredményezett. Az 2008. évi OTrT szerint a tájképvédelmi területeket országos és a térségi jelentőségű tájképvédelmi területek bontásban kellett megjeleníteni. Az országos övezet kijelölése alapvetően a természeti és kulturális örökségvédelmi területek előfordulásán alapuló, térinformatikai eszközökkel készült lehatárolással, közigazgatási határossan történt, a megyei tervek ezt kiegészítették, vagy pontosították. E bontásban jelenik meg a tájképvédelmi övezet a hatályos megyei tervben is. A gyakorlat azonban azt bizonyította, hogy a települési tervezéshez a közigazgatási határ szerinti lehatárolás nem ad elég támpontot, ezért 2013 óta természetföldrajzi határok mentén történik a lehatárolás. 2013 óta már nincs kétszintű tájképvédelmi övezet sem, az országos tervben lehatárolt övezetet azonban a léptékváltásnak és az aktuális állapotoknak megfelelően, az illetékes államigazgatási szerv (jelen esetben a nemzeti park igazgatóság) adatszolgáltatása és egyetértése esetén pontosíthatja a megyei és a települési terv. A térségi szint megszűnésével a tájképvédelmi területek szubjektív tervezői lehatárolása is megszűnik, az MvM rendeletben megjelenő övezet adatgazdája és adatszolgáltatója megyei szinten az Agrárminisztérium, települési szinten a nemzeti park igazgatóság.

Az övezeti lehatárolás során figyelembe vették a domborzatot, a területhasználatot, a tájszerkezetet, a természeti és kulturális-örökségi adottságokat, illetve a tájképet negatívan befolyásoló, tájképromboló építmények, infrastruktúra létesítmények elhelyezkedését is .

A módszertant kiegészítette egy látótér vizsgálat is, amely területegységeként 5 km-es övezetben meghatározta - a geomorfológiai adottságok alapján- a látható tér nagysága. Az új módszertan figyelembe vette a megyei tervek tájképvédelmi területeinek lehatárolását, illetve a megyei terveket készítő tervezők véleményét is. A 2013-as OTrT-ben kihirdetett övezeti lehatárolást később több helyen módosult, követve a településrendezési tervek készítése során történt pontosításokat.

A tájjelleg térségi jellemzői

Fejér megye területén az Alföld, a Dunántúli-középhegység és a Dunántúli-dombság természetföldrajzi tájak osztoznak. A tájak karakterét a mezőföldi mezőgazdasági területek, a hegységperem és dombvidék, valamint a vízfolyások és tavak határozzák meg. Nagy arányban fordulnak elő kompakt vízállásos gyep- vagy nádasterületek, illetve patakokat kísérő vonalas növényállományok. Kiterjedt erdőségek csak a Velencei-hegység és a Bakony hegylábai jellemzők, valamint a nagyobb vízfolyások mentén. A Mezőföld és a Sárvíz-köze jó minőségű termőföldjeiből következően a Székesfehérvár-Balaton vonaltól délre a szántódomináns mezőgazdasági területek uralkodnak, kivételt képez a Sárvíz-völgy tavakkal, gyepekkel, erdőkkel és nádasokkal borított hosszán

elnyúló területe. A megyeszékhely szegélyterületein az ipari, kereskedelmi jellegű beépítés dominál az utak mentén elhúzódnó elágazásokkal. Jellegzetes természeti és kulturális tájkalkotó színterületei a Fejér megyei tájnak a kastélyparkok és azok egykori erdőségeinek fennmaradt foltjai.

Fejér megye tájképvédelmi övezetére a hegylábak mentén kialakult, valamint az északnyugat-délkelet irányú, egykori és még létező patakok, csatornák völgyeit követő tájkarakter-egységek jellemzőek.

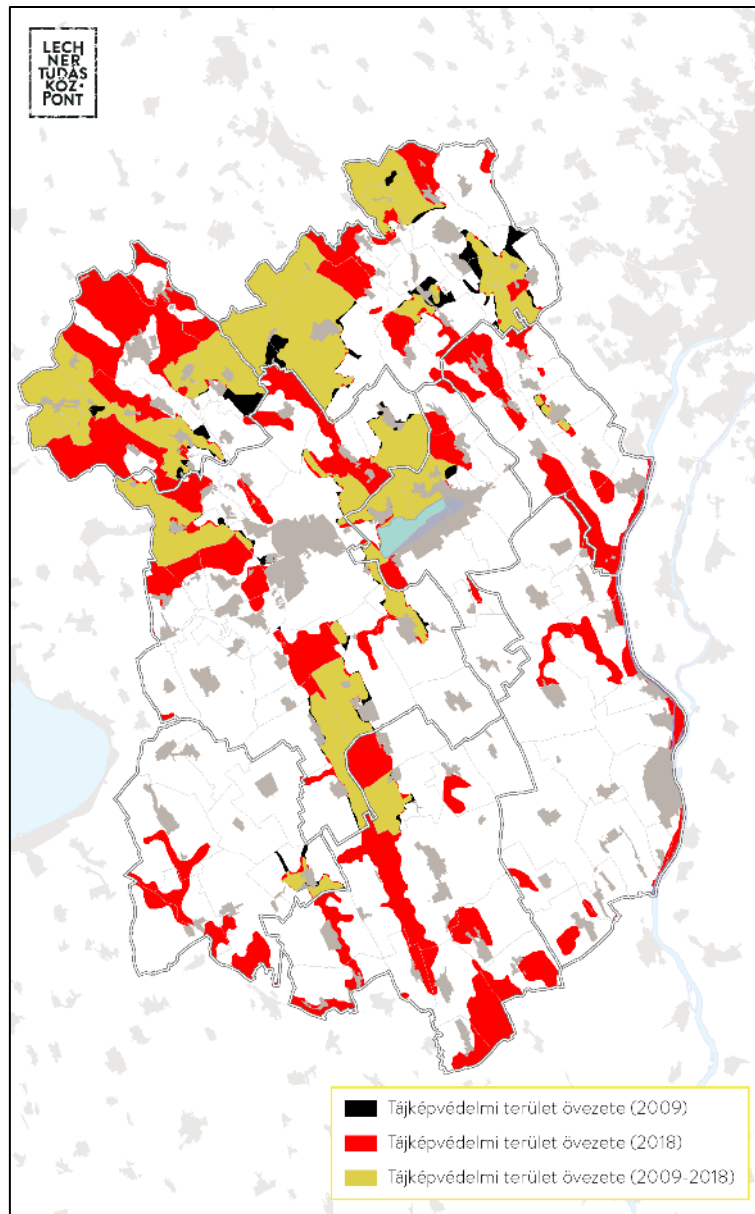
Sajátos tájjelleget mutat a Gerecse, valamint a Vértes – Fejér megyéhez tartozó - déli hegységpereme. A Gerecse és a Vértes hegylábi területeire a mozaikos területhasználat a jellemző átlátható mezőgazdasági területekkel, míg a Vértes magasabb területein erdődomináns, homogén területek találhatók. A Bakonyalja megyét érintő tájkarakter-egységein az összefüggő erdőségek mellett a völgyeket kísérő, vízfolyások mentén kialakult mozaikos mezőgazdasági területek határozzák meg a tájjelleget.

A magas teraszsíkságon kialakult, vagy mesterséges vízfolyások völgyeinek (Sió-völgy, Tiszta-víz völgye, Bozót-patak völgye) karakterét a szántók, gyepek, erdők mozaikos foltjai jellemzik, míg az alacsony síkságon kialakult völgyek (Sárvíz-völgye, Cicolai-víz völgye) tájjellegét a réti, lápos réti és láptalajon kialakult, mozaikosan elhelyezkedő gyepes, nádas, erdős területfoltok határozzák meg, amelyek a vízállásos területek emlékét őrzik. Helyenként a vízfolyásokat kiterjedt gyepek kísérik (pl. az egykori nagy nádas emlékét őrző gyepek a Váli-víz síkján), ahol a táj jellegét a gyepdomináns mozaikos vagy mérsékelt mozaikos területek jellemzik. A tájképvédelem célja a területen a gyepfoltok, vízállásos területek megőrzése, a mozaikos területhasználat fenntartása.

Az övezet dél-mezőföldi területeinek jellegét az összefüggő erdőterületek határozzák meg, szántókkal, gyepekkel tarkítva. Az erdők összetétele vegyes, a természetes állományok mellett előfordulnak akácos, nyaras ültetvények. Tájképvédelmi szempontból a gyepes, vízállásos területek megőrzése itt is fontos, ugyanakkor a nagy területű erdők jelenlegi formában történő fenntartása elsődlegesen a vegyes állományú erdők esetében javasolt.

A megye egyes területein megjelenő tájképi érték az alacsony síkságból kiemelkedő dombokon kialakult kisparcellás, elsősorban szőlőterületként művelt, de sok helyen már fa-, cserjefoltokkal mozaikosan szabdalva, sűrűs beépítésű külterületi tájképi egység (pl. adonyi szőlők), vagy ezek nagyobb kiterjedésű erdőkbe hajló tájkarakter-területei (Lovasberényi-hát, Etyeki-dombság). Egységes tájképi adottságuk a dombsági felszínformák, az eltérő jelleget a táblaméret, az erdőfoltok mérete, valamint az eltérő beépítési hagyományok adják.

Sajátos tájkaraktert hordoz a dégi kastély egykori gyűjteményes kertjének területén található erdődomináns, mérsékelt mozaikos tájkarakter-egység, ahol az egykori történeti kert szerkezeti elemeit alkotó erdőfoltok, vízfolyások természetközeli állapotának megőrzése biztosíthatja a tájjelleg fennmaradását.



Az övezet szabályozása, a szabályozás változása

A tájképvédelmi terület övezetének szabályozása a hatályos rendelet kihirdetése óta megváltozott.

A tájképvédelmi övezetre vonatkozó szabályozás változásának egyik alapvető eleme, hogy megszűnt a kétszintű lehatároláshoz kapcsolódó kétszintű szabályozás. Az egységes értelmezést nehezítő, nem egzakt szabályok helyett helyi önkormányzati eszközökhöz lett delegálva a tájképvédelem konkrét szabályainak megalkotása. Megmaradt ugyanakkor a bányászati eljárásokban és a közműlétesítmények elhelyezése során érvényesítendő tájképvédelmi szempontok előírása, kiegészülve a közlekedési hálózat és az erőművek létesítésével.

A 2018-ban módosított szabályozás fenntartotta a megyei területrendezési terv alátámasztó munkarészének azon feladatát, hogy meghatározza a tájjelleg térségi jellemzőit. A szabályozás módosítása értelmében a településrendezési eszközök mellett a településkép-védelmi rendeletben foglalt szabályokkal is biztosítani kell az övezetben a tájképi egység, a hagyományos tájhasználat fennmaradását, valamint a tájba illesztés feltételrendszerét.

A tájképvédelmi övezet 2013-tól 2019 márciusáig hatályos szabályozása nem tiltó, vagy szabályozási kötelezettséget meghatározó előírás, célja az volt, hogy az önkormányzatok számára teremtsen olyan felhatalmazást, amely segít az ágazati rendszerben nem kezelhető, komplex tájképi örökség megőrzésében. Felismerve, hogy a tájkép vizsgálata nem tekinthető teljesnek a térinformatikai alapon kidolgozott országos léptékű tervezés részeként, az 9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet a területrendezési tervek készítésének és alkalmazásának kiegészítő szabályozásáról a tájjelleg, (tájkarakter), a tájképi egység és a hagyományos tájhasználat értékeinek teljes körű megállapítását a megyei és települési tervezéshez delegálja, ahogy a területfelhasználás és az építés helyi rendjének egyedi szabályozásának kidolgozását is.

Az övezetbe tartozó területek védelme érdekében a rendelet előírja a megyei tervek számára a tájjelleg térségi jellemzőinek vizsgálatát, települési terv szinten pedig a tájjelleg megőrzendő elemeit, elem-együtteseit, valamint a tájképi egység és a hagyományos tájhasználat helyi jellemzőinek meghatározását, és ezek fennmaradását biztosító és a tájba illesztés feltételrendszerét meghatározó szabályok megalkotását. A szabályozás előírja továbbá a tájvédelmi szempontok vizsgálatát bányászati tevékenység, valamint a közlekedési, elektronikus hírközlési és energetikai infrastruktúra-hálózatok, és az erőművek létesítése esetén.

Ajánlások szerepe az övezet esetében

Mivel az MvM rendeletben kihirdetett előírások legtöbb eleme a településrendezési és településkép-védelmi szabályok meghatározására delegál feladatot, fontos, hogy a közigazgatási határon átnyúló tájak védelmének szabályai azonos tartalmi alapra épüljenek. Ehhez nyújtanak segítséget a megyei területrendezési terv ajánlásai, amelyek közös tartalmi alapot nyújtanak a településrendezési eszközök és a településkép-védelmi rendelet kidolgozása számára, valamint az önkormányzati rendeletek végrehajtásához szükséges eljárási lépések során alkalmazandó szempontokhoz, illetve lehetőség szerint a tájkép, tájkarakter alapú forráselosztás szempontjaihoz.

3.2.4 A világörökség védelméhez kapcsolódó övezet

Világörökségi és világörökségi várományos területek övezete

A világörökségi és világörökségi várományos területek övezetére vonatkozó javaslat megalapozó műleírása

Az övezet kijelölésének céljai

A területrendezési övezet alapvető célja, hogy az UNESCO Világörökségi Listájára (Jegyzékébe) már felvett, továbbá a Világörökségi Várományosi Helyszínek jegyzékében (27/2015. (VI. 2.) MvM rendelet alapján) szereplő, kulturális, táji -természeti szempontból is kiemelkedő jelentőségű területek értékőrző kezelése és használata országos és megyei szinten is biztosított legyen, illetve a településrendezési eszközök a világörökségi és világörökségi várományos helyszínekre vonatkozóan megfelelő szabályozási tartalommal készüljenek el.

A megyét érintő területek az alábbiak:

- A római birodalom határai – A dunai limes magyarországi szakasza világörökségi várományos terület (kulturális kategória)

A Ripa Pannonica magyarországi szakasza a Frontiers of the Roman Empire (FRE) világörökségi sorozatjelöléshez kapcsolódik; a római katonai építészet és határvédelmi stratégiai koncepció több mint 400 éven keresztül működő, kiemelkedő emléke (légió táborok, ideiglenes menettáborok, erődök, limes utak). Érintett települések: Adony, Baracs, Dunaújváros, Ercsi, Kisapostag, Kulcs, Rácalmás.

- Magyarországi tájházak hálózata világörökségi várományos terület (kulturális kategória)

A világörökségi várományosi sorozat-helyszín alapvető, a tartalmi lényegét meghatározó jellegzetessége, hogy az nem csupán egy, vagy néhány épületre terjed ki, hanem az egységes szempontok alapján létrehozott tájházak hálózatát jelenti, amely hálózat együttesében több mint alkotóelemeinek összege, komplexitásánál fogva univerzális jelentőségű entitást alkot. A magyarországi tájház hálózat bemutatja a táji és néprajzi csoportok túlnyomó többségének hagyományos népi kultúráját, amelynek a sokszínűsége különös jelentőségű. Érintett települések: Füle, Sukoró.

Az övezet megnevezésének és fogalom meghatározásának változásai

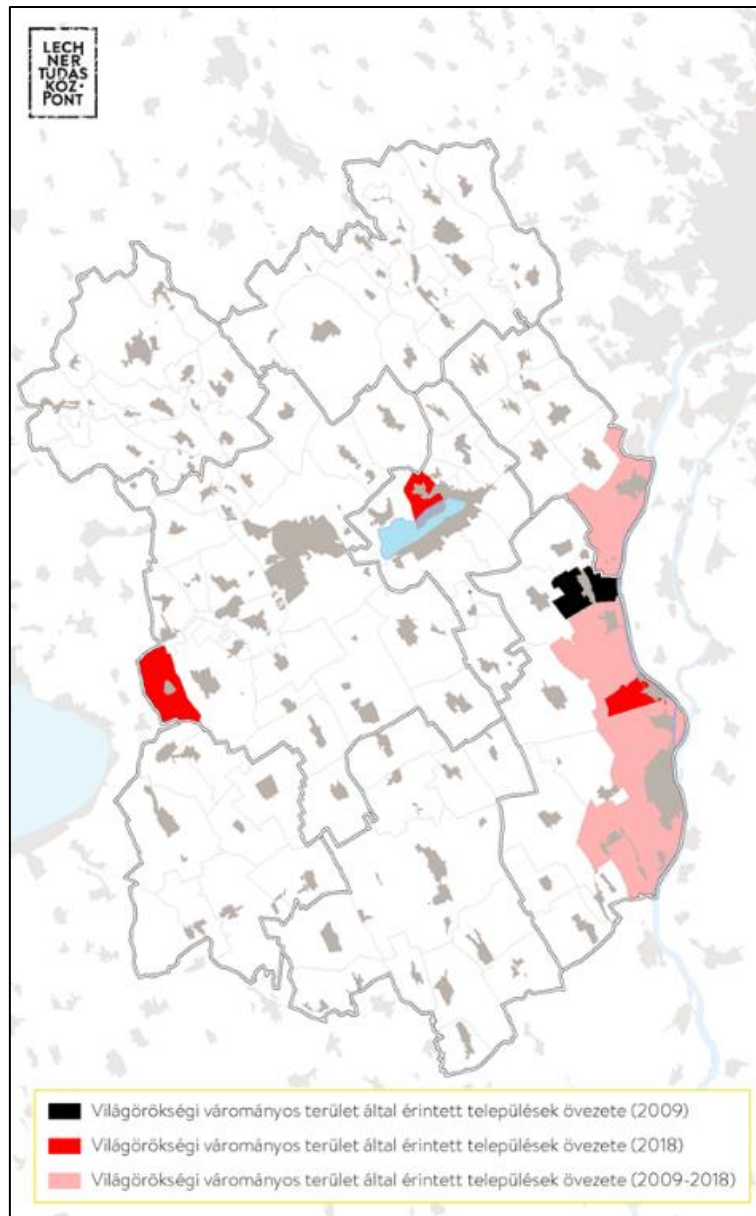
A „világörökségi és világörökségi várományosi terület övezete” 2013-tól szerepel országos területrendezési övezetként az OTrT-ben. Ezt az indokolta, hogy 2011-ben megszületett a világörökségi törvény (2011. évi LXXVII. tv.), ezzel a világörökségi és várományos területek használatára, kezelésére vonatkozó tartalom kikerült a kulturális örökség védelméről szóló törvény hatálya alól. Korábban, országos övezetként a „Kulturális örökség szempontjából kiemelten kezelendő terület övezete”-t tartalmazta az OTrT, azzal az előírással, hogy az övezet területét a kiemelt térségi és megyei területrendezési tervekben kell világörökségi és világörökségi várományos, vagy történeti települési terület övezetébe sorolni.

A változást tükrözi az övezet fogalom meghatározása is, amelynek lényege, hogy az MTrT-ben és nem csak kiemelt térségi, vagy megyei tervben megállapított területrendezési övezetről van szó.

Az övezet lehatárolása és annak változásai

Az övezet a korábbi OTRT-ben (2013) és a jelenlegi törvényben is az érintett települések közigazgatási területével jelzett, lehatárolt. Fejér megye korábbi, 2009-ben elfogadott területrendezési tervében a „világörökség és világörökség várományos terület övezetként” nevezett megyei övezetben és a jelenlegi övezeti javaslatban a települési lehatárolási változások a következők:

- korábban nem szerepeltek, most feltüntetésre kerültek Füle és Sukoró települések, mint a Tájházak hálózat világörökségi várományos terület részei
- korábban nem szerepelt, most feltüntetésre került Kulcs település, mint a Dunai Limes világörökségi várományos terület része
- korábban szerepelt Ivánca település, most kikerült Dunai Limes világörökségi várományos terület által érintett települések közül.



Az övezet szabályozása és a szabályozás változásai

A 2013-tól érvényes OTrT-ben az övezetre az alábbi törvényi előírások voltak érvényesek:

„(1) Világörökség és világörökség-várományos terület övezetben a területfelhasználás módjának és mértékének összhangban kell lennie a kezelési tervben meghatározott célokkal.

(2) Az övezetben új külszíni művelésű bányatelek nem létesíthető, meglévő külszíni művelésű bányatelek területe nem bővíthető.

(3) Az övezetben közlekedési infrastrukturális hálózatokat és építményeket a kulturális örökségi értékek sérelme nélkül, területi egységét megőrizve, látványuk érvényesülését elősegítve kell elhelyezni.

(4) Az övezetben közművezetéseket és járulékos közműépítményeket tájba illesztett módon, a világörökségi területek védelmét nem akadályozó műszaki megoldások alkalmazásával – beleértve a felszín alatti vonalvezetést is – kell elhelyezni.”

A 2019 március 15-től hatályos új törvényben ezekhez az előírásokhoz képest lényeges változás, hogy az övezet tényleges kiterjedését a településrendezési eszközökben fel kell tüntetni, továbbá, hogy utalás történik a világörökségi kezelési tervekre (amelyeket a várományos területekre is el kell készíteni a világörökségi törvény alapján). Ezen túlmenően a bányatelek mellett a célkitermelőhely is megjelenik, és az infrastruktúra hálózatok mellett az erőművek is szerepelnek a szabályban.

Megjegyezzük, hogy a megyét érintő világörökségi és várományos területekre még nem állnak rendelkezésre kormányrendelettel elfogadott kezelési tervek. Ezek a kezelési tervek az utóbbi években egyeztetési változatban elkészültek ugyan - kivéve a Tájház Hálózat elemeit – de nem kerültek még jóváhagyásra. Ez nyilván kedvezőtlen, mert a településrendezési eszközökben nem lehet rájuk, mint joganyagokra hivatkozni.

Az övezetre vonatkozó ajánlások

A korábbi megyei tervben szereplő ajánlások pontosításra kerültek, figyelembe véve az időközben megszületett világörökségi törvény tartalmát is.

3.2.5 A vízminőség-védelemhez kapcsolódó övezet

Vízminőség-védelmi terület övezete

A felszíni és felszín alatti vizek minőségének védelme a hatályos megyei terv elfogadásakor érvényes OTRT-ben megtalálható a *kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi terület övezete* és a *felszíni vizek vízminőség-védelmi vízgyűjtő területének övezete* által. Előbbi esetében a bányászat volt korlátozott, utóbbival kapcsolatban a szennyvíz kezelése volt szabályozott. Az OTRT. törvény 2013. évi felülvizsgálatkor a korábban az érintett települések megjelölésével megjelenített *felszíni vizek vízminőség-védelmi vízgyűjtő területének övezete* lehatárolásához előállt a tényleges kiterjedésnek megfelelő térképi megjelenítés, így ekkor a két övezet már összevontan szerepelhet. A vízminőség védelmével és szabályozásával kapcsolatban a felelős tárcá, a BM elvei és céljai nem változtak, azt vízminőség-védelmi terület övezete országos védelmén keresztül javasolja megvalósítani.

A vízminőség-védelmi terület övezetére vonatkozó javaslat megalapozó műleírása

Az övezet kijelölésének célja

A vízminőségvédelmi övezet kijelölésének célja, hogy a természeti kincs-ként rendelkezésre álló magyarországi felszíni és felszín alatti vízkészlet, mint nemzeti vagyon, mennyiségi és minőségi megőrzése a területi tervezésben

is biztosítottá váljon. A vízminőségvédelmi területek elhelyezkedéséhez mérten a területi tervekben kerüljenek előírásra területhasználati szabályok.

Az övezet fogalom meghatározása és változásai

A felszíni és felszín alatti vizek minőségének védelme már a 2003. évi OTrT-ben megtalálhatók a *kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi terület* övezete és a *felszíni vizek vízminőség-védelmi vízgyűjtő területének övezete* által. A két övezet fogalom-meghatározása a 2008. évi OTrT-ben nem található meg, az ágazati jogszabályokban volt található. A 2013. évi OTrT módosításban a két övezet egységesítésre került országos vízminőségvédelmi terület néven, amelynek fogalom-meghatározása a jelenlegi Trtv -vel egyező. A hatályos Fejér MTrT a 2008-as OTrT módosítás során készült, ekkor még két övezet kapcsolódott a vízminőség védelemhez:

- kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi terület övezete és
- és a felszíni vizek vízminőség-védelmi vízgyűjtő területének övezete.

A 2013. évi OTrT felülvizsgálatkor a korábban az érintett települések megjelölésével megjelenített *felszíni vizek vízminőség-védelmi vízgyűjtő területének övezete* lehatárolásához előállt a tényleges kiterjedésnek megfelelő térképi megjelenítés, így ekkor a két övezet már összevontan szerepelhetett.

- Az OTrT 2013. évi felülvizsgálatánál az országos vízminőség-védelmi terület övezetébe tartozó területek: 28/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet 2. számú mellékletében felsorolt helyek,
- 6/2002. (XI. 5.) KvVM rendelet 6. és 7. számú mellékletében felsorolt vizek,
- 78/2008. (IV. 3.) Korm.rendeletben a természetes fürdővizek,
- 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 2. számú melléklet 1. Felszín alatti víz szempontjából fokozottan érzékeny területek és
- 123/1997. (VII. 21.) Korm. rendelet szerinti határozattal kijelölt vízbázisok területei.

A Trtv és így a megye vízminőség-védelmi terület övezetének lehatárolása frissült a VGT2 (Vízgyűjtő-gazdálkodási Terv felülvizsgálat) során, amely alapján az övezet kis mértékben módosult.

Az övezet szabályozása és a szabályozás változása

Az övezet 2013-ban került bevezetésre, az ekkor megfogalmazott szabály került be a Trtv-t kiegészítő MVM rendeletbe is.

Az övezetre vonatkozó ajánlások szerepe

A vizeket veszélyeztető tényezők közül a szennyvíz kiemelkedik, az általa okozott környezetterhelés a közcsontránál elvezetéssel és szennyvíztisztító telepen történő kezeléssel akadályozható meg

legbiztonságosabban. Az elmúlt években ennek érdekében több beruházás került megvalósításra és van folyamatban, de ennek folytatása szükséges.

3.2.6 A vízkár-elhárításhoz és a földtani kockázatokhoz kapcsolódó övezetek

Nagyvízi meder övezete

A nagyvízi meder övezetére vonatkozó javaslat megalapozó műleírása

Az övezet/szerkezeti elem kijelölésének célja

Az övezet kijelölésének célja a levonuló nagyvizek okozta kockázatok és károk megelőzése. A területrendezés a célok elérést az új beépítésre szánt terület kijelölésének övezet területén történő tiltásával támogatja.

Az övezet lehatárolása és annak változása

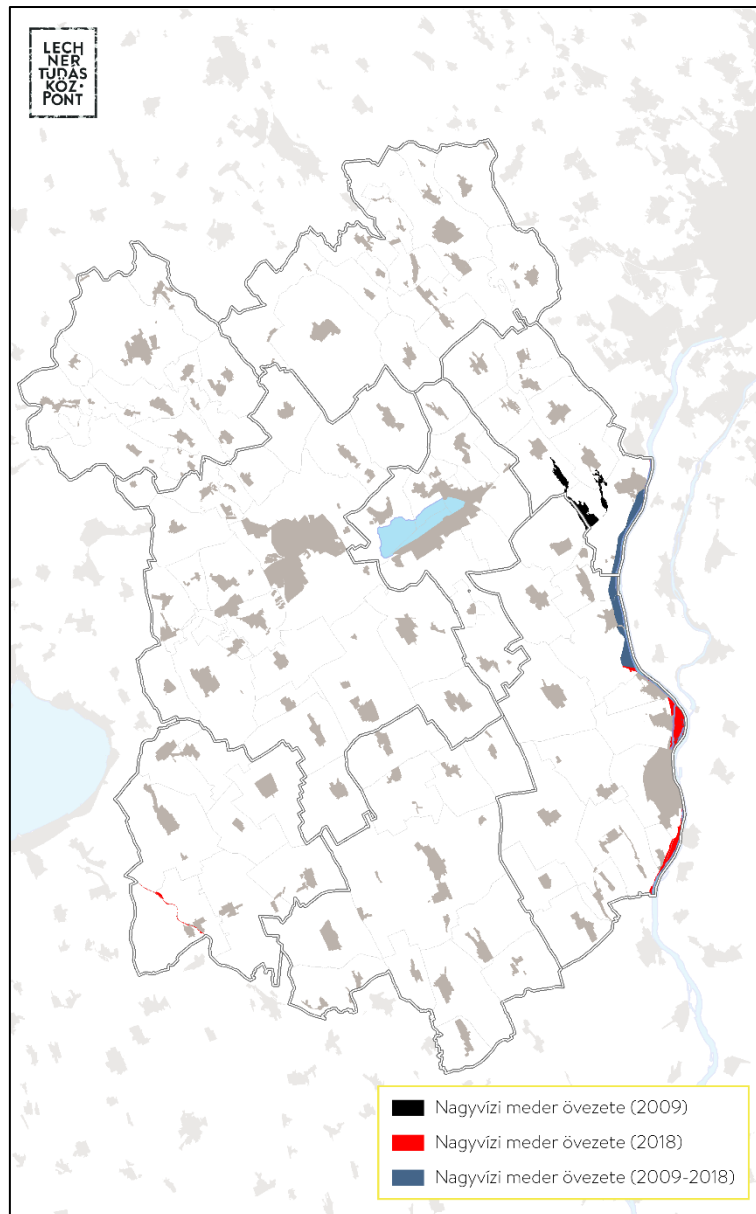
Az országos lehatárolást 2007-ben kezdte az egykori VKKI (Vízügyi és Környezetvédelmi Központi Igazgatóság) jelenleg OVF. A munka eredményeként ma már rendelkezésre áll az országos digitális adatbázis.

A folyók nagyvízi medrének műszaki (előzetes) határa a következő elvek figyelembevételével kerültek kijelölésre:

- Ahol kiépített védvonal létesült, ott a védvonalak által közre fogott területrészek nagyvízi mederként való kijelölése történt meg.
- Nyílt árterek esetében a mértékadó árvízszint (MÁSZ), illetve az eddig észlelt legnagyobb vízállások által meghatározott vízszint kivetítve a terepre, adja meg a nagyvízi meder műszaki, vagy előzetes határát.

A lehatárolás alapja a korábbi FÖMI (Földmérési és Távérzékelési Intézet, ma Lechner NKft.) M= 1:10 000 méretarányú digitális domborzatmodelljén a 74/2014. (XII. 23.) BM rendeletben meghatározott mértékadó árvízszint, valamint a víz által kijelölt LNV (legnagyobb Vízszint) közül a nagyobbik.

A nagyvízi meder területének lehatárolása a folyók mértékadó árvízszintjeiről szóló új 74/2014. BM rendeletnek megfelelően módosult. A korábbi folyók mértékadó árvízszintjeiről szóló 11/2010. (IV. 28.) KvVM rendelet módosítását indokolta az elmúlt évtizedben bekövetkezett hidrológiai és folyómorfológiai viszonyok változása, amely miatt több ízben szükség volt egyes folyószakaszokon a mértékadó árvízszintek (MÁSZ) felülvizsgálatára. A mértékadó árvízszint a folyó védműveire vonatkozik, de kiterjed a nagyvízi meder kijelölésére is azokban az esetekben, ahol nincs árvízvédelmi töltés.



Az övezet szabályozása és a szabályozás változása

A Trtv-t kiegészítő MvM rendelemben az övezet szabályozása az új beépítésre szánt területek kijelölésének tiltása mellett, a már beépítésre szánt területeken az építési tevékenység korlátozására (vízügyi) is kiterjed.

Az övezetre vonatkozó ajánlások szerepe

A vízgazdálkodási feladatok között kiemelt feladat a vízkárelhárítás, amelynek felügyeletét a vízügyi igazgatóságok látják el. A nagyvízi meder területének bármilyen hasznosítása nem akadályozhatja az árhullámok levonulását, az árvízi védekezés lehetőségét és a nagyvízi meder területén a vízgazdálkodási (meder karbantartási) feladatok elvégzését.

A területrendezési eszközökben ezért szabályozni kell a nagyvízi meder övezetén fekvő területek hasznosítási lehetőségét. Csak olyan területhasznosítás támogatható, amely a nagyvízi meder területén a vízgazdálkodási feladatok zavartalan végrehajtását nem akadályozzák. Ezért a nagyvízi meder övezetén az árhullámok szabad levonulási lehetőségének biztosítását, az árvízi védekezés és a meder karbantartás lehetőségének területigényét a településrendezési eszközök helyi építési szabályzatában és a szabályozási tervlapokon is rögzíteni kell.

Rendszeresen belvízjárta terület övezete

A rendszeresen belvízjárta terület övezetére vonatkozó javaslat megalapozó műleírása

Az övezet kijelölésének célja

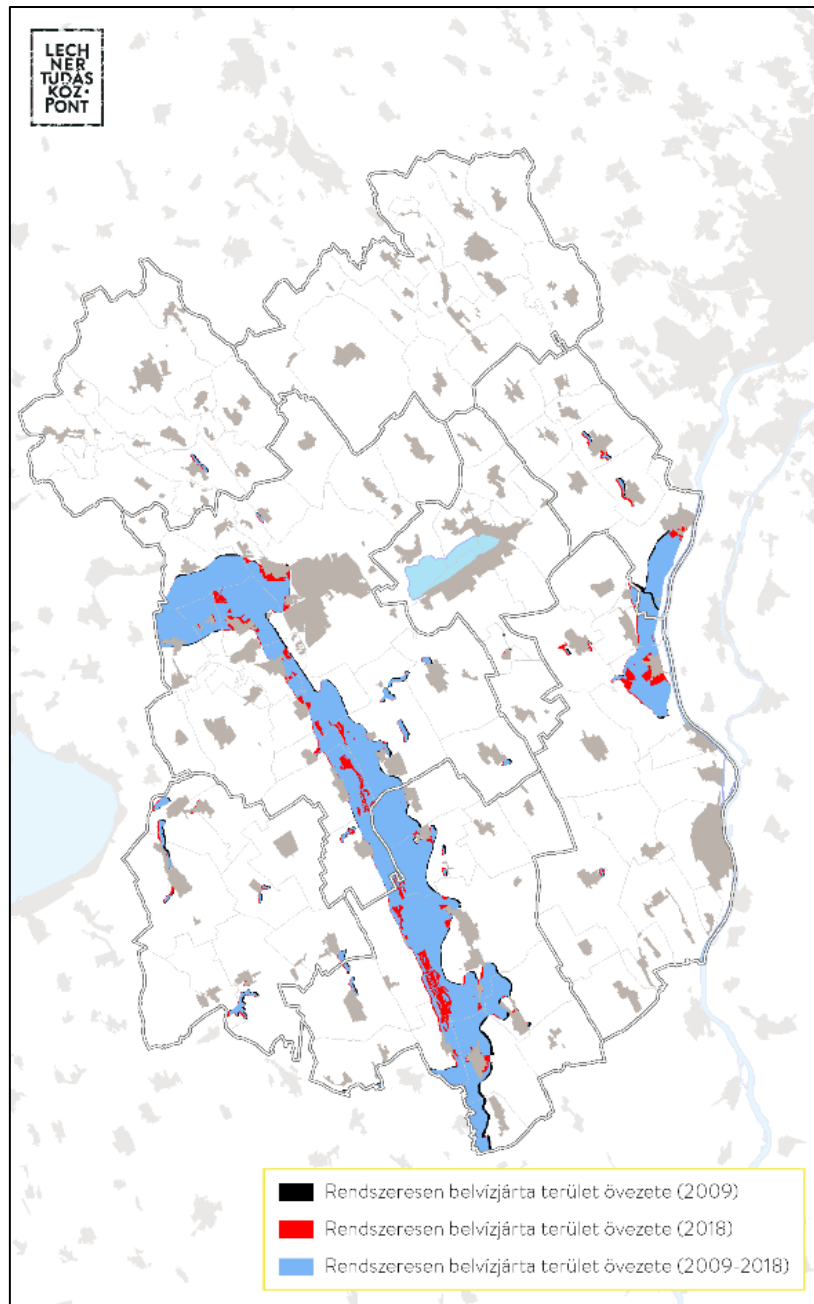
Az övezet kijelölésének célja a belvíz okozta kockázatok és károk mérséklése, amelyhez a területrendezési szabályozás a beépítésre szánt területek kijelölésének korlátozásával járul hozzá.

Az övezet lehatárolása és annak változása

A 2009-ben elfogadott FMTrT-ben a rendszeresen belvízjárta terület a Pálfai-féle belvízveszélyeztetettség térképén alapult. A 218/2009-es kormányrendelet szerint az övezet hivatalos adatszolgáltatója a területi vízügyi igazgatóság. A vízügyi ágazat adatszolgáltatásában belvízi öblözetek, valamint belvízvédelmi szakaszok szerepelnek. Ez alapján Fejér megyében a rendszeresen belvízjárta terület nagysága a 2009 évi hatályos tervi 33279 hektárról 2018-ra 12%-kal, 37341 hektárra nőtt.

A belvizes, vízállásos terület olyan lefolyástalan területen alakul ki, ahol a topográfiai adottságok, síkföldrajzi környezet mellett a víz a felszínen nem tud elfolyni és a magasabb talajvízállásnál a víz természetes elszivárgására sincs lehetőség. Belvíz akkor keletkezik, amikor a talaj felső rétegében, kedvezőtlen meteorológiai és vízjárási tényezők hatására a csapadéktevékenységből, a talaj szabad pórusai vízzel telítődnek és a talajvíz kilép a felszínre.

A vízügyi igazgatóságok által jelölt belvíz öblözetek többnyire összhangban vannak a Pálfai féle veszélyeztetettség nyilvántartással, és annak segítségével a veszélyeztetés mértékére lehet következtetni.



Az övezet szabályozása és a szabályozás változása

Az övezetre vonatkozó szabály nem változott.

Az övezetre vonatkozó ajánlások szerepe

Az ajánlásokban az építési korlátozások mellett, a rendszeres belvizekhez igazodó földhasználat kialakítására vonatkozó előírások szerepelnek.

Belvíz a megye síkvidéki jellegű terület részén fordul elő, ahol a terület topográfiai adottságaiból és geológiai

adottságaiból eredően lefolyástalan területek alakulnak ki.

A belvizek vízelvezetését nagyrészt mesterségesen épített csatornahálózattal lehet megoldani.

A mélyfekvésű, tartósan vízállásos belvizes területről a vizek teljes mértékű elvezetésének megoldása nem csupán gazdasági kérdés, mivel a vízelvezetés megoldása esetén, a vízhiány kompenzálhatósága is elveszhet. A túlzott vízelvezetés további következményeként a talajvíz szintje is mélyebbre kerül, mellyel a magasabban fekvő területek termékenysége is veszélybe kerül. A belvízelvezetés műszaki megoldásánál tehát sokkal racionálisabb és költséghatékonyabb a tájhasználat megváltoztatása. Azokon a területeken, ahol inkább a mezőgazdasági termelés a jellemző, ott a vízviszatarítás prioritásának megfelelő területhasználat: komplex, a vízgazdálkodást, a természet- és környezetvédelmet, valamint a jövedelemtermelést egységnek tekintő tájgazdálkodás indokolt. A természeti értékei miatt védett területeken és környezetükben elsősorban a védelmi célú terület-felhasználás kerülhet előtérbe, így integrálva ezeket a területeket a meglévő ökológiai hálózat elemeibe.

Földtani veszélyforrás terület övezete

A földtani veszélyforrás terület övezetére vonatkozó javaslat műleírása

Az övezet kijelölésének céljai

A lehatárolás célja, hogy a földtani kockázatok ismeretében a területek rendezése, beépítése szabályozhatóvá váljék a településrendezési eszközökben az élet, és vagyonvédelem érdekében.

Az övezet megnevezésének és fogalommeghatározásának változásai

Az övezet fogalom meghatározása a 2003. évi XXVI.örvényhez képest kis részben módosult a TrTv szerinti megfogalmazásában. Az új meghatározásból kimaradt „emberi tevékenység hatására jelentkező vagy felerősödő kedvezőtlen földtani folyamatokkal és vízjárással összefüggő földtani veszélyek” elnevezés, mert ezeket részben tartalmazzák a „lejtős tömegmozgások és egyéb kedvezőtlen mérnökgeológiai adottságok által érintett területek”. A 2008. évi OTRT, ami alapján készült a hatályos megyei terv, még a tartalmazta a „magas természetes háttérsugárzás”-t.

A Fejér megyei területrendezési tervhez előzetes adatszolgáltatásként a Veszprém Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Bányászati Osztálya a 282/2009, (XII. 11.) kormányrendelet értelmében szolgáltatta földtani veszélyforrás-terület övezetéhez az alábbi adatokat:

- évente ellenőrzött altív felszínmozgás-veszélyes területek (kmz file internetes térkép)
- 1980. évi felszínmozgás-veszélyességi kataszteri térkép (pdf szkennelt papírtérkép)

Az övezet lehatárolása és annak változásai

A megyei és kiemelt térségi területrendezési tervekben az a földtani veszélyekkel érintett településeket ábrázoljuk a földtani veszélyforrás területe nevével övezetben. Az övezetben a már bekövetkezett és ezek környezetében jóval bekövetkezendő földmozgásokkal érintett településeket jelezzük. A VMKH által szolgáltatott internetes és kataszteri térképi adatszolgáltatás első két kategóriája alapján Fejér megyére 70 település érintett.

A felszínmozgásveszélyességi térkép alapján

- felszínmozgásra fokozottan veszélyes terület konkrét mozgás alapján Óbarok, Pusztavám, Bakonycsérnye, Zámoly, Ercsi, Rácalmás, Dunaújváros, Pusztægres, Mezőszilas környéke.
- felszínmozgással potenciálisan veszélyeztetett lejtős térszínek fordulnak elő szintén a fenti fokozottan veszélyes területek Bakonyalja, Duna mente, Vértes környékén,
- nem lejtős térszínen, magas szervesanyag tartalmú térfogatváltozó kőzet (tőzeg) területek helyezkednek el a megye ÉK részén Etyek, Bicske, Vértesacska környékén,
- felszínmozgással legkevésbé veszélyeztetett területek a megyében a Válvíz, Császárvíz, Sárvíz, Gaja patak völgye és a Velencei-tó környéke.

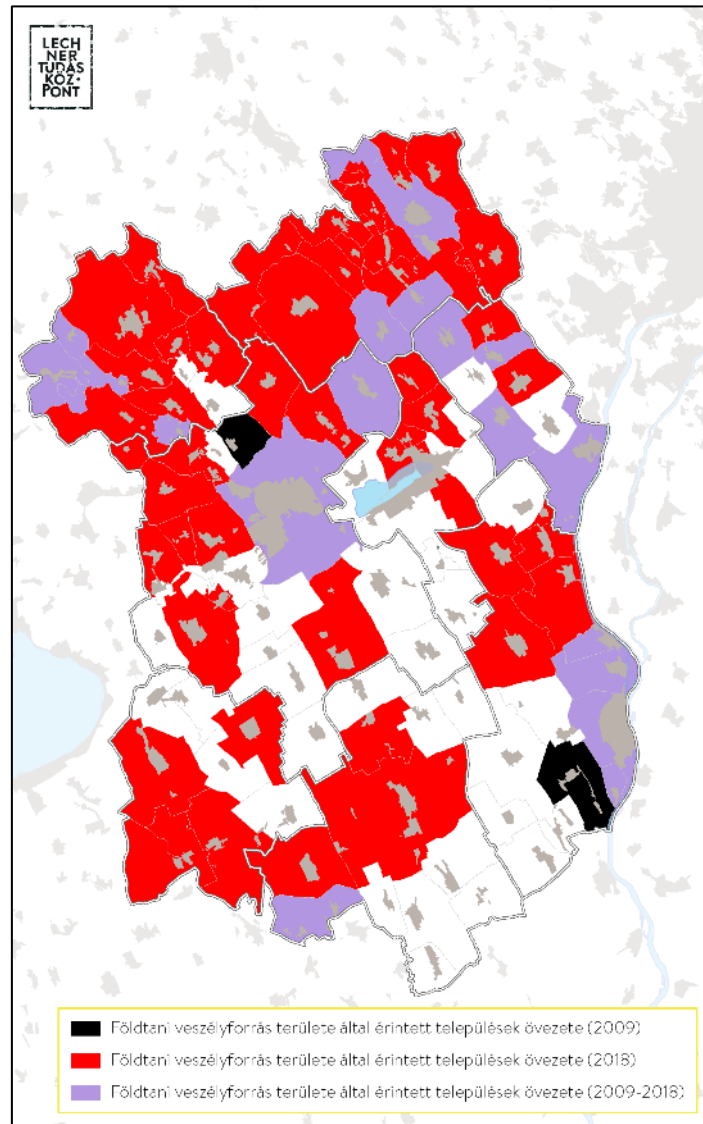
Fejér megyében elsősorban az alábányászott, a földcsuszamlással érintett, a partfalmozgásos és pincebeszakadással érintett területek jellemzők, amelyek a megye következő földrajzi tájegységeit érintik:

- Duna mente,
- Mezőföld,
- Vértes – Velencei-hegyvidék,
- Északi-Bakony.

A Vértesben, a Bakonyban és a Duna mentén a szerkezeti adottságok folytán nagy számban fordulnak elő felszínmozgásos területek. A mozgalmasan tagolt, nagy reliefenergiájú területeken gyakoriak a lejtős felszínmozgások. Aktív földcsuszamlással érintett területek nagy számban fordulnak elő Bakonycsérnye, Rácalmás, Kulcs, Dunaújváros településeken.

A földcsuszamlás a megyében a Duna mentén jellemzően partfalomlasként, egyes területeken pedig rézsűcsúszásként jelentkezik. Azoknak a településeknek, amelyek közigazgatásilag érintkeznek a Duna folyammal, közös jellemzőjük, hogy a Duna nyugati partját határoló 30-60 méter magas partfal van a területükön. A települések zöme esetében a partfal egészen a folyó mellett húzódik, attól eltávolodva csak az Adonyi-öblötben van. Kulcs, Rácalmás, Dunaújváros térségében százas nagyságrendű szeletes földcsuszamlásos esetet mutat a Duna melletti sávban. Egyik leggyakoribb veszélyforrás a megyében a pincebeszakadás. Érintett települések közé tartozik többek között Tabajd és Vál. A megyében igen jellemző a bányászati tevékenység során alábányászott, ennek folytán teljes kiterjedésükben potenciálisan felszínmozgásosnak tekintendő területek

előfordulása. Felszínmozgásos területek vannak Kincsesbánya, Bakonycserye, Balinka települések közigazgatási területén. A jelen tervezetben 70 település kerül a földtani veszélyforrás terület övezetbe. A 2009. évi TrT-ben 21 település volt érintett. A változást 49 település hozzáadása és két település (Baracs, Sárkeresztes) elmaradása jelenti.



Az övezet szabályozása és a szabályozás változásai

Az új Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény felhatalmazása folytán elfogadott miniszteri rendeletben (9/2019 MvM r.) az övezet szabályozása kis mértékben változott a 2013. évi OTrT és 2008. évi OTrT-hez képest. Az Trtv ez szabállyal egészült ki: „ A beépítés feltételeit a bányafelügyeleti hatáskörben eljáró illetékes fővárosi és megyei kormányhivatal hozzájárulásával kell meghatározni.

Az új szabály további joggal és kötelezettséggel hatalmazza fel a bányafelügyeletet, amely alapján a veszélyeztetett területek biztonságos beépítése megvalósul.

A településrendezési eszközben való tényleges lehatárolás kívánalma és a beépítésre szánt terület kijelölésének bányafelügyelet általi korlátozása megmaradt szabályként, amely biztossítja a veszélyeztetett területek ismeretét és védelmét.

Az övezetre vonatkozó ajánlások szerepe

Az ajánlások a településrendezési eszközökben való övezeti tartalomra és ábrázolásmódra vonatkoznak, valamint egyéb a településrendezési eszközben a földtani kockázat csökkentésére vonatkozó előírások megtételére (pl. fásítás, csapadékvízvezetés)

3.2.7 Az ásványi nyersanyagvagyon védelemhez kapcsolódó övezet

Ásványi nyersanyagvagyon övezete

Ásványi nyersanyagvagyon övezetére vonatkozó javaslat megalapozó műleírása

Az övezet kijelölésének célja

A lehatárolás célja, hogy a magyar állam kizárólagos tulajdonába tartozó ásványvagyon a településrendezési tervek készítőjének jogszabályi kötelezése révén biztosan kitermelhetővé váljon.

Az övezet megnevezésének és fogalommeghatározásának változásai

Az országos, megyei és kiemelt térségi területrendezési tervekben az ásványi nyersanyagvagyon előfordulását ábrázoljuk az ásványi nyersanyagvagyon elnevezésű övezetben. Az övezetben a megállapított bányatelkek és megkutatott területek által érintett településeket kell lehatárolni. Az övezet meghatározása a 2013. évi OTRT-hez és a 2008. évi OTRT-hez (előző megyei területrendezési terv készítésének alapjául szolgáló) viszonyítva lényegileg nem változott.

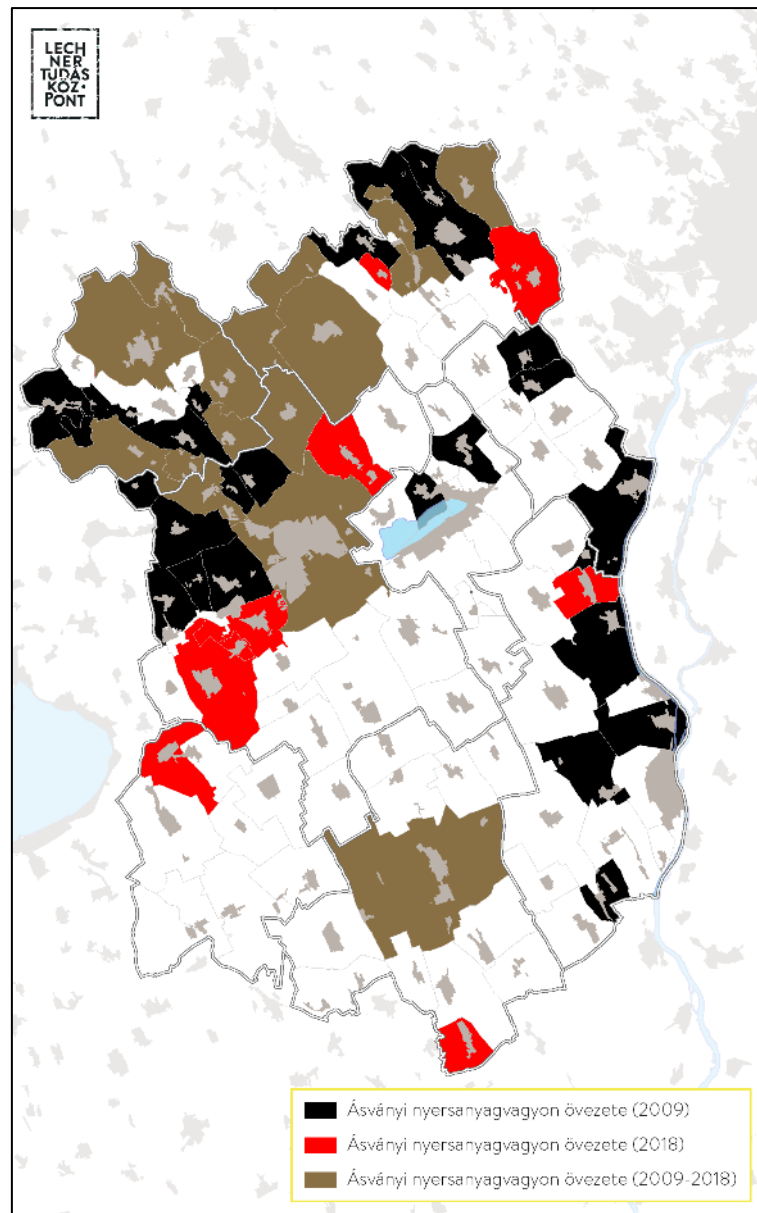
Az övezet lehatárolása és annak változásai

A Fejér megyei területrendezési tervhez előzetes adatszolgáltatásként a Veszprém Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Bányászati Osztálya a 282/2009, (XII. 11.) Kormányrendelet értelmében szolgáltatotta az *ásványi nyersanyagvagyon-terület övezetéhez* a működő (termelési) és bezárt bányákat és a megállapított bányatelkeket a védőterület neve, a nyersanyag megjelölésével és a műszaki üzemi terv engedélyszámmal táblázatos formában. Megkutatott területekről adatot nem szolgáltatott. A megyei övezet a Veszprém Megyei Kormányhivatal (VMKH) levele a bányákat és bányatelkeket tartalmazza. A megyei övezetbe a működő bányák fognak tartozni. A bezárt bányákat és azokat, ahol a bányászati jogot törölték, nem kell figyelembe venni.

Fejér megyében 42 bányá (működő, bezárt, tervezett engedélyezett) van összesen a Veszprém Megyei Kormányhivatal nyilvántartása szerint, amely 25települést érint. A működő bányák 21 települést érintenek.

Ez a 25/21 település kerül az övezeti tervlapra.

A 2009 évi Fejér megyei Területrendezési terv 25 település érintettségét jelölte meg az övezetben.15 településnek közös az érintettsége a két tervben, 25 település csak a 2009. évi TrT-ben, további 9 település csak a jelenlegi TrT tervezetben szerepel.



Az adatszolgáltatásként megkapott bányatelkek többsége homok, kő, kavics és agyag nyersanyagokra kerültek megállapításra. A szénre alapított Márkushegyi (Pusztavám) bányatelkek 2018 végéig, a szabadbattyáni

homokbánya 2019 december 31-ig, illetve az Óbarokon található bauxitbánya 2021 december végéig bezárásra kerül, jelenleg tájrendezés alatt vannak. Etyeken, Isztiméren és Magyaralmáson bányatelek került megállapításra kő és homokbányászási célból.

A térszerkezeti tervlapon sajátos térségként van lehetőség a bányászati területeket jelölni tényleges kiterjedésben. A területrendezési és településrendezési szabályozás kialakításában a bányászati jogszabályok közül a bányászatról szóló 1993. évi. XLVIII. törvényt és a bányászatról szóló törvény végrehajtásáról szóló 203/1998. (XII. 19.) kormányrendeletet kell elsődlegesen figyelembe venni. pl.” 1993 .évi XLVIII. törvény 39. § A területrendezési tervek, illetőleg a településrendezési eszközök kidolgozásánál - a bányafelügyelet megkeresésével - figyelembe kell venni a nyilvántartott ásványi nyersanyagvagyonot tartalmazó területeket. A bányafelügyelet javaslatára a megállapított bányatelek területén a helyi építési szabályzatban területfelhasználási, illetőleg építési korlátozásokat lehet életbe léptetni.” Ugyanakkor a bányászati törvény is utal a területrendezési törvények kötelező alkalmazására.

Az övezet szabályozása és a szabályozás változásai

A TrTv. felhatalmazása folytán elfogadott MvM rendeletben az ásványi nyersanyagvagyon övezeti szabályozása nem változott a 2013. évi OTrT és 2008. évi OTrT-hez képest.

Az új törvény az országos műszaki infrastruktúra-hálózatok és a műszaki infrastruktúra egyedi építményeinek elhelyezése c. részben is megjelenik a bányatelekre vonatkozó előírás a 2013. évi OTrT-hez viszonyítva módosítva:

18. § (1) Kúlfejtéses művelésű bányatelket megállapítani, illetve horizontálisan bővíteni csak a településfejlesztési és -rendezési célokkal, valamint a kiemelt térségi és megyei területrendezési tervvel összhangban lehet. Az összhang akkor áll fenn, ha a bányatelekkel érinteni tervezett ingatlan a településrendezési eszközökben nyersanyag-kitermelés (bánya) vagy nyersanyag-feldolgozás céljára szolgáló különleges beépítésre szánt vagy beépítésre nem szánt terület területfelhasználási egységbe sorolt, vagy a bányatelekkel érinteni tervezett ingatlanokon a bányászati tevékenységgel a települési önkormányzat egyetért, és ha indokolt, döntést hoz a településrendezési eszközök készítésének vagy módosításának szándékáról.

(2) A kitermelési műszaki üzemi terv csak akkor hagyható jóvá, ha a bányászati tevékenységgel igénybe venni tervezett területet a településrendezési eszköz nyersanyag-kitermelés (bánya) vagy nyersanyag-feldolgozás céljára szolgáló különleges beépítésre szánt vagy beépítésre nem szánt terület települési területfelhasználási egységbe sorolta.

A szabály módosítására azért volt szükség, hogy a település a bányatelek fektetés és bányanyitás eljárásban ügyfélként résztvehessen és a településrendezési eszközökben a bányászati területek lehatárolása is egyértelművé váljon.

Az új törvény 97.§ módosító rendelkezése szerint a 1993 .évi XLVIII. törvény 26/A.§ (3a) bekezdésébe bekerült,

hogy „A külfejtéses művelésű bányateleket akkor lehet megállapítani vagy horizontálisan bővíteni, ha a Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló törvény bányatelek-megállapításra vonatkozó előírásai teljesülnek.”

Ezzel a szabályozással a korábbi megyei tervi ajánlások nagy része feleslegessé válik, csak pontosításra van szükség.

Az övezetre vonatkozó ajánlások szerepe

Az ajánlások egy része az új törvényi, nem övezeti bányászati szabályok értelmezésével kapcsolatos, illetve a bezárt bányák rekultivációjára, tájrendezésére és újrahasznosítására irányulnak.

3.2.8 A honvédelemhez kapcsolódó övezet

Honvédelmi és katonai célú terület övezete

A honvédelmi és katonai célú terület övezetére vonatkozó javaslat megalapozó műleírása

Az övezet kijelölésének célja

A honvédelmi és katonai célú terület övezetének lehatárolását az ország védelmi képességét meghatározó, a NATO tagságból eredő, valamint a nemzetközi szerződéseiben vállalt kötelezettségei teljesítéséhez szükséges objektumok, és területek fenntartása indokolja.

Az övezet megnevezésének és fogalommeghatározásának változásai

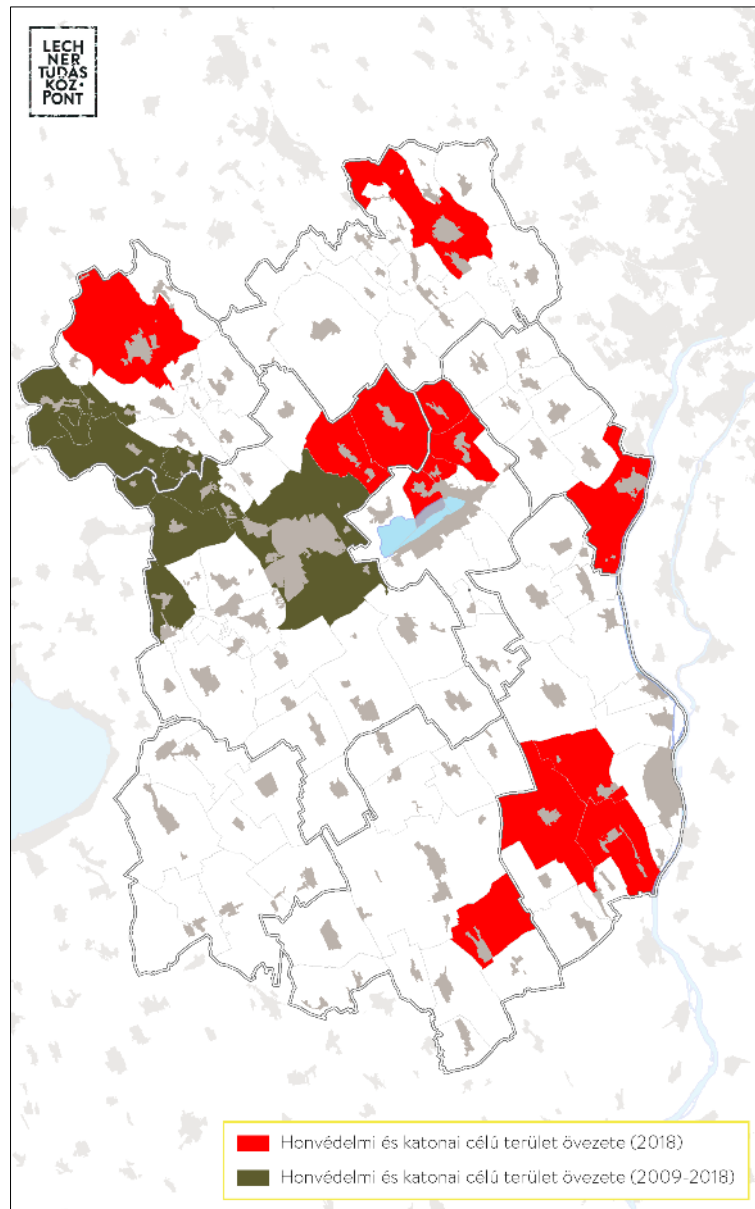
A hatályos megyei területrendezési tervben az – országos jelentőségű – *kiemelt fontosságú meglévő honvédelmi terület övezet* és a – térségi jelentőségű – *honvédelmi terület* szerepel, azonban az OTrT felülvizsgálata a két övezetet egyesítette honvédelmi és katonai célú terület övezete elnevezéssel.

Az övezet lehatárolása és annak változásai

Az övezet területi lehatárolása a megyei területrendezési terv készítése során *a kiemelt térségi és megyei területrendezési tervek, valamint a településrendezési tervek készítése során az országos, a kiemelt térségi és a megyei övezetek területi érintettségével kapcsolatosan állásfoglalásra kötelezett államigazgatási szervek köréről és az eljárás részletes szabályairól* szóló 282/2009. (XII. 11.) Korm. rendeletnek megfelelően a Honvédelmi Minisztérium (HM) előzetes adatszolgáltatása alapján történt.

Fejér megye hatályos területrendezési tervében a kiemelt fontosságú meglévő honvédelmi területek a Várpalotai gyakorlóöltérhez kapcsolódnak, és Bakonycsernye, Bakonykúti, Balinka, Csór, Iszkaszentgyörgy, Isztimér, Kincsesbánya és Nadasdudány településeket érintik, valamint ebbe az övezetbe tartozik még a székesfehérvári laktanya is.

A hatályos terv fenti övezetébe eső településeken kívül a volt kiképzőbázis és tábor (Kincsesbánya), lőszerraktár (Székesfehérvár), egyéb objektum (átjátszó állomás, rádióadóház, szálló, Alap, Székesfehérvár, Mór) erdő, vadaskert, zártkert (Nadap, Pázmánd, Sukoró, Csór, Lovasberény, Pátka, Székesfehérvár, Vereb) és honvédelmi objektumokat összekötő lánctalpas út (Nádasdladány) által érintett településeket, valamint Bicskét, Ercsit, Mezőfalvát, Nagyvenyimet, és Baracsot jelölte meg az OTrT felülvizsgálata.



Az övezet szabályozásának változása

A hatályos megyei területrendezési tervben található szabályozás – miszerint a honvédelemmel kapcsolatos területeket a településrendezési tervekben csak honvédelmi terület területfelhasználás jelölhető ki – lényegében nem változtatta meg az OTrT felülvizsgálata. A szabályozás módosítása a honvédelmi erdőterületek korábban

nem kellően pontos településrendezési kezelését rendezzi.

Az övezetre vonatkozó ajánlások szerepe

Az ajánlások egyrészt a korábbi honvédelmi objektumok – mint barnamezős területek – mielőbbi hasznosítását, másrészt a honvédelmi területek környezete felől és felé tartó hatásoktól való védelmet szolgálják.

3.2.9. Rendelettel elfogadásra kerülő egyedi megyei övezetek

Felzárkóztatandó belső periféria övezet

Az övezet célja, fogalommeghatározása

A társadalmi-gazdasági és infrastrukturális fejlettségük alapján fejlesztendő, illetve komplex programmal fejlesztendő járásokhoz (Enyingi, Sárbogárdi) tartozó településeken működő és oda betelepülni szándékozó vállalkozások településrendezési és fejlesztési eszközökkel való támogatása.

Az övezetbe tartozó települések

Sárbogárdi járás: Alap, Alsószentiván, Cece Hantos, Igar, Mezőszilas, Nagylók, Sárbogárd, Sáregres, Sárkeresztúr, Sárszentágota, Vajta

Enyingi járás: Dég, Enying, Kisláng, Lajoskomárom, Mátyásdomb, Mezőkomárom, Mezőszentgyörgy, Szabadhídvég

A felzárkóztatandó belső periféria övezet javaslat megalapozó műleírása

Fejér megye déli részén a 2090/2014. (XI. 26.) Korm. r. alapján az Enyingi járás („fejlesztendő”) és a Sárbogárdi járás („komplex programmal fejlesztendő”) is az ország kedvezményezett járásai közé tartozik. E járásokon belül a 105/2015. (IV. 23.) korm. r. szerint Enying és Mátyásdomb jelentős munkanélküliséggel sújtott település, Sáregres társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból kedvezményezett település, Igar és Vajta pedig mindkét szempontból kedvezményezett.

Az övezetre vonatkozó ajánlások ezen területek felzárkóztatását célozzák. A felzárkóztatást a megyei önkormányzat a koordinációs tevékenységeivel, források rendelkezésre állása esetén foglalkoztatás ösztönzéssel és helyi humánfejlesztésekkel segítheti, továbbá egyes esetekben a közlekedési elérhetőség javításával járulhat hozzá.

Turizmus szempontjából kiemelt, fejlesztendő övezet

Az övezet célja, fogalommeghatározása

Az országos turisztikai fejlesztési célok megvalósulásának segítése és a kapcsolódó megyei fejlesztések előmozdítása. Turisztikai célú különleges területek kialakítása, turisztikai vállalkozások támogatása, turisztikai potenciál növelése fejlesztési eszközökkel is.

Az övezetbe tartozó települések

Gárdony, Velence, Kápolnásnyék, Pákozd, Sukoró, Nadap, Pázmánd, Pátka, Vereb, Lovasberény, Szár, Bodmér, Vértesboglár, Vértesacsca, Csákvár, Gánt, Zámoly, Csákberény, Csókakő, Mór, Pustavám, Újbarok, Óbarok, Csabdi, Mány, Bicske, Felcsút, Alcsútdoboz, Tabajd, Vál, Kajászó, Etyek, Gyúró, Tordas, Martonvásár., Székesfehérvár.

A turizmus szempontjából kiemelt, fejlesztendő övezet javaslatának megalapozó műleírása

A *turisztikai térség vagy desztináció* olyan földrajzilag körülhatárolható, beazonosítható területrész, amely a turisztikai kínálati piacon egységes fogadóterületként jeleníthető meg, épített környezeti, természetföldrajzi vagy kulturális értékek tekintetében összefüggő elemek alkotják, ezért egységes koncepcióban történő tervezéséhez, fejlesztéséhez és térségi turisztikai márka kialakításához országos érdek fűződik.

Kiemelt turisztikai fejlesztési térség: olyan turisztikai térség, amely a beutazó turizmus szempontjából kiemelkedő jelentőségű vagy célzott fejlesztések eredményeként azzá tehető, ezért koncentrált fejlesztéséhez országos érdek fűződik.

Fejér megyében jelenleg nincs kiemelt turisztikai fejlesztési térség, viszont vannak olyan térségek, amelyek a remény szerint azzá válhatnak. 2015-ben indult a „Pannónia Szíve” néven nevezett térség fejlesztése. Ez 21 települést foglal magába a megye északi részén, döntően a Váli-völgyben és a Szent László patak völgyében, kinevezett miniszterelnöki fejlesztési biztossal. Az érintett településekre 2016-ban turizmusfejlesztési koncepció is készült. A Pannónia Szíve térséghez kapcsolódik – illetve azzal részben átfed – a Velencei-tó és környéke, mint hagyományos üdülési térség, továbbá a Vértesi Natúrpark. Ez utóbbi 17 települést tömörít (közigazgatási területükkel), 12 Fejér megyében, 5 Komárom-Esztergom megyében található. (A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény értelmében a natúrpark „az ország jellegzetes természeti, tájképi és kultúrtörténeti értékekben gazdag, a természetben történő aktív kikapcsolódás, felüdülés, gyógyulás, fenntartható turizmus és a természetvédelmi oktatás, nevelés, ismeretterjesztés, továbbá a természetkímélő gazdálkodás megvalósítását szolgáló nagyobb kiterjedésű területe, amely e jogszabályban foglaltaknak megfelelően jön létre”)

Megyei jogú városok vonzáskörzete gazdaságfejlesztési övezet

Az övezet célja, fogalom meghatározása

A településegységek összehangolt fejlesztésének elmozdítása, kiemelten az innovációs-technológiai fejlesztés támogatásával.

Az övezetbe tartozó települések

Székesfehérvár, Sárszentmihály, Szabadbattyán, Tác, Aba, Csór, Iszkaszentgyörgy, Pákozdi, Seregélyes
Dunaújváros, Nagyvenyim, Kisapostag, Kulcs, Rácalmás

A megyei jogú városok vonzáskörzete gazdaságfejlesztési övezet javaslata megalapozó műleírása

Az övezetbe tartozó megyei jogú városok (Székesfehérvár, Dunaújváros) és felsorolt, velük szomszédos (és közeli) települések átlagosnál intenzívebb funkcionális (gazdasági, társadalmi, közlekedési) kapcsolatokkal rendelkeznek, melyeket indokolt szabályozott keretek között kezelni és továbbfejleszteni.

A fejlesztéseknél az innovációs-technológiai javaslatokat kell prioritásként kezelni, lehetőleg a barnamezős területek hasznosításával, és figyelemmel a hagyományos településszerkezetek, valamint a táji-természeti és örökségi értékek megóvására.

A megyei jogú városokon kívül a települések, jogállásukat tekintve Aba és Rácalmás város, Szabadbattyán nagyközség, Sárszentmihály, Tác, Nagyvenyim és Kulcs pedig község.

A rendeleti előírások az övezetbe tartozó települési önkormányzatok számára a településfejlesztési és településrendezési feladataik összehangolt ellátásához közös és egyszerűsített településszerkezeti terv készítésének lehetőségének mérlegelését és az egyes településekre vonatkozó részeinek az érintett települési önkormányzatok által határozattal történő elfogadását írja elő. Amennyiben közös településszerkezeti terv készül, annak koordinációját támogatja a megye.

Borvidéki és kertgazdálkodási fejlesztési övezet

Az övezet célja, fogalom meghatározása

A szőlő-, és borgazdálkodás, valamint a gyümölcs-, és zöldségtermesztés innovatív fejlesztésének támogatása.

Az övezetbe tartozó települések

Mór, Pusztavám, Csókakő, Söréd, Csákberény, Zámoly; Etyek, Martonvásár, Gyúró, Kajászó, Alcsútdoboz, Felcsút, Bicske, Csabdi, Pázmánd, Gárdony, Pákozdi, Kápolnásnyék, Nadap, Sukoró, Velence; Igar, Mezőkomárom, Lajoskomárom, Szabadhidvég, Aba, Seregélyes; Bakonycsérnye, Bodajk, Fehérváracsurgó, Magyaralmás, Iszkaszentgyörgy, Csór, Csákvár, Pátka, Lovasberény, Mány, Tabajd, Vál, Tordas, Adony, Kulcs, Polgárdi, Füle, Lepsény, Enying, Mezőszilas

A borvidéki és kertgazdálkodási fejlesztési övezet javaslata megalapozó műleírása

A megye mezőgazdasági területei ugyan nagy arányban a szántóföldi növénytermesztéssel hasznosítottak, de jelentős és értékes hagyományai van a szőlő- és borgazdálkodásnak, valamint a kisüzemi kertgazdálkodásnak is.

Három borvidék érinti a megyét: a Móri, az Etyek-Budai 3 körzete (Budai, Etyeki, Velencei-tó), Tolnai, összesen 27 településsel. Ezek részei lettek az övezetnek, továbbá még 20 olyan település, ahol ma is élő hagyományú a kertgazdálkodás (volt zártkertek) és jellemzően szőlőkataszter szerinti I. minőségű területekkel is rendelkeznek. A kertés területek a szőlőtermesztés és borászat mellett jelentős szerepet játszanak a lakosság gyümölcs és zöldség ellátásában is.

Javasolt az övezetben olyan a szabályokat érvényesíteni, amelyek ösztönzik a szőlő és borgazdálkodás és egyéb kertészeti hasznosítás, művelési ágak fenntartását a borvidékeken és a szőlőkataszterbe tartozó területeken, illetve a hagyományosan kialakult volt zártkerti területeken is. Meg kell akadályozni a területek kvázi üdülőterületekké válását és indokolatlan lakóterületi bevonását is. A több évszázados múltra visszatekintő hagyományos szőlőhegyek sok helyen jelentős tájképi és településképi értékkel is bírnak.

Kulturális örökségi-történeti fejlesztési övezet

Az övezet célja, fogalommeghatározása

A megyei szinten is jelentős kulturális és építészeti örökségi elemek értékőrző fejlesztése és bemutatása.

Az övezetbe tartozó települések

Székesfehérvár, Mór, Bodajk, Csókakő, Fehérvárcsurgó, Iszkaszentgyörgy, Nádasdladány, Szabadbattyán, Tác, Seregélyes, Soponya, Káloz, Enying, Dég, Dunaújváros, Rácalmás, Perkáta, Pákozd, Sukoró, Lovasberény, Csákvár, Bicske, Alcsútdoboz, Vál, Martonvásár

A kulturális örökségi-történeti fejlesztési övezet javaslata megalapozó műleírása

Fejér megye igen gazdag örökségvédelmi értékekben (országos – műemléki – és helyi védett objektumok, régészeti területek) és történeti, történelmi szempontból is jelentős helyszínekkel rendelkezik. 25 olyan település került az övezetbe, ahol ilyen kiemelkedő értékeket és helyszíneket (olykor koncentráltan, többet is) találhatunk. A kijelölésnél figyelembevételre került a korábbi területrendezési terv szerinti „történeti települési övezet” is. Cél, hogy az értékmegőrző fejlesztések mellett, összehangoltan, azok turisztikai bemutatathatósága is megoldható legyen és az érintett települések a területhasználati elhatározásaikban fokozott figyelemmel legyenek ezen helyszínek háborítatlanságára, tájképi és településképi fontosságukra.

Majorsági térség övezet

Az övezet célja, fogalommeghatározása

Az övezetbe tartozó megyei települések külterületein jellemző, mezőgazdasági funkciójú településrészek (majorok, puszták, a korábbi nagyüzemi és szövetkezeti agrárgazdálkodás és feldolgozás szinterei, és üzemközpontjai) sajátosságait figyelembe vevő fejlesztések.

Az övezetbe tartozó települések

Aba, Székesfehérvár, Seregélyes, Szabadbattyán, Szabadegyháza, Mór, Alcsútdoboz, Mány, Csabdi, Mezőszilas, Mezőfalva, Sárbogárd, Cece, Alap, Baracs, Hantos, Adony, Sárosd, Rácalmás, Enying, Soponya, Vál

A majorsági térség övezet javaslata megalapozó műleírása

A megyében a települések külterületein összesen mintegy 170, jelenleg is jellemzően mezőgazdasági funkciójú telephely (majorság, puszta) található. (A már belterületként nyilvántartottakon túl.) Ezek nagy része hagyományosan kialakult egység, még az egykori mg.-i uradalmak részét képezte, majd később az állami gazdaságok és termelőszövetkezetek használták őket, pl. állattartó telepként, üzemközpontként, mezőgazdasági terménytároló, feldolgozó helyként. A megyében 49 településen vannak jelenleg is ilyen külterületi telephelyek, településenként 1-8 közötti számban. Felmérésünk alapján az övezetbe azokat a településeket soroltuk be, ahol az átlag feletti, legalább 4 egység található meg.

Cél, hogy a meglévő majorságok továbbra is elsősorban a mezőgazdasághoz kapcsolódó funkciót töltsenek be, az építési jellegű mg.-i beruházások – termőföldvédelmi okokból - lehetőleg ide koncentrálódjanak. Fejlesztésük és a rájuk vonatkozó területhasználati, övezeti, építési szabályok vegyék figyelembe a sajátosságaikat, a környezeti tényezőket, és az esetleges örökségi értékek megtartását egyaránt.

Karsztvízszint emelkedésével érintett terület övezete

Az övezet célja, fogalommeghatározása

Az emelkedő karsztvízszint következtében vízkárral veszélyeztetett településeken a kár megelőzés és elhárítás érdekében területhasználati és intézkedési javaslatok megfogalmazása

Az övezetbe tartozó települések

Pusztavám, Bodajk, Balinka, Isztimér, Bakonykúti, Fehérvárcsurgó, Kincsesbánya, Csór, Iszkaszentgyörgy, Moha

A karsztvízszint emelkedésével érintett terület övezete javaslata megalapozó műleírása

A Dunántúli-középhegység főkarsztvíztárolóját az 1990-ig tartó mintegy 3 évtizedben a nyomás- és vízszintcsökkenés, azóta — a bauxit és szénbányák bezárása, a bányavízemelések leállítását követően — a tároló

regenerálódása jellemzi. Az 1960-as évek végén kiépült vízszint-észlelőhálózatnak köszönhetően a tárolóban bekövetkező változásokat a vízügy csaknem a kezdetektől figyelemmel kíséri.

A regenerálódás időszakában a karsztvízszintek a tároló nagy részén emelkednek (több 10 m-rel), az egykor elapadt források is újra indulnak. Ez a szakasz — a csapadék-beszivárgás függvényében, változó intenzitással — még mindig nem zárult le, a változás ma is folyamatos. Jelenleg az emelkedés lassuló, kb. 90%-os szinten van, várhatóan 10 év múlva áll be a nyugalmi karsztvízszint.

Az újra felszínre emelkedő karsztvízszint az érintett területeken, településeken megoldandó feladatokat is jelent: az elmúlt évtizedekben beépített területek épület alapozásainál vizesedések alakulnak ki, pincékben víz jön fel, és sok helyen megoldásra vár a felszínre lépő források vízvezetése is. A közeljövőben, a karsztvízszint emelkedésével összefüggő említett problémák megoldásához további vízügyi állapotfelmérési, modellezési és tervezési munkák elvégzésére is szükség van a térségben.

A megfogalmazott szabályok a gondokkal leginkább érintett települések megfelelő területhasználatát és ezen keresztül a jelenlegi és várható problémák, károk megelőzését szolgálják.

Naperőmű létesítés céljából korlátozottan igénybe vehető terület övezete

Az övezet fogalommeghatározása

A napelemparkok (háztartási méretűnél nagyobb naperőművek) kijelölésének orientálása, a más tényezők, szempontok alapján értékes, be nem épített területek védelme.

A naperőmű létesítés céljából korlátozottan igénybe vehető terület övezete javaslata megalapozó műleírása

Mind az éghajlatváltozás káros hatásainak mérséklése, mind pedig az ahhoz történő alkalmazkodás szempontjából fontos, a megújuló energiaforrások felhasználásának növelése. Ugyanakkor bizonyos területeket - elsősorban természet és tájképvédelmi, területhasználati okokból - célszerű elkerülni az ilyen jellegű, nagy területigényű, a mezőgazdasági termelést is gyakorlatilag ellehetetlenítő és esetenként tájképleg is problematikus beruházásokkal.

Az övezet lehatárolásának elsődleges célja, hogy orientálja a háztartási méretű erőműnél nagyobb naperőművek kijelölését, elkerülve azokat a területeket, amelyek természeti, kulturális és a természeti erőforrás védelmi szempontból értékesek. A felmerülő naperőmű létesítési elképzelések számára a konkrét telepítési helyet a településszerkezeti tervekben az övezeten kívül kell kijelölni.

Az övezet lehatárolásánál az alábbi területeket vettük figyelembe:

- ökológiai hálózat magterület és ökológiai folyosó
- védett természeti területek

- Natura 2000 területek
- tájképvédelmi területek
- erdőterületek (meglévő, Országos Erdőállomány Adattári Erdő),
- kiváló termőhelyi adottságú szántók

3.3. TERVEZŐI NYILATKOZAT ÉS IGAZOLÓ SZÁMÍTÁSOK

Hamar József, Fejér megye területrendezési tervének felelős tervezője, nyilatkozom, hogy a területrendezési terv megfelel Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvénynek.

A 2018. évi CXXXIX. törvény (Trtv) 9. § (3) alapján a megyei területfelhasználási kategóriák a következők:

a) területi korlát nélkül ábrázolt térségek:

- aa) erdőgazdálkodási térség,
- ab) mezőgazdasági térség,
- ac) vízgazdálkodási térség,
- ad) települési térség,

b) legalább 5 ha nagyságú sajátos területfelhasználású térség.

Fejér megye területrendezési tervének javaslattevő anyagában (térségi szerkezeti terv) valamennyi fent felsorolt térség szerepel.

A 2018. évi CXXXIX. törvény 10. §-a alapján az országos területfelhasználási kategóriák területén belül a megyei területfelhasználási kategóriák területének kijelölése során az alábbi szabályokat kell figyelembe venni:

- az erdőgazdálkodási térség területének legalább 95%-át erdőgazdálkodási térség kategóriába kell sorolni;
- a mezőgazdasági térség területének legalább 95%-át mezőgazdasági térség kategóriába kell sorolni;
- a települési térség területének legalább 90%-át települési térségbe kell sorolni.
- A vízgazdálkodási térség területét vízgazdálkodási térség kategóriába kell sorolni, és a működési területével érintett vízügyi igazgatási szervvel egyeztetve kell pontosítani.
- A sajátos területfelhasználású térségbe sorolt országos területfelhasználási térség területét a fenti számításnál figyelmen kívül kell hagyni.

Az alábbi táblázatban közölt igazoló számítás alapján Fejér megye területrendezési terve elfogadásra kerülő anyaga megfelel Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvénynek.

OTrT-vel való megfelelés igazoló számítása

Megnevezés	Fejér megye területrendezési terve, 2019 (ha)	OTrT 2018, Fejér megyei rész (ha)	OTrT és FMTrT közötti százalékos megfelelés
Erdőgazdálkodási térség	77811,70	75545,96	103,00
Mezőgazdasági térség	296461,99	295727,98	100,25
Vízgazdálkodási térség	9490,70	9145,62	103,77
Települési térség	48831,16	52168,32	93,60
Sajátos területfelhasználású térség	3215,47	-	-

Területfelhasználási térségek területi mérlege

Település	Település közigazgatási területe (ha)	Erdőgazdálkodási térség (ha)	Mezőgazdasági térség (ha)	Sajátos ter. felh. térség (ha)	Települési térség (ha)	Vízgazdálkodási térség (ha)
Aba	8803,16	1133,35	6569,39	125,24	842,73	132,45
Adony	6102,90	474,26	4684,00	34,14	474,64	435,86
Alap	4829,46	197,43	4198,24		427,05	6,73
Alcsútdoboz	5070,59	1763,61	3018,45		264,56	23,98
Alsószentiván	3963,42	707,77	3095,58		146,17	13,90
Bakonycsernye	3813,28	2156,26	1348,63		288,50	19,88
Bakonykúti	1245,07	798,24	392,75		54,08	
Balinka	1861,55	1243,18	471,96		131,19	15,21
Baracs	5515,60	679,90	3840,20	132,19	759,59	103,73
Baracska	3968,00	107,52	3460,53		390,28	9,66
Beloianisz	454,35	45,94	352,32		55,87	0,22
Besnyő	4464,12	82,39	4126,11		248,95	6,67
Bicske	7707,61	1762,82	4249,79	183,12	1404,48	107,40
Bodajk	2897,88	827,30	1607,54	73,80	380,89	8,34
Bodmér	716,79	19,27	620,16		73,44	3,92
Cece	5884,98	1711,86	3713,64		436,88	22,60
Csabdi	1701,98	371,25	1099,78		226,72	4,23
Csákberény	4137,44	2468,34	1393,58		275,28	0,24
Csákvár	11875,93	4998,21	6156,37	117,22	559,13	45,00

Csókakó	1091,71	564,83	331,59		194,10	1,18
Csór	4148,76	941,60	2981,52		211,36	14,29
Csász	1711,49	48,45	1458,91		184,36	19,76
Daruszentmiklós	1912,77	124,90	1423,02		360,59	4,27
Dég	4684,73	614,13	3405,26	264,14	356,38	44,82
Dunaújváros	5267,40	206,83	1751,49	217,27	2801,72	290,09
Előszállás	3996,33	172,82	3392,36		369,20	61,95
Enying	8278,03	378,29	6952,17	16,01	830,85	100,72
Ercsi	6530,87	463,49	4899,71		779,70	387,96
Etyek	5326,87	674,07	3724,10	225,29	682,37	21,04
Fehérvárcsurgó	2964,28	1057,78	1416,24	1,46	297,30	191,49
Felcsút	2202,41	229,33	1607,38		357,18	8,51
Füle	3032,39	893,56	2005,37		132,67	0,79
Gánt	5815,19	4987,29	616,67	65,22	146,01	
Gárdony	6350,35	1239,13	2938,15	39,70	1215,89	917,47
Gyúró	2437,23	255,06	2025,19		145,08	11,90
Hantos	3697,70	395,71	3089,78		185,28	26,93
Igar	4115,31	406,07	3368,23		319,09	21,92
Izskaszentgyörgy	2625,67	523,53	1290,74	209,17	563,64	38,59
Isztimér	5387,91	3306,03	1903,60		177,43	0,85
Ivánca	2516,39	58,19	1776,87		609,10	72,24
Jenő	555,67		346,67		208,77	0,23
Kajászó	2398,39	81,64	2053,20		157,68	105,86
Káloz	4778,29	532,72	3851,89		357,94	35,74
Kápolnásnyék	4150,23	14,70	3436,23		692,20	7,10
Kincsesbánya	1087,07	658,74	109,60	67,12	231,27	20,35
Kisapostag	958,62	53,19	488,48	0,00	356,59	60,35
Kisláng	5305,46	137,82	4776,98		388,24	2,42
Kőszárhegy	589,72	16,25	327,52	24,54	221,42	
Kulcs	1671,34	57,11	1036,66		457,35	120,22
Lajoskomárom	7564,18	522,14	6662,35		344,55	35,14
Lepsény	3907,69	40,95	3430,92	12,18	416,65	6,99
Lovasberény	6061,83	1940,25	3419,07	186,70	464,66	51,15
Magyaralmás	2242,02	290,74	1769,16		181,31	0,80
Mány	4471,76	426,38	3297,90	0,00	731,97	15,50
Martonvásár	3125,30	202,55	2243,63	17,43	648,30	13,39
Mátyásdomb	3538,54	51,37	3381,87		102,44	2,85

Mezőfalva	8039,84	837,63	6586,95	112,87	492,43	9,95
Mezőkomárom	2904,75	193,05	2535,46	0,00	159,68	16,56
Mezőszentgyörgy	2711,98	352,03	2108,22		248,44	3,28
Mezőszilas	6497,08	449,80	5589,45		425,00	32,82
Moha	988,44	101,95	799,43		82,37	4,69
Mór	10861,49	5926,29	3980,80	51,97	825,52	76,91
Nadap	693,47	300,88	275,92		116,61	0,06
Nádasdladány	2634,98	600,29	1450,32		211,78	372,59
Nagykarácsony	3045,86	24,28	2786,53		224,73	10,33
Nagylók	3244,48	223,01	2765,43		242,86	13,19
Nagyveleg	1317,46	874,45	253,25		173,35	16,41
Nagyvenyim	4366,37	111,86	3841,11	16,57	378,80	18,03
Óbarok	1925,64	870,32	667,09		368,69	19,54
Pákozd	4332,34	1030,76	1702,86		440,52	1158,19
Pátka	4038,48	981,04	2359,26	52,73	273,68	371,76
Pázmánd	2713,92	193,97	2115,60		400,90	3,46
Perkáta	7450,17	611,79	6260,81	11,97	545,45	20,15
Polgárdi	7215,60	110,65	6327,43	40,90	729,96	6,66
Pusztaszabolcs	5165,92	94,73	4328,55	19,57	619,26	103,81
Pusztavám	3468,66	2604,63	545,33		302,84	15,85
Rácalmás	4064,14	415,92	2763,21		730,00	155,02
Ráckeresztúr	3529,97	167,13	2896,28		445,65	20,92
Sárbogárd	18931,37	1121,80	14909,82	152,79	1724,38	1022,58
Sáregres	2612,56	145,77	2169,58		153,12	144,09
Sárkeresztes	2327,30	223,54	1947,09		152,13	4,54
Sárkeresztúr	4673,97	406,91	3873,32		318,94	74,80
Sárkeszi	1478,80	221,39	1140,99		79,16	37,27
Sárosd	4810,14	377,32	4004,62		413,57	14,63
Sárszentágota	4548,77	964,09	3254,04		247,58	83,05
Sárszentmihály	3739,85	513,97	2742,11	0,00	345,33	138,44
Seregélyes	7815,74	1780,15	5129,22	62,90	788,31	55,15
Soponya	4993,88	583,45	3751,65		350,94	307,84
Söréd	624,54	299,66	209,41		115,14	0,34
Sukoró	1626,68	523,44	448,31		275,01	379,91
Szabadbattyán	3365,99	298,12	2241,78	318,45	475,88	31,75
Szabadegyháza	4162,68	345,01	3409,79		355,82	52,05
Szabadhídvég	4409,38	211,10	4059,75		101,33	37,20

Szár	2263,37	821,55	1199,27		241,48	1,07
Székesfehérvár	17088,79	2112,85	8049,25	300,44	6186,37	442,42
Tabajd	2657,25	496,26	2012,99		139,97	8,03
Tác	4568,67	790,52	3412,04		288,70	77,42
Tordas	1675,90	59,66	1351,12		263,43	1,69
Újbarok	148,96	33,86	55,90		59,20	
Úrhida	724,66	1,20	325,27		398,19	
Vajta	2340,24	679,03	1305,05		341,32	14,83
Vál	4047,49	768,20	3017,65		248,89	12,75
Velence	3336,94	43,52	1964,50	27,19	968,19	333,54
Vereb	2232,38	571,33	1473,98		186,05	1,02
Vértesacsa	3619,02	671,17	2634,46		306,74	6,65
Vértesboglár	2321,36	584,00	1640,66		93,75	2,95
Zámoly	4849,57	736,42	3635,35	35,48	368,39	73,94
Zichyújfalu	1082,28	233,37	764,14		84,25	0,53

Térségi övezetek területi mérlege

A települések nem közigazgatási határos térségi övezetekkel való érintettsége

Település	Erdők övezete (ha)	Erdőtelepítésre javasolt terület övezete (ha)	Jó termőhelyi adottságú szántók övezete (ha)	Kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete (ha)	Nagyvízi meder övezete (ha)	Ökológiai hálózat magterületének övezete (ha)	Ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete (ha)	Ökológiai hálózat pufferterületének övezete (ha)	Rendszeresen belvív-járta terület övezete (ha)	Tájképvédelmi terület övezete (ha)	Vízminőség védelmi terület övezete (ha)	Naperőmű létesítés céljából korlátozottan igénybe vehető terület övezete (ha)
Aba	756,61	378,11	438,97		828,51	1214,54	1069,30	319,04	2293,06	3604,37	3,14	3618,76
Adony	460,93	22,26	377,59	72,66		193,23	1218,05		2233,70	1851,10	1825,97	3333,27
Álap	68,75	125,03	236,29	2052,37		575,53	350,33	89,38	729,52	1180,11	90,51	848,97
Alcsútdoboz	1592,06	158,86	106,14	53,18		1284,08	448,73	92,86		2242,79	1033,09	2150,04
Alsószentiván	528,81	200,10	144,25	1803,97		697,71	403,17	0,00		1748,59	14,00	517,11
Bakonycsernye	1164,44	1012,63				1134,25	1053,32			3802,80	51,32	0,01
Bakonykúti	797,06		100,64	56,87		704,82				1034,98	753,56	148,65
Balinka	1191,01	75,89				818,26	471,44			1758,97	331,90	25,63
Baracs	614,72	61,24	1055,18	541,71	127,66	103,56	406,45			112,84	956,76	3167,62
Baracska	107,96	0,73	1029,90	1174,36		157,87	425,95			1009,36	903,39	1478,55
Beloianisz	36,04	22,98	130,18	30,90		64,51	103,67		156,91	180,93	180,67	163,11
Besnyő	82,95		1007,33	2555,49		23,75	165,22			397,06		1416,88
Bicske	1547,21	233,55	514,74	514,46		735,66	1419,91	38,68		3601,60	1159,16	2000,28
Bodajk	651,82	203,07	68,53	6,77		76,77	1226,94			1656,92	308,47	725,21
Bodmér	22,33		52,95	39,28		38,07		41,48		178,45		410,84
Cece	1483,59	222,25	144,76	20,68		1828,12	434,48	100,73	2023,84	2739,89		2175,62
Csabdi	149,09	227,75				551,63	185,01			1633,04	231,83	48,23

Csákberény	1855,29	635,62				2450,34	0,04	147,73		2919,98	3936,64	502,67
Csákvár	4302,20	697,34	348,70	75,51		5950,33	324,81	161,58		7715,23	11832,93	3337,15
Csókakó	357,84	273,07				299,84	80,62			1089,07	194,94	2,64
Csór	679,30	284,55	49,53	310,39		2635,74		0,00	2211,48	3759,14	835,46	35,25
Csősz	49,37	0,11	348,06	337,14		279,50	97,28	11,73	463,20	285,89		765,71
Daruszentmiklós	125,14	0,37	74,79	110,35		161,51	0,00			87,96		1126,62
Dég	79,47	569,91	573,26	475,66		289,05	223,68		68,93	964,65		2371,70
Dunaújváros	585,11	7,31	450,64	41,29	590,18	10,30	744,71			662,49	4979,67	1682,06
Előszállás	116,39	74,66	377,32	1610,95		525,96				572,13		1410,04
Enying	308,78	73,14	738,44	5674,05	11,15	457,88	124,94		190,54	1127,47		953,31
Ercsi	454,74	13,44	834,67	833,97	835,17	42,69	1798,67		1783,03	2660,84	4685,09	2158,11
Etyek	615,11	58,05	390,65	87,81		125,00	138,33			1998,87	242,48	2220,45
Fehérvárcsurgó	706,77	385,54	13,41			450,31	808,50		72,76	2030,04	473,16	485,36
Felcsút	177,52	56,66	333,06	55,12		132,44	250,30				1,34	1287,41
Füle	860,96	27,74	320,30	4,04		57,18				123,30		1962,22
Gánt	4977,87	3,79				5695,02		54,50		5492,77	5348,44	0,00
Gárdony	315,26	1034,39	459,44	329,66		1344,87	186,52	135,53		1783,82	4265,24	2235,57
Gyúró	148,03	112,03	189,88	5,43		199,80	136,83			581,00	1630,18	1525,28
Hantos	376,49	19,62	1165,71	431,73		158,50	284,90					2383,56
Igar	302,92	126,16	503,11	468,51	11,35	760,56	0,03		45,53	1139,33		2021,45
Izskaszentgyörgy	520,49	9,07	311,84	160,89		665,77	18,35		38,54	1168,90	631,61	514,98
Izstímér	3073,64	237,14	255,35	58,44		3156,01	400,85			4699,75	2654,40	489,70
Ivácna	63,86	0,38	652,71	431,37	218,74		250,93		544,44	229,95	728,69	1229,23
Jenő			120,37									346,90
Kajászó	83,84	0,51	539,97	741,69		217,46	86,79			544,98	439,22	1026,23
Káloz	362,13	167,84	911,84	205,21		810,16	173,99		1295,70	1425,14		2629,65

Kápolnásnyék	16,90	6,40	593,14	2424,68		0,77	0,66			7,26	4053,45	1217,85
Kincsesbánya	641,03	15,93				607,14	23,06			696,61	683,07	93,56
Kisapostag	56,46		80,45	40,01	120,52	2,74	131,92			130,60	958,62	420,90
Kisláng	84,97	59,61	1393,98	1835,18		166,46	115,32			14,05		2748,98
Kőszárhegy	16,94		19,81			28,39	0,85				421,93	315,28
Kulcs	38,53	31,03	354,73	26,97	141,23		154,78			282,12	1403,94	986,68
Lajoskomárom	278,78	253,00	471,94	2226,39	15,89	612,80	189,42	42,34	120,02	1338,45		3283,80
Lepsény	39,85	1,66	451,39	1999,89		208,78	0,00		239,25			1333,88
Lovasberény	1845,47	186,50	455,93	74,46		1555,47	230,96			2827,05	5958,05	2414,90
Magyaralmás	113,50	189,76	517,54	306,60		56,66	1,60			95,90	667,15	1408,82
Mány	375,86	80,17	895,83	572,32		209,01	84,27	1,06		356,71	270,71	2653,90
Martonvásár	159,27	53,29	277,42	1016,68		92,08	209,87		149,30	389,11	2605,01	1159,56
Mátyásdomb	50,20	2,64	417,82	2394,13					53,41		3,14	1013,55
Mezőfalva	817,14	33,57	1224,51	671,53		103,25	470,70		37,39		517,07	5549,31
Mezőkomárom	122,15	69,28	698,70	888,82	53,26	447,04	0,77		129,20	1103,93		969,47
Mezőszentgyörgy	54,44	304,24	584,55	328,02		70,43			39,59			1713,86
Mezőszilas	344,63	116,52	1827,94	1498,68		111,76	381,73		104,43	1279,13		3318,65
Moha	94,40	5,50	61,09			106,53	51,44		7,30	113,43	812,57	635,84
Mór	3026,56	2933,96	59,08	6,52		2450,17	446,31			7715,88	390,37	1054,81
Nadap	299,50	1,07	52,54			268,94				571,46	693,47	116,60
Nádasdladány	529,03	78,26	15,15			868,82	0,00	0,15	1286,89	1054,19		1013,29
Nagykarácsony	36,81	0,39	887,41	377,19		266,10	86,42			328,80		1927,07
Nagylók	186,51	38,21	1201,35	467,60		189,42				657,22		1936,99
Nagyveleg	317,43	647,59	1625,87			113,04	259,68			1317,46		
Nagyvenyim	112,78	0,41		534,32		65,18	178,62				81,52	3122,02
Óbarok	822,24	65,39	16,52	5,43		204,63	681,85			1474,46	565,35	121,04

Pákozd	1006,51	34,07	33,78			2713,37	216,53			3638,33	3924,76	365,07
Pátka	813,79	204,35	340,93	112,37		841,19	506,75	57,29		2227,61	4038,48	1334,59
Pázmánd	161,09	47,74	801,68	326,51		23,57				1075,77	2713,92	975,80
Perkáta	607,19	1,47	1255,74	115,53		54,05	700,10			468,29		5529,44
Polgárdi	109,49	31,88	2058,21	838,37		108,43	3,20				219,42	5410,84
Pusztaszabolcs	104,66	0,58	1203,37	1028,75		9,98	242,44		125,50	388,70		3039,34
Pusztavám	1949,87	729,18				1518,67	593,64	64,96		2160,83	267,94	207,99
Rácalmás	421,89	2,73	993,94	567,51	629,59		654,54			667,38	3418,18	2101,30
Ráckeresztúr	164,87	31,20	260,93	2040,94		41,98	168,01		112,28	312,94	3099,27	579,52
Sárbogárd	588,49	546,70	2991,69	2047,58		3342,32	259,34	134,24	5893,13	3940,17		9705,46
Sáregres	115,64	28,19	535,11	78,04		317,71	171,82	0,88	1125,82	633,39		1597,48
Sárkeresztes	223,51	0,37	585,76	1005,36		103,16	196,04		41,86	144,91	54,80	764,08
Sárkeresztúr	403,61	12,40	1026,67	69,60		1597,39	160,34	394,36	1801,32	2000,83	191,81	2007,91
Sárkeszi	202,49	19,18	123,74			604,83			1076,93	652,06		688,37
Sárosd	418,60	5,85	1382,21	497,18		109,26	285,46		52,25		65,12	3264,51
Sárszentágota	911,40	50,12	301,41	134,15		1731,23	54,30	10,81	1900,13	1917,97		1980,35
Sárszentmihály	332,74	179,88	144,78	150,43		1379,47	609,94	18,03	2725,69	2203,36		778,29
Seregélyes	389,27	1421,65	256,53			460,36	283,15	36,14	99,26	1231,12	665,25	4193,22
Soponya	547,88	32,29	796,19	744,60		1183,80	299,04		1622,54	1556,07		2210,08
Söréd	21,68	298,51				0,07	23,80			208,73	0,54	128,78
Sukoró	524,58	26,02				1015,71				1626,68	1626,68	
Szabadbattyán	150,43	353,03	562,04	191,46		264,15	72,41		899,49	278,40	649,50	1748,98
Szabadegyháza	330,83	11,35	1420,32	51,25		6,10	279,49					3147,44
Szabadhídvég	154,82	52,12	973,45	1069,73	43,94	380,76	2,93	0,02		513,28		2610,46
Szár	822,74	15,06	64,90	46,57		1239,93				1423,97	1000,12	370,57
Székesfehérvár	1203,37	1225,93	2170,09	1524,75		1288,12	697,44	101,81	1175,28	2628,17	4128,13	5438,35

Tabajd	201,19	303,20	138,14	6,08		88,46	223,94			461,13	374,48	1580,85
Tác	557,00	229,41	414,30	338,82		917,29	317,53	196,98	1647,70	2256,37		1237,93
Tordas	70,63	0,33	345,58	340,73		16,66	89,45			51,66	1349,16	912,97
Újbarok	29,39	3,98					10,70			90,38	30,76	8,71
Úrhida	1,19		99,89	7,72		4,42					261,48	321,49
Vajta	683,54		231,28	156,94		593,06	611,70		704,32	795,80	40,25	764,31
Vál	665,17	105,27	176,71	27,41		500,52	249,07			2538,07	1079,87	1348,10
Velence	53,08	36,01	816,19	114,93		332,08	60,59			719,58	2351,57	1812,17
Vereb	405,18	199,17	475,75	1,39		198,77				648,89	2081,52	1092,67
Vértesacsa	553,60	130,03	343,96	18,27		489,25				1132,41	162,95	2001,21
Vértesboglár	545,00	38,27	112,69	47,78		1088,94	130,04	0,07		1504,83	774,49	549,09
Zámoly	661,77	126,77	789,61	872,19		1421,33		472,12		1972,26	3987,99	1198,49
Zichyújfalu	48,50	210,50	167,70	91,49		17,85	14,09		19,31	10,70	136,33	639,52

A települések közigazgatási határos térségi övezetekkel való érintettsége

Település	Turizmus szempontjából kiemelt, fejlesztendő övezet	Borvidéki és kertgazdálkodási fejlesztési övezet	Kulturális örökségi-történeti fejlesztési övezet	Majorsági térség övezet	Felzárkóztatandó belső periféria övezet	Megyei jogú városok vonzáskörzete gazdaságfejlesztési övezet	Karsztvíz emelkedésével érintett terület övezete
Aba		X		X		X	
Adony		X		X			
Alap				X	X		
Alcsútdoboz	X	X	X	X			
Alsószentiván					X		
Bakonycsernye		X					

Bakonykúti							x
Balinka							x
Baracs				x			
Baracska							
Beloianisz							
Besnyő							
Bicske	x	x	x				
Bodajk		x	x				x
Bodmér	x						
Cece				x	x		
Csabdi	x	x		x			
Csákberény	x	x					
Csákvár	x	x	x				
Csókakő	x	x	x				
Csór		x				x	x
Csósz							
Daruszentmiklós							
Dég			x		x		
Dunaújváros			x			x	
Előszállás							
Enying		x	x	x	x		
Ercsi							
Etyek	x	x					
Fehérvárcsurgó		x	x				x
Felcsút	x	x					
Füle		x					

Gánt	x						
Gárdony	x	x					
Gyúró	x	x					
Hantos				x	x		
Igar		x			x		
Iszkaszentgyörgy		x	x			x	x
Isztimér							x
Ivánca							
Jenő							
Kajászó	x	x					
Káloz			x				
Kápolnásnyék	x	x					
Kincsesbánya							x
Kisapostag						x	
Kisláng					x		
Kőszárhegy							
Kulcs		x				x	
Lajoskomárom		x			x		
Lepsény		x					
Lovasberény	x	x	x				
Magyaralmás		x					
Mány	x	x		x			
Martonvásár	x	x	x				
Mátyásdomb					x		
Mezőfalva				x			
Mezőkomárom		x			x		

Mezőszentgyörgy							
Mezőszilas		x		x	x		
Moha							x
Mór	x	x	x	x			
Nadap	x	x					
Nádasdladány			x				
Nagykarácsony							
Nagylók					x		
Nagyveleg							
Nagyvenyim						x	
Óbarok	x						
Pákozd	x	x	x			x	
Pátka	x	x					
Pázmánd	x	x					
Perkáta			x				
Polgárdi		x					
Pusztaszabolcs							
Pusztavám	x	x					x
Rácalmás			x	x		x	
Ráckeresztúr							
Sárbogárd				x	x		
Sáregres					x		
Sárkeresztes							
Sárkeresztúr					x		
Sárkeszi							
Sárosd				x			

Sárszentágota					x		
Sárszentmihály						x	
Seregélyes		x	x	x		x	
Soponya			x	x			
Söréd		x					
Sukoró	x	x	x				
Szabadbattyán			x	x		x	
Szabadegyháza				x			
Szabadhídvég		x			x		
Szár	x						
Székesfehérvár	x		x	x		x	
Tabajd	x	x					
Tác			x			x	
Tordas	x	x					
Újbarok	x						
Úrhida							
Vajta					x		
Vál	x	x	x	x			
Velence	x	x					
Vereb	x						
Vértesacsá	x						
Vértesboglár	x						
Zámoly	x	x					
Zichyújfalu							

3.4 AZ ELFOGADÁSRA KERÜLŐ MUNKARÉSZEKRE VONATKOZÓ ÖSSZEFOGLALÓ INDOKLÁS

A Trtv 2019 évi hatálybalépésével (amely az OTrT módosításával is járt) megváltozott az Ország Szerkezeti Terve, az országos és térségi övezetek rendszere és az övezetekre vonatkozó törvényi szabályozás. A változások mind módszertanilag, mind a térszerkezeti és övezeti területi lehatárolásban, továbbá a szabályozásban jelentős mértékűek. Az OTrT, BATrT és BKÜTrT egy törvényben (Trtv.) jelent meg, térképi tervlapjaik a hatályos ingatlanyilvántartási (INY) alaptérkép alapon készültek. Ennélfogva a megyei területrendezési terv számára is új térségi szerkezeti terv, új térségi szabályzat készül az országos és térségi övezetek teljes körű átdolgozásával, az új INY alapon.

A 2019. évi módosítás célja az új jogszabályi előírásokkal való összhang megteremtése, valamint tervi javaslatok a megye fejlesztése érdekében. A terv meghatározza a térségi területfelhasználás feltételeit, a műszaki infrastruktúra-hálózatok összehangolt térbeli rendjét, tekintettel a fenntartható fejlődésre, az erőforrások védelmére, valamint a területi, táji, természeti, ökológiai és kulturális adottságok, értékek, a hagyományos tájhasználat megőrzésére.

Az arányos térszerkezet kialakítását a megye szerkezeti terve biztosítja, míg az adottságok, értékek, erőforrások védelme, a fejlesztési területek kijelölésének orientálása, a fenntartható fejlődés feltételeinek biztosítása a térségi övezetek feladata. Az OTrT módosítása során cél volt az országos és ágazati érdekek képviselésének erősítése egyes szabályok szigorításával, más szabályok betarthatóságot segítő módosításával, illetve a térképi lehatárolások aktualizált, megalapozottabb, így elfogadottságot segítő pontosításával. E változtatásokat adaptálja és a megye sajátosságaihoz illetve alkalmazza a megye rendezési terve.

Megyei önkormányzati rendelettel kerül elfogadásra a térségi szerkezeti terv és ahhoz kapcsolódó szabályok, valamint a térségi övezeti terv és övezeti szabályok, a Trtv és a 9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet alapján. Az egyedi megyei övezetekhez kapcsolódó szabályok a miniszter előzetes jóváhagyása után kerülhetnek a megyei önkormányzati rendeletbe. Az térszerkezeti elemekhez és az övezetekhez kapcsolódó, ajánlás jellegű tartalom, valamint az intézkedési javaslat megyei önkormányzati határozattal kerül elfogadásra.

Térségi szerkezeti terv

Az *Ország Szerkezeti Terve*, amely M=1:500 000 léptékben tartalmazza az országos területfelhasználási kategóriákat, valamint az országos műszaki infrastruktúra-hálózatokat és egyedi építményeket – a módosítás eredményeként, az egyes érintett ágazatok legújabb koncepciói és egyéb megalapozó tanulmányai alapján - a 2018. évi felülvizsgálat során tartalmilag megújult. A térségi területfelhasználási kategóriák (erdőgazdálkodási,

mezőgazdasági, vízgazdálkodási, települési térségek) országos lehatárolását és az országos jelentőségű műszaki (energetikai, közlekedési, vízgazdálkodási, hulladékgazdálkodási) infrastruktúra-hálózatoknak a nyomvonalát és az egyedi építményeknek az elhelyezését a megyei területrendezési tervek az OTrT-ben előírt szabályok figyelembe vételével pontosíthatják, azonban új szabályokat nem állapíthatnak meg. A területfelhasználási kategóriák a megyei területrendezési tervekben a sajátos területfelhasználási térséggel, a műszaki infrastruktúra esetében pedig a térségi szintű hálózatokkal és építményekkel egészülnek ki. Így a területfelhasználás országos és térségi elhatározásai a helyi elképzelésekkel kiegészítve a településrendezési eszközök készítése során érvényesülnek. A térségi területfelhasználási kategóriák ábrázolásánál területi korlát (legkisebb területi egység) nem került megállapításra, kivéve a sajátos területfelhasználású térséget, ahol 5 ha az ábrázolható területi minimum.

A **területfelhasználási kategóriák** elnevezése, lehatárolása és szabályai is megváltoztak 2008-tól 2018-ra, a közbenső 2013. évi OTrT változással.

2009. évi FMTrT idején hatályos 2008. évi módosított OTrT	2013. évi. OTrT módosítás	2018. évi Trtv (OTrT)
erdőgazdálkodási térség	erdőgazdálkodási térség	erdőgazdálkodási térség
mezőgazdasági térség	mezőgazdasági térség	mezőgazdasági térség
vegyes területfelhasználású térség	vegyes területfelhasználású térség	
városias települési térség	települési térség	települési térség
hagyományosan vidéki települési térség	települési térség	települési térség
vízgazdálkodási térség	vízgazdálkodási térség	vízgazdálkodási térség
építmények által igénybe vett térség	építmények által igénybe vett térség	
		sajátos területfelhasználású térség (megyei és kiemelt térségi TrT-ben)

Az **erdőgazdálkodási térség** az OTrT 2008. évi módosítása óta az Országos Erdőállomány Adattári (OEA) meglévő erdőterületek és az országban kitűzött 27%-os erdősítési célnak megfelelő javasolt erdőterületek lehatárolásával történik. A meglévő erdők valós, kis mértékű változásai mellett a javasolt erdőterület területi lehatárolása nagy arányban változott, módosult az erdőtelepítésre való alkalmasság új módszertani megközelítése miatt. Fejér megyében is jelentősen nőtt és részben területileg is áthelyeződött a javasolt erdőterület. Az OTrT erdőgazdálkodási térségének megyei tervbe való átvezetési szabályozása (95%-os szabály) sokkal szigorúbb lett, a településrendezési eszközökbe való átvezetés korábbi 75%-os szabálya azonban törlésre került.

A térség **szabályozását** a Trtv. rögzíti. A szabályozás célja továbbra is az, hogy az erdőgazdálkodási térségbe tartozó területek minél nagyobb arányban erdőterület területfelhasználási egységbe kerüljenek besorolásra a településszerkezeti tervekben. A települési területfelhasználási egységek kijelölése során az erdőgazdálkodási térségben az erdőterület területfelhasználási egységet a térséget lefedő erdők övezetére vonatkozó szabályok szerint, valamint az erdőtelepítésre javasolt terület övezetére vonatkozó szabályok figyelembevételével kell lehatárolni. Ezek a szabályok a következők:

Az erdők övezetébe tartozó területeket az adott településnek a településrendezési eszközében legalább 95%-ban erdőterület területfelhasználási egységbe kell sorolnia.

A településrendezési eszközök készítése során az OEA-ban nem szereplő erdőterület területfelhasználási egységeket a településfejlesztési és településrendezési célokkal összhangban - a természeti és kulturális örökségi értékek sérelme nélkül - az erdőtelepítésre javasolt terület övezet területén javasolt kijelölni.

A **vízgazdálkodási térség** ábrázolása technikailag átalakult, a kisebb vízfolyások is felületként kerültek lehatárolásra a vonalas jelzés helyett. Így területük számíthatóvá vált.

A vízgazdálkodási térségre vonatkozóan a korábbi megyei terv készítésekor nem állt rendelkezésre adatszolgáltatás. A térség lehatárolása így a DTA-50 adatbázis alapján történt.

A 2009 évi megyei területrendezési terv 7225,66 ha vízgazdálkodási térséget határolt le. A jelenlegi tervezet 9468,96 ha vízgazdálkodási térséget javasol. A 2243,3 hektáros különbség nem valós vízfelület növekedést jelöl, hanem a lehatárolás módszerének változását. A korábbi tervben vonalas elemként megjelenített kisvízfolyások jelenleg felületi (poligon) ábrázolást kaptak, amelynek kiterjedése mérhető a vonalas elemmel szemben.

A 2008. évi OTrT *szabályozása* az országos és megyei terv között 90%-os besorolást tett kötelezővé a vízgazdálkodási térség tekintetében. A megyei és települési szint között szintén 90%-os megfeleltethetőség volt. A fennmaradó részen beépítésre szánt terület nem volt kijelölhető. A 2013. évi OTrT-ben az ország-megye viszonylatában 90%, a megye település viszonylatában 85% volt a megfeleltetés.

Az új Trtv szabályozás országos és megye között százalékos értékek helyett a működési területével érintett vízügyi igazgatási szervvel történő egyeztetés alapján történő pontosítást ír elő, ami lehetőséget ad a tervezőknek, hogy a léptékváltásból és az eltérő adatbázisok alkalmazásából adódó eltérést az alsóbb rendű tervek készítése során az illetékes államigazgatási szervvel egyeztetve pontosíthassák.

A megye-település viszonylatában az új szabályozás szélesebb kört határoz meg a besorolásnál, azonban a kijelölt terület egészét ezen kategóriák egyikébe kötelező sorolni. A kijelölhető kategóriák: vízgazdálkodási terület, vízgazdálkodási célú erdőterület, vízgazdálkodási célú mezőgazdasági terület, természetközeli terület, továbbá különleges honvédelmi, katonai és nemzetbiztonsági célú terület vagy honvédelmi célú erdőterület területfelhasználási egység. (Utóbbi területfelhasználási kategóriák még nem szerepelnek az OTÉK-ban.)

A **mezőgazdasági térség** ábrázolási elve nem változott a térszerkezeti tervlapon. Továbbra is „maradék” kategória az erdőgazdálkodási, vízgazdálkodási, települési és sajátos területfelhasználású térség felszerkesztése után. A mezőgazdasági térség jellemzően kis mértékben csökkent a települések növekedése és sajátos területek kijelölése miatt.

A mezőgazdasági térség *szabályozása* szintén az Trtv. szabályozásával összhangban módosul. A szabályozás célja továbbra is az, hogy a mezőgazdasági térségbe tartozó területek mezőgazdasági terület területfelhasználási egységbe kerüljenek a településszerkezeti tervekben. A szabályban szereplő százalékos értékek bizonyos rugalmasságot biztosítanak az átvezetések során. A településnek a megyei mezőgazdasági térséget legalább 75%-ban kell mezőgazdasági terület területfelhasználási egységbe sorolnia a TSZT-ben. A fennmaradó területen természetközeli és honvédelmi terület jelölhető. Az ország-megye viszonylatában kisebb a mozgástér, mert az országos mezőgazdasági térség legalább 95%-át kell megyei mezőgazdaság térségbe sorolni (korábban 75% bolt). Ugyanakkor szabályban szereplő „elsődlegesen” kifejezés irányelv jelleget kölcsönöz az előírásnak.

A **települési térség** fogalom-meghatározása nem változott a 2013. évi OTrT óta. A települési térség lehatárolása - területi alsó korlát nélkül - az ingatlanyilvántartás szerinti települési belterületek és az adatszolgáltatásként átadott hatályos településrendezési eszközök (TSZT, SZT) beépítésre szánt területei figyelembevételével történt. Fejér megye esetében magas arányban álltak rendelkezésre a települések szabályozási tervei, a hiányzóknál az ingatlanyilvántartás szerinti települési belterület lett lehatárolva mint települési térség.

A korábbi OTrT szabályozása szerint a települési térséget legalább 75%-ban (megyei) települési térség kategóriába kellett sorolni. Ez a %-os szabály a hatályos Trtv-ben 90%-ra emelkedett. Tekintettel arra, hogy a 2008. évi OTrT csak az 1000 hektárt meghaladó települési térséget ábrázolta felületi jellel, az az alattiakat jellel, a 75%-os besorolás nem volt értelmezhető a teljes települési térségre. A 2008. évi OTrT tiltotta a hagyományosan vidéki települési térségben a nagyvárosias és vegyes területek kijelölését a településrendezési eszközökben. Ez a szabály mára kikerült a törvényből, mivel az nem különböztet meg vidéki és városi települési térségeket.

A Trtv az új beépítésre szánt terület kijelölését feltételekhez köti a mérlegelés elvével. Az új beépítésre szánt terület lehetőleg csatlakozzon a már kijelölt települési térséghez, de ne okozza ezzel a szomszédos települések összenövését. A barnamezős beruházásokat előnyben kell részesíteni. A települési térség növekedését indirekt módon korlátozzák a többi területfelhasználási kategóriákra, valamint az övezetekre vonatkozó szabályok is.

A **sajátos területfelhasználású térséget**, mint új kategóriát az 5 ha-nál nagyobb területű külfejtéses művelésű bányaterületek, hulladékártalmatlanító létesítmény elhelyezésére szolgáló területek, egyes egészségügyi, sportolási, rekreációs, megújuló energiahasznosítási, közlekedési és honvédelmi területek alkotják.

A sajátos területfelhasználású térség szabályozásának lényege, hogy a területét a tervezett felhasználásának megfelelően honvédelmi, különleges, közlekedési, erdő-, gazdasági vagy intézményterület települési területfelhasználási egységbe kell sorolni. (Problémát jelenthet a visszaminősítés hiánya, azaz lehetőség megteremtése arra, hogy pl. a későbbiekben egy rekultivált bánya mezőgazdasági vagy vízgazdálkodási területbe visszatorolható legyen.)

A *vegyes területfelhasználású térség* az új Trtv szerinti OTrT-ben *megszűnt*, így a megyei területrendezési tervek sem határolhatnak le ilyen kategóriát. A megszűnés oka a részletesebb ágazati adatszolgáltatás és pontosabb INY

alapú tervezési alaptérkép használata.

Megszűnt továbbá az építmények által igénybe vett térség is az új törvény alapján. Szerepét részben átvette a sajátos területfelhasználású térség.

A műszaki infrastruktúra-hálózatok és egyedi építmények térbeli rendjének ábrázolási módszere a térszerkezeti tervlapon alapvetően úgy változott, hogy a meglévő és tervezett infrastruktúra elemeket eltérően ábrázolja, továbbá kis mértékű fogalom átnevezések történtek. A 2009. óta megépült új infrastruktúra elemeket meglévőként tünteti fel a terv és egyes tervezett elemek is megváltoztak országos és térségi szinten egyaránt..

2009. évi FMTrT idején hatályos 2008. évi módosított OTrT	2013. évi OTrT	2018. évi Trtv (OTrT) szerint módosított FMTrT
Gyorsforgalmi út	Gyorsforgalmi út	Gyorsforgalmi út
Főút	Főút	Főút
Térségi jelentőségű mellékút	Mellékút	Térségi szerepű összekötő út
Egyéb mellékút		Mellékút
Nagysebességű vasútvonal	Nagysebességű vasútvonal	Nagysebességű vasútvonal
A transzeurópai áruszállítási hálózat részeként működő országos törzshálózati vasútvonal	A transzeurópai áruszállítási hálózat részeként működő országos törzshálózati vasútvonal	
Egyéb országos törzshálózati vasútvonal	Egyéb országos törzshálózati vasútvonal	Egyéb országos törzshálózati vasúti pálya
Vasúti mellékvonal	Vasúti mellékvonal	Országos vasúti mellékvonal
<i>Keskeny nyomtávú vasútvonal</i>	<i>Keskeny nyomtávú vasútvonal</i>	
Országos kerékpárút törzshálózat	Országos kerékpárút törzshálózat eleme	Országos kerékpár útvonat
Térségi kerékpárút-hálózat	Térségi kerékpárút-hálózat eleme	Térségi kerékpárútvonat
<i>Országos jelentőségű polgári repülőtér</i>	Országos jelentőségű polgári repülőtér	Nemzetközi kereskedelmi repülőtér
Kereskedelmi (nemzetközi) repülőtérre fejleszhető repülőtér	Kereskedelmi (nemzetközi) repülőtérre fejleszhető repülőtér	Közös felhasználású katonai és polgári repülőtérre fejleszhető repülőtér
<i>Állami repülések céljára szolgáló repülőtér</i>	Állami repülések céljára szolgáló repülőtér	
<i>Közös felhasználású katonai és polgári repülőtér</i>	Közös felhasználású katonai és polgári repülőtér	
Egyéb nyilvános és nem nyilvános polgári célú repülőtér	Egyéb nyilvános és nem nyilvános polgári célú repülőtér	Térségi repülőtér
Közforgalmú nemzetközi és országos jelentőségű kikötő	Közforgalmú nemzetközi és országos jelentőségű kikötő	Országos kikötő
Térségi közforgalmú kikötő	Térségi közforgalmú kikötő	Térségi kikötő
Személyforgalmi kikötő	Személyforgalmi kikötő	
Kompátkelőhely	Kompátkelőhely	Kompátkelőhely
Térségi jelentőségű logisztikai központ		Térségi logisztikai központ
<i>Gyorsforgalmi- és főúthálózaton lévő határátkelő, Vasúti törzshálózaton lévő határátkelő, Térségi határátkelő</i>	Gyorsforgalmi- és főúthálózaton lévő határátkelő és határátlépési pont, Vasúti törzshálózaton lévő határátkelő és határátlépési pont, Térségi határátkelő és határátlépési pont	

Atomerőmű	Atomerőmű és egyéb erőmű	
Egyéb erőmű		Egyéb 50 MW vagy annál nagyobb névleges teljesítőképességű erőmű
Kiserőmű	Kiserőmű	5-50 MW közötti névleges teljesítőképességű erőmű
750 kV-os átviteli hálózat távvezeték elemei	750 kV-os átviteli hálózat távvezeték elemei	
400 kV-os átviteli hálózat távvezeték elemei	400 kV-os átviteli hálózat távvezeték elemei	400 kV-os átviteli hálózati távvezeték
220 kV-os átviteli hálózat távvezeték elemei	220 kV-os átviteli hálózat távvezeték elemei	220 kV-os átviteli hálózati távvezeték
120 kV-os átviteli és szolgáltató hálózat távvezeték	Térségi ellátást biztosító 120 kV-os elosztó hálózati távvezeték	Térségi ellátást biztosító 132 kV-os elosztó hálózati távvezeték
		Földgázszállító vezeték
		Kőolajszállító vezeték
Nemzetközi és hazai szénhidrogén szállító vezeték	Nemzetközi és hazai szénhidrogén szállítóvezeték	Termékvezeték
Térségi szénhidrogén szállítóvezeték	Térségi szénhidrogén szállítóvezeték	Földgázelosztó vezeték
Radioaktív hulladék lerakó	Radioaktív hulladék lerakó	
Veszélyes hulladék ártalmatlanító	Veszélyes hulladék ártalmatlanító	Veszélyeshulladék-lerakó
Térségi hulladéklerakó hely	Térségi hulladéklerakó hely	Térségi hulladékkezelő
Térségi szennyvíztisztító telep		
Térségi vízmű		
	A Vásárhelyi-terv továbbfejlesztése I. ütemében megvalósuló árvízi tározó	
10 m ³ -t meghaladó térfogattal tervezhető tározási lehetőség	10 millió m ³ -t meghaladó térfogattal tervezhető tározási lehetőség	
	Belvíztározó	Országos vízkár-elhárítási célú tározó
		Kiemelt jelentőségű vízi építmény
Belvíz főcsatorna		
Elsőrendű árvízvédelmi fővonal	Elsőrendű árvízvédelmi fővédvonal	Elsőrendű árvízvédelmi fővédvonal
	Másodrendű árvízvédelmi fővédvonal	
	Országos jelentőségű öntözőcsatorna	
	Térségi jelentőségű belvíz és öntöző csatorna	Térségi csatorna
1 millió m ³ -t meghaladó és 10 millió m ³ -nél kisebb tározási lehetőség	1 millió m ³ -t meghaladó és 10 millió m ³ -nél kisebb tározási lehetőség	1 millió m ³ -t meghaladó térfogatú vízkárelhárítási célú tározó

Dőlt betűvel szedve, ami nem érinti Fejér megye TrT-ét

A műszaki infrastruktúra elemei közül kiemelt jelentőségek a **közlekedési hálózatok**, ezeket összefoglalóan mutatjuk be.

A megye **gyorsforgalmi úthálózatát** az OTrT felülvizsgálata lényegében nem változtatta meg, azonban a korábban M11-ként jelezett út már nem szeli át a megye keleti oldalát, és M100-ként jelzett. A hatályos megyei területrendezési tervhez képest a gyorsforgalmi utak nyomvonala nem változik jelen tervezésben.

Rövid szakaszon épült még csak meg, de a Duna-híd miatt, valamint a megye déli térségnek fejlesztésében várható szerepe szempontjából is kiemelt jelentőségű az M8.

Megyén belüli kapcsolatokat a **főutak** szolgálják ki. Székesfehérvár központú az M7 gyorsforgalmi mellett az 7., 62., 63., 8., 81., és 811.sz. főutak, melyek Székesfehérvár központúságát a jelenleg 1., 6., 61. és 64.sz. főutak oldják. A megyei tervben rögzített tervezett főutak további haránt irányú elemeket jelentenek, valamint a szomszédos megyékkel való kapcsolatokat gazdagítják.

A megye főúthálózatát az OTrT felülvizsgálata lényegében nem változtatta meg, így a hatályos megyei területrendezési tervhez képest jelen tervezésben csak az jelent változást, hogy a Nagykönyi (61. sz. főút) – Lajoskomárom térsége – Székesfehérvár (M7) tervezett főút már nem szerepel az OTrT-ben, így a megyei tervben sem. A korábbi előírásokkal szemben jelenleg a főúti elkerülőket már nem az országos terv határozza meg, hanem a megyei terv. A hatályos megyei tervben szereplő tervezett elkerülők megváltoztatása nem indokolt.

Térségi szerepű összekötő utak azok a mellékutak, amelyek számos települést összekötő és/vagy nagyforgalmú utak, szerepük a főutakéval vetekszik, azok hálózatát egészíti ki. A hatályos megyei tervben szereplő térségi szerepű összekötő utak megváltoztatása nem indokolt.

A **mellékutak** - összekötő és bekötő utak - elsődleges feladata az egyes települések bekapcsolása az országos úthálózati rendszerbe.

Az **országos vasúti törzshálózat** távlati fejlesztések legjelentősebb, Fejér megyét két viszonylatban is érintő tervezett beruházása a (Ausztria és Szlovákia) – Hegyeshalom térsége és Rajka térsége – Budapest [XI. kerület, Kelenföld] – Budapest [Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér] – Röske és Kübekháza – (Szerbia és Románia), valamint a (Horvátország) – Gyékényes térsége – Budapest [XI. kerület, Kelenföld] – Budapest [Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér] – Záhony térsége – (Ukrajna) *nagysebességű vasútvonalak* kiépítése lesz, amely a transzeurópai közlekedési hálózat (TEN-T) hazai szakasza.

A nagysebességű vasúthálózat nem változott a megyében az OTrT felülvizsgálata során. A két nyomvonal – az ország többi nyomvonalához hasonlóan – nem rendelkezik részletes tervekkel, csak M=1:100 000 léptékű tervezés történt.

A hatályos megyei területrendezési tervben a törzshálózati vasúti pályák két kategóriában (transzeurópai vasúti áruszállítási hálózat részeként működő országos törzshálózati vasútvonal és egyéb országos törzshálózati vasútvonal) szerepeltek, amelyeket az OTrT felülvizsgálata összevonta. A meglévő vasútvonalakon az átkategorizálás lényegében nem jelent változást. A **vasúti mellékvonalak** köréből törölni javasolt a Mór - Pusztavám 5a nyomvonal.

A megyei területrendezési tervben **légi közlekedés** területéről a tartalmi követelményeknek megfelelően az OTrT-ben rögzített országos jelentőségű és a megyei tervben meghatározott térségi jelentőségű repülőtereket tartalmazhatja. Fejér megyében csak az utóbbi, térségi szerepű légi kikötők fordulnak elő.

A hatályos megyei területrendezési terv a két kategóriába sorolta a térségi repülőtereket, azonban a jelenlegi tartalmi követelmények miatt jelen terv egy kategóriába jeleníti meg azokat. A repülőterek körét ez nem változtatta meg, a korábban szereplő négy repülőteret tartalmazza a terv.

A megyei területrendezési tervben a **kerékpáros közlekedés** a tartalmi követelményeknek megfelelően az OTrT-ben meghatározott országos jelentőségű kerékpárútvonalak és a megyei területrendezési terv által meghatározott térségi jelentőségű kerékpáros hálózat formájában van jelen.

Az **országos kerékpárút törzshálózat** az országos kerékpárút-hálózat gerinceként elsősorban a hazai, valamint a határon túli régiók turizmust segítő kapcsolatait biztosítja. A hatályos megyei tervben szereplő több térségi jelentőségű elem az OTrT felülvizsgálata során átkerült az országos hálózatba. Az országos elemek közül a Budapest és Székesfehérvár közötti összeköttetés már a 7. sz. főút mentén direkter kapcsolatban tervezett, nem a korábbi Etyek felé kerülő nyomvonalon.

Térségi kerékpárutak az országos kerékpárút törzshálózat elemeit kapcsolják össze, illetve térségi összeköttetést is biztosítanak, megváltoztatásuk nem volt indokolt, csak az országos elemek változása miatt bekövetkezett módosítások történtek.

A megyei területrendezési tervben a **vízi közlekedés** a tartalmi követelményeknek megfelelően az OTrT-ben meghatározott országos jelentőségű vízi utak és kikötők, valamint a megyei területrendezési terv által meghatározott térségi jelentőségű kikötők formájában van jelen.

Fejér megyét a nemzetközi és országos jelentőségű vízi utak közül a Duna, Sió-csatorna és a Velencei-tó érinti. A megyében a kikötők helyzete nem változott a hatályos megyei terv készítése óta: az egyetlen meglévő országos kikötő a dunaújvárosi kikötő, térségi jelentőségű kikötők pedig a Dunán Adonyban, a Velencei-tavon Gárdonyban, Velencén és Pákozdon találhatók.

Térségi övezeti terv

Az **erdők övezetéhez** kapcsolódó szabály – a korábbiakban leírt célhoz igazodóan és a Trtv-ből következően – az övezet területén az erdőterület települési területfelhasználási egység kijelölését írja elő. A Trtv-elfogadást megelőzően kijelölt beépítésre szánt területek esetében övezeti érintettség esetén sem kell erdőterület területfelhasználási egységet jelölni a településszerkezeti tervben. Az erdők övezetének szabálya kiváltja a korábbi erdőadattára vonatkozó általános területfelhasználási szabályt is.

Az övezetre vonatkozó előírás alapján a bányászati tevékenység is korlátozás alá esik: a bányatelek megállapítását és bányászati tevékenység engedélyezését a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó feltételekkel teszi lehetővé.

Az **erdőtelepítésre alkalmas terület övezete szabályozása** Fejér megye területrendezési tervének 2009-es módosításakor érvényes OTrT (2008) előírások szerint: „Az övezetbe tartozó területeken beépítésre szánt terület csak kivételesen, egyéb lehetőség hiányában területrendezési hatósági eljárás alapján jelölhető ki.” Az OTrT 2013 módosítása (ez alapján nem készült új megyei terv) során egy enyhébb irányelvű jellegű szabály fogalmazódott meg: „A településrendezési eszközökben az erdőtelepítésre javasolt terület övezetét az erdőterület területfelhasználási egység kijelölésénél figyelembe kell venni.”

Ennek oka az volt, hogy az erdőtelepítésre javasolt területek általában gyengébb termőhelyi adottságú szántóterületek, amelyeken az erdőtelepítés lehetősége nem feltétlenül élvez prioritást más fejlesztésekkel szemben.

A **kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete** esetében az OTrT 2013-as, illetve 2018-as módosításához az övezet kijelöléséhez alapot szolgáló ökotípusos elemzést is felülvizsgálták. A két felülvizsgálat során a módszertani keretek alapvetően nem változtak, de az egyes részelemzések – így a mezőgazdasági alkalmasság vizsgálat is – új alapokra helyeződtek. A módszertani változás az ökotípusok (így az övezetek) elhelyezkedésében is jelentős változást eredményezett. Az elhelyezkedés mellett a terület nagysága is jelentősen változott. Míg 2009-ben a megyében a kiváló termőhelyi adottságú szántóterület nagysága 210 ezer hektár volt, addig a jelenlegi javaslatban a kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete mindössze 54 ezer hektár. Ennek fő oka módszertanban bekövetkező változás volt, amelynek részét képezte a jó termőhelyi adottságú szántók övezetének 2013-as bevezetése. Jelen törvényi előírás az övezetre vonatkozó szabályokon lényegében nem változtatott, az övezetben új beépítésre szánt terület csak az állami főépítési területrendezési hatósági eljárása során kiadott területfelhasználási engedélye alapján jelölhető ki.

A **jó termőhelyi adottságú szántók övezete** az OTrT 2013-as módosítás során *jó termőhelyi adottságú szántóterületek övezete* elnevezéssel került be a területrendezési tervi elemnek közé. A 2013-as OTrT szerint nem készült terv a megyére, így az övezet megyei bevezetésére jelenleg kerül sor. Az övezeti kijelölés alapjául szolgáló módszertan itt is változott 2013-hoz képest. ezáltal az akkori kiterjedés szintén csökkent. Az övezetben a OTrT 2013-as módosításnál alkalmazott szabály „A településrendezési eszközökben a jó termőhelyi adottságú szántóterület övezetét a mezőgazdasági terület területfelhasználási egység kijelölésénél figyelembe kell venni” az MvM rendeletben némileg változott, de lényege megmaradt, másrészt kiegészült a bányászati tevékenységre vonatkozó korlátozással.

Az **ökológiai hálózat magterületének övezete** a 2018. évi CXXXIX. törvény (Trtv) szerinti szabályozásában két kisebb eltérés mutatkozik a korábbi, 2013. évi OTrT-hez képest. Ezek szigorítást jelentenek a bányászati

tevékenység, illetve az erőművek elhelyezhetősége vonatkozásában.

Az **ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezetének** a Trtv szerinti szabályozásában a bányászati tevékenységgel kapcsolatban mutatkozik eltérés a korábbi, 2013. évi OTrT-hez képest. Az új törvény kitér a célkitermelőhelyek létesítésének tilalmára is, ugyanakkor a meglévő külfejtéses művelésű bányatelkeknek csak a horizontális bővítését tiltja meg.

Az **ökológiai hálózat puffterületének övezetének** a Trtv szerinti szabályozása pontosította a korábbi, 2013. évi OTrT-hez képest. Az új törvény szabályozása szerint ahol az Ország Szerkezeti Terve települési térséget határoz meg, ott beépítésre szánt terület a korábbi szabályozásban említett feltételektől függetlenül is kijelölhető. Az ökológiai hálózat másik két övezetéhez hasonlóan az új törvény célkitermelőhelyek létesítését ebben az övezetben is tiltja.

A **tájképvédelmi terület övezetére** vonatkozó szabályozás változásának egyik alapvető eleme, hogy megszünt a kétszintű lehatároláshoz kapcsolódó kétszintű szabályozás. Az egységes értelmezést nehezítő, nem egzakt szabályok helyett helyi önkormányzati eszközökhöz (HÉSZ, TKR) lett delegálva a tájképvédelem konkrét szabályainak megalkotása. Így a tájképvédelmi terület övezetével érintett területre meg kell határozni a településrendezési eszközökben a területfelhasználás és az építés helyi rendjének egyedi szabályait, valamint a településképi rendeletben (TKR) a településképi követelményeket. Országos előírásként megmaradt ugyanakkor a bányászati eljárásokban és a közműlétesítmények elhelyezése során érvényesítendő tájképvédelmi szempontok előírása, kiegészülve a közlekedési hálózat és az erőművek létesítésével.

A **világörökségi és világörökségi várományos területek övezetében** a Trtv alapján a korábbi törvényi előírásokhoz képest lényeges változás, hogy az övezet tényleges kiterjedését a településrendezési eszközökben fel kell tüntetni, továbbá, hogy utalás történik a világörökségi kezelési tervekre (amelyeket a várományos területekre is el kell készíteni a világörökségi törvény alapján). Ezen túlmenően a bányatelek mellett a célkitermelőhely is megjelenik, és az infrastruktúra hálózatok mellett az erőművek is szerepelnek a szabályban.

A **vízminőség-védelmi terület övezetének** korábban (2003-2013 között, így a megye 2009-es tervében is érvényesen) a *kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi terület övezete* és a *felszíni vizek vízminőség-védelmi vízgyűjtő területének övezete* volt megfeleltethető. A 2013. évi OTrT módosításban a két övezet egységesítésre került országos vízminőségvédelmi terület néven, amelynek fogalom-meghatározása a jelenlegi Trtv-vel egyező. A 2013-ban megfogalmazott szabály került be a Trtv-t kiegészítő 9/2019 MvM rendeletbe is.

A **nagyvízi meder övezete** a 2009-es megyei tervben is szerepelt. A Trtv-t kiegészítő MvM rendeletben az övezet szabályozása az új beépítésre szánt területek kijelölésének tiltása mellett, a már beépítésre szánt területeken az építési tevékenység korlátozására (vízügyi) is kiterjed.

A **rendszeresen belvízjárta terület övezet** a 2009-es megyei tervben is szerepelt. Az övezetre vonatkozó szabály

nem változott.

A **földtani veszélyforrás terület övezet** szabályozása miniszteri rendeletben (9/2019 MvM r.) kis mértékben változott a 2013. évi OTrT és 2008. évi OTrT-hez képest.: „ A beépítés feltételeit a bányafelügyeleti hatáskörben eljáró illetékes fővárosi és megyei kormányhivatal hozzájárulásával kell meghatározni.

Az **ásványi nyersanyagvagyon övezete** szabályozása a TrTv. felhatalmazása folytán elfogadott MvM rendeletben nem változott a 2013. évi OTrT és 2008. évi OTrT-hez képest.

A **honvédelmi és katonai célú terület övezete** „elődjeként” a hatályos megyei területrendezési tervben az – országos jelentőségű – *kiemelt fontosságú meglévő honvédelmi terület övezet* és a – térségi jelentőségű – *honvédelmi terület* szerepel, azonban az OTrT felülvizsgálata a két övezetet egyesítette az új elnevezéssel. A szabályozást lényegében nem változtatta meg az új törvény A szabályozás módosítása a honvédelmi erdőterületek korábban nem kellően pontos településrendezési kezelését rendezi.

Az új törvény (Trtv) ún. **egyedileg meghatározott megyei övezetek** lehatárolására és szabályozására is lehetőséget ad a megyei tervek számára. Az övezetek célja a megye területének természeti, épített környezeti és gazdasági adottságainak védelmére és fejlesztésére, a térszerkezet szervezésére, továbbá a területfejlesztési koncepciók és programok végrehajtására. irányulhat. Az egyedileg meghatározott övezeteket a megyei önkormányzat csak a területrendezésért felelős miniszter állásfoglalását követően fogadhatja el. A megyei tervben **8** egyedi megyei övezetre készült javaslat rendeleti szintű szabályokkal és ajánlásokkal.

- **Felzárkóztatandó belső periféria övezet**
- **Turizmus szempontjából kiemelt, fejlesztendő övezet**
- **Magyar jogú városok vonzáskörzete gazdaságfejlesztési övezet**
- **Borvidéki és kertgazdálkodási fejlesztési övezet**
- **Kulturális örökségi-történelmi fejlesztési övezet**
- **Majorsági térség övezete**
- **Karsztvízszint emelkedésével érintett terület övezete**
- **Naperőmű létesítés céljából korlátozottan igénybe vehető terület övezete**

Területi változások összefoglaló táblázata:

Övezet neve	Csak 2009-ben	Csak 2018-ban	2009-ben és 2018-ban is
Országos ökológiai hálózat magterületének övezete	4683,90 ha	2684,44 ha	69203,96 ha
Országos ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete	1615,19 ha	5629,17 ha	21771,97 ha
Országos ökológiai hálózat puffterületének övezete	1728,82 ha	735,90 ha	1988,59 ha
Kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete	157171,60 ha	3965,66ha	49766,18 ha
Jó termőhelyi adottságú szántók övezete	35695,92 ha	43103,35 ha	10847,13 ha
Erdőtelepítésre javasolt terület övezete	8169,02 ha	17282,96 ha	2167,39 ha
Tájképvédelmi terület övezete	5916,67 ha	78069,94 ha	59561,41 ha
Világörökségi és világörökségi várományos terület övezete által érintett települések	1 db	3 db	6 db
Honvédelmi és katonai célú terület övezete által érintett települések	0 db	13 db	10 db
Ásványi nyersanyagvagyon övezete által érintett települések	25 db	9 db	15 db
Földtani veszélyforrás terület övezete által érintett települések	2 db	51 db	19 db
Rendszeresen belvízjárta terület övezete	1756,49 ha	5819,11 ha	31522,00 ha
Nagyvízi meder övezete	827,42 ha	1162,91 ha	2464,298393
Területhasználati kategóriák			
Erdőgazdálkodási térség	6930,71	34332,74	43550,44
Mezőgazdasági térség	39916,51	10458,67	285634,48
Települési térség	5595,1	2354,97	46890,41
Vízgazdálkodási térség	474,17	2717,47	6751,49
Erdőterületek funkció szerinti megoszlása			
Gazdasági erdő		17414,00 ha	
Védelmi erdő		35939,24 ha	
Közjóléti erdő		744,95 ha	
Egyéb erdőrészlet		6311,70 ha	

3.5 FEJÉR MEGYE TERÜLETRENDEZÉSI TERVÉNEK FELÜLVIZSGÁLATÁT, MÓDOSÍTÁSÁT MEGALAPOZÓ TERÜLETI (KÖRNYEZETI, TÁRSADALMI ÉS GAZDASÁGI) HATÁSVIZSGÁLAT

A területi (környezeti, társadalmi és gazdasági) hatásvizsgálat kidolgozásának ismertetése

A területfejlesztési koncepció, a területfejlesztési program és a területrendezési terv tartalmi követelményeiről, valamint illeszkedésük, kidolgozásuk, egyeztetésük, elfogadásuk és közzétételük részletes szabályairól szóló 218/2009. (X.6.) Kormány rendelet szerint a területrendezési tervek kötelező megalapozó munkarésze a területrendezési terv környezeti, társadalmi, gazdasági hatásvizsgálata, amelynek részletes tartalmi követelményeit a rendelet 9/A. melléklete tartalmazza. A megyei területrendezési terv tartalmát a vonatkozó területrendezési jogszabályok, legfőképpen az Trtv. határozza meg, így a területi hatásvizsgálat csak a kötelezően meghatározott és behatárolt tartalom figyelembevételével értékelheti a tervet.

A területrendezési terv módosításának tervezési folyamata:

- Előkészítő fázis
- Javaslattevő fázis
- Elfogadási fázis

Az előkészítő fázis keretében elkészült a megye hatályos területrendezési terve készítésétől eltelt időszak változásainak részletes értékelése. A javaslattevő fázis tervdokumentációja széleskörű egyeztetésre került a 2/2005. (I.11.) Kormányrendelet szerinti környezeti vizsgálattal együtt. Az egyeztetési eljárás eredményének részletes ismertetését külön dokumentáció tartalmazza. A vélemények és egyeztetések figyelembevételével történt a megyei területrendezési jogszabály tervezet elkészítése – a terv elfogadásra történő előkészítése.

A területi terv céljainak ismertetése

A megyei terv céljai összhangban vannak a területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény céljaival:

2. § A területfejlesztés és területrendezés célja:

- a) az ország valamennyi térségében a területi kohézió erősítése, a társadalmi és gazdasági növekedés elősegítése, a fenntartható fejlődés feltételeinek megteremtése, az innováció térbeli terjedésének elősegítése, a társadalmi, gazdasági és környezeti céloknak megfelelő térbeli szerkezet kialakítása;
- b) a főváros és a vidék, a városok és a községek, illetve a fejlett és az elmaradott térségek és települések közötti - az életkörülményekben, a gazdasági, a kulturális és az infrastrukturális feltételekben megnyilvánuló - jelentős különbségek mérséklése és a további válságterületek kialakulásának megakadályozása, társadalmi esélyegyenlőség biztosítása érdekében;

- c) az ország térszerkezete, településrendszere harmonikus fejlődésének elősegítése;
- d) a nemzeti és térségi identitástudat megtartása és erősítése.

Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény 1.§-a szerint:

„E törvény célja, hogy az ország egészére, valamint egyes kiemelt térségekre meghatározza a térségi területfelhasználás feltételeit, a műszaki infrastruktúra-hálózatok összehangolt térbeli rendjét, a terület- és gazdaságfejlesztés hatékony területi, területhasználati orientálása érdekében, tekintettel a fenntartható fejlődésre, valamint a területi, táji, természeti, ökológiai és kulturális adottságok, értékek, honvédelmi érdekek és a hagyományos tájhasználat megőrzésére, illetve erőforrások védelmére. A hatékony és korszerű területrendezés ennek érdekében folyamatos, rendszeresen megújuló, összehangolt rendszert alkot az ország területi képét megalkotó fejlesztési stratégiákkal.”

Alapvető irányelv, hogy az Trtv.-ben meghatározott védelmi célú illetve a térség fejlődését segítő, jövőbeni térszerkezeti elemek a megye adottságait figyelembe véve, megfelelő egyensúlyukkal segítsék a megye beilleszkedését az országos és az európai térbe.

A területrendezéssel összefüggő két törvény által meghatározott területrendezési célokkal összhangban vannak a megye területrendezési terve szerint meghatározott célok.

A szerkezeti terv módosításával összefüggő környezeti, társadalmi és gazdasági hatások

1. A területfelhasználási kategóriák lehatárolásainak változásai okozta környezeti, társadalmi és gazdasági hatások:

Tervezett elemek	A tervezett változások várható hatásai		
	1. Környezeti hatások	2. Társadalmi hatások	3. Gazdasági hatások
<p>1. Erdőgazdálkodási térség</p> <p>Az erdőgazdálkodási térség az Országos Erdőállomány Adattár erdőterületeit („meglévő erdők”) és az erdőtelepítésre javasolt területeket tartalmazza. Az országos erdőgazdálkodási térség legalább 95%-át megyei erdőgazdálkodási térségbe kell sorolni.</p> <p>Az erdőgazdálkodási térség összterülete a hatályos terv szerint 50481,15 ha, a módosító javaslat szerint 77811,70 ha.</p> <p>Fejér megyében az erdőszültség mintegy 22 %-os növekedése tervezett. Ez elsősorban az erdőtelepítésre javasolt területek növekedésének tudható be. Az új térségi kijelölés alapján az erdőszültség nagy távlatban meghaladja a 17%-ot.</p>	<p>1.1. a termőföld mennyiségére:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mezőgazdasági területek csökkenése <p>1.2. a talaj minőségére:</p> <ul style="list-style-type: none"> + deflációs károk, talaj-degradáció csökkenése + mezőgazdasági terület erdősítése által növényvédőszer és műtrágyák okozta szennyeződés csökkenése <p>1.3. a földtani és ásványvagyonra:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>1.4. a levegő minőségére:</p> <ul style="list-style-type: none"> + levegőminőség javulása + mikroklimatikus viszonyok kedvező alakulása <p>1.5. a vízre (felszíni és felszín alatti vizek mennyisége és minősége):</p> <ul style="list-style-type: none"> + víz okozta károk elleni védekezés elősegítése (árvízvédelem, hullámvérés és jég elleni védelem) - egyes térségekben a vízháztartás esetleges kedvezőtlen alakulása (felszín alatti vizek utánpótlási lehetőségeinek csökkenése) <p>1.6. a hulladékgazdálkodás helyzetére:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>1.7. a tájra (táj szerkezet, tájhasználat):</p> <ul style="list-style-type: none"> + kedvező tájformálás, tájkarakter alakítás + védőfunkció növelése meglévő hulladéklerakó környezetében <p>1.8. az épített környezetre:</p> <ul style="list-style-type: none"> + településkép javulása 	<p>2.1. a népesség területi elhelyezkedésére (életmód, társadalmi mobilitás):</p> <ul style="list-style-type: none"> - az erdőtelepítés hosszú megtérülési ideje miatt kedvezőtlen támogatási rendszer esetén a térség népességmegtartó képessége csökkenhet <p>2.2. a foglalkoztatásra:</p> <ul style="list-style-type: none"> + az erdőgazdálkodással összefüggő szakmákban a foglalkoztatottak számának növekedése <p>2.3. a szabadidő eltöltésére, a rekreáció területi feltételeire:</p> <ul style="list-style-type: none"> + rekreációt, pihenést szolgáló lehetőségek növekedése <p>2.4. a népesség életminőségére és egészségi állapotára, szociális helyzetére:</p> <ul style="list-style-type: none"> + az erdőterület növelésével kialakuló kedvezőbb környezetben az érintett lakosság egészségi állapotának javulása + a táj és településkép, a természeti feltételek javulása, élhetőbb környezeti feltételek mellett kedvezőbb életminőség <p>2.5. a társadalom biztonságérzetére, veszélyeztetettségére:</p> <ul style="list-style-type: none"> + klímaváltozás hatásainak mérséklése + ökoszisztéma szolgáltatások társadalmi, gazdasági hasznai 	<p>3.1. a térszerkezetre (a térszerkezet alakulása, a területhasználat változásai, területek rendeltetésének változása, vagy használatának korlátozása, területi fejlődés térbeli korlátai):</p> <ul style="list-style-type: none"> + mozaikos térszerkezet kialakulása + a mezőgazdasági termelés számára kevésbé alkalmas földek erdészeti hasznosítása, földhasználati struktúraváltás <p>3.2. a településrendszerre:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>3.3. természeti erőforrásokra (a kiaknázás lehetőségei és korlátai):</p> <ul style="list-style-type: none"> + a faállomány növekedése - az ásványi nyersanyagok kitermelését akadályozza <p>3.4. az ipar, kereskedelem térbeli szerkezetére:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>3.5. a mezőgazdaságra:</p> <ul style="list-style-type: none"> + mezőgazdasági termelés hatékonyságának javulása a mezővédő erdőszáv alkalmazásával <p>3.6. az erdőgazdálkodásra:</p> <ul style="list-style-type: none"> + fa nyersanyagigény helyben való kielégítése (ipari fa, energia erdő) + monokultúras erdők arányának növekedése, rövid vágásérettségű, biomassza termelési célú erdők arányának növekedése <p>3.7. az idegenforgalomra:</p>

	<p>1.9. a kulturális örökségre (múemlékvédelem, régészet): nincs közvetlen hatás</p> <p>1.10. az élővilágra (ökológiai hálózatra, védett természeti területekre, biodiverzitásra):</p> <ul style="list-style-type: none"> + élőhelyek és az ökológiai folyosó hálózat bővülése, + biodiverzitás megmaradásának segítése - nem megfelelő fajtaösszetétel esetén a biodiverzitás csökkenése 		<ul style="list-style-type: none"> + idegenforgalmi vonzerő növekedése (falusi turizmus, ökoturizmus) 3.8. a vízgazdálkodásra: + egyes térségekben a vízvisszatartás javulása - árterek rendszerben tartási költségeinek növekedése - gyorsan növő fajok (pl akác, nyár) telepítése gazdasági haszon, ugyanakkor negatív hatás a vízháztartásra (talajvízszint drasztikus csökkenése) 3.9. a térség eltartó képességére és versenyképességére: - egyes térségekben – kedvezőtlen támogatási rendszer esetén – az eltartó képesség csökkenhet. 3.10. műszaki infrastruktúrára (elérési távolságok és idők, kapcsolati hiányok, nagyberuházások kivitelezési költségeit befolyásoló tényezők, mint például domborzati viszonyok, műtárgyak): - a beruházási költségek növekedése az erdőátvágás, erdőkiváltás, újratelepítés miatt 3.11. az energiaellátásra: + fa, mint energiaforrás felhasználása
<p>2. Mezőgazdasági térség</p> <p>Fejér megye mezőgazdasági térsége az Trtv -vel összhangban főként szántó, ültetvény és gyepterületeket foglal magába.</p> <p>A mezőgazdasági térség területe a tervjavaslatban jelentősen csökken. Még a 2009-ben elfogadott tervben a térség területe 325 551 hektár, addig a javaslatban a már csak 296 703 ha. Még így is a megye közel 70%-a tartozik a térségbe. A térség nagymértékű csökkenésének oka az erdőtelepítésre</p>	<p>1.1. a termőföld mennyiségére:</p> <ul style="list-style-type: none"> + intenzív (nagyvárosias) beépítés nem jöhet létre mezőgazdasági térségben + a mezőgazdasági térségben a lakhatási célú beépítés nem nő, általában véve a mezőgazdasági hasznosítású területek csökkenése lassul <p>1.2. a talaj minőségére:</p> <ul style="list-style-type: none"> + integrált, kímélő hatású talajművelési, tápanyag gazdálkodási és növényvédelmi 	<p>2.1. a népesség területi elhelyezkedésére (életmód, társadalmi mobilitás): nincs közvetlen hatás</p> <p>2.2. a foglalkoztatásra:</p> <ul style="list-style-type: none"> + termékfeldolgozó és szolgáltató tevékenységgel összefüggésben foglalkozási lehetőségek bővülése + extenzív gazdálkodás és a kertészeti kultúrák területhasználatának fenntartása által kiegészítő jövedelem, foglalkoztatás megtartása 	<p>3.1. a térszerkezetre (a térszerkezet alakulása, a területhasználat változásai, területek rendeltetésének változása, vagy használatának korlátozása, területi fejlődés térbeli korlátai):</p> <ul style="list-style-type: none"> + a térségi területfelhasználási kategóriák közül a leginkább változtatható elem + a pozitív irányú demográfiai folyamatok esetén a gyengébb minőségű termőterületek tartalékot jelenthetnek <p>3.2. a településrendszerre:</p>

<p>javasolt területek (és ezáltal az erdőgazdálkodási térség) növekedése.</p>	<p>eljárások alkalmazásával a talajszennyezés megakadályozása</p> <ul style="list-style-type: none"> + <i>nagytablás monokultúrák és helytelen talajművelés és vetésszerkezet esetében fokozódik az erózióveszély, eltűnik a termőréteg, sivárrá válik a táj</i> - <i>intenzív növénytermesztés, ill. állattartás következtében mezőgazdasági eredetű talajszennyezés, talajvesztés fordulhat elő</i> <p>1.3. a földtani és ásványvagyorra: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.4. a levegő minőségére:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>intenzív szántóföldi gazdálkodás porszennyezést okozhat</i> <p>+ a művelésben tartási kötelezettséggel csökken az allergiát okozó pollenszennyezettség</p> <p>1.5. a vízre (felszíni és felszín alatti vizek mennyisége és minősége):</p> <ul style="list-style-type: none"> + a környezetkímélő gazdálkodási, területhasználati formák esetén talajvízminőség és vízviszartartás javulása - <i>intenzív jellegű növénytermesztés, ill. állattartás esetén mezőgazdasági eredetű vízszennyezés illetve a vízháztartás csökkenése fordulhat elő</i> - <i>nem megfelelő mennyiségű műtrágya kijuttatása eutrofizációt okozhat vízbe kerülve</i> <p>1.6. a hulladékgazdálkodás helyzetére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.7. a tájra (tájszerkezet, tájhasználat):</p> <ul style="list-style-type: none"> + a beépítettség nem növekszik jelentősen a termőterület rovására - <i>parlagterületek potenciális növekedésének lehetősége</i> <p>1.8. az épített környezetre:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - <i>ipar és szolgáltatások területigényének kielégíthetlensége miatt korlátozott foglalkoztatás növekedés,</i> <p>2.3. a szabadidő eltöltésre, a rekreáció területi feltételeire: nincs közvetlen hatás</p> <p>2.4. a népesség életminőségére és egészségi állapotára, szociális helyzetére: + bővülő foglalkoztatási lehetőség esetén kedvezőbb életminőség, szociális helyzet</p> <p>2.5. a társadalom biztonságérzetére, veszélyeztetettségére: nincs közvetlen hatása</p>	<p>nincs közvetlen hatás</p> <p>3.3. természeti erőforrásokra (a kiaknázás lehetőségei és korlátai): + területén ásványi nyersanyag kitermelés ebben a területfelhasználási egységben ütközik a legkevesebb akadályba</p> <p>3.4. az ipar, kereskedelem térbeli szerkezetére: + piaci igényeknek megfelelő minőségi árutermelés fejlődésének lehetősége + feldolgozó és szolgáltató tevékenység fejlődésének lehetősége</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>a beépítési szabályok miatt az ipar betelepülése és gazdasági hatása korlátozott</i> <p>3.5. a mezőgazdaságra: + szőlőtermőhelyek és ezáltal a borgazdálkodás védelme + jó minőségű termőterületek megtartása</p> <p>3.6. az erdőgazdálkodásra: + mezőgazdasági termelés számára kevésbé alkalmas földterületek erdészeti hasznosítása</p> <p>3.7. az idegenforgalomra: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.8. a vízgazdálkodásra: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.9. a térség eltartó képességére és versenyképességére: + foglalkozási lehetőségek bővülése esetén nő a térség eltartó képessége</p> <p>3.10. műszaki infrastruktúrára (elérési távolságok és idők, kapcsolati hiányok, nagyberuházások kivitelezési költségeit befolyásoló tényezők, mint például domborzati viszonyok, műtárgyak): nincs közvetlen hatás</p> <p>3.11. az energiaellátásra: nincs közvetlen hatás</p>
---	---	--	---

	<p>+ tájba illő gazdasági és lakóépületek (magasság és alapterületi korlátozás által)</p> <p>1.9. a kulturális örökségre (műemlékvédelem, régészet): nincs közvetlen hatás</p> <p>1.10. az élővilágra (ökológiai hálózatra, védett természeti területekre, biodiverzitásra):</p> <p>+ a környezetkímélő gazdálkodási, területhasználati formák esetén a biodiverzitás növekedése</p> <p>- <i>intenzív művelés esetén a biodiverzitás csökkenése</i></p> <p>- <i>helytelen technológiák alkalmazása esetén élőhelyek megszűnése</i></p>		
<p>3. Települési térség</p> <p>Fejér megye települési térsége az Trtv -vel összhangban a települések belterületét és a beépítésre szánt területeket tartalmazza. A települési térség nem tartalmazza a vízgazdálkodási és a sajátos területfelhasználású térséget. A terv, ajánlásain keresztül, a települések összenövésének megakadályozását, a települések növekedésének korlátozását és a takarékos területhasználatra való törekvést támogatja.</p> <p>A hatályos megyei tervben a települési térség területe 52485,51 ha volt, ami 2019-re 48881,92 ha, ami 3603,59 ha-os (6,9%) csökkenést jelent. Ennek oka többek között egyes területeknek sajátos települési térségbe sorolása lehet.</p>	<p>1.1. a termőföld mennyiségére:</p> <p>+ a beépített területek növelésének szabályozása</p> <p>+ a térség spontán területi növekedésének akadályozásával a termőföld védelme biztosítható</p> <p>- <i>a települési térségbe tartozó beépítésre szánt területek növelése, a területfoglalás sok esetben a természeti környezet és a mezőgazdasági (esetleg erdő) területek rovására történik</i></p> <p>1.2. a talaj minőségére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.3. a földtani és ásványvagyonra: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.4. a levegő minőségére:</p> <p>+ a zöldterületek beépítésének korlátozása hozzájárul a levegő minőségének megtartásához, javulásához</p> <p>- <i>a beépítésre szánt területeken a közlekedési szennyezések növekedése</i></p>	<p>2.1. a népesség területi elhelyezkedésére (életmód, társadalmi mobilitás):</p> <p>+ a lakás és munkahelyterületek biztosításával az életmód kedvezően változik</p> <p>2.2. a foglalkoztatásra:</p> <p>+ a tervezett beépített területekre települő munkalehetőségek színesedése és növekedése</p> <p>2.3. a szabadidő eltöltésre, a rekreáció területi feltételeire:</p> <p>+ zöld területek megtartása, beépíthetőségének korlátozása biztosítja a szabadidő eltöltésének lehetőségét</p> <p>2.4. a népesség életminőségére és egészségi állapotára, szociális helyzetére:</p> <p>+ zöld területek megtartása, beépíthetőségének korlátozása biztosítja a szabadidő egészséges eltöltésének lehetőségét</p> <p>- <i>kedvezőtlen környezeti hatások (levegő minőség, zaj és rezgésszint romlás) egészségkárosodást okozhatnak</i></p>	<p>3.1. a térszerkezetre (a térszerkezet alakulása, a területhasználat változásai, területek rendeltetésének változása, vagy használatának korlátozása, területi fejlődés térbeli korlátai):</p> <p>+ a beépített területek növelésének szabályozása a zöldmezős beruházások csökkenését eredményezheti</p> <p>+ a beépített területek növelésének szabályozása a települési területek összenövését akadályozhatja</p> <p>3.2. a településrendszerre:</p> <p>+ a beépített területek növelésének szabályozása spontán területi fejlődésüket akadályozhatja</p> <p>3.3. természeti erőforrásokra (a kiaknázás lehetőségei és korlátai):</p> <p>+ a beépített területek növelésének szabályozása a zöldmezős beruházások csökkenését eredményezheti</p> <p>3.4. az ipar, kereskedelem térbeli szerkezetére:</p> <p>+ a barnamezős beruházások előnyben részesítése a zöldmezőssel szemben</p>

	<p>1.5. a vízre (felszíni és felszín alatti vizek mennyisége és minősége):</p> <ul style="list-style-type: none"> + a beépítések csatornázottsághoz kötése védi a vizek minőségét - a beépített területek növekedésével a keletkező szennyvizek mennyisége növekszik - a felszíni eredetű szennyezések növekedése kedvezőtlenül befolyásolhatja a felszín alatti vizek minőségét <p>1.6. a hulladékgazdálkodás helyzetére:</p> <ul style="list-style-type: none"> - A beépítésre szánt terület növekedésével nő a keletkező hulladék mennyisége is <p>1.7. a tájra (tájszerkezet, tájhasználat):</p> <ul style="list-style-type: none"> + a települési területek összenövésének lehetséges megakadályozásával a tájszerkezet, tájhasználat megőrzése - a települési területek terjeszkedésükkel megbonthatják a tájszerkezetet <p>1.8. az épített környezetre:</p> <ul style="list-style-type: none"> + a települési területek összenövésének lehetséges megakadályozásával a településkép kedvező alakulása <p>1.9. a kulturális örökségre (műemlékvédelem, régészet):</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>1.10. az élővilágra (ökológiai hálózatra, védett természeti területekre, biodiverzitásra):</p> <ul style="list-style-type: none"> + a beépített területek növelésének szabályozásával az élőhelyek csökkenésének megakadályozása - a tervezett beépített területeken csökkenő és egyre inkább elszigetelt élettér 	<p>2.5. a társadalom biztonságérzetére, veszélyeztetettségére:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p>	<ul style="list-style-type: none"> + a beépítésre szánt területeken a betelepülő vállalkozások telephelyének megvalósítási lehetősége <p>3.5. a mezőgazdaságra:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>3.6. az erdőgazdálkodásra:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>3.7. az idegenforgalomra:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>3.8. a vízgazdálkodásra:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>3.9. a térség eltartó képességére és versenyképességére:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>3.10. műszaki infrastruktúrára (elérési távolságok és idők, kapcsolati hiányok, nagyberuházások kivitelezési költségeit befolyásoló tényezők, mint például domborzati viszonyok, műtárgyak):</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>3.11. az energiaellátásra:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p>
<p>4. Sajátos területfelhasználású térség</p> <p>A sajátos területfelhasználású térség bevezetések célja a differenciáltabb területhasználat megjelenítése és</p>	<p>1.1. a termőföld mennyiségére:</p> <ul style="list-style-type: none"> + a beépített területek növelésének korlátozása 	<p>2.1. a népesség területi elhelyezkedésére (életmód, társadalmi mobilitás):</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>2.2. a foglalkoztatásra:</p>	<p>3.1. a térszerkezetre (a térszerkezet alakulása, a területhasználat változásai, területek rendeltetésének változása, vagy használatának korlátozása, területi fejlődés térbeli korlátai):</p>

<p>szabályozása. A kategória megyei szintű bevezetésével a sajátos területfelhasználású térségbe tartozó területek – a korábbi gyakorlattól eltérően - már nem olvadnak be a mezőgazdasági térségbe, így a mezőgazdasági területek aránya jobban közelít a valósághoz.</p> <p>A sajátos térségbe az 5 ha-nál nagyobb külfejtéses művelésű bányaterületek, hulladékártalmatlanító létesítmény elhelyezésére szolgáló területek, egyes egészségügyi, sportolási, rekreációs, megújuló energiahasznosítási, közlekedési és honvédelmi területek tartoznak.</p> <p>A jelenlegi terv Fejér megyében 3120 ha sajátos területfelhasználású térséget jelöl ki.</p>	<ul style="list-style-type: none"> + a térség spontán területi növekedésének akadályozásával a termőföld védelme biztosítható - <i>a beépítésre szánt területek növelése, a területfoglalás sok esetben a természeti környezet és a mezőgazdasági (esetleg erdő) területek rovására történik</i> - <i>külszíni fejtéses bányák okozta talajvesztés</i> 1.2. a talaj minőségére: - <i>termőképesség vesztese a humuszréteg eltűnésével</i> 1.3. a földtani és ásványvagyonra: - <i>a kitermelési munkálatokkal csökken a földtani és ásványvagyon</i> 1.4. a levegő minőségére: - <i>külszíni fejtés esetén a levegő porszennyezése</i> - <i>a beépítésre szánt területeken a közlekedési szennyezések növekedése</i> 1.5. a vízre (felszíni és felszín alatti vizek mennyisége és minősége): - <i>a felszíni eredetű szennyezések növekedése kedvezőtlenül befolyásolhatja a felszín alatti vizek minőségét</i> 1.6. a hulladékgazdálkodás helyzetére: + a hulladékkezelés területi orientációjával a környezetterhelés csökkentése - <i>zöld védősávok, véderdők hiányában tájképi és környezetminőség romlás</i> 1.7. a tájra (tájszerkezet, tájhasználat): - <i>a sajátos területfelhasználású területek esetleges terjeszkedésükkel megbonthatják a tájszerkezetet</i> 	<ul style="list-style-type: none"> + a betelepülő munkalehetőségek növekedése 2.3. a szabadidő eltöltésre, a rekreáció területi feltételeire: + az új sportolási, rekreációs területek közvetlenül segítik a szabadidő eltöltési lehetőségek növekedését + rekreációs célból történő hasznosítása a felhagyott bányatavaknak (horgászat, turisztika, madármegfigyelő állomás telepítése) 2.4. a népesség életminőségére és egészségi állapotára, szociális helyzetére: - <i>kedvezőtlen környezeti hatások (levegő minőség, zaj és rezgésszint romlás) egészségkárosodást okozhatnak</i> + az új sportolási, rekreációs területek pozitív hatással vannak az életminőségre 2.5. a társadalom biztonságérzetére, veszélyeztetettségére: nincs közvetlen hatás 	<ul style="list-style-type: none"> + a beépített területek növelésének korlátozása kiegyensúlyozottabb térszerkezetet biztosít 3.2. a településrendszerre: nincs közvetlen hatás 3.3. természeti erőforrásokra (a kiaknázás lehetőségei és korlátai): + ásványvagyon kitermelés gazdaságélénkítő szerepe + hulladék újrahasznosítás gazdasági haszna és környezeti elemekre gyakorolt pozitív hatása + megújuló energiahasznosítás gazdasági haszna, CO2 kibocsátás csökkentésben betöltött szerepe 3.4. az ipar, kereskedelem térbeli szerkezetére: + a betelepülő vállalkozások számára kedvező gazdasági környezethez szükséges területbiztosítás, területi orientáció 3.5. a mezőgazdaságra: nincs közvetlen hatás 3.6. az erdőgazdálkodásra: nincs közvetlen hatás 3.7. az idegenforgalomra: + az új sportolási, rekreációs területek turizmusgazdaságra gyakorolt kedvező hatása 3.8. a vízgazdálkodásra: nincs közvetlen hatás 3.9. a térség eltartó képességére és versenyképességére: + az új beruházások gazdaságélénkítő szerepe 3.10. műszaki infrastruktúrára (elérési távolságok és idők, kapcsolati hiányok, nagyberuházások kivitelezési költségeit befolyásoló tényezők, mint például domborzati viszonyok, műtárgyak):
--	---	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> - külszíni fejtésű bányák a táj teljes átalakulását, degradációját okozzák 1.8. az épített környezetre: - a sportolási, rekreációs célú területhasználat kivételével kedvezőtlen településképi hatás 1.9. a kulturális örökségre (múemlékvédelem, régészet): nincs közvetlen hatás 1.10. az élővilágra (ökológiai hálózatra, védett természeti területekre, biodiverzitásra): + a beépített területek növelésének szabályozásával az élőhelyek csökkenésének megakadályozása - külszíni fejtésű bányák az élővilág teljes átalakulását okozhatják 		<ul style="list-style-type: none"> - magas összegű rekultivációs költségek a bányák bezárása után 3.11. az energiaellátásra: + megújuló energiahasznosítás növekvő szerepe
<p>5. Vízgazdálkodási térség</p> <p>Fejér megye vízgazdálkodási térsége az Trtv -vel összhangban a folyó és állóvizeket tartalmazza. A terv célja, hogy védje és javítsa vizeink állapotát, megakadályozza azok állapotromlását és biztosítsa vízkészleteink hosszú távú hasznosíthatóságát. A 2009 évi megyei területrendezési terv 7225,66 ha vízgazdálkodási térséget határolt le. A jelenlegi tervezet 9468,96 ha vízgazdálkodási térséget javasol. A 2243,3 hektáros különbség nem valós vízfelület növekedést jelöl, hanem a lehatárolás módszerének változását. A korábbi tervben vonalas elemként megjelenített kisvízfolyások jelenleg felületi (poligon) ábrázolást kaptak, amelynek kiterjedése mérhető a vonalas elemmel szemben.</p>	<p>1.1. a termőföld mennyiségére:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nem megfelelő vízvédelmi létesítmények okozta belvív (időszakos) 1.2. a talaj minőségére: - huzamosabb ideig tartó belvív hatására a talaj minősége romlásnak indul 1.3. a földtani és ásványvagyokra: nincs közvetlen hatás 1.4. a levegő minőségére: + kedvezően befolyásolja a klimatikus viszonyokat 1.5. a vízre (felszíni és felszín alatti vizek mennyisége és minősége): + vízkészlet-egyensúly fenntartása + a vízminőség állapotának megőrzése 1.6. a hulladékgazdálkodás helyzetére: nincs közvetlen hatás 1.7. a tájra (tájszerkezet, tájhasználat): 	<p>2.1. a népesség területi elhelyezkedésére (életmód, társadalmi mobilitás): Nincs közvetlen hatás.</p> <p>2.2. a foglalkoztatásra: Nincs közvetlen hatás.</p> <p>2.3. a szabadidő eltöltésre, a rekreáció területi feltételeire: + szabadidő eltöltési lehetőségek bővülése</p> <p>2.4. a népesség életminőségére és egészségi állapotára, szociális helyzetére: + élhető környezet megóvása + egészséges ivóvíz biztosítása + ökológiai tudat fejlődése, természettel való viszony kedvezőbb alakulása</p> <p>2.5. a társadalom biztonságérzetére, veszélyeztetettségére: + árvíz elleni védművek a társadalom biztonságérzetét növelik</p>	<p>3.1. a térszerkezetre (a térszerkezet alakulása, a területhasználat változásai, területek rendeltetésének változása, vagy használatának korlátozása, területi fejlődés térbeli korlátai): + kiegyensúlyozott, mozaikos térszerkezet biztosítása</p> <p>3.2. a településrendszere: nincs közvetlen hatás.</p> <p>3.3. természeti erőforrásokra (a kiaknázás lehetőségei és korlátai): + vízállapot megőrzése, vízhozam fenntartása</p> <p>3.4. az ipar, kereskedelem térbeli szerkezetére: nincs közvetlen hatás.</p> <p>3.5. a mezőgazdaságra: + a halállomány mennyiségi és minőségi állapotának megtartása</p> <p>3.6. az erdőgazdálkodásra: nincs közvetlen hatás.</p> <p>3.7. az idegenforgalomra:</p>

	<p>+ kedvezően befolyásolja a tájszerkezetet</p> <p>1.8. az épített környezetre:</p> <p>+ a térségben a beépítésre szánt területek kijelölésének megakadályozása elősegíti az épített környezet védelmét, a kedvező településkarakter fennmaradását</p> <p>1.9. a kulturális örökségre (műemlékvédelem, régészet):</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>1.10. az élővilágra (ökológiai hálózatra, védett természeti területekre, biodiverzitásra):</p> <p>+ ökológiai egyensúly fenntartása</p> <p>+ a szárazodás és az eutrofizáció miatt veszélyeztetett vízterek, lápok, vizes élőhelyek élővilágának megőrzése ökológiai szempontú vízgazdálkodás biztosítása</p> <p>+ vizes élőhelyek védelme</p> <p>+ a vizek és a parti sávok természetközeli állapotának megőrzése</p>		<p>+ turisztikai vonzerő megtartása</p> <p>3.8. a vízgazdálkodásra:</p> <p>+ ökológiai szempontú vízgazdálkodás biztosítása</p> <p>3.9. a térség eltartó képességére és versenyképességére:</p> <p>+ halgazdálkodás fenntartása, fejlesztése</p> <p>3.10. műszaki infrastruktúrára (elérési távolságok és idők, kapcsolati hiányok, nagyberuházások kivitelezési költségeit befolyásoló tényezők, mint például domborzati viszonyok, műtárgyak):</p> <p>nincs közvetlen hatás.</p> <p>3.11. az energiaellátásra:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p>
--	--	--	---

2. A műszaki infrastruktúra elemeinek változásai okozta környezeti, társadalmi és gazdasági hatások

Tervezett elemek	A tervezett változások várható hatásai		
	1. Környezeti hatások	2. Társadalmi hatások	3. Gazdasági hatások
<p>1. Közlekedési hálózatok</p> <p>1.1 Közúti közlekedés</p> <p>A megyei területrendezési tervben a közúti közlekedés a tartalmi követelményeknek megfelelően az MTrT-ben meghatározott meglévő és tervezett országos jelentőségű közutak (gyorsforgalmi utak, főutak), valamint a megyei területrendezési terv által meghatározott meglévő és tervezett térségi jelentőségű hálózatok (térségi</p>	<p>1.1. a termőföld mennyiségére:</p> <p>+ a nyomvonalak által elfoglalt területen csökkenés, területfoglalás</p> <p>1.2. a talaj minőségére:</p> <p>+ az új utak mentén jelentkező terhelések (légszennyező anyagok lerakódása, portterhelés) közvetve hatnak a talajminőségre</p> <p>1.3. a földtani és ásványvagyonra:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>1.4. a levegő minőségére:</p>	<p>2.1. a népesség területi elhelyezkedésére (életmód, társadalmi mobilitás):</p> <p>+ a gyorsforgalmi úton elérhető települések népességmegtartó erejének növekedése</p> <p>+ a közlekedési, utazási feltételek javulása elősegíti a települések népességmegtartását</p> <p>+ a településközi kapcsolatok javulása</p> <p>- a könnyebben elérhető nagy települések munkaerő elszívó hatásának erősödése</p>	<p>3.1. a térszerkezetre (a térszerkezet alakulása, a területhasználat változásai, területek rendeltetésének változása, vagy használatának korlátozása, területi fejlődés térbeli korlátai):</p> <p>nemzetközi (EU-s) és nagytérségi, regionális közúti kapcsolatok kedvező alakulása</p> <p>kistérségi és településközi közúti kapcsolatok kedvező alakulása</p> <p>3.2. a településrendszerre:</p>

<p>szerepű mellékutak, mellékutak, kompátkelő) formájában van jelen.</p> <p>A megye gyorsforgalmi úthálózatát az OTTr felülvizsgálata lényegében nem változtatta meg, azonban a korábban M11-ként jelezett út már nem szeli át a megye keleti oldalát, és M100-ként jelzett. A gyorsforgalmi utak nyomvonala nem változik. A hatályos megyei területrendezési tervhez képest, főutak vonatkozásában az jelent változást, hogy a Nagykónyi (61. sz. főút) – Lajoskomárom térsége – Székesfehérvár (M7) tervezett főút már nem szerepel az MTrT-ben, így a megyei tervben sem.</p>	<p>+ mérséklődik a főúthálózat forgalmi terhelése, amelynek következtében csökken azok mentén a belterületeken okozott levegőszennyezés</p> <p>+ az új nyomvonalak mentén jelentős környezeti károk, zajszint növekedés, rezgésterhelés, porterhelés és magas káros anyag- kibocsátás</p> <p>1.5. a vízre (felszíni és felszín alatti vizek mennyisége és minősége): nincs közvetlen hatás</p> <p>1.6. a hulladékgazdálkodás helyzetére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.7. a tájra (tájszerkezet, tájhasználat): - elválasztó hatás (migráció akadályozása)</p> <p>1.8. az épített környezetre:</p> <p>+ az elkerülő utak megépítése (a sűrűn beépített települési területeken, az átkelési szakaszok megszüntetésével, ill. hosszának csökkentésével) kedvezően hat a településen belüli környezeti állapotra</p> <p>1.9. a kulturális örökségre (műemlékvédelem, régészet):</p> <p>+ a nyomvonalak alapozásakor új régészeti lelőhelyek feltárásának lehetősége nő</p> <p>- Az útépitésekkel a régészeti lelőhelyek bemutathatósága korlátozottá válik, vagy megszűnik</p> <p>1.10. az élővilágra (ökológiai hálózatra, védett természeti területekre, biodiverzitásra): - a nyomvonalak kiépítése az élőhelyek zavarását, néhol pusztulását okozza - ökológiai határolóvonalat képeznek</p>	<p>2.2. a foglalkoztatásra:</p> <p>+ a foglalkozási szerkezet átalakulhat, szakképzettebb csoportok jelenhetnek meg a térségben, építkezések idején szakképzetlenebb idénymunkások</p> <p>2.3. a szabadidő eltöltésre, a rekreáció területi feltételeire: nincs közvetlen hatás</p> <p>2.4. a népesség életminőségére és egészségi állapotára, szociális helyzetére:</p> <p>+ csökken az erős tranzitforgalom településeket terhelő hatása (elkerülő szakaszok)</p> <p>2.5. a társadalom biztonságérzetére, veszélyzetettségre:</p> <p>+ havária helyzetekben az elérhetőség kedvező alakulása (vészhelyzetekben életmentés, tűz)</p>	<p>a nagytérségi kapcsolatok javulása</p> <p>a településközi kapcsolatok javulása</p> <p>3.3. természeti erőforrásokra (a kiaknázás lehetőségei és korlátai): nincs közvetlen hatás</p> <p>3.4. az ipar, kereskedelem térbeli szerkezetére: az elérhetőség javulása az ipari-kereskedelmi területek felértékelődését okozhatja</p> <p>elérési távolságok és idők kedvező alakulása gazdasági hasznot eredményez</p> <p>3.5. a mezőgazdaságra: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.6. az erdőgazdálkodásra: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.7. az idegenforgalomra: a jó megközelíthetőség segíti az idegenforgalmi célkitűzések megvalósítását</p> <p>a közlekedési, utazási feltételek javulása elősegíti a vidéki térségek népességmegtartását, hozzájárul az idegenforgalom növekedéséhez</p> <p>idegenforgalmi, turisztikai lehetőségek javulása</p> <p>3.8. a vízgazdálkodásra: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.9. a térség eltartó képességére és versenyképességére: az elérhetőség javulása gazdasági innovációval társulva jelentősen növelheti egy terület versenyképességét</p> <p>szomszédos települések együttműködésének javulása</p> <p>3.10. műszaki infrastruktúrára (elérési távolságok és idők, kapcsolati hiányok, nagyberuházások kivitelezési költségeit befolyásoló tényezők, mint például domborzati viszonyok, műtárgyak): a nagytérségi kapcsolatok javulása nagytérségi elérhetőség javulása</p>
--	--	---	--

a gyorsforgalmi úthálózati fejlesztések magas költsége az alacsonyabb szintű úthálózat forrásait is feléli

3.11. az energiaellátásra:
nincs közvetlen hatás

1.2 Vasúti közlekedés

A vasúti közlekedés a tartalmi követelményeknek megfelelően az MTrT-ben meghatározott meglévő és tervezett országos jelentőségű vasúti pályák (nagysebességű vasutak, országos törzshálózati vasúti pályák), a megyei területrendezési terv által meghatározott meglévő és tervezett térségi jelentőségű hálózatok (vasúti mellékvonalak) formájában van jelen. Az országos vasúti törzshálózat távlati fejlesztések legjelentősebb, Fejér megyét két viszonylatban is érintő tervezett beruházása a (Ausztria és Szlovákia) – Hegyeshalom térsége és Rajka térsége – Budapest [XI. kerület, Kelenföld] – Budapest [Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér] – Röszke és Kübekháza – (Szerbia és Románia), valamint a (Horvátország) – Gyékényes térsége – Budapest [XI. kerület, Kelenföld] – Budapest [Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér] – Záhony térsége – (Ukrajna) nagysebességű vasútvonalak kiépítése lesz, amely a transzeurópai közlekedési hálózat (TEN-T) hazai szakasza. A nagysebességű vasúthálózat nem változott a megyében az OTTrT felülvizsgálata során. A hatályos megyei területrendezési tervben a törzshálózati vasúti pályák két kategóriában (transzeurópai vasúti áruszállítási hálózat részeként működő országos törzshálózati vasútvonal és egyéb országos törzshálózati vasútvonal) szerepeltek, amelyeket az OTTrT felülvizsgálata összevonta. A vasúti mellékvonalak körét és nyomvonalát a hatályos megyei tervhez képest nem volt indokolt megváltoztatni.

1.1. a termőföld mennyiségére:

+ a tervezett NSV nyomvonal által érintett térségben területfoglalás

1.2. a talaj minőségére:

nincs közvetlen hatás

1.3. a földtani és ásványvagyonra:

nincs közvetlen hatás

1.4. a levegő minőségére:

+ környezetkímélő közlekedés és áruszállítás

1.5. a vízre (felszíni és felszín alatti vizek mennyisége és minősége):

+ környezetkímélő közlekedés és áruszállítás

1.6. a hulladékgazdálkodás helyzetére:

nincs közvetlen hatás

1.7. a tájra (tájszerkezet, tájhasználat):

+ tájszerkezeti szempontból jelentős elvágó, határoló vonalat képez

1.8. az épített környezetre:

nincs közvetlen hatás

1.9. a kulturális örökségre (műemlékvédelem, régészet):

nincs közvetlen hatás

1.10. az élővilágra (ökológiai hálózatra, védett természeti területekre, biodiverzitásra):

- a nyomvonal jövőbeni kiépítése az élőhelyek zavarását, néhol pusztulását okozhatja

- a nyomvonalak, töltések ökológiai határoló vonalat képeznek

- a nyomvonal elválasztó hatása

2.1. a népesség területi elhelyezkedésére (életmód, társadalmi mobilitás):

+ megközelíthetőség javulása, kapcsolati rendszerek erősödése

2.2. a foglalkoztatásra:

+ a foglalkozási szerkezet átalakulhat, szakképzetesebb csoportok jelenhetnek meg a térségben, építkezések idején idénymunkások

2.3. a szabadidő eltöltésre, a rekreáció területi feltételeire:

nincs közvetlen hatás

2.4. a népesség életminőségére és egészségi állapotára, szociális helyzetére:

+ nő az utazási formák közötti választás lehetősége

+ a gépkocsiforgalom esetleges csökkenése kedvező egészségügyi következményekkel jár

2.5. a társadalom biztonságérzetére, veszélyeztetettségére:

+ közlekedésbiztonság javulása

3.1. a térszerkezetre (a térszerkezet alakulása, a területhasználat változásai, területek rendeltetésének változása, vagy használatának korlátozása, területi fejlődés térbeli korlátai):

nemzetközi és nagytérségi regionális vasúti kapcsolatok kedvező alakulása (utazás, szállítás)

3.2. a településrendszerre:

nincs közvetlen hatás

3.3. természeti erőforrásokra (a kiaknázás lehetőségei és korlátai):

nincs közvetlen hatás

3.4. az ipar, kereskedelem térbeli szerkezetére:

az érintett települések ipari-kereskedelmi területeinek felértékelődése

3.5. a mezőgazdaságra:

nincs közvetlen hatás

3.6. az erdőgazdálkodásra:

nincs közvetlen hatás

3.7. az idegenforgalomra:

a tervezett NSV kapcsolatai által érintett települések idegenforgalma felértékelődhet

3.8. a vízgazdálkodásra:

nincs közvetlen hatás

3.9. a térség eltartó képességére és versenyképességére:

a tervezett NSV és a hagyományos vasúti kapcsolatai által érintett települések ipari-kereskedelmi területeinek felértékelődése

3.10. műszaki infrastruktúrára (elérési távolságok és idők, kapcsolati hiányok, nagyberuházások kivitelezési költségeit befolyásoló tényezők, mint például domborzati viszonyok, műtárgyak):

a tervezett NSV pályája a hagyományos vasút számára is magasabb szintű szolgáltatást tesz lehetővé a hagyományos vasút kapcsolódásai révén

3.11. az energiaellátásra:

nincs közvetlen hatás

<p>1.3 Légi közlekedés</p> <p>A megyei területrendezési tervben légi közlekedés területéről a tartalmi követelményeknek megfelelően az MTRT-ben rögzített országos jelentőségű és a megyei tervben meghatározott térségi jelentőségű repülőtereket tartalmazhatja. Fejér megyében csak az utóbbi, térségi szerepű légi kikötők fordulnak elő.</p> <p>A hatályos megyei területrendezési terv a két kategóriába sorolta a térségi repülőtereket, azonban a jelenlegi tartalmi követelmények miatt jelen terv egy kategóriába jeleníti meg azokat. A repülőterek körét ez nem változtatta meg, a korábban szereplő négy repülőteret tartalmazza a terv.</p>	<p>1.1. a termőföld mennyiségére: + a repülőtér által elfoglalt területen termőterület csökkenés, területfoglalás</p> <p>1.2. a talaj minőségére: + pontszerű szennyezések</p> <p>1.3. a földtani és ásványvagyonra: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.4. a levegő minőségére: - a repülőtér közelében nő a levegő- és zajterhelés</p> <p>1.5. a vízre (felszíni és felszín alatti vizek mennyisége és minősége): nincs közvetlen hatás</p> <p>1.6. a hulladékgazdálkodás helyzetére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.7. a tájra (tájszerkezet, tájhasználat): nincs közvetlen hatás</p> <p>1.8. az épített környezetre: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.9. a kulturális örökségre (műemlékvédelem, régészet): nincs közvetlen hatás</p> <p>1.10. az élővilágra (ökológiai hálózatra, védett természeti területekre, biodiverzitásra): - repülőterek közelében az élőhelyek zavarása, pusztulása</p>	<p>1. a népesség területi elhelyezkedésére (életmód, társadalmi mobilitás): nincs közvetlen hatás</p> <p>2.2. a foglalkoztatásra: + vendégek számának növekedését segíti elő, ezáltal növeli a turisztikai ágazatban a foglalkoztatást</p> <p>2.3. a szabadidő eltöltésre, a rekreáció területi feltételeire: + szabadidő repülés lehetősége</p> <p>2.4. a népesség életminőségére és egészségi állapotára, szociális helyzetére: nincs közvetlen hatás</p> <p>2.5. a társadalom biztonságérzetére, veszélyzettségére: nincs közvetlen hatás</p>	<p>3.1. a térszerkezetre (a térszerkezet alakulása, a területhasználat változásai, területek rendeltetésének változása, vagy használatának korlátozása, területi fejlődés térbeli korlátai): + térségi kapcsolatok javulása</p> <p>3.2. a településrendszerre: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.3. természeti erőforrásokra (a kiaknázás lehetőségei és korlátai): nincs közvetlen hatás</p> <p>3.4. az ipar, kereskedelem térbeli szerkezetére: + reptérfejlesztés jelenleg nincs, fejlesztés esetén a kereskedelem fellendülése, kereskedelmi kapcsolatok erősödése</p> <p>3.5. a mezőgazdaságra: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.6. az erdőgazdálkodásra: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.7. az idegenforgalomra: + a látogatók számának növekedése</p> <p>3.8. a vízgazdálkodásra: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.9. a térség eltartó képességére és versenyképességére: + a turizmusra gyakorolt élénkítő hatás növeli a térség eltartó képességét és versenyképességét</p> <p>3.10. műszaki infrastruktúrára (elérési távolságok és idők, kapcsolati hiányok, nagyberuházások kivitelezési költségeit befolyásoló tényezők, mint például domborzati viszonyok, műtárgyak): + a térség megközelíthetősége javul</p> <p>3.11. az energiaellátásra: nincs közvetlen hatás</p>
<p>1.4 Kerékpáros közlekedés</p> <p>A megyei területrendezési tervben a kerékpáros közlekedés a tartalmi követelményeknek megfelelően az</p>	<p>1.1. a termőföld mennyiségére: - területcsökkenés</p> <p>1.2. a talaj minőségére: nincs közvetlen hatás</p>	<p>2.1. a népesség területi elhelyezkedésére (életmód, társadalmi mobilitás):</p>	<p>3.1. a térszerkezetre (a térszerkezet alakulása, a területhasználat változásai, területek rendeltetésének változása, vagy használatának korlátozása, területi fejlődés térbeli korlátai):</p>

<p>OTrT-ben meghatározott országos jelentőségű kerékpárútvonalak és a megyei területrendezési terv által meghatározott térségi jelentőségű kerékpáros hálózat formájában van jelen.</p> <p>Az országos kerékpárút törzshálózat az országos kerékpárút-hálózat gerinceként elsősorban a hazai, valamint a határon túli régiók turizmust segítő kapcsolatait biztosítja. A hatályos megyei tervben szereplő több térségi jelentőségű elem az OTrT felülvizsgálata során átkerült az országos hálózatba. Az országos elemek közül a Budapest és Székesfehérvár közötti összeköttetés már a 7. sz. főút mentén direktebb kapcsolatban tervezett, nem a korábbi Etyek felé kerülő nyomvonalon.</p> <p>Térségi kerékpárutak az országos kerékpárút törzshálózat elemeit kapcsolják össze, illetve térségi összeköttetést is biztosítanak, megváltoztatásuk nem volt indokolt, csak az országos elemek változása miatt bekövetkezett módosítások történtek.</p>	<p>1.3. a földtani és ásványvagyonra: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.4. a levegő minőségére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.5. a vízre (felszíni és felszín alatti vizek mennyisége és minősége): nincs közvetlen hatás</p> <p>1.6. a hulladékgazdálkodás helyzetére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.7. a tájra (tájszerkezet, tájhasználat): nincs közvetlen hatás</p> <p>1.8. az épített környezetre: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.9. a kulturális örökségre (műemlékvédelem, régészeti): Nincs közvetlen hatás.</p> <p>1.10. az élővilágra (ökológiai hálózatra, védett természeti területekre, biodiverzitásra): - <i>kismértékű zavarás, az élővilág károsítása a csomópontok, pihenőhelyek területén</i></p>	<p>+ az egyes településeken belüli, ill. a szomszédos települések közötti hivatásforgalom, közlekedési igények egy részének biztosítása</p> <p>2.2. a foglalkoztatásra: nincs közvetlen hatás</p> <p>2.3. a szabadidő eltöltésre, a rekreáció területi feltételeire:</p> <p>+ sportolási lehetőségek bővülése</p> <p>2.4. a népesség életminőségére és egészségi állapotára, szociális helyzetére:</p> <p>+ sportolási, hobbi lehetőségek bővülése</p> <p>+ egészségesebb életmód kialakulása</p> <p>2.5. a társadalom biztonságérzetére, veszélyeztetettségére:</p> <p>+ a kerékpáros biztonság javulása</p> <p>+ településeken belüli forgalombiztonság javulása</p>	<p>+ helyi, térségi összeköttetés javulása</p> <p>3.2. a településrendszerre: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.3. természeti erőforrásokra (a kiaknázás lehetőségei és korlátai): nincs közvetlen hatás</p> <p>3.4. az ipar, kereskedelem térbeli szerkezetére: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.5. a mezőgazdaságra: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.6. az erdőgazdálkodásra: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.7. az idegenforgalomra:</p> <p>+ a hazai, valamint a határon túli régiók turizmust segítő kapcsolatainak biztosítása</p> <p>turisztikai adottságok kihasználásának kedvezőbb alakulása</p> <p>3.8. a vízgazdálkodásra: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.9. a térség eltartó képességére és versenyképességére: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.10. műszaki infrastruktúrára (elérési távolságok és idők, kapcsolati hiányok, nagyberuházások kivitelezési költségeit befolyásoló tényezők, mint például domborzati viszonyok, műtárgyak): nincs közvetlen hatás</p> <p>3.11. az energiaellátásra: nincs közvetlen hatás</p>
<p>1.5 Vízi közlekedés</p> <p>A megyei területrendezési tervben a vízi közlekedés a tartalmi követelményeknek megfelelően az OTrT-ben meghatározott országos jelentőségű vízi utak és kikötők, valamint a megyei területrendezési terv által meghatározott térségi jelentőségű kikötők formájában van jelen.</p> <p>Fejér megyét a nemzetközi és országos jelentőségű vízi utak közül a Duna, Sió-csatorna és a Velencei-tó érinti. A</p>	<p>1.1. a termőföld mennyiségére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.2. a talaj minőségére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.3. a földtani és ásványvagyonra: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.4. a levegő minőségére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.5. a vízre (felszíni és felszín alatti vizek mennyisége és minősége):</p>	<p>1. a népesség területi elhelyezkedésére (életmód, társadalmi mobilitás):</p> <p>+ határ menti népesség kapcsolatai, közlekedési lehetőségei javulnak</p> <p>2.2. a foglalkoztatásra: nincs közvetlen hatás</p> <p>2.3. a szabadidő eltöltésre, a rekreáció területi feltételeire:</p>	<p>3.1. a térszerkezetre (a térszerkezet alakulása, a területhasználat változásai, területek rendeltetésének változása, vagy használatának korlátozása, területi fejlődés térbeli korlátai):</p> <p>+ térségi kapcsolatok javulása</p> <p>3.2. a településrendszerre: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.3. természeti erőforrásokra (a kiaknázás lehetőségei és korlátai): nincs közvetlen hatás</p>

<p>megyében a kikötők helyzete nem változott a hatályos megyei terv készítése óta: az egyetlen meglévő országos kikötő a dunaujvárosi kikötő, térségi jelentőségű kikötők pedig a Dunán Adonyban, a Velencei-tavon Gárdonyban, Velencén és Pákozdon találhatóak.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - <i>a hajók által kibocsátott, azokból vízbe kerülő anyagok vízszennyező hatása</i> 1.6. a hulladékgazdálkodás helyzetére: nincs közvetlen hatás 1.7. a tájra (tájszerkezet, tájhasználat): nincs közvetlen hatás 1.8. az épített környezetre: nincs közvetlen hatás 1.9. a kulturális örökségre (műemlékvédelem, régészet): nincs közvetlen hatás 1.10. az élővilágra (ökológiai hálózatra, védett természeti területekre, biodiverzitásra): - <i>illegális kikötők esetén az élőhelyek romlása, a partvonalak sérülése</i> 	<ul style="list-style-type: none"> + vízi közlekedés fejlődése elősegíti a rekreációt, szabadidő változatos eltöltését 2.4. a népesség életminőségére és egészségi állapotára, szociális helyzetére: <ul style="list-style-type: none"> + kulturált vízi közlekedés feltételeinek biztosítása növeli a lakosság életminőségét 2.5. a társadalom biztonságérzetére, veszélyeztetettségére: + biztonságos vízi közlekedés feltételei javítják az utazóközösség biztonságérzetét 	<ul style="list-style-type: none"> 3.4. az ipar, kereskedelem térbeli szerkezetére: <ul style="list-style-type: none"> + vízi szállítás esetén a kereskedelem élénkülése 3.5. a mezőgazdaságra: nincs közvetlen hatás 3.6. az erdőgazdálkodásra: nincs közvetlen hatás 3.7. az idegenforgalomra: <ul style="list-style-type: none"> + színvonalas vízi közlekedés biztosítása a turizmusgazdaság fejlődését segíti 3.8. a vízgazdálkodásra: nincs közvetlen hatás 3.9. a térség eltartó képességére és versenyképességére: <ul style="list-style-type: none"> + a turizmusra, esetleg kereskedelemre gyakorolt élénkítő hatás növeli a térség eltartó képességét és versenyképességét 3.10. műszaki infrastruktúrára (elérési távolságok és idők, kapcsolati hiányok, nagyberuházások kivitelezési költségeit befolyásoló tényezők, mint például domborzati viszonyok, műtárgyak): + a térség megközelíthetősége javul 3.11. az energiaellátásra: nincs közvetlen hatás
<p>2. Energetikai hálózatok és építmények</p> <p>Fejér megye területén országos jelentőségű közcélú energiatermelő bázis nem üzemel. Az egyetlen üzemelő 50 MW-ot meghaladó villamosenergia termelő kapacitású erőmű az ISD POWER Energiatermelő és Szolgáltató Kft Dunaújvárosi Vasműben üzemelő 64,5 MW-os erőműve, amely elsődlegesen a helyi ipari üzem ellátását biztosítja. A megyében üzemelő további kiserőművek mindegyike helyi ellátásra épült. A megye energiaellátása a területén áthaladó átviteli és szállítóhálózatokról történő vételezéssel, valamint az utóbbi években egyre gyarapodó számú megújuló energiát hasznosító helyi háztartási méretű, illetve kiserőművekből biztosított.</p>	<ul style="list-style-type: none"> 1.1. a termőföld mennyiségére: <ul style="list-style-type: none"> - <i>területfoglalás</i> 1.2. a talaj minőségére: nincs közvetlen hatás 1.3. a földtani és ásványvagyonra: nincs közvetlen hatás 1.4. a levegő minőségére: <ul style="list-style-type: none"> - <i>a mágneses és elektromágneses tereket befolyásolják</i> 1.5. a vízre (felszíni és felszín alatti vizek mennyisége és minősége): nincs közvetlen hatás 1.6. a hulladékgazdálkodás helyzetére: nincs közvetlen hatás 	<ul style="list-style-type: none"> 2.1. a népesség területi elhelyezkedésére (életmód, társadalmi mobilitás): nincs közvetlen hatás 2.2. a foglalkoztatásra: <ul style="list-style-type: none"> + új munkahelyek teremtése 2.3. a szabadidő eltöltésre, a rekreáció területi feltételeire: nincs közvetlen hatás 2.4. a népesség életminőségére és egészségi állapotára, szociális helyzetére: <ul style="list-style-type: none"> + lakossági energiaigények biztonságos és folyamatos kiszolgálása okozta életminőség javulás 	<ul style="list-style-type: none"> 3.1. a térszerkezetre (a térszerkezet alakulása, a területhasználat változásai, területek rendeltetésének változása, vagy használatának korlátozása, területi fejlődés térbeli korlátai): <ul style="list-style-type: none"> - <i>a föld feletti vezetékek korlátozzák a területhasználatot</i> 3.2. a településrendszerre: nincs közvetlen hatás 3.3. természeti erőforrásokra (a kiaknázás lehetőségei és korlátai): nincs közvetlen hatás 3.4. az ipar, kereskedelem térbeli szerkezetére: <ul style="list-style-type: none"> + az ipari nagyfogyasztók biztonságos ellátása, kiegyenlített terheléselosztás biztosítása 3.5. a mezőgazdaságra:

<p>A főelosztó hálózatot érintő iparági tervezett fejlesztések:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Székesfehérvár Dél 132/22 kV-os alállomás, Szabadbattyán – Székesfehérvár Dél 132 kV-os távvezeték és Székesfehérvár – Szabadegyháza 132 kV-os távvezeték felhasítása (hosszútávú tervben szereplő) • Perkáta – Dunaújváros Dél és Dunaújváros OVIT – Sárbogárd 132 kV-os távvezetékek kialakítása (hosszútávú tervben szereplő) • Lepsény (Enying) 132/22 kV-os alállomás, felhasítva az Inota - Siófok 132 kV-os távvezetékre (hosszútávú tervben szereplő) • Lovasberény 132/22 kV-os alállomás, felhasítva a Baracska – Székesfehérvár Észak 132 kV-os távvezetékre (hosszútávú tervben szereplő) • Sárbogárd Kelet 132 kV-os kapcsolóállomás (rendszerhasználói igény miatt) • Iszkaszentgyörgy 132 kV-os kapcsolóállomás (rendszerhasználói igény miatt) • Adony 132/22 kV-os alállomás, felhasítva a Perkáta – Szabadegyháza 132 kV-os távvezetékre (hosszútávú tervidőszakon kívüli fejlesztés) • Perkáta – Szabadegyháza második 132 kV-os távvezeték létesítése (hosszútávú tervidőszakon kívüli fejlesztés) • Soponya 132/22 kV-os alállomás, felhasítva a Szabadegyháza – Székesfehérvár Dél 132 kV-os távvezetékre (hosszútávú tervidőszakon kívüli fejlesztés) <p>A megye területének dél-kelet észak-nyugat irányban a „Nabucco” nagynyomású szállítóvezeték nyomvonalának előzetes terve áthalad a megye területén, amelynek megvalósítása bizonytalan. A megye területén áthalad a MOL Nyrt üzemeltetésében levő, több hazai és nemzetközi kőolaj és termékvezeték, amelyeknek helyfoglalása és</p>	<p>1.7. a tájra (tájszerkezet, tájhasználat):</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>nem földalatti kábelfektetés esetén tájképi értékek sérülése</i> ▪ <i>a védősávban a tájhasználatot korlátozzák</i> <p>1.8. az épített környezetre:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>nem földalatti kábelfektetés esetén településképi értékek sérülése</i> <p>1.9. a kulturális örökségre (műemlékvédelem, régészet):</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>1.10. az élővilágra (ökológiai hálózatra, védett természeti területekre, biodiverzitásra):</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>a nyomvonalak kiépítése a természet, az élőhelyek zavarásával jár</i> ▪ <i>helytelen tervezés és kialakítás esetén tájökölógiai viszonyok károsítása</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>a környéken élő népesség egészségügyi állapotára esetlegesen gyakorolt negatív hatás</i> <p>2.5. a társadalom biztonságérzetére, veszélyeztetettségére:</p> <p>+ energia-közmű ellátás biztonságának növekedése</p>	<p>nincs közvetlen hatás</p> <p>3.6. az erdőgazdálkodásra:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>vezetékek biztonsági övezetének biztosítása</i> <p>3.7. az idegenforgalomra:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>3.8. a vízgazdálkodásra:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>3.9. a térség eltartó képességére és versenyképességére:</p> <p>+ fejlettebb energiaellátással javul az eltartóképeség, versenyképesség</p> <p>3.10. műszaki infrastruktúrára (elérési távolságok és idők, kapcsolati hiányok, nagyberuházások kivitelezési költségeit befolyásoló tényezők, mint például domborzati viszonyok, műtárgyak):</p> <p>+ fejlettebb energiaellátással vonzóbb gazdasági, vállalkozási környezet</p> <p>3.11. az energiaellátásra:</p> <p>a megújuló energiára épülő energiatermelés arányának növekedése az energiaellátás javulása</p>
--	--	---	---

<p>biztonsági övezetének helyigénye korlátozza az érintett terület hasznosítási lehetőségét.</p>			
<p>3. Vízi létesítmények</p> <p>Az országos és térségi jelentőségű vízi létesítményekre az országos és térségi műszaki infrastruktúra-hálózatokra vonatkozó szabályok vonatkoznak, sajátos szabályok nem kerültek előírásra az MTrT-ben. Fejér megyét a Duna jobb partján Ercsi és Kulcs között 19,603 km, a Duna jobb parti töltéséhez csatlakozóan a Váli víz jobb és bal partján összesen 7,064 km, a Szt. László víz bal partján pedig összesen 4,735 km hosszban húzódó elsőrendű árvízvédelmi fővédvonal érinti.</p> <p>A Fehérvár-árcurgói tározó jelenlegi elsődleges hasznosítási feladata az árvízcsúcs csökkentés. Másodrendű árvízvédelmi mű Fejér megye területén az Adony Északi övcsatorna balparti töltése. Árvízvédelmi lokalizációs vonal, elválasztja az 1. 23. számú Adonyi ártéri öblözeten belül az 1. 23. 1. számú Iváncsai és az 1. 23. 2. számú Adonyi ártéri részöblözetet.</p> <p>Az 1 millió m³-t meghaladó térfogatú vízkárelhárítási célú tározókat az OVF adatszolgáltatása alapján jelöli a terv.</p>	<p>1.1. a termőföld mennyiségére:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>ideiglenes és tartós területfoglalás</i> <p>1.2. a talaj minőségére:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>talajminőség változás, szennyezések bemosódása, talajszennyezés, talajszerkezet megváltozása</i> <p>1.3. a földtani és ásványvagyonra:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>a bányászati kitermelési munkálatokkal csökken a földtani és ásványvagyon</i> <p>1.4. a levegő minőségére:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>1.5. a vízre (felszíni és felszín alatti vizek mennyisége és minősége):</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>lefolynási viszonyok, hő- és vízháztartás lokális változása</i> - <i>felszíni vizek minőségének változása</i> <p>+ felszíni vizek mennyiségének és szintjének kedvező változása</p> <p>1.6. a hulladékgazdálkodás helyzetére:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>1.7. a tájra (tájszerkezet, tájhasználat):</p> <p>+ vizuális és szerkezeti változások</p> <p>+ tájhasználatok bővülése</p> <p>1.8. az épített környezetre:</p> <p>+ árvízi veszélyeztetés csökkenése</p> <p>1.9. a kulturális örökségre (műemlékvédelem, régészet):</p> <p>nincs közvetlen hatás</p>	<p>2.1. a népesség területi elhelyezkedésére (életmód, társadalmi mobilitás):</p> <p>+ árvíz- és belvízmentesítés eredményeként nő a helyi kötődés</p> <p>2.2. a foglalkoztatásra:</p> <p>+ a létesítmények fenntartása foglalkoztatási lehetőséget biztosíthat</p> <p>+ új gazdálkodási formák kialakítása, diverzifikált agrárgazdaság lehetőségeinek megteremtése</p> <p>2.3. a szabadidő eltöltésre, a rekreáció területi feltételeire:</p> <p>+ Rekreációs célú létesítmények esetén a szabadidő eltöltési lehetőségek bővülése</p> <p>2.4. a népesség életminőségére és egészségi állapotára, szociális helyzetére:</p> <p>+ árvíz- és belvízmentesített területeken élhetőbb környezet alakul ki</p> <p>2.5. a társadalom biztonságérzetére, veszélyeztetettségére:</p> <p>+ árvíz- és belvízmentesített területeken lakosság biztonságérzetének növekedése (vagyontárgyi biztonság)</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>veszélyeztetettség esetén lakossági elégedetlenség, társadalmi konfliktusok</i> 	<p>3.1. a térszerkezetre (a térszerkezet alakulása, a területhasználat változásai, területek rendeltetésének változása, vagy használatának korlátozása, területi fejlődés térbeli korlátai):</p> <p>+ árvíz- és belvízmentesített területeken a területhasználat korlátozottsága csökken</p> <p>3.2. a településrendszerre:</p> <p><i>gátak elszigetelő hatása</i></p> <p>3.3. természeti erőforrásokra (a kiaknázás lehetőségei és korlátai):</p> <p>+ turisztikai és bányászati gazdasági haszon</p> <p>3.4. az ipar, kereskedelem térbeli szerkezetére:</p> <p>Nincs közvetlen hatás.</p> <p>3.5. a mezőgazdaságra:</p> <p>+ belvíz által okozott terméskiesés csökkenése</p> <p>+ új gazdálkodási formák kialakítása, diverzifikált agrárgazdaság lehetőségeinek megteremtése</p> <p>3.6. az erdőgazdálkodásra:</p> <p>mikroklimatikus viszonyok javulásával kedvezőbb élőhelyi feltételek kialakulása, erdőterületek növekedése</p> <p>3.7. az idegenforgalomra:</p> <p>+ árvíz- és belvíz veszélyeztetettség megszűnésével, turisztikai célú vízhasználattal a turisztikai vonzerő nő</p> <p>3.8. a vízgazdálkodásra:</p> <p>+ az ár- és belvízhelyzet javul</p> <p>+ a vízpótlási lehetőségekkel a terület vízgazdálkodása javul</p>

	<p>1.10. az élővilágra (ökológiai hálózatra, védett természeti területekre, biodiverzitásra):</p> <ul style="list-style-type: none"> + új élőhelyek kialakulása + vízi élőhelyek átmeneti bővülése + nedves élőhelyek növekedése - esetenként az élővilág, fajgazdagság veszélyeztetése, egyedek pusztulása 		<p>3.9. a térség eltartó képességére és versenyképességére:</p> <p>gazdasági károk csökkenése</p> <ul style="list-style-type: none"> + új gazdálkodási formák kialakítása, diverzifikált tájhasználat, új gazdasági lehetőségek megteremtése + árvíz és belvízvédekezés költsége lecsökken <p>3.10. műszaki infrastruktúrára (elérési távolságok és idők, kapcsolati hiányok, nagyberuházások kivitelezési költségeit befolyásoló tényezők, mint például domborzati viszonyok, műtárgyak):</p> <p>nincs közvetlen hatás.</p> <p>3.11. az energiaellátásra:</p> <p>nincs közvetlen hatás.</p>
<p>4. Hulladékgazdálkodási létesítmények</p> <p>A hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény értelmező rendelkezései között szerepel a veszélyes-hulladékégető mű ugyanazzal a tartalommal, mint az OTrT-ben.</p> <p>A veszélyes hulladéklerakó fogalom nincs meghatározva a 2012. CLXXXV. évi törvényben. Fejér megyében az OTrT-ben az alábbi országos jelentőségű hulladékgazdálkodási létesítmény található az OTrT 4/11. melléklete szerint:</p> <p>1. Meglévő radioaktív hulladék-tároló: - nincs Fejér megyében</p> <p>2. Meglévő veszélyeshulladék-lerakó: - 2.3. Dunaújváros (2 db, a 0187/2, 0187/5 hrsz.)</p> <p>3. Meglévő veszélyeshulladék-égetőmű: - nincs Fejér megyében</p> <p>A megyében az országos jelentőségű Dunaújvárosi veszélyes hulladéklerakókon kívül, a gyűjtött hulladékok lerakása, ártalmatlanítása:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a székesfehérvári (020087/6, 020087/7, 020087/8, 020088/16, 020088/17 hrsz.), - polgárdi (093/6 hrsz.), - sárbogárdi (0522/187 hrsz), 	<p>1.1. a termőföld mennyiségére:</p> <ul style="list-style-type: none"> - területfoglalás <p>1.2. a talaj minőségére:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a rosszul megépített és működtetett hulladékgazdálkodási építmények talajszennyezést okozhatnak <p>1.3. a földtani és ásványvagyonra:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>1.4. a levegő minőségére:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a rosszul megépített és működtetett hulladékgazdálkodási építmények levegőminőségi problémákat okozhatnak <p>1.5. a vízre (felszíni és felszín alatti vizek mennyisége és minősége):</p> <ul style="list-style-type: none"> - a rosszul megépített és működtetett hulladékgazdálkodási építmények talajvízszennyezést okozhatnak <p>1.6. a hulladékgazdálkodás helyzetére:</p> <ul style="list-style-type: none"> + a korszerű hulladékkezelő létesítményekkel javul a környezet állapota <p>1.7. a tájra (társzerkezet, tájhasználat):</p>	<p>2.1. a népesség területi elhelyezkedésére (életmód, társadalmi mobilitás):</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>2.2. a foglalkoztatásra:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>2.3. a szabadidő eltöltésre, a rekreáció területi feltételeire:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>2.4. a népesség életminőségére és egészségi állapotára, szociális helyzetére:</p> <p>+ a magas minőségű hulladékgazdálkodási létesítmények pozitívan hatnak a népesség életminőségére</p> <ul style="list-style-type: none"> - a rosszul megépített vagy működtetett hulladékgazdálkodási létesítmények a környezetszennyezés révén negatívan hathatnak a népesség egészségi állapotára <p>2.5. a társadalom biztonságérzetére, veszélyeztetettségére:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a rosszul megépített vagy működtetett hulladékgazdálkodási építmények a környezetszennyezés révén negatívan hathatnak a népesség egészségi állapotára, 	<p>3.1. a térszerkezetre (a térszerkezet alakulása, a területhasználat változásai, területek rendeltetésének változása, vagy használatának korlátozása, területi fejlődés térbeli korlátai):</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>3.2. a településrendszerre:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>3.3. természeti erőforrásokra (a kiaknázás lehetőségei és korlátai):</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>3.4. az ipar, kereskedelem térbeli szerkezetére:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>3.5. a mezőgazdaságra:</p> <ul style="list-style-type: none"> - szennyezés előfordulásával a mezőgazdaságban termesztett növények, termelt élelmiszerek minőségükben sérülnek <p>3.6. az erdőgazdálkodásra:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>3.7. az idegenforgalomra:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a rosszul megépített vagy működtetett hulladékgazdálkodási létesítmények a levegőszennyezés és tájkép romboló hatás révén negatívan hathatnak a turisztikai vonzerőre

<p>- adonyi (0195/2 hrsz.) térségi hulladékkezelőben történik.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - <i>zöldsávok, védődombok szakszerű telepítése, fenntartása nélkül tájkép romboló hatás</i> <p>1.8. az épített környezetre: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.9. a kulturális örökségre (műemlékvédelem, régészet): nincs közvetlen hatás</p> <p>1.10. az élővilágra (ökológiai hálózatra, védett természeti területekre, biodiverzitásra):</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>a rosszul megépített és működtetett hulladékgazdálkodási építmények a biodiverzitásra negatív hatással lehetnek</i> 	<p><i>ezáltal növelik a veszélyeztetettség kockázatát</i></p>	<p>3.8. a vízgazdálkodásra: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.9. a térség eltartó képességére és versenyképességére: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.10. műszaki infrastruktúrára (elérési távolságok és idők, kapcsolati hiányok, nagyberuházások kivitelezési költségeit befolyásoló tényezők, mint például domborzati viszonyok, műtárgyak): nincs közvetlen hatás</p> <p>3.11. az energiaellátásra: nincs közvetlen hatás</p>
--	---	---	---

A térségi övezetek felülvizsgálatával összefüggő környezeti, társadalmi és gazdasági hatások

1. Övezetek	2. Az övezeti lehatárolások várható hatásai		
	1. Környezeti hatások	2. Társadalmi hatások	3. Gazdasági hatások
<p>Ökológiai hálózat magterületének, ökológiai folyosójának és pufferterületének övezetei</p> <p>Az ökológiai hálózat magterület övezete Fejér megyében 2009 és 2018 között bővült 2684 hektárral, ugyanakkor csökkent 4668 hektárral, így területe 73 888-ról 71 904-re csökkent. A magterület övezete a megye területének 16,5 %-a.</p> <p>Az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete Fejér megyében 2009-ben 23 387 hektár volt, amely elvételek és kiegészítések után több, mint 4000 hektárral bővült, így jelenleg az övezet területe 27 400 hektár, ami a megye területének 6,3 %-a.</p> <p>Az ökológiai hálózat pufferterületének övezete Fejér megyében 2009-ben 3717 hektár volt, amely 2018-ra 2708 hektárra csökkent.</p>	<p>1.1. a termőföld mennyiségére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.2. a talaj minőségére: + környezeti elemek védelme által talajminőség javulás</p> <p>1.3. a földtani és ásványvagyonra: + a kitermelés korlátozása segíti az ásványvagyon megmaradását, mennyiségi védelmét</p> <p>1.4. a levegő minőségére: + környezeti elemek védelme által levegőminőség javulás</p> <p>1.5. a vízre (felszíni és felszín alatti vizek mennyisége és minősége): + környezeti elemek védelme által vízminőség javulás</p>	<p>2.1. a népesség területi elhelyezkedésére (életmód, társadalmi mobilitás): nincs közvetlen hatás</p> <p>2.2. a foglalkoztatásra: nincs közvetlen hatás</p> <p>2.3. a szabadidő eltöltésére, a rekreáció területi feltételeire: + népesség rekreációs lehetőségeinek bővülése</p> <p>2.4. a népesség életminőségére és egészségi állapotára, szociális helyzetére: + természeti környezet- és életminőség javulása + a népesség életminőségére és egészségi állapotára gyakorolt kedvező hatás + ökoturizmus fejlődésének generálása</p>	<p>3.1. a térszerkezetre (a térszerkezet alakulása, a területhasználat változásai, területek rendeltetésének változása, vagy használatának korlátozása, területi fejlődés térbeli korlátai):</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>beépítésre szánt területek kijelölésének tilalma, illetve korlátozása</i> <p>3.2. a településrendszerre: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.3. természeti erőforrásokra (a kiaknázás lehetőségei és korlátai):</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>a természeti erőforrások kiaknázásának korlátozottsága (új külfejtéses művelésű bányatelek nem létesíthető, meglévő külfejtéses művelésű bányatelek horizontálisan nem bővíthető;</i>

	<p>1.6. a hulladékgazdálkodás helyzetére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.7. a tájra (tájszerkezet, tájhasználat): + táji értékek fennmaradása + hagyományos tájszerkezet megőrzése</p> <p>1.8. az épített környezetre: + táj- és településkép megővése + a településkép előnyös változása a védett értékek megővésével és újabb értékek átminősítésével</p> <p>1.9. a kulturális örökségre (műemlékvédelem, régészet): + a hagyományos tájjelleg megőrzése</p> <p>1.10. az élővilágra (ökológiai hálózatra, védett természeti területekre, biodiverzitásra): + biodiverzitás fennmaradása + természeti és természetközeli élőhelyek megővése + ökológiai kapcsolatok erősödése + élőhely-védelem biztosítása + in situ fajmegőrzés</p> <p>▪ <i>nem kívánt, adventív fajok számára migrációs útvonal biztosítása</i></p>	<p>+ az idegenforgalom, ismeretterjesztés, környezeti oktatás területén foglalkozási lehetőségek bővülése</p> <p>+ javuló környezetminőség népességmegtartó hatása</p> <p>+ a gazdálkodási forma változásával, jellemzően az extenzív forma előretörésével a munkahelyek számának várható növekedése</p> <p>▪ <i>a védett területek bővítésével összefüggésben lakossági ellenállás, leginkább a Natura 2000 területek esetében</i></p> <p>▪ <i>területhasználati kööttségek következtében társadalmi feszültség kialakulása (földtulajdonosok)</i></p> <p>▪ <i>beépítési tilalmak és egyéb engedélyhez kötött tevékenységek miatt a befektetők, illetve ingatlantulajdonosok ellenállása</i></p> <p>2.5. a társadalom biztonságérzetére, veszélyeztetettségére: nincs közvetlen hatás</p>	<p><i>célkitermelőhely létesítése nem engedélyezhető</i></p> <p>▪ <i>erőmű nem helyezhető el az övezet területén (kivéve háztartási méretű korlátozással), ezáltal a megújuló energiaforrások kiaknázásának lehetősége korlátozott</i></p> <p>3.4. az ipar, kereskedelem térbeli szerkezetére: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.5. a mezőgazdaságra: + környezetkímélő és ökológiai gazdálkodás elterjedése</p> <p>▪ <i>környezet- és természetkímélő gazdálkodási módszerek alkalmazása csökkentheti a mezőgazdasági bevételeket</i></p> <p>3.6. az erdőgazdálkodásra: <i>őshonos fajok telepítése korlátozza az erdőgazdasági haszonvételt</i></p> <p>3.7. az idegenforgalomra: + ökoturizmus, szelíd turizmus fejlődése + turizmusból származó bevételek növekedése</p> <p>▪ <i>gazdátlan, koordinálatlan turisztikai igénybevétel és a környezettudat-hiányos magatartás káros hatása</i></p> <p>3.8. a vízgazdálkodásra: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.9. a térség eltartó képességére és versenyképességére: + védett területek érték-növelő szerepe a közeli lakóterületekre</p> <p>▪ <i>az agrár és ipari szektor bevételeinek várható csökkenése, támogatáspolitikai szükségessége</i></p> <p>▪ <i>a külterjes gazdálkodás kialakításának és a termékek piacra vitelének kezdeti nehézségei.</i></p>
--	---	--	--

			<p>3.10. műszaki infrastruktúrára (elérési távolságok és idők, kapcsolati hiányok, nagyberuházások kivitelezési költségeit befolyásoló tényezők, mint például domborzati viszonyok, műtárgyak):</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>közművezeték és közlekedési hálózati elem elhelyezés műszaki megoldásainak többlet költsége</i> <p>3.11. az energiaellátásra:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>energijavezeték elhelyezés műszaki megoldásainak többlet költsége</i>
<p>Kiváló és jó termőhelyi adottságú szántóterület övezete</p> <p>A legkiválóbb minőségű és termőképességű, árutermelésre legalkalmasabb szántóföldi területek védelmében cél a beépíthetőség korlátozása, a szántóföldi hasznosítás hosszú távú biztosítása és a talajminőség megőrzése.</p> <p>A mezőgazdasági alkalmassági vizsgálat módszertani változása az övezetek területi elhelyezkedésében jelentős változást eredményezett. Míg 2009-ben a kiváló termőhelyi adottságú szántóterület nagysága 210 ezer hektár volt, addig a jelenlegi javaslatban a kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete mindössze 54 ezer hektár.</p> <p>A jó termőhelyi adottságú szántó övezet területe Fejér megyében 53 950 hektár. Ez valamivel több, mint a megye területének 12 %-a.</p>	<p>1.1. a termőföld mennyiségére:</p> <ul style="list-style-type: none"> + beépítési korlátozás következtében nem csökken a termőföld mennyisége + jó termőhelyi adottságú szántó övezet bevezetése nagyobb területen biztosítja a termőhely védelmét <p>1.2. a talaj minőségére:</p> <ul style="list-style-type: none"> + optimális talajszerkezet és tápanyag tartalom fennmaradása, a talajdegradációt megakadályozó művelési technológiák előnybe részesítésével + <i>nagyfóklás monokultúrák és helytelen talajművelés és vetésszerkezet esetében fokozódik az erózióvesztés, eltűnik a termőréteg, sivatrárrá válik a táj</i> ▪ <i>intenzív növénytermesztés, ill. állattartás következtében mezőgazdasági eredetű talajszennyezés fordulhat elő</i> <p>1.3. a földtani és ásványvagyongra:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>1.4. a levegő minőségére:</p> <p>- <i>defláció esetén porszennyezést okozhat</i></p> <p>1.5. a vízre (felszíni és felszín alatti vizek mennyisége és minősége):</p>	<p>2.1. a népesség területi elhelyezkedésére (életmód, társadalmi mobilitás):</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>a népességmegtartó képességre korlátozott hatással van tekintettel a szántókra jellemző birtokkoncentrációra és a szántóföldi növénytermesztés alacsony kézimunka igényére</i> <p>2.2. a foglalkoztatásra:</p> <ul style="list-style-type: none"> + mérsékelt foglalkoztatási hatás tekintettel a szántókra jellemző birtokkoncentrációra és a szántóföldi növénytermesztés alacsony kézimunka igényére <p>2.3. a szabadidő eltöltésre, a rekreáció területi feltételeire:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>2.4. a népesség életminőségére és egészségi állapotára, szociális helyzetére:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>2.5. a társadalom biztonságérzetére, veszélyeztetettségére:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>az éghajlatváltozásból adódóan nő a termelés kockázata, ami csökkentheti a biztonságérzetet</i> 	<p>3.1. a térszerkezetre (a térszerkezet alakulása, a területhasználat változásai, területek rendeltetésének változása, vagy használatának korlátozása, területi fejlődés térbeli korlátai):</p> <p><i>beépítésre szánt terület kijelölésének korlátozása</i></p> <p>3.2. a településrendszerre:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>3.3. természeti erőforrásokra (a kiaknázás lehetőségei és korlátai):</p> <p>a kiváló minőségű termőföld adottságainak megfelelő felhasználását segíti</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>a kiváló minőségű szántón a bányászati tevékenység korlátozott</i> <p>3.4. az ipar, kereskedelem térbeli szerkezetére:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>3.5. a mezőgazdaságra:</p> <ul style="list-style-type: none"> + a magasabb jövedelmet biztosító vetőmagtermesztés által hasznosított földterületek elsősorban kiváló szántókon tovább növekedhetnek + a területek kimagasló adottságainak következtében magas terméstartagok eléréséből származó gazdasági haszon <p>3.6. az erdőgazdálkodásra:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - <i>intenzív növénytermesztés esetén mezőgazdasági eredetű vízszennyezés illetve a vízháztartás romlása fordulhat elő</i> 1.6. a hulladékgazdálkodás helyzetére: nincs közvetlen hatás 1.7. a tájra (tájszerkezet, tájhasználat): + a tájszerkezet kedvező változása, mozaikos védőerdősávok, fasorok telepítése esetén - <i>nagytáblás monokultúrák esetén a táj sivárrá válik</i> 1.8. az épített környezetre: nincs közvetlen hatás 1.9. a kulturális örökségre (műemlékvédelem, régészet): nincs közvetlen hatás 1.10. az élővilágra (ökológiai hálózatra, védett természeti területekre, biodiverzitásra): + a beépítési korlátozás pozitív hatása a környezeti elemekre - <i>intenzív művelés esetén jelentős terhelések jelentkezhetnek, a biodiverzitás csökkenhet</i> 		<ul style="list-style-type: none"> + védőerdő telepítés szükségessé válhat 3.7. az idegenforgalomra: nincs közvetlen hatás 3.8. a vízgazdálkodásra: - <i>a terméskiesés csökkentése érdekében öntözési célú többlet vízfelhasználás igénye</i> 3.9. a térség eltartó képességére és versenyképességére: + a térség eltartó képességének és versenyképességének kedvező alakulása 3.10. műszaki infrastruktúrára (elérési távolságok és idők, kapcsolati hiányok, nagyberuházások kivitelezési költségeit befolyásoló tényezők, mint például domborzati viszonyok, műtárgyak): nincs közvetlen hatás 3.11. az energiaellátásra: nincs közvetlen hatás
<p>Erdőterület övezete</p> <p>Az erdők övezete új tervi elemként került bevezetésre az Trtv -ben, felváltva a korábbi – az erdőknek csak egy részét védő – kiváló termőhelyi adottságú erdőterület övezetét. Az új övezet az Országos Erdőállomány Adattár teljes területét magába foglalja.</p> <p>Az erdők övezetének nagysága 60 408 hektárt, ez a megye területének közel 14%-a. Az övezeten belül az erdőrésztelként nyilvántartott területek nagysága 54 097 hektár volt, amely valamivel több, mint 12%-os erdőültetést jelent. Ez jóval alacsonyabb, mint az országos 20% körüli erdőültetési érték.</p>	<ul style="list-style-type: none"> 1.1. a termőföld mennyiségére: + termőföld mennyiségi védelme, a termőterület fennmaradása 1.2. a talaj minőségére: + erdőterületek és ezáltal a talajok fennmaradása 1.3. a földtani és ásványvagyonra: nincs közvetlen hatás 1.4. a levegő minőségére: + porszennyezettség csökkenése, mikroklíma javítása, CO2 abszorpció 1.5. a vízre (felszíni és felszín alatti vizek mennyisége és minősége): 	<ul style="list-style-type: none"> 2.1. a népesség területi elhelyezkedésére (életmód, társadalmi mobilitás): nincs közvetlen hatás 2.2. a foglalkoztatásra: + erdőművelésben, erdészetben foglalkoztatottak száma növekedhet 2.3. a szabadidő eltöltésére, a rekreáció területi feltételeire: + jóléti-szolgáltatási funkció fennmaradása (rekreációt, pihenést szolgáló lehetőségek növekedése) 2.4. a népesség életminőségére és egészségi állapotára, szociális helyzetére: + egészségesebb környezet megőrzése kedvezőbb életminőség fenntartása 	<ul style="list-style-type: none"> 3.1. a térszerkezetre (a térszerkezet alakulása, a területhasználat változásai, területek rendeltetésének változása, vagy használatának korlátozása, területi fejlődés térbeli korlátai): <i>beépítésre szánt terület kijelölésének korlátozása</i> 3.2. a településrendszerre: nincs közvetlen hatás 3.3. természeti erőforrásokra (a kiaknázás lehetőségei és korlátai): a faállomány védelme - <i>bányászati tevékenység engedélyezésének korlátozása</i> 3.4. az ipar, kereskedelem térbeli szerkezetére:

<p>Az övezetre vonatkozó előírás alapján a bányászati tevékenység korlátozás alá esik: a bányatelek megállapítását és bányászati tevékenység engedélyezését a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó feltételekkel teszi lehetővé.</p>	<p>+ Szabályozó ökoszisztéma funkciók (lefolyás és erózió mérséklése, ezáltal a vízminőség javítása)</p> <p>1.6. a hulladékgazdálkodás helyzetére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.7. a tájra (tájszerkezet, tájhasználat):</p> <p>+ kedvezőbb, mozaikos tájszerkezet fennmaradása, az erdők fontos tájképi elemek</p> <p>1.8. az épített környezetre: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.9. a kulturális örökségre (műemlékvédelem, régészeti): nincs közvetlen hatás</p> <p>1.10. az élővilágra (ökológiai hálózatra, védett természeti területekre, biodiverzitásra):</p> <p>+ természetvédelmi funkció fenntartása (élőhely védelem, ökológiai folyosó hálózat bővülése, biodiverzitás fenntartása)</p>	<p>2.5. a társadalom biztonságérzetére, veszélyeztetettségére: nincs közvetlen hatás</p>	<p>+ faigényes iparágak (bútor, papír) erősödése, alapanyag ellátásának biztosítása</p> <p>3.5. a mezőgazdaságra: nincs közvetlen hatása</p> <p>3.6. az erdőgazdálkodásra: + fakitermelésből adódó bevétel</p> <p>3.7. az idegenforgalomra: + turisztikai vonzerő fennmaradása, növekedése</p> <p>3.8. a vízgazdálkodásra: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.9. a térség eltartó képességére és versenyképességére: + erdőművelés, erdészeti termékek előállítása, faigényes iparágak (bútor, papír) erősödése</p> <p>3.10. műszaki infrastruktúrára (elérési távolságok és idők, kapcsolati hiányok, nagyberuházások kivitelezési költségeit befolyásoló tényezők, mint például domborzati viszonyok, műtárgyak): nincs közvetlen hatás</p> <p>3.11. az energiaellátásra: nincs közvetlen hatás</p>
<p>Erdőtelepítésre javasolt terület övezete</p> <p>Az OTRT módosítás során az erdőtelepítésre „alkalmas” kifejezés helyett a „javasolt” került be az övezet nevébe, mivel az „alkalmas” kifejezés félreérthető, hiszen az ország (és egyben a megye) területének nagy része elméletben alkalmas az erdőtelepítésre. Az erdőtelepítésre javasolt területek azok, ahol az erdőtelepítési potenciál a legnagyobb és az erdőtelepítés iránti környezetvédelmi igény (környezetérzékenység) is a legjelentősebb. Fejér megyében az erdőtelepítésre javasolt nagysága közel 20 ezer hektár. Ez jelentős csökkenés a korábbi lehatároláshoz (hosszvetőleg 25 ezer hektár) képest, amelynek oka a módszertani változásokban keresendő.</p>	<p>1.1. a termőföld mennyiségére: + támogatott környezetkímélő gazdálkodás által érintett területek növekedése</p> <p>1.2. a talaj minőségére: + erdőtelepítés esetén a talaj minőségének javulása ill. megőrzése</p> <p>1.3. a földtani és ásványvagyonra: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.4. a levegő minőségére: + erdő művelési ág esetén a mikroklímátikus viszonyok kedvező alakulása</p> <p>+ porszenyvezettség csökkenése</p> <p>1.5. a vízre (felszíni és felszín alatti vizek mennyisége és minősége):</p>	<p>2.1. a népesség területi elhelyezkedésére (életmód, társadalmi mobilitás): nincs közvetlen hatás</p> <p>2.2. a foglalkoztatásra: + az erdőgazdálkodással összefüggő szakmákban nő a foglalkoztatás</p> <p>2.3. a szabadidő eltöltésre, a rekreáció területi feltételeire: + Kulturális jóléti-szolgáltatási funkció erősödése (rekreációt, pihenést szolgáló lehetőségek növekedése)</p> <p>2.4. a népesség életminőségére és egészségi állapotára, szociális helyzetére: + egészségesebb környezet alakulásával kedvezőbb életminőség</p>	<p>3.1. a térszerkezetre (a térszerkezet alakulása, a területhasználat változásai, területek rendeltetésének változása, vagy használatának korlátozása, területi fejlődés térbeli korlátai): nincs közvetlen hatás</p> <p>3.2. a településrendszerre: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.3. természeti erőforrásokra (a kiaknázás lehetőségei és korlátai): erdőterületek növekedésével a fagazdasági haszon növekedése</p> <p>3.4. az ipar, kereskedelem térbeli szerkezetére: + faigényes iparágak (bútor, papír) erősödése, alapanyag ellátásának biztosítása</p> <p>3.5. a mezőgazdaságra:</p>

<p>Az Trtv. kiegészítő rendeletében (MvM rendelet) az irányelv jellegű előírás nem szigorú. A szabály alapvetően a települések új erdőterület (erdőállomány adattárban nem szereplő) kijelöléseit próbálja orientálni az övezet területére.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ az <i>ártéri erdőtelepítés akadályozhatja az árvizek és a jég levonulását</i> 1.6. a hulladékgazdálkodás helyzetére: nincs közvetlen hatás 1.7. a tájra (tájszerkezet, tájhasználat): + kedvezőbb tájszerkezet kialakulása 1.8. az épített környezetre: nincs közvetlen hatás 1.9. a kulturális örökségre (műemlékvédelem, régészet): nincs közvetlen hatás 1.10. az élővilágra (ökológiai hálózatra, védett természeti területekre, biodiverzitásra): + természetvédelmi funkció erősödése (élőhely védelem, ökológiai folyosó hálózat bővülése, biodiverzitás fenntartása) - az ökoszisztéma szolgáltatások sérülése vagy megszűnése, amennyiben az erdőtelepítés természeti területet érint 	<p>2.5. a társadalom biztonságérzetére, veszélyeztetettségére: nincs közvetlen hatás</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ csökken a mezőgazdasági területek aránya 3.6. az erdőgazdálkodásra: + fakitermelésből adódó bevétel 3.7. az idegenforgalomra: + idegenforgalmi vonzerő növekedése (falusi turizmus, ökoturizmus) 3.8. a vízgazdálkodásra: nincs közvetlen hatás 3.9. a térség eltartó képességére és versenyképességére: + erdészeti termékek előállítása, faigényes iparágak (bútor, papír) erősödése 3.10. műszaki infrastruktúrára (elérési távolságok és idők, kapcsolati hiányok, nagyberuházások kivitelezési költségeit befolyásoló tényezők, mint például domborzati viszonyok, műtárgyak): nincs közvetlen hatás 3.11. az energiaellátásra: nincs közvetlen hatás
<p>Tájképvédelmi terület övezete</p> <p>Az övezet azon területeket foglalja magába, amelyek a természeti és antropogén tájalkotó elemek komplex rendszerének köszönhetően olyan sajátos és jelentős tájképi értékkel bírnak, amelyek hosszú távú fennmaradását csak sajátos területfelhasználási szabályok bevezetésével lehet biztosítani.</p> <p>Fejér megyében a tájképvédelmi terület övezetének 2009-es lehatárolása (országos és térségi övezet együttesen) 65 478,08 ha-t fedett le, az új lehatárolás az országos övezet 2017-es módosításának megfelelően ennek több mint kétszerese, 137 631,4 ha területet foglal magába. A módosítás egyik alapvető oka, hogy az országos övezet lehatárolása időközben közigazgatási határtól független, természetföldrajzi határossá módosult.</p>	<ul style="list-style-type: none"> 1.1. a termőföld mennyiségére: nincs közvetlen hatás 1.2. a talaj minőségére: nincs közvetlen hatás 1.3. a földtani és ásványvagyonra: nincs közvetlen hatás 1.4. a levegő minőségére: nincs közvetlen hatás 1.5. a vízre (felszíni és felszín alatti vizek mennyisége és minősége): nincs közvetlen hatás 1.6. a hulladékgazdálkodás helyzetére: nincs közvetlen hatás 1.7. a tájra (tájszerkezet, tájhasználat): + megfelelő tájhasználat fennmaradása + hagyományos tájkarakter megőrzése 1.8. az épített környezetre: 	<ul style="list-style-type: none"> 2.1. a népesség területi elhelyezkedésére (életmód, társadalmi mobilitás): nincs közvetlen hatás 2.2. a foglalkoztatásra: nincs közvetlen hatás 2.3. a szabadidő eltöltésre, a rekreáció területi feltételeire: + a „vizuális szemét” mennyiség növekedés megakadályozásával biztosítható a szabadidő eltöltés és rekreáció feltételeinek kedvező szinten tartása 2.4. a népesség életminőségére és egészségi állapotára, szociális helyzetére: + a „vizuális szemét” mennyiség növekedés megakadályozásával biztosítható az életminőség feltételeinek kedvező szinten tartása 2.5. a társadalom biztonságérzetére, veszélyeztetettségére: 	<ul style="list-style-type: none"> 3.1. a térszerkezetre (a térszerkezet alakulása, a területhasználat változásai, területek rendeltetésének változása, vagy használatának korlátozása, területi fejlődés térbeli korlátai): nincs közvetlen hatás 3.2. a településrendszerre: nincs közvetlen hatás 3.3. természeti erőforrásokra (a kiaknázás lehetőségei és korlátai): <i>bányászati tevékenységet a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó szabályok szerint lehet folytatni</i> 3.4. az ipar, kereskedelem térbeli szerkezetére: nincs közvetlen hatás 3.5. a mezőgazdaságra: nincs közvetlen hatás 3.6. az erdőgazdálkodásra: nincs közvetlen hatás

	<p>+ értékes tájelemek, hagyományos településképek és kultúrtörténeti értékek megtartása</p> <p>1.9. a kulturális örökségre (műemlékvédelem, régészet):</p> <p>+ látványkárosító, tájidegen építmények elhelyezésének korlátozása, a tájban megjelenő település sziluett védelmének biztosítása</p> <p>1.10. az élővilágra (ökológiai hálózatra, védett természeti területekre, biodiverzitásra): élőhelyek megőrzése</p>	<p>nincs közvetlen hatás</p>	<p>3.7. az idegenforgalomra: + turisztikai vonzerő erősödése</p> <p>3.8. a vízgazdálkodásra: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.9. a térség eltartó képességére és versenyképességére: + vonzó táji környezetben az ingatlanérték emelkedése várható</p> <p>3.10. műszaki infrastruktúrára (elérési távolságok és idők, kapcsolati hiányok, nagyberuházások kivitelezési költségeit befolyásoló tényezők, mint például domborzati viszonyok, műtárgyak):</p> <p>– tájba illesztett közműelhelyezés műszaki megoldásainak többlet költsége</p> <p>3.11. az energiaellátásra: nincs közvetlen hatás</p>
<p>6. Világörökségi és világörökségi várományos területek övezete</p> <p>A világörökségi és világörökségi várományos területek övezetét a településrendezési eszközökben kell tényleges kiterjedésének megfelelően lehatárolni.</p> <p>A megyét érintő területek az alábbiak: – A római birodalom határai – A dunai limes magyarországi szakasza világörökségi várományos terület (kulturális kategória)</p> <p>A Ripa Pannonica magyarországi szakasza a Frontiers of the Roman Empire (FRE) világörökségi sorozatjelöléshez kapcsolódik; a római katonai építészeti és határvédelmi stratégiai koncepció több mint 400 éven keresztül működő, kiemelkedő emléke (légióostáborok, ideiglenes menettáborok, erődök, limes utak). Érintett települések: Adony, Baracs, Dunaújváros, Ercsi, Kisapostag, Kulcs, Rácalmás.</p> <p>– Magyarországi tájházak hálózata világörökségi várományos terület (kulturális kategória)</p>	<p>1.1. a termőföld mennyiségére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.2. a talaj minőségére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.3. a földtani és ásványvagyonra: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.4. a levegő minőségére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.5. a vízre (felszíni és felszín alatti vizek mennyisége és minősége): nincs közvetlen hatás</p> <p>1.6. a hulladékgazdálkodás helyzetére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.7. a tájra (tájszerkezet, tájhasználat): + megfelelő világörökségi tájhasználat fennmaradása + hagyományos tájkarakter megőrzése a tájkép előnyös változása</p> <p>1.8. az épített környezetre:</p>	<p>2.1. a népesség területi elhelyezkedésére (életmód, társadalmi mobilitás): nincs közvetlen hatás</p> <p>2.2. a foglalkoztatásra: nincs közvetlen hatás</p> <p>2.3. a szabadidő eltöltésre, a rekreáció területi feltételeire: + szabadidő eltöltés és rekreáció feltételeinek kedvező szinten tartása</p> <p>2.4. a népesség életminőségére és egészségi állapotára, szociális helyzetére: + a kulturális értékek feltárása és megóvása növeli a térségi identitást, a közösség összetartó erejét</p> <p>2.5. a társadalom biztonságérzetére, veszélyeztetettségére: nincs közvetlen hatás</p>	<p>3.1. a térszerkezetre (a térszerkezet alakulása, a területhasználat változásai, területek rendeltetésének változása, vagy használatának korlátozása, területi fejlődés térbeli korlátai): nincs közvetlen hatás</p> <p>3.2. a településrendszerre: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.3. természeti erőforrásokra (a kiaknázás lehetőségei és korlátai): nincs közvetlen hatás</p> <p>3.4. az ipar, kereskedelem térbeli szerkezetére: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.5. a mezőgazdaságra: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.6. az erdőgazdálkodásra: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.7. az idegenforgalomra: + turisztikai vonzerő növekedése</p> <p>3.8. a vízgazdálkodásra: nincs közvetlen hatás</p>

<p>A világörökségi várományosi sorozat-helyszín alapvető, a tartalmi lényegét meghatározó jellegzetessége, hogy az nem csupán egy, vagy néhány épületre terjed ki, hanem az egységes szempontok alapján létrehozott tájházak hálózatát jelenti, amely hálózat együttesében több mint alkotóelemeinek összege, komplexitásánál fogva univerzális jelentőségű entitást alkot. A magyarországi tájház hálózat bemutatja a táji és néprajzi csoportok túlnyomó többségének hagyományos népi kultúráját, amelynek a sokszínűsége különös jelentőségű. Érintett települések: Füle, Sukoró.</p>	<p>+ értékes tájélem, hagyományos településkép építészeti és kultúrtörténeti értékek megtartása 1.9. a kulturális örökségre (műemlékvédelem, régészet): + látványkárosító, tájidegen építmények elhelyezésekor korlátozása, a tájban megjelenő település sziluett védelmének biztosítása + történeti településkép, értékes épített környezet megőrzése 1.10. az élővilágra (ökológiai hálózatra, védett természeti területekre, biodiverzitásra): nincs közvetlen hatás</p>		<p>3.9. a térség eltartó képességére és versenyképességére: nincs közvetlen hatás 3.10. műszaki infrastruktúrára (elérési távolságok és idők, kapcsolati hiányok, nagyberuházások kivitelezési költségeit befolyásoló tényezők, mint például domborzati viszonyok, műtárgyak): - a világörökségi érték sérelme nélkül valósulhatnak meg a műszaki megoldások (többlet költség) 3.11. az energiaellátásra: nincs közvetlen hatás</p>
<p>Vízminőségvédelmi terület övezete</p> <p>A 2008. évi OTvT-vel összhangban a hatályos megyei tervben a felszíni vizek vízminőség-védelmi vízgyűjtő területének övezete településhatáron, a felszín alatti vízminőség-védelmi terület övezete tényleges területi kiterjedésével volt lehatárolva. A Trtv és így a megye vízminőség-védelmi terület övezetének lehatárolása frissült a VGT2 (Vízgyűjtő-gazdálkodási Terv felülvizsgálat) során, amely alapján az övezet módosult.</p> <p>Az övezetben a bányászat korlátozott, a Trtv a területhasznosítás egyedi szabályozását a településrendezés (HÉSZ) felé utalja. A vízminőségvédelmi területeken olyan területhasznosítás javasolt, amely a védelmet igénylő víztest szennyezési lehetőségét kizárja.</p>	<p>1.1. a termőföld mennyiségére: nincs közvetlen hatás 1.2. a talaj minőségére: + a szabályozás közvetve a talajokat is óvja 1.3. a földtani és ásványvagyonra: nincs közvetlen hatás 1.4. a levegő minőségére: nincs közvetlen hatás 1.5. a vízre (felszíni és felszín alatti vizek mennyisége és minősége): + védőterületek kijelölése és a csatornázás a vízminőséget kedvezően befolyásolja + a felszín alatti vizek minőségének hosszú távú megőrzését szolgálja + vízminőség védelmi terület övezetbe tartozó terület a korábbi felszíni szennyezésre érzékeny terület övezetéhez képest nagyobb terület foglal magába (+ területek: a felszíni ivóvízbázisokat és a halak életfeltételeinek biztosítására kijelölt felszíni vizeket, a természetes fürdővizeket, a felszín alatti vizek állapota szempontjából fokozottan érzékeny területeket, valamint a felszín alatti vízbázisok területét), amely hozzájárul a vízminőség állapotának megőrzéséhez</p>	<p>2.1. a népesség területi elhelyezkedésére (életmód, társadalmi mobilitás): nincs közvetlen hatás 2.2. a foglalkoztatásra: nincs közvetlen hatás 2.3. a szabadidő eltöltésre, a rekreáció területi feltételeire: nincs közvetlen hatás 2.4. a népesség életminőségére és egészségi állapotára, szociális helyzetére: + a megfelelő minőségű ivóvíz a lakosság egészségi állapotát javítja 2.5. a társadalom biztonságérzetére, veszélyeztetettségére: + a megfelelő minőségű ivóvíz és vízkészlet védelem a lakosság biztonságérzetét növeli</p>	<p>3.1. a térszerkezetre (a térszerkezet alakulása, a területhasználat változásai, területek rendeltetésének változása, vagy használatának korlátozása, területi fejlődés térbeli korlátai): - <i>bányászati tevékenység korlátozása</i> 3.2. a településrendszerre: nincs közvetlen hatás 3.3. természeti erőforrásokra (a kiaknázás lehetőségei és korlátai): - <i>bányászati tevékenységet a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó szabályok szerint lehet folytatni</i> 3.4. az ipar, kereskedelem térbeli szerkezetére: - <i>építési korlátozások</i> 3.5. a mezőgazdaságra: nincs közvetlen hatás 3.6. az erdőgazdálkodásra: nincs közvetlen hatás 3.7. az idegenforgalomra: nincs közvetlen hatás 3.8. a vízgazdálkodásra: + a felszín alatti vizek állapotának megőrzése 3.9. a térség eltartó képességére és versenyképességére: nincs közvetlen hatás</p>

	<p>1.6. a hulladékgazdálkodás helyzetére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.7. a tájra (tájszerkezet, tájhasználat): nincs közvetlen hatás</p> <p>1.8. az épített környezetre: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.9. a kulturális örökségre (műemlékvédelem, régészet): nincs közvetlen hatás</p> <p>1.10. az élővilágra (ökológiai hálózatra, védett természeti területekre, biodiverzitásra):</p> <p>+ a környezetszennyezést gátló előírások elősegítik az élővilág, az élőhelyek védelmét</p>		<p>3.10. műszaki infrastruktúrára (elérési távolságok és idők, kapcsolati hiányok, nagyberuházások kivitelezési költségeit befolyásoló tényezők, mint például domborzati viszonyok, műtárgyak): nincs közvetlen hatás</p> <p>3.11. az energiaellátásra: nincs közvetlen hatás</p>
<p>Nagyvízi meder övezete</p> <p>A nagyvízi meder területének hasznosítása nem akadályozhatja az árhullámok levonulását, az árvízi védekezés lehetőségét és a nagyvízi meder területén a vízgazdálkodási (meder karbantartási) feladatok elvégzését.</p>	<p>1.1. a termőföld mennyiségére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.2. a talaj minőségére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.3. a földtani és ásványvagyonra: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.4. a levegő minőségére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.5. a vízre (felszíni és felszín alatti vizek mennyisége és minősége): + a vízparti tájak megőrzése</p> <p>1.6. a hulladékgazdálkodás helyzetére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.7. a tájra (tájszerkezet, tájhasználat): + a vízparti tájak megőrzése</p> <p>1.8. az épített környezetre: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.9. a kulturális örökségre (műemlékvédelem, régészet): nincs közvetlen hatás</p> <p>1.10. az élővilágra (ökológiai hálózatra, védett természeti területekre, biodiverzitásra): + vizes élőhelyek megőrzése</p>	<p>2.1. a népesség területi elhelyezkedésére (életmód, társadalmi mobilitás): nincs közvetlen hatás</p> <p>2.2. a foglalkoztatásra: nincs közvetlen hatás</p> <p>2.3. a szabadidő eltöltésre, a rekreáció területi feltételeire: + lehetőséget nyújt a szabadidő változatos, tartalmas eltöltésére</p> <p>2.4. a népesség életminőségére és egészségi állapotára, szociális helyzetére: nincs közvetlen hatás</p> <p>2.5. a társadalom biztonságérzetére, veszélyeztetettségére: + az árvízvédelem a lakosság biztonságérzetét növeli</p>	<p>3.1. a térszerkezetre (a térszerkezet alakulása, a területhasználat változásai, területek rendeltetésének változása, vagy használatának korlátozása, területi fejlődés térbeli korlátai): <i>beépítésre szánt terület kijelölésének tilalma</i></p> <p>3.2. a településrendszerre: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.3. természeti erőforrásokra (a kiaknázás lehetőségei és korlátai): <i>nincs közvetlen hatás</i></p> <p>3.4. az ipar, kereskedelem térbeli szerkezetére: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.5. a mezőgazdaságra: + a hullámtéri, nyílt ártéri gazdálkodási forma támogatott szerkezetváltást eredményez</p> <p>3.6. az erdőgazdálkodásra: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.7. az idegenforgalomra: idegenforgalmi vonzerő megőrzése</p> <p>3.8. a vízgazdálkodásra: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.9. a térség eltartó képességére és versenyképességére:</p>

	+ ökológiai hálózat, ártéri erdők megóvása		nincs közvetlen hatás 3.10. műszaki infrastruktúrára (elérési távolságok és idők, kapcsolati hiányok, nagyberuházások kivitelezési költségeit befolyásoló tényezők, mint például domborzati viszonyok, műtárgyak): nincs közvetlen hatás 3.11. az energiaellátásra: nincs közvetlen hatás
<p>9. Rendszeresen belvízjárta terület övezete</p> <p>Az övezet kijelölésének célja a belvív okozta kockázatok és károk mérséklése, amelyhez a területrendezési szabályozás a beépítésre szánt területek kijelölésének korlátozásával járul hozzá.</p> <p>Fejér megyében a rendszeresen belvízjárta terület övezete 33278,49 ha volt, ami 2018-ra 34239,47 ha-ra növekedett (3%).</p>	<p>+ új beépítésre szánt terület kijelölésének korlátozása</p> <p>1.1. a termőföld mennyiségére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.2. a talaj minőségére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.3. a földtani és ásványvagyonra: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.4. a levegő minőségére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.5. a vízre (felszíni és felszín alatti vizek mennyisége és minősége): nincs közvetlen hatás</p> <p>+ új beépítésre szánt terület kijelölésének korlátozása</p> <p>1.6. a hulladékgazdálkodás helyzetére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.7. a tájra (tájszerkezet, tájhasználat): nincs közvetlen hatás</p> <p>1.8. az épített környezetre: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.9. a kulturális örökségre (műemlékvédelem, régészet): nincs közvetlen hatás</p> <p>1.10. az élővilágra (ökológiai hálózatra, védett természeti területekre, biodiverzitásra): nincs közvetlen hatás</p>	<p>2.1. a népesség területi elhelyezkedésére (életmód, társadalmi mobilitás): nincs közvetlen hatás</p> <p>2.2. a foglalkoztatásra: nincs közvetlen hatás</p> <p>2.3. a szabadidő eltöltésre, a rekreáció területi feltételeire: nincs közvetlen hatás</p> <p>2.4. a népesség életminőségére és egészségi állapotára, szociális helyzetére: nincs közvetlen hatás</p> <p>2.5. a társadalom biztonságérzetére, veszélyeztetettségére: nincs közvetlen hatás</p> <p>+ a rendszeresen belvízjárta területek beépíthetőségének korlátozása csökkenti a belvív okozta károk kockázatát</p>	<p>3.1. a térszerkezetre (a térszerkezet alakulása, a területhasználat változásai, területek rendeltetésének változása, vagy használatának korlátozása, területi fejlődés térbeli korlátai):</p> <ul style="list-style-type: none"> - új beépítésre szánt terület kijelölésének korlátozása <p>3.2. a településrendszerre: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.3. természeti erőforrásokra (a kiaknázás lehetőségei és korlátai): nincs közvetlen hatás</p> <p>3.4. az ipar, kereskedelem térbeli szerkezetére:</p> <ul style="list-style-type: none"> - új beépítésre szánt terület kijelölésének korlátozása akadályozza az ipari és kereskedelmi területek növekedését <p>3.5. a mezőgazdaságra: nincs közvetlen hatás</p> <p>+ megfelelő művelési mód alkalmazásával csökkenthető a belvív okozta károk</p> <p>3.6. az erdőgazdálkodásra: nincs közvetlen hatás</p> <p>+ környezeti szempontból az erdőtelepítés az övezet területeinek egyik alkalmas földhasználati módja</p> <p>3.7. az idegenforgalomra: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.8. a vízgazdálkodásra: nincs közvetlen hatás</p> <p>+ az övezet kijelölése és a szabályozás betartása kiszámíthatóbb, kiegyenlítettebb vízkormányzást tesz lehetővé</p>

			<p>3.9. a térség eltartó képességére és versenyképességére: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.10. műszaki infrastruktúrára (elérési távolságok és idők, kapcsolati hiányok, nagyberuházások kivitelezési költségeit befolyásoló tényezők, mint például domborzati viszonyok, műtárgyak): nincs közvetlen hatás</p> <p>3.11. az energiaellátásra: nincs közvetlen hatás</p>
<p>10. Honvédelmi és katonai célú terület övezete</p> <p>A hatályos megyei területrendezési tervben az – országos jelentőségű – kiemelt fontosságú meglévő honvédelmi terület és a – térségi jelentőségű – honvédelmi terület szerepel, azonban az OTrT felülvizsgálata a két övezetet egyesítette honvédelmi és katonai célú terület övezete elnevezéssel.</p> <p>A honvédelmi és katonai célú terület övezetét a településrendezési eszközökben kell tényleges kiterjedésének megfelelően lehatárolni.</p> <p>Fejér megye hatályos területrendezési tervében a kiemelt fontosságú meglévő honvédelmi területek a Várpalotai gyakorilőtérhez kapcsolódnak, és Bakonycsérnyé, Bakonykúti, Balinka, Csór, Iszkaszentgyörgy, Isztimér, Kincsesbánya és Nádasdladány településeket érintik, valamint ebbe az övezetbe tartozik még a székesfehérvári laktanya is.</p> <p>Az ajánlások egyrészt a korábbi honvédelmi objektumok – mint barnamezős területek – mielőbbi hasznosítását, másrészt a honvédelmi területek környezete felől és felé tartó hatásoktól való védelmet szolgálják.</p>	<p>1.1. a termőföld mennyiségére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.2. a talaj minőségére: <i>eseti talajszennyezés</i></p> <p>1.3. a földtani és ásványvagyonra: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.4. a levegő minőségére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.5. a vízre (felszíni és felszín alatti vizek mennyisége és minősége): <i>eseti vízszennyezés</i></p> <p>1.6. a hulladékgazdálkodás helyzetére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.7. a tájra (tájszerkezet, tájhasználat): nincs közvetlen hatás</p> <p>1.8. az épített környezetre: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.9. a kulturális örökségre (műemlékvédelem, régészet): nincs közvetlen hatás</p> <p>1.10. az élővilágra (ökológiai hálózatra, védett természeti területekre, biodiverzitásra): <i>kisebb területű koncentrált élőhely, faj pusztító hatás</i></p> <p>+ elzárt terület fajgazdagságot és ritka fajokat megóvó hatása</p>	<p>2.1. a népesség területi elhelyezkedésére (életmód, társadalmi mobilitás): nincs közvetlen hatás</p> <p>2.2. a foglalkoztatásra: nincs közvetlen hatás</p> <p>2.3. a szabadidő eltöltésre, a rekreáció területi feltételeire: nincs közvetlen hatás</p> <p>2.4. a népesség életminőségére és egészségi állapotára, szociális helyzetére: nincs közvetlen hatás</p> <p>2.5. a társadalom biztonságérzetére, veszélyeztetettségére: + a társadalom biztonságérzetének növelése</p>	<p>3.1. a térszerkezetre (a térszerkezet alakulása, a területhasználat változásai, területek rendeltetésének változása, vagy használatának korlátozása, területi fejlődés térbeli korlátai): <i>területhasználat korlátozása</i></p> <p>3.2. a településrendszerre: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.3. természeti erőforrásokra (a kiaknázás lehetőségei és korlátai): nincs közvetlen hatás</p> <p>3.4. az ipar, kereskedelem térbeli szerkezetére: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.5. a mezőgazdaságra: <i>mezőgazdasági földhasználat korlátozása</i></p> <p>3.6. az erdőgazdálkodásra: <i>erdészeti tevékenység korlátozása</i></p> <p>3.7. az idegenforgalomra: <i>turizmus korlátozása, látogatás tilalma</i></p> <p>3.8. a vízgazdálkodásra: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.9. a térség eltartó képességére és versenyképességére: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.10. műszaki infrastruktúrára (elérési távolságok és idők, kapcsolati hiányok, nagyberuházások kivitelezési költségeit</p>

			befolyásoló tényezők, mint például domborzati viszonyok, műtárgyak): nincs közvetlen hatás 3.11. az energiaellátásra: nincs közvetlen hatás
<p>11. Ásványi nyersanyagvagyon övezete</p> <p>Az övezet a megállapított bányatelkek és megkutatott területek által érintett településeket tartalmazza. Az ásványi nyersanyagvagyon övezetét a településrendezési eszközökben kell tényleges kiterjedésének megfelelően lehatárolni.</p> <p>A 2009 évi Fejér megyei Területrendezési terv 25 település érintettségét jelölte meg az övezetben. 15 településnek közös az érintettsége a két tervben, 25 település csak a 2009. évi TrT-ben, további 9 település csak a jelenlegi TrT tervezetben szerepel. Fejér megyében 42 bánya (működő, bezárt, tervezett engedélyezett) van összesen a Veszprém Megyei Kormányhivatal nyilvántartása szerint. Az ásványi nyersanyagvagyon övezeti szabályozása nem változott a 2013. évi és a 2008. évi OTvT-hez képest.</p> <p>Az ajánlások egy része bányászati szabályok értelmezésével kapcsolatos, illetve a bezárt bányák rekultivációjára, tájrendezésére és újrahasznosítására irányulnak.</p>	<p>1.1. a termőföld mennyiségére: + <i>külszíni fejtéses bányák okozta talajvesztés</i> 1.2. a talaj minőségére: + <i>termőképesség vesztese a humusréteg eltűnésével</i> + <i>szénhidrogénbányászati hiba okozta talajszennyezés</i> 1.3. a földtani és ásványvagyonra: + <i>a kitermelési munkálatokkal csökken az ásványvagyon</i> 1.4. a levegő minőségére: + <i>külszíni fejtés esetén a levegő porszennyezése</i> 1.5. a vízre (felszíni és felszín alatti vizek mennyisége és minősége): + <i>vizek folyásának szabályozása, vízelvonás a bányászat érdekeinek megfelelően</i> 1.6. a hulladékgazdálkodás helyzetére: + <i>bányászati hulladék lerakása újabb zöldterületek foglalhat el</i> 1.7. a tájra (tájszerkezet, tájhasználat): + <i>tájsebek, külszíni fejtésű bányák a táj teljes átalakulását, degradációját okozzák</i> 1.8. az épített környezetre: nincs közvetlen hatása 1.9. a kulturális örökségre (műemlékvédelem, régészet): nincs közvetlen hatása 1.10. az élővilágra (ökológiai hálózatra, védett természeti területekre, biodiverzitásra):</p>	<p>2.1. a népesség területi elhelyezkedésére (életmód, társadalmi mobilitás): nincs közvetlen hatása 2.2. a foglalkoztatásra: + új munkahelyek teremtése 2.3. a szabadidő eltöltésére, a rekreáció területi feltételeire: + a felhagyott bányatavak rekreációs célú hasznosítása 2.4. a népesség életminőségére és egészségi állapotára, szociális helyzetére: + <i>homokbányák okozta porszennyezés</i> 2.5. a társadalom biztonságérzetére, veszélyeztetettségére: nincs közvetlen hatása</p>	<p>3.1. a térszerkezetre (a térszerkezet alakulása, a területhasználat változásai, területek rendeltetésének változása, vagy használatának korlátozása, területi fejlődés térbeli korlátai): + nyersanyag kitermelés elősegítése 3.2. a településrendszerre: nincs közvetlen hatás 3.3. természeti erőforrásokra (a kiaknázás lehetőségei és korlátai): + ásványvagyon kitermelés gazdasági haszna, gazdaságélénkítő szerepe 3.4. az ipar, kereskedelem térbeli szerkezetére: nincs közvetlen hatás 3.5. a mezőgazdaságra: <i>mezőgazdasági földhasználat korlátozása</i> 3.6. az erdőgazdálkodásra: <i>erdőgazdálkodási földhasználat korlátozása</i> 3.7. az idegenforgalomra: + a felhagyott bányatavak turisztikai hasznosítása 3.8. a vízgazdálkodásra: + felhagyott bányaterület alkalmas vízviszatartásra <i>természetes vizek elvonása a területről</i> 3.9. a térség eltartó képességére és versenyképességére: + nyersanyag kitermelés gazdasági haszna, gazdaságélénkítő szerepe 3.10. műszaki infrastruktúrára (elérési távolságok és idők, kapcsolati hiányok, nagyberuházások kivitelezési költségeit</p>

	<p>+ külszíni fejtésű bányák az élővilág teljes átalakulását okozhatják</p> <p>+ felhagyott bányaterületek alkalmasak lehetnek néhány faj megtelepedésére</p>		<p>befolyásoló tényezők, mint például domborzati viszonyok, műtárgyak):</p> <p>magas összegű rekultivációs költségek a bányák bezárása után</p> <p>3.11. az energiaellátásra: nincs közvetlen hatása</p>
<p>12. Földtani veszélyforrás területe által érintett települések övezete</p> <p>Az övezet a már bekövetkezett és ezek környezetében (jósolt) várhatóan bekövetkező földmozgásokkal érintett településeket tartalmazza.</p> <p>A földcsuszamlás a megyében a Duna mentén jellemzően partfalomlásként, egyes területeken pedig rézsúcsúszásként jelentkezik. Kulcs, Rácalmás, Dunaújváros térségében százas nagyságrendű szeletes földcsuszamlásos esetet mutat a Duna melletti sávban. Egyik leggyakoribb veszélyforrás a megyében a pincebeszakadás. Érintett települések közé tartozik többek között Tabajd és Vál. A megyében igen jellemző a bányászati tevékenység során alábányászott, ennek folytán teljes kiterjedésükben potenciálisan felszínmozgásosnak tekintendő területek előfordulása. Felszínmozgásos területek vannak Kincsesbánya, Bakonycsérnye, Balinka települések közigazgatási területén. A jelen tervzetben 70 település kerül a földtani veszélyforrás terület övezetbe. A 2009. évi TrT-ben 21 település volt érintett. A változást 49 település hozzáadása és két település (Baracs, Sárkeresztés) elmaradása jelenti. A földtani veszélyforrással érintett területet a településrendezési eszközökben kell tényleges kiterjedésének megfelelően lehatárolni.</p>	<p>1.1. a termőföld mennyiségére:</p> <p>+ omlás és földcsuszamlás okozta talajvesztés</p> <p>1.2. a talaj minőségére: nincs közvetlen hatása</p> <p>1.3. a földtani és ásványvagyonra: nincs közvetlen hatása</p> <p>1.4. a levegő minőségére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.5. a vízre (felszíni és felszín alatti vizek mennyisége és minősége): nincs közvetlen hatása</p> <p>1.6. a hulladékgyűjtés helyzetére: nincs közvetlen hatása</p> <p>1.7. a tájra (táj szerkezet, tájhasználat):</p> <ul style="list-style-type: none"> - talajerózió okozta táj átalakulás <p>+ növényborítottság, védőfásítás tájvédő hatása</p> <p>1.8. az épített környezetre:</p> <p>+ veszélyeztetett területek beépíthetőségének korlátozása, bányafelügyeleti ellenőrzése</p> <p>1.9. a kulturális örökségre (műemlékvédelem, régészeti): nincs közvetlen hatás</p> <p>1.10. az élővilágra (ökológiai hálózatra, védett természeti területekre, biodiverzitásra):</p> <p>+ átalakulás okozta élőhelycsökkenés</p>	<p>2.1. a népesség területi elhelyezkedésére (életmód, társadalmi mobilitás):</p> <p>+ veszélyeztetett területek beépíthetőségének korlátozása, bányafelügyeleti ellenőrzése</p> <p>2.2. a foglalkoztatásra: nincs közvetlen hatás</p> <p>2.3. a szabadidő eltöltésére, a rekreáció területi feltételeire: nincs közvetlen hatás</p> <p>2.4. a népesség életminőségére és egészségi állapotára, szociális helyzetére: nincs közvetlen hatás</p> <p>2.5. a társadalom biztonságérzetére, veszélyeztetettségére:</p> <p>+ az övezet területén a beépítés bányafelügyeleti hozzájáruláshoz kötésével növekszik a lakosság biztonsága</p>	<p>3.1. a térszerkezetre (a térszerkezet alakulása, a területhasználat változásai, területek rendeltetésének változása, vagy használatának korlátozása, területi fejlődés térbeli korlátai):</p> <ul style="list-style-type: none"> + beépítés feltételeinek meghatározása + új beépítésre szánt terület kijelölés korlátozása <p>3.2. a településrendszerre: nincs közvetlen hatása</p> <p>3.3. természeti erőforrásokra (a kiaknázás lehetőségei és korlátai): nincs közvetlen hatás</p> <p>3.4. az ipar, kereskedelem térbeli szerkezetére:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a beépítés bányafelügyeleti hozzájáruláshoz kötött, így az övezet területei korlátozottan állnak az ipar és kereskedelem rendelkezésére <p>3.5. a mezőgazdaságra: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.6. az erdőgazdálkodásra: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.7. az idegenforgalomra: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.8. a vízgazdálkodásra: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.9. a térség eltartó képességére és versenyképességére:</p> <ul style="list-style-type: none"> - korlátozott területhasználat csökkenti a térség eltartó képességét <p>3.10. műszaki infrastruktúrára (elérési távolságok és idők, kapcsolati hiányok, nagyberuházások kivitelezési költségeit</p>

			befolyásoló tényezők, mint például domborzati viszonyok, műtárgyak): nincs közvetlen hatás 3.11. az energiaellátásra: nincs közvetlen hatás
--	--	--	--

AZ EGYEDI ÖVEZETEKEL ÖSSZEFÜGGŐ KÖRNYEZETI, TÁRSADALMI ÉS GAZDASÁGI HATÁSOK

Egyedileg meghatározott megyei övezetek	Az övezeti lehatárolások várható hatásai		
	1. Környezeti hatások	2. Társadalmi hatások	3. Gazdasági hatások
<p>1. Felzárkóztatandó belső periféria övezet</p> <p>Egyedileg meghatározott megyei övezet, amelynek célja a társadalmi, gazdasági és infrastrukturális fejlettség növelése, illetve a komplex programmal fejlesztendő járásközpont településeinek működésének és oda betelepülési szándékozó vállalkozások településrendezési és fejlesztési eszközökkel való támogatása.</p>	<p>1.1. a termőföld mennyiségére:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>1.2. a talaj minőségére:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>1.3. a földtani és ásványvagyonra:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>1.4. a levegő minőségére:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>1.5. a vízre (felszíni és felszín alatti vizek mennyisége és minősége):</p> <p>nincs közvetlen hatás</p>	<p>2.1. a népesség területi elhelyezkedésére (életmód, társadalmi mobilitás):</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>népességvesztés, elérhetőségi nehézségek</i> + vonzó táji, természeti környezet <p>2.2. a foglalkoztatásra:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>munkahelyek hiánya</i> <p>2.3. a szabadidő eltöltésére, a rekreáció területi feltételeire:</p> <ul style="list-style-type: none"> + vonzó táji, természeti környezet <p>2.4. a népesség életminőségére és egészségi állapotára, szociális helyzetére:</p> <ul style="list-style-type: none"> + vonzó táji, természeti környezet - <i>munkahelyek, szolgáltatások hiánya</i> <p>2.5. a társadalom biztonságérzetére, veszélyeztetettségére:</p>	<p>3.1. a térszerkezetre (a térszerkezet alakulása, a területhasználat változásai, területek rendeltetésének változása, vagy használatának korlátozása, területi fejlődés térbeli korlátai):</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>3.2. a településrendszerre:</p> <ul style="list-style-type: none"> + város-vidék kapcsolatok erősítése elősegítheti az értékes táji adottságok fennmaradását <p>3.3. természeti erőforrásokra (a kiaknázás lehetőségei és korlátai):</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>3.4. az ipar, kereskedelem térbeli szerkezetére:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p>

	<p>1.6. a hulladékgazdálkodás helyzetére:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>1.7. a tájra (tájszerkezet, tájhasználat):</p> <p>+ természeti, táji környezet megőrzése, fejlesztése, környezetbarát iparok telepítése és gazdálkodási módok ösztönzése</p> <p>1.8. az épített környezetre:</p> <p>+ településképi értékek megőrzése</p> <p>1.9. a kulturális örökségre (műemlékvédelem, régészet):</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>1.10. az élővilágra (ökológiai hálózatra, védett természeti területekre, biodiverzitásra):</p> <p>nincs közvetlen hatás</p>	<p>nincs közvetlen hatás</p>	<p>3.5. a mezőgazdaságra:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>3.6. az erdőgazdálkodásra:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>3.7. az idegenforgalomra:</p> <p>+ vonzó táji, természeti környezet, turisztikai vonzerő erősödése</p> <p>3.8. a vízgazdálkodásra:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>3.9. a térség eltartó képességére és versenyképességére:</p> <p>+ turisztikai bevételekkel, szolgáltatások minőségének növelésével javulhat a térség eltartó képessége</p> <p>3.10. műszaki infrastruktúrára (elérési távolságok és idők, kapcsolati hiányok, nagyberuházások kivitelezési költségeit befolyásoló tényezők, mint például domborzati viszonyok, műtárgyak):</p> <p>+ közlekedési kapcsolatok javulása, kerékpárút hálózat bővülése</p> <p>3.11. az energiaellátásra:</p> <p>+ alternatív ellátási rendszerek fejlesztése</p>
--	---	------------------------------	--

<p>2. Turizmus szempontjából kiemelt, fejlesztendő övezet</p> <p>Egyedileg meghatározott megyei övezet, amelynek célja az országos turisztikai fejlesztési célok megvalósulásának segítése és a kapcsolódó megyei fejlesztések előmozdítása, turisztikai célú különleges területek kialakítása, turisztikai vállalkozások támogatása, turisztikai potenciál növelése fejlesztési és rendezési eszközökkel.</p>	<p>1.1. a termőföld mennyiségére:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>1.2. a talaj minőségére:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>1.3. a földtani és ásványvagyonra:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>1.4. a levegő minőségére:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>1.5. a vízre (felszíni és felszín alatti vizek mennyisége és minősége):</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>1.6. a hulladékgazdálkodás helyzetére:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>1.7. a tájra (tájszerkezet, tájhasználat):</p> <p>+ természeti, táji környezet megőrzése, fejlesztése</p> <p>1.8. az épített környezetre:</p> <p>+ településképi értékek megőrzése</p> <p>1.9. a kulturális örökségre (műemlékvédelem, régészet):</p>	<p>2.1. a népesség területi elhelyezkedésére (életmód, társadalmi mobilitás):</p> <p>+ vonzó táji, természeti környezet + kedvező elérhetőség</p> <p>2.2. a foglalkoztatásra:</p> <p>+ területi koordináció</p> <p>2.3. a szabadidő eltöltésre, a rekreáció területi feltételeire:</p> <p>+ vonzó táji, természeti környezet</p> <p>2.4. a népesség életminőségére és egészségi állapotára, szociális helyzetére:</p> <p>+ vonzó táji, természeti környezet</p> <p>2.5. a társadalom biztonságérzetére, veszélyeztetettségére:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p>	<p>3.1. a térszerkezetre (a térszerkezet alakulása, a területhasználat változásai, területek rendeltetésének változása, vagy használatának korlátozása, területi fejlődés térbeli korlátai):</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>3.2. a településrendszerre:</p> <p>+ város-vidék kapcsolatok erősítése, komplementer fejlesztések</p> <p>3.3. természeti erőforrásokra (a kiaknázás lehetőségei és korlátai):</p> <p>+ a táj terhelhetőségének figyelembevétele</p> <p>3.4. az ipar, kereskedelem térbeli szerkezetére:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>3.5. a mezőgazdaságra:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>3.6. az erdőgazdálkodásra:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>3.7. az idegenforgalomra:</p> <p>+ vonzó táji, természeti környezet, turisztikai vonzerő erősödése</p> <p>3.8. a vízgazdálkodásra:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p>
---	---	--	--

	<p>+ kulturális örökségi értékek megőrzése</p> <p>1.10. az élővilágra (ökológiai hálózatra, védett természeti területekre, biodiverzitásra):</p> <p>nincs közvetlen hatás</p>		<p>3.9. a térség eltartó képességére és versenyképességére:</p> <p>+ turisztikai bevételekkel, szolgáltatások minőségének növelésével javulhat a térség eltartó képessége</p> <p>3.10. műszaki infrastruktúrára (elérési távolságok és idők, kapcsolati hiányok, nagyberuházások kivitelezési költségeit befolyásoló tényezők, mint például domborzati viszonyok, műtárgyak):</p> <p>+ közlekedési kapcsolatok javulása, kerékpárút hálózat bővülése</p> <p>3.11. az energiaellátásra:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p>
<p>3. Megyei jogú városok vonzáskörzete gazdaságfejlesztési övezet</p> <p>Egyedileg meghatározott megyei övezet, amelynek célja a megyei jogú városok funkcionális övezeteinek összehangolt, egymásra épülő fejlesztése, az innovációs-technológiák kiemelt támogatásával.</p>	<p>1.1. a termőföld mennyiségére:</p> <p>+ az extenzív növekedés korlátozásával a termőföld mennyiségi védelme</p> <p>1.2. a talaj minőségére:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>1.3. a földtani és ásványvagyonra:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>1.4. a levegő minőségére:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p>	<p>2.1. a népesség területi elhelyezkedésére (életmód, társadalmi mobilitás):</p> <p>+ vonzó táji, természeti környezet megőrzése</p> <p>+ kedvező elérhetőség</p> <p>2.2. a foglalkoztatásra:</p> <p>+ területi koordináció</p> <p>2.3. a szabadidő eltöltésre, a rekreáció területi feltételeire:</p> <p>+ vonzó táji, természeti környezet</p> <p>2.4. a népesség életminőségére és egészségi állapotára, szociális helyzetére:</p>	<p>3.1. a térszerkezetre (a térszerkezet alakulása, a területhasználat változásai, területek rendeltetésének változása, vagy használatának korlátozása, területi fejlődés térbeli korlátai):</p> <p>+ települések összenövésének megakadályozása</p> <p>3.2. a településrendszerre:</p> <p>+ város-vidék kapcsolatok erősítése, komplementer fejlesztések</p> <p>3.3. természeti erőforrásokra (a kiaknázás lehetőségei és korlátai):</p> <p>+ a táj terhelhetőségének figyelembevétele</p>

	<p>1.5. a vízre (felszíni és felszín alatti vizek mennyisége és minősége): nincs közvetlen hatás</p> <p>1.6. a hulladékgazdálkodás helyzetére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.7. a tájra (tájszerkezet, tájhasználat): + természeti, táji környezet megőrzése, fejlesztése</p> <p>1.8. az épített környezetre: + településképi értékek megőrzése, barnamezős területek hasznosítása</p> <p>1.9. a kulturális örökségre (műemlékvédelem, régészet): nincs közvetlen hatás</p> <p>1.10. az élővilágra (ökológiai hálózatra, védett természeti területekre, biodiverzitásra): nincs közvetlen hatás</p>	<p>+ vonzó táji, természeti környezet</p> <p>2.5. a társadalom biztonságérzetére, veszélyeztetettségére: nincs közvetlen hatás</p>	<p>3.4. az ipar, kereskedelem térbeli szerkezetére: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.5. a mezőgazdaságra: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.6. az erdőgazdálkodásra: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.7. az idegenforgalomra: + vonzó táji, természeti környezet, turisztikai vonzerő erősödése</p> <p>3.8. a vízgazdálkodásra: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.9. a térség eltartó képességére és versenyképességére: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.10. műszaki infrastruktúrára (elérési távolságok és idők, kapcsolati hiányok, nagyberuházások kivitelezési költségeit befolyásoló tényezők, mint például domborzati viszonyok, műtárgyak): + (tömeg)közlekedési kapcsolatok javulása, kerékpárút hálózat bővülése</p> <p>3.11. az energiaellátásra:</p>
--	--	--	---

<p>4. Borvidéki és kertgazdálkodási fejlesztési övezet</p> <p>Egyedileg meghatározott megyei övezet, amelynek célja a szőlő- és borgazdálkodás, valamint a gyümölcs- és zöldségtermesztés innovatív fejlesztésének támogatása.</p>	<p>1.1. a termőföld mennyiségére:</p> <p>+ az extenzív növekedés korlátozásával a termőföld mennyiségi védelme</p> <p>1.2. a talaj minőségére:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>1.3. a földtani és ásványvagyonra:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>1.4. a levegő minőségére:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>1.5. a vízre (felszíni és felszín alatti vizek mennyisége és minősége):</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>1.6. a hulladékgazdálkodás helyzetére:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>1.7. a tájra (tájszerkezet, tájhasználat):</p> <p>+ a hagyományos tájhasználati elemek megőrzése</p> <p>1.8. az épített környezetre:</p> <p>+ táji és településképi értékek megőrzése,</p>	<p>2.1. a népesség területi elhelyezkedésére (életmód, társadalmi mobilitás):</p> <p>+ vonzó táji, természeti környezet megőrzé</p> <p>2.2. a foglalkoztatásra:</p> <p>+ foglalkoztatási lehetőségek bővülése</p> <p>2.3. a szabadidő eltöltésre, a rekreáció területi feltételeire:</p> <p>+ aktív pihenés, kiskerti tevékenység</p> <p>2.4. a népesség életminőségére és egészségi állapotára, szociális helyzetére:</p> <p>+ saját kertészeti termékek előállítása</p> <p>2.5. a társadalom biztonságérzetére, veszélyeztetettségére:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p>	<p>nincs közvetlen hatás</p> <p>3.1. a térszerkezetre (a térszerkezet alakulása, a területhasználat változásai, területek rendeltetésének változása, vagy használatának korlátozása, területi fejlődés térbeli korlátai):</p> <p>+ települések összenövésének megakadályozása</p> <p>3.2. a településrendszerre:</p> <p>+ város-vidék kapcsolatok erősítése, komplementer fejlesztések</p> <p>3.3. természeti erőforrásokra (a kiaknázás lehetőségei és korlátai):</p> <p>+ a táj terhelhetőségének figyelembevétele</p> <p>3.4. az ipar, kereskedelem térbeli szerkezetére:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>3.5. a mezőgazdaságra:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>3.6. az erdőgazdálkodásra:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>3.7. az idegenforgalomra:</p> <p>+ vonzó táji, természeti környezet, turisztikai vonzerő erősödése</p> <p>3.8. a vízgazdálkodásra:</p>
---	---	--	---

	<p>1.9. a kulturális örökségre (műemlékvédelem, régészet):</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>1.10. az élővilágra (ökológiai hálózatra, védett természeti területekre, biodiverzitásra):</p> <p>+ biodiverzitást erősítő elemek megőrzése a volt zártkerti területeken</p>		<p>nincs közvetlen hatás</p> <p>3.9. a térség eltartó képességére és versenyképességére:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>3.10. műszaki infrastruktúrára (elérési távolságok és idők, kapcsolati hiányok, nagyberuházások kivitelezési költségeit befolyásoló tényezők, mint például domborzati viszonyok, műtárgyak):</p> <p>+ (tömeg)közlekedési kapcsolatok javulása, kerékpárút hálózat bővülése</p> <p>3.11. az energiaellátásra:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p>
<p>5. Kulturális örökség-történeti fejlesztési övezet</p> <p>Egyedileg meghatározott megyei övezet, amelynek célja a megyei szinten is jelentős kulturális és építészeti örökségi elemek értékőrző fejlesztése és bemutatása.</p>	<p>1.1. a termőföld mennyiségére:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>1.2. a talaj minőségére:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>1.3. a földtani és ásványvagyonra:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>1.4. a levegő minőségére:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p>	<p>2.1. a népesség területi elhelyezkedésére (életmód, társadalmi mobilitás):</p> <p>+ vonzó táji, természeti környezet + kedvező elérhetőség</p> <p>2.2. a foglalkoztatásra:</p> <p>+ területi koordináció</p> <p>2.3. a szabadidő eltöltésre, a rekreáció területi feltételeire:</p> <p>+ vonzó táji, természeti környezet</p> <p>2.4. a népesség életminőségére és egészségi állapotára, szociális helyzetére:</p>	<p>3.1. a térszerkezetre (a térszerkezet alakulása, a területhasználat változásai, területek rendeltetésének változása, vagy használatának korlátozása, területi fejlődés térbeli korlátai):</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>3.2. a településrendszerre:</p> <p>+ város-vidék kapcsolatok erősítése, komplementer fejlesztések</p> <p>3.3. természeti erőforrásokra (a kiaknázás lehetőségei és korlátai):</p> <p>+ a táj terhelhetőségének figyelembevétele</p>

	<p>1.5. a vízre (felszíni és felszín alatti vizek mennyisége és minősége): nincs közvetlen hatás</p> <p>1.6. a hulladékgazdálkodás helyzetére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.7. a tájra (tájszerkezet, tájhasználat): + természeti, táji környezet megőrzése, fejlesztése</p> <p>1.8. az épített környezetre: + településképi értékek megőrzése</p> <p>1.9. a kulturális örökségre (műemlékvédelem, régészet): + kulturális örökség-történeti értékek megőrzése</p> <p>1.10. az élővilágra (ökológiai hálózatra, védett természeti területekre, biodiverzitásra): nincs közvetlen hatás</p>	<p>+ vonzó táji, természeti környezet</p> <p>2.5. a társadalom biztonságérzetére, veszélyeztetettségére: nincs közvetlen hatás</p>	<p>3.4. az ipar, kereskedelem térbeli szerkezetére: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.5. a mezőgazdaságra: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.6. az erdőgazdálkodásra: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.7. az idegenforgalomra: + vonzó táji, természeti környezet, turisztikai vonzerő erősödése</p> <p>3.8. a vízgazdálkodásra: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.9. a térség eltartó képességére és versenyképességére: + turisztikai bevételekkel, szolgáltatások minőségének növelésével javulhat a térség eltartó képessége</p> <p>3.10. műszaki infrastruktúrára (elérési távolságok és idők, kapcsolati hiányok, nagyberuházások kivitelezési költségeit befolyásoló tényezők, mint például domborzati viszonyok, műtárgyak): + közlekedési kapcsolatok javulása, kerékpárút hálózat bővülése</p>
--	--	--	---

			3.11. az energiaellátásra: nincs közvetlen hatás
<p>6. Majorsági térségi övezet</p> <p>Egyedileg meghatározott megyei övezet, amelynek célja az övezetbe tartozó települések külterületein jellemző, mezőgazdasági funkciójú településrészek (majorok, puszták, a korábbi nagyüzemi és szövetkezeti agrárgazdálkodás és feldolgozás szinterei és üzemközpontjai) sajátosságait figyelembe vevő fejlesztések elősegítése.</p>	<p>1.1. a termőföld mennyiségére:</p> <p>+ az építési lehetőségeknek a majorsági területekre koncentrálásával extenzív növekedés korlátozásával a termőföld mennyiségi védelme</p> <p>1.2. a talaj minőségére:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>1.3. a földtani és ásványvagyonra:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>1.4. a levegő minőségére:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>1.5. a vízre (felszíni és felszín alatti vizek mennyisége és minősége):</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>1.6. a hulladékgazdálkodás helyzetére:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>1.7. a tájra (tájszerkezet, tájhasználat):</p> <p>+ természeti, táji környezet megőrzése, fejlesztése</p>	<p>2.1. a népesség területi elhelyezkedésére (életmód, társadalmi mobilitás):</p> <p>+ vonzó táji, természeti környezet megőrzése</p> <p>2.2. a foglalkoztatásra:</p> <p>+ munkahelyi lehetőségek bővülése</p> <p>2.3. a szabadidő eltöltésre, a rekreáció területi feltételeire:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>2.4. a népesség életminőségére és egészségi állapotára, szociális helyzetére:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>2.5. a társadalom biztonságérzetére, veszélyeztetettségére:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p>	<p>3.1. a térszerkezetre (a térszerkezet alakulása, a területhasználat változásai, területek rendeltetésének változása, vagy használatának korlátozása, területi fejlődés térbeli korlátai):</p> <p>+ térszerkezeti elemként való megőrzése</p> <p>3.2. a településrendszere:</p> <p>+ történeti elem megőrzése</p> <p>3.3. természeti erőforrásokra (a kiaknázás lehetőségei és korlátai):</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>3.4. az ipar, kereskedelem térbeli szerkezetére:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>3.5. a mezőgazdaságra:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>3.6. az erdőgazdálkodásra:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>3.7. az idegenforgalomra:</p> <p>+ vonzó táji, természeti környezet, turisztikai vonzerő erősödése</p>

	<p>1.8. az épített környezetre:</p> <p>+ táji és településképi értékek megőrzése, barnamezős területek hasznosítása</p> <p>1.9. a kulturális örökségre (műemlékvédelem, régészet):</p> <p>+ A hagyományos majorsági építészeti értékek megőrzése</p> <p>1.10. az élővilágra (ökológiai hálózatra, védett természeti területekre, biodiverzitásra):</p> <p>nincs közvetlen hatás</p>		<p>3.8. a vízgazdálkodásra:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>3.9. a térség eltartó képességére és versenyképességére:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>3.10. műszaki infrastruktúrára (elérési távolságok és idők, kapcsolati hiányok, nagyberuházások kivitelezési költségeit befolyásoló tényezők, mint például domborzati viszonyok, műtárgyak):</p> <p>+ (tömeg)közlekedési kapcsolatok javulása, kerékpárút hálózat bővülése</p> <p>3.11. az energiaellátásra:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p>
<p>7. Karsztvízszint emelkedéssel érintett terület övezete</p> <p>Egyedileg meghatározott megyei övezet, amelynek célja az emelkedő karsztvízszint következtében veszélyeztetett településeken a kár megelőzés és elhárítás érdekében területhasználati és intézkedési javaslatok megfogalmazása.</p>	<p>1.1. a termőföld mennyiségére:</p> <p>+ új beépítésre szánt terület kijelölésének korlátozása</p> <p>1.2. a talaj minőségére:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>1.3. a földtani és ásványvagyonra:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>1.4. a levegő minőségére:</p>	<p>2.1. a népesség területi elhelyezkedésére (életmód, társadalmi mobilitás):</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>2.2. a foglalkoztatásra:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>2.3. a szabadidő eltöltésre, a rekreáció területi feltételeire:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p>	<p>3.1. a térszerkezetre (a térszerkezet alakulása, a területhasználat változásai, területek rendeltetésének változása, vagy használatának korlátozása, területi fejlődés térbeli korlátai):</p> <p>– új beépítésre szánt terület kijelölésének korlátozása</p> <p>3.2. a településrendszerre:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>3.3. természeti erőforrásokra (a kiaknázás lehetőségei és korlátai):</p>

	<p>nincs közvetlen hatás</p> <p>1.5. a vízre (felszíni és felszín alatti vizek mennyisége és minősége):</p> <p>+ új beépítésre szánt terület kijelölésének korlátozása</p> <p>1.6. a hulladékgazdálkodás helyzetére:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>1.7. a tájra (tájszerkezet, tájhasználat):</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>1.8. az épített környezetre:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>1.9. a kulturális örökségre (műemlékvédelem, régészet):</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>1.10. az élővilágra (ökológiai hálózatra, védett természeti területekre, biodiverzitásra):</p> <p>nincs közvetlen hatás</p>	<p>2.4. a népesség életminőségére és egészségi állapotára, szociális helyzetére:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>2.5. a társadalom biztonságérzetére, veszélyeztetettségére:</p> <p>a karsztvízszint emelkedéssel érintett területek beépíthetőségének korlátozása csökkenti a karsztvíz okozta károk kockázatát</p>	<p>nincs közvetlen hatás</p> <p>3.4. az ipar, kereskedelem térbeli szerkezetére:</p> <p>- új beépítésre szánt terület kijelölésének korlátozása akadályozza az ipari és kereskedelmi területek növekedését</p> <p>3.5. a mezőgazdaságra:</p> <p>+ megfelelő művelési mód alkalmazásával csökkenthető a belvíz okozta károk</p> <p>3.6. az erdőgazdálkodásra:</p> <p>+ környezeti szempontból az erdőtelepítés az övezet területeinek egyik alkalmas földhasználati módja</p> <p>3.7. az idegenforgalomra:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>3.8. a vízgazdálkodásra:</p> <p>+ az övezet kijelölése és a szabályozás betartása kiszámíthatóbb, kiegyenlítettebb vízkormányzást tesz lehetővé</p> <p>3.9. a térség eltartó képességére és versenyképességére:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>3.10. műszaki infrastruktúrára (elérési távolságok és idők, kapcsolati hiányok, nagyberuházások kivitelezési költségeit befolyásoló tényezők, mint például domborzati viszonyok, műtárgyak):</p>
--	--	--	--

			<p>nincs közvetlen hatás 3.11. az energiaellátásra:</p>
<p>8 Naperrőmű létesítés céljából korlátozottan igénybe vehető terület övezete</p> <p>Egyedileg meghatározott megyei területrendezési övezet, amelybe azok az értékes és be nem épített területek tartoznak, ahol (a háztartási méretűnél nagyobb) naperrőművek kijelölését kerülni kell.</p> <p>A konkrét telepítési helyet a település szerkezeti tervben kell kijelölni.</p>	<p>1.1. a termőföld mennyiségére:</p> <p>+ a telepítés helyének korlátozásával, orientálásával a termőföld mennyiségi védelme</p> <p>1.2. a talaj minőségére:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>1.3. a földtani és ásványvagyonra:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>1.4. a levegő minőségére:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>1.5. a vízre (felszíni és felszín alatti vizek mennyisége és minősége):</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>1.6. a hulladékgazdálkodás helyzetére:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>1.7. a tájra (tájszerkezet, tájhasználat):</p> <p>+ a telepítés helyének korlátozásával a tájképi érték védelme</p> <p>1.8. az épített környezetre:</p>	<p>2.1. a népesség területi elhelyezkedésére (életmód, társadalmi mobilitás):</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>2.2. a foglalkoztatásra:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>2.3. a szabadidő eltöltésére, a rekreáció területi feltételeire:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>2.4. a népesség életminőségére és egészségi állapotára, szociális helyzetére:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>2.5. a társadalom biztonságérzetére, veszélyeztetettségére:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p>	<p>nincs közvetlen hatás</p> <p>3.1. a térszerkezetre (a térszerkezet alakulása, a területhasználat változásai, területek rendeltetésének változása, vagy használatának korlátozása, területi fejlődés térbeli korlátai):</p> <ul style="list-style-type: none"> - a naperrőmű telepítés helyének korlátozása <p>3.2. a településrendszerre:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>3.3. természeti erőforrásokra (a kiaknázás lehetőségei és korlátai):</p> <ul style="list-style-type: none"> - a naperrőmű telepítés helyének korlátozása <p>3.4. az ipar, kereskedelem térbeli szerkezetére:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>3.5. a mezőgazdaságra:</p> <p>+ a naperrőmű telepítés helyének korlátozásával, orientálásával a mezőgazdasági tevékenység elősegítése, kiváló szántók védelme</p> <p>3.6. az erdőgazdálkodásra:</p> <p>+ a naperrőmű telepítés helyének korlátozásával, orientálásával az</p>

	<p>nincs közvetlen hatás</p> <p>1.9. a kulturális örökségre (műemlékvédelem, régészet):</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>1.10. az élővilágra (ökológiai hálózatra, védett természeti területekre, biodiverzitásra):</p> <p>+ a telepítés helyének korlátozásával a természeti értékek védelme</p>		<p>erdőgazdálkodási tevékenység elősegítése, erdőterületek védelme</p> <p>3.7. az idegenforgalomra:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>3.8. a vízgazdálkodásra:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>3.9. a térség eltartó képességére és versenyképességére:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a naperőmű telepítés helyének korlátozása <p>3.10. műszaki infrastruktúrára (elérési távolságok és idők, kapcsolati hiányok, nagyberuházások kivitelezési költségeit befolyásoló tényezők, mint például domborzati viszonyok, műtárgyak):</p> <ul style="list-style-type: none"> - a naperőmű telepítés helyének korlátozása <p>kivitelezési és üzemeltetési többletköltséget okozhat</p> <p>3.11. az energiaellátásra:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a naperőmű telepítés helyének korlátozása <p>kivitelezési és üzemeltetési többletköltséget okozhat</p>
--	--	--	---

